

R A P O R T

PRIVIND ACTIVITATEA PROCURATURII PENTRU ANUL 2024

 INTEGRITATE

 LEGALITATE

 ECHITATE

**PROCURATURA
REPUBLICII MOLDOVA**

**R A P O R T
PRIVIND ACTIVITATEA PROCURATURII
PENTRU ANUL 2024**

**C H I Ș I N Ă U
2025**

C U P R I N S:

CAPITOLUL I. PROFILUL ORGANIZAȚIONAL.....	6
1.1. Misiunea și organizarea Procuraturii.....	6
1.2. Priorități și evoluții în activitate.....	7
1.3. Buget și administrare.....	12
1.4. Resursele umane ale Procuraturii.....	14
1.4.1. Procurori.....	15
1.4.2. Funcționari publici.....	19
1.4.3. Personalul tehnic.....	21
1.4.4. Instruirea profesională.....	22
1.5. Transparența și comunicarea.....	22
CAPITOLUL II. ACTIVITATEA PROCURATURII PE DOMENII DE COMPETENȚĂ.....	25
Secțiunea 2.1. Activitatea Procuraturii pe domeniul urmăririi penale.....	25
2.1.1. Exercițarea urmăririi penale.....	25
2.1.2. Conducerea urmăririi penale.....	27
2.1.3. Uniformizarea practicii privind urmărirea penală pe domenii specifice.....	28
2.1.3.1. Urmărirea penală privind infracțiunile de trafic de ființe umane și infracțiuni conexe.....	28
2.1.3.2. Urmărirea penală a faptelor de tortură și rele tratamente.....	45
2.1.3.3. Crimelor informatice și din domeniul telecomunicațiilor.....	48
2.1.3.4. Urmărirea penală privind violența în familie și a violenței în bază pe gen.....	52
2.1.3.5. Delincvența juvenilă și protecția drepturilor copiilor victime/martori ai infracțiunilor....	54
2.1.3.6. Corupția mică și sistemică.....	58
2.1.4. Activitatea specială de investigații.....	65
2.1.5. Măsuri procesuale de constrângere.....	66
2.1.5.1. Reținerea și arestarea preventivă la etapa de urmărire penală.....	66
2.1.5.2. Arestarea la domiciliu.....	69

2.1.5.3. Alte măsuri procesuale de constrângere.....	70
2.1.6. Investigatiile financiare paralele.....	71
2.1.7. Activitatea privind recuperarea cheltuielilor judiciare.....	74
2.1.8. Aportul procurorilor la recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiuni.....	76
2.1.9. Asigurarea confiscării veniturilor infracționale.....	78
2.1.10. Respectarea termenului rezonabil.....	80
2.1.11. Evaluarea indicatorilor și stării criminalității.....	83
2.1.11.1. Factorii și tendințele criminalității.....	87
2.1.11.2. Factorii care influențează negativ activitatea în domeniul urmăririi penale.....	88
Secțiunea 2.2. Activitatea Procuraturii pe domeniul reprezentării acuzării în instanțele judecătorești.....	90
2.2.1. Activitatea judiciară în materie penală.....	91
2.2.1.1. Activitatea judiciară la nivelul instanțelor de fond.....	91
2.2.1.2. Activitatea judiciară la nivelul Curților de Apel.....	93
2.2.1.3. Activitatea judiciară la nivelul Curții Supreme de Justiție.....	94
2.2.2. Politica punitivă.....	95
2.2.3. Achitarea inculpaților.....	96
2.2.4. Încetarea procesului penal.....	99
2.2.5. Tergiversarea examinării cauzelor penale.....	99
2.2.6. Reabilitarea victimelor represiunilor politice.....	103
2.2.7. Aplicarea confiscării special.....	105
2.2.8. Activitatea judiciară în materie non-penală.....	108
2.2.8.1. Activitatea judiciară în materia de proces contravențional.....	108
2.2.8.2. Activitatea judiciară pe domeniul de implementare CEDO.....	109
Secțiunea 2.3. Activitatea Procuraturii pe domeniul asistenței și cooperării internaționale.....	110
2.3.1. Procesul de integrare europeană.....	110
2.3.2. Cooperarea cu organizațiile internaționale și instituții similare din alte state.....	111

2.3.3. Asistența externă și colaborarea cu partenerii de dezvoltare.....	113
2.3.4. Asistența juridică internațională în materie penală.....	115
CAPITOLUL III. ACTIVITATEA PROCURATURILOR SPECIALIZATE.....	118
Secțiunea 3.1. Activitatea Procuraturii Anticorupție.....	118
3.1.1. Misiunea Procuraturii Anticorupție.....	118
3.1.2. Activitatea privind urmărirea penală.....	119
3.1.2.1. Examinarea sesizărilor.....	119
3.1.2.2. Exercițarea și conducerea urmăririi penale.....	122
3.1.2.3. Măsuri de investigație și măsuri de constrângere.....	124
3.1.2.4. Măsuri asiguratorii/sechestre la faza de urmărire penală.....	126
3.1.2.5. Cauze penale trimise în judecată.....	127
3.1.2.6. Cooperare internațională.....	129
3.1.3. Reprezentarea învinuirii în instanțele judecătorești.....	131
3.1.3.1. Analiza sentințelor pronunțate în 2024.....	131
3.1.4. Rezultatele Procuraturii Anticorupție în domeniul recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune și a cheltuielilor judiciare.....	140
3.1.5. Principalele rezultate în activitatea Procuraturii Anticorupție.....	142
Secțiunea 3.2. Activitatea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.....	143
3.2.1. Misiunea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale....	143
3.2.2. Activitatea privind urmărirea penală.....	146
3.2.2.1. Exercițarea urmăririi penale.....	146
3.2.2.2. Conducerea urmăririi penale.....	148
3.2.2.3 Activitatea specială de investigații.....	150
3.2.2.4. Reținerea și arestul.....	150
3.2.2.5. Recuperarea Bunurilor Infracționale.....	151
3.2.2.6. Asistența juridică internațională în materie penală.....	155
3.2.3. Reprezentarea acuzării de stat.....	156

3.2.4. Principalele rezultate în activitatea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.....	164
--	-----

CAPITOLUL IV. CONCLUZII PRIVIND ACTIVITATEA PROCURATURII.....	165
--	------------

4.1.1 Concluzii privind activitatea Procuraturii în anul 2024.....	165
--	-----

4.2.1 Priorități în activitatea Procuraturii pentru anul 2025.....	167
--	-----

ANEXE.....	170
------------	-----

CAPITOLUL I. PROFILUL ORGANIZAȚIONAL

1.1. Misiunea și organizarea Procuraturii

Instituția Procuraturii, ca parte a autorității judecătorești contribuie la înfăptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului prin intermediul procedurilor penale și altor proceduri prevăzute de lege.¹

În anul de referință, sistemul Procuraturii a funcționat în același format de structură, care a inclus:

- 1) Procuratura Generală;
- 2) Procuraturile specializate: Procuratura Anticorupție și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale;
- 3) Procuraturile teritoriale.

De asemenea, funcțiile Procuraturii conform Legii nr. 3/2016 au rămas neschimbate, astfel în continuare Procuratura :

- a) conduce și exercită urmărirea penală și reprezintă învinuirea în instanța de judecată;
- b) organizează, conduce și controlează activitatea organelor de urmărire penală în cadrul procesului penal;
- c) efectuează, inclusiv din oficiu, controlul asupra respectării legislației privind activitatea specială de investigații;
- d) efectuează, inclusiv din oficiu, controlul asupra respectării legislației privind înregistrarea sesizărilor despre săvârșirea sau pregătirea săvârșirii unor infracțiuni;
- e) pornește, examinează și participă la judecarea cauzelor contravenționale;
- f) asigură asistența juridică internațională în materie penală și colaborarea internațională în domeniul său de activitate;
- g) participă la implementarea unitară a politicii naționale și internaționale a statului în materie penală;
- h) prezintă propuneri privind perfecționarea legislației și participă la elaborarea de acte normative în domeniul său de activitate;
- i) aplică măsurile de protecție a martorilor, a victimelor infracțiunii și a altor participanți la procesul penal;

¹ Art. 124 alin.(1) din Constituție, Art. 1 din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură

j) în cazul neînceperii sau al încetării urmăririi penale, în condițiile legii, intențiază acțiunea civilă și participă la examinarea acesteia;

k) exercită controlul privind respectarea legilor în aplicarea măsurilor de protecție a martorilor, a victimelor infracțiunii și a altor participanți la procesul penal;

l) examinează cereri și petiții conform competenței.

Procuratura își realizează atribuțiile funcționale în limita domeniilor de competență și a resurselor disponibile.

În perioada anului 2024, Procuratura a asigurat la nivel național prevenirea și combaterea criminalității prin conducerea urmăririi penale efectuate de organele de urmărire penală ale Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Vamal, Centrului Național Anticorupție și Serviciului Fiscal de Stat, precum și activitatea specială de investigație realizată de Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat și Administrația Națională a Penitenciarelor.

Totodată, Procuratura a contribuit la contracararea fenomenelor infracționale și protejarea intereselor societății, prin intermediul exercitării urmăririi penale, pe cauze penale de rezonanță, din domenii specifice ale criminalității, cum ar fi: corupția, spălarea banilor, traficul de ființe umane, traficul ilicit de droguri, crimele cibernetice, infracțiunile economice ș.a.

De asemenea, Procuratura a contribuit la realizarea justiției prin reprezentarea acuzării de stat în instanțele de judecată de toate nivelele, participarea în cadrul procedurilor judiciare non-penale, inclusiv prin asigurarea recuperării cheltuielilor judiciare, a prejudiciului cauzat prin infracțiuni și a contribuit la recuperarea bunurilor infracționale.

1.2. Priorități și evoluții în activitate

Prioritățile în activitatea Procuraturii² pentru anul 2024 au fost stabilite reieșind din competențele funcționale ale sistemului Procuraturii, documentele de politici naționale și instituționale.³ Respectiv, activitatea Procuraturii a fost planificată potrivit Priorităților și obiectivelor specifice stabilite, după cum urmează:

I. CONSOLIDAREA INTEGRITĂȚII ȘI INDEPENDENȚEI PROCURATURII⁴

Obiective:

² Aprobate prin Ordinul Procurorului General nr.9/3 din 08.02.2024

³ Avizate pozitiv de Consiliul Superior al Procurorilor prin Hotărârea nr. 1-34/2024 din 30.01.2024

⁴ Acțiunile 1-5;

- 1.1. Asigurarea climatului de integritate instituțională;
- 1.2. Sporirea independenței sistemului Procuraturii.

II. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR ORGANIZAȚIONALE ȘI FUNCȚIONALE ALE PROCURATURII⁵

Obiective:

- 2.1. Consolidarea managementului instituțional;
- 2.2. Asigurarea eficienței și eficacității activității Procuraturii;
- 2.3. Dezvoltarea funcționalității sistemelor informaționale automatizate ale Procuraturii;
- 2.4. Sporirea transparenței și încrederii în sistemului Procuraturii.

III. ASIGURAREA RESPECTĂRII DREPTURILOR OMULUI ȘI INTERESELOR SOCIETĂȚII ÎN PROCESUL PENAL⁶

Obiective:

- 3.1. Eficientizarea investigării și judecării cauzelor penale;
- 3.2. Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în procesul penal.

IV. COMBATEREA CORUPȚIEI, CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE ȘI RECUPERAREA BUNURILOR INFRAȚIONALE⁷

Obiective:

- 4.1. Dezvoltarea capacităților Procuraturii la investigarea cazurilor de corupție;
- 4.2. Prevenirea și combaterea criminalității organizate.

V. REALIZAREA ANGAJAMENTELOR INSTITUȚIONALE ÎN PROCESUL DE INTEGRARE EUROPEANĂ ȘI INTENSIFICAREA COOPERĂRII INTERNAȚIONALE ÎN MATERIE PENALĂ⁸

Obiective:

- 5.1. Realizarea angajamentelor instituționale privind procesul de integrare europeană;
- 5.2. Intensificarea cooperării internaționale și eficientizarea asistenței juridice în materie penală.

⁵ Acțiunile 6-21;

⁶ Acțiunile 22-33;

⁷ Acțiunile 34-45;

⁸ Acțiunile 46-50.

În procesul de realizare a obiectivelor propuse, au fost planificate⁹ **50** de acțiuni, dintre care **36** de acțiuni au fost *realizate* (72 %), **9** acțiuni au fost *realizate parțial* (18 %) și **5** acțiuni au rămas *nerealizate*, respectiv 10% au fost nerealizate.

Principalele realizări în materie de management se referă la activitatea desfășurată în cadrul Grupului instituțional de lucru, în care a fost constatat un consens larg privind necesitatea de adaptare a activității Procuraturii la harta judecătorească, fiind elaborat **Conceptul privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii**, care urmează a fi implementat pe parcursul anului 2025.¹⁰

În vederea asigurării unui management eficient în cadrul Procuraturii, în anul 2024 în procuraturile teritoriale Edineț, Ocnița și Ungheni a continuat să fie pus în aplicare Conceptul „Cadrul de excelență în activitatea Procuraturii” numit și „Procuratura – model”, în parteneriat cu reprezentanța Asociației Barourilor Americane, Inițiativa pentru Supremația Legii în Republica Moldova (ABA ROLI Moldova), în cadrul Programului USAID „Susținerea reformei justiției penale și combaterea corupției în Republica Moldova”.

În anul 2024 Procuratura a încheiat **6 acorduri interinstituționale** naționale, cu entitățile:

1. Serviciul Fiscal de Stat,
2. Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie;
3. I.P. Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”;
4. Serviciul Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112;
5. Agenția pentru Securitate Cibernetică;
6. Institutul Național de Justiție și Universitatea de Stat din Moldova.

De asemenea, Procuratura a contribuit în limita competențelor funcționale la implemetarea mai multor documente de politici naționale, precum și la îmbunătățirea reglementărilor normative în procesul de consultare a modificărilor propuse la actele normative legislative.

Totodată, fiind constatate anumite lacune în legislație care împiedică buna desfășurare a activității în domenii ce au tangență directă sau indirectă cu activitatea Procuraturii, Procuratura Generală a elaborat **8 proiecte de modificare a actelor normative** care au fost expediate pentru avizare și promovare Ministerului Justiției, după cum urmează:

⁹ Planul de activitate al Procuraturii pentru anul 2024, a fost aprobat prin Ordinul Procurorului General nr. 11/3 din 08.02.2024

¹⁰ Aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.137/3 din 12.11.2024

1) Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor. Proiectul de lege menționat, elaborat și definitivat a fost remis Ministerului Justiției pentru expertizare, avizare și promovare prin scrisoarea nr.4-2d/24-89 din 01.02.2024;

2) Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (Codul penal nr. 985/2002, Codului de procedură penală nr. 122/2003, Codului contravențional nr. 218/2008 și Legii nr. 25/2023 pentru modificarea unor acte normative). Proiectul de lege menționat, elaborat și definitivat a fost remis Ministerului Justiției pentru expertizare, avizare și promovare prin scrisoarea nr.4-3d/24-190 din 01.03.2024.

3) Proiectul de lege privind modificarea art.167 din Codul de procedură penală. Proiectul de lege menționat, elaborat și definitivat a fost remis Ministerului Justiției pentru expertizare, avizare și promovare prin scrisoarea nr.4-2d/24-182 din 01.04.2024.

4) Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (atribuțiile consultantului procurorului). Proiectul de lege menționat, elaborat și definitivat a fost remis Ministerului Justiției pentru expertizare, avizare și promovare prin scrisoarea nr.4-2d/23-189 din 02.04.2024.

5) Proiectul de lege de modificare a unor acte normative (Legii nr.252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură). Proiectul de lege menționat, elaborat și definitivat a fost remis Ministerului Justiției pentru expertizare, avizare și promovare prin scrisoarea nr.4-2d/24-216 din 25.04.2024;

6) Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind reglementarea activității procurorului de legătură a Republicii Moldova la Eurojust). Proiectul de lege menționat, elaborat și definitivat a fost remis Ministerului Justiției pentru expertizare, avizare și promovare prin scrisoarea nr.4-2d/24-237 din 15.05.2024.

7) Proiectul de lege de modificare a Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură (stabilirea pensiei pentru vechime în muncă). Proiectul de lege menționat, elaborat și definitivat a fost remis Ministerului Justiției pentru expertizare, avizare și promovare prin scrisoarea nr.4-2d/24-336 din 31.07.2024.

8) Proiectul de lege de modificare unor acte normative (Legea cu privire la Procuratură – procuraturile de circumscripție, pensia pentru vechime în muncă), Proiectul de lege menționat, elaborat și definitivat a fost remis Ministerului Justiției pentru expertizare, avizare și promovare prin scrisoarea nr.4-2d/24-420 din 12.11.2024.

În același timp, Procuratura a avizat **144** de proiecte de acte normative (proiecte de legi, proiecte de hotărâri de Parlament, proiecte de hotărâri de Guvern, proiecte de acte normative instituționale).

Din altă perspectivă, cu referire la garanțiile salariale oferite procurorilor, ține de menționat că și în anul 2024 Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 08.08.2023 ¹¹ prin care s-a stabilit că ajustarea anuală a mărimii valorii de referință de salarizare a procurorilor este obligatorie și se bazează, cel puțin, pe rata inflației medii anuale la data adoptării Legii bugetului de stat pentru anul următor nu a fost pusă în aplicare.

De asemenea, în contextul procedurilor extraordinare de evaluare a integrității aflate în derulare în domeniul justiției, ¹² în temeiul Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418 din 22.12.2023 (în vigoare 01.01.2024), valoarea de referință pentru procurorii care au promovat evaluarea externă și membrii procurori din Consiliul Superior al Procurorilor, membrii procurorii din Colegiul de selecție și evaluarea procurorilor și din Colegiul de disciplină și etică a procurorilor, a constituit 4600 lei, față de 2500 în raport cu ceilalți procurori.

În acest context, Consiliul pentru Egalitate a constatat la 28 noiembrie 2024, că prevederile art. 10 alin. (2) lit. g) din Legea bugetului de stat pe anul 2024 nr. 418/2023 sunt discriminatorii și recomandă excluderea lor din proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2025. Consiliul a recomandat, de asemenea, identificarea măsurilor de stimulare a participării procurorilor la procedurile de evaluare a integrității care să corespundă principiului remunerației egale pentru munca de valoare egală.¹³

¹¹ Adoptată în temeiul sesizării Procurorului General interimar, depusă în 2022, privind controlul de constituționalitate al articolelor 12 alin. (15), 29 alin. (2), 30 alin. (4) și al Anexei nr. 4 Tabelul 1 din Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, precum și al articolului XXVII punctele 2), 3) și 4) din Legea nr. 271 din 23 noiembrie 2018 pentru modificarea unor acte legislative (salarizarea procurorilor)

¹² Aprobate prin Legea nr. 26 din 10.03.2022 privind unele măsuri referitoare la selecția candidaților pentru funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, Legea nr. 65 din 30.03.2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție și Legea nr. 252 din 17.08.2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative

¹³ Avizul Consultativ al Consiliului pentru Egalitate din 28 noiembrie 2024 cauza nr. 77/24/ https://egalitate.md/wp-content/uploads/2021/01/77_24_Draft_Aviz_constatare_votat.pdf

1.3. Buget și administrare

Pentru anul 2024, planul de finanțare aprobat din bugetul de stat pentru instituția Procuraturii a constituit **440065,0 mii lei**, comparativ cu **394 021,5 mii lei** pentru anul 2023 planul precizat - 451792,1 mii lei, dintre care 442250,6 mii lei a fost executat¹⁴.

Bugetul total 2024 (mii lei): a) aprobat;	440065,0 mii lei
b) precizat;	451792,1 mii lei
c) executat.	442250,6 mii lei

Donații voluntare pentru cheltuieli capitale din surse externe¹⁵ au constituit **962,0 mii lei**.

Începând cu data de 09.12.2024 Procuratura Generală este conectată la serviciul guvernamental de plăți electronice MPay.

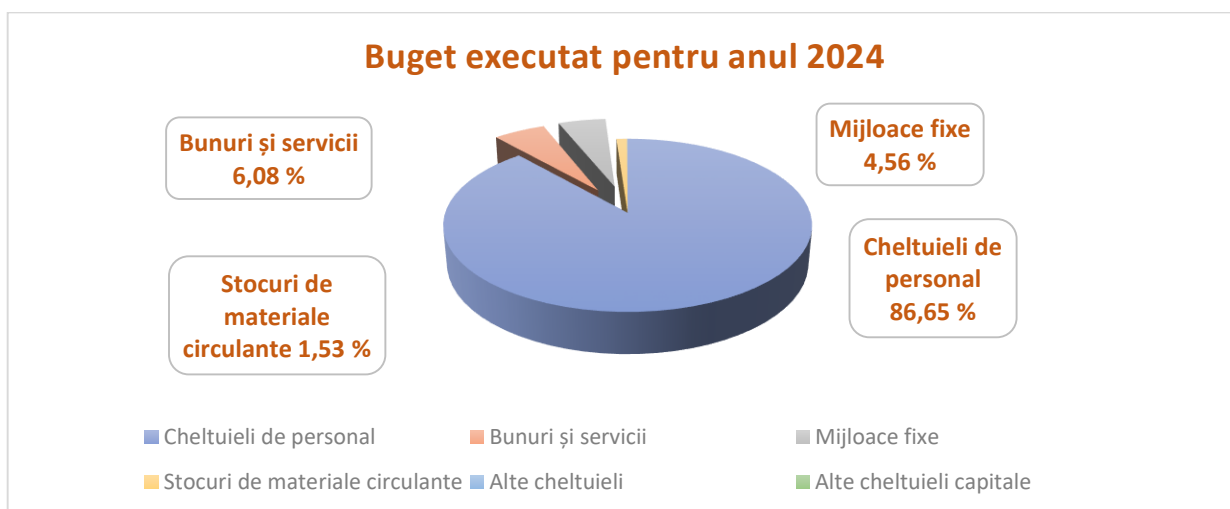
Categoriile de cheltuieli, corespunzător bugetului precizat și executat au fost repartizate după cum urmează:

Categoria de cheltuieli	Plan precizat pe an <i>(în mii lei)</i>	Executat pe perioada de gestiune <i>(în mii lei)</i>
Cheltuieli de personal	383686,4	383201,8
Bunuri și servicii	33493,7	26920,26
Prestații sociale	6500,0	5072,6
Alte cheltuieli	250,0	99,96
Mijloace fixe	20762,0	20181,0
Stocuri de materiale circulante	7100,0	6774,98
Total, mii lei	451792,1	442250,6

În mod grafic, bugetul executat este reprezentat în diagrama ce urmează:

¹⁴ Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359 din 22.12.2022

¹⁵ România

Respectiv:

- **86,65 %** au constituit cheltuieli de personal;
- **6,08%** - cheltuieli pentru bunuri și servicii;
- **4,56%** - mijloace fixe;
- **1,53 %** - stocuri de materiale circulante, etc.

Pentru asigurarea eficientă a activității Procuraturii în anul de raport au fost achiziționate bunuri, lucrări și servicii, după cum urmează:

- ✓ servicii comunale – **11485,9** mii lei;
- ✓ servicii informaționale (comunicații electronice, transport de date Layer2, mentenanța paginii web, deservirea echipamentelor telecomunicaționale, securizarea transportului de date, actualizarea informațiilor din baza de date „Produsul informatic”, „MoldLex”, administrarea tehnică a sistemului informațional „e-Dosar”, actualizarea sistemului informatic „e-Administrare”, actualizarea licențelor IBM I2, mentenanța și actualizarea programei de contabilitate „Soft Contabil”, etc.) – **1025,4** mii lei;
- ✓ servicii de telecomunicații – **296,8** mii lei;
- ✓ servicii de locațiune – **2880,1** mii lei;
- ✓ servicii de transport (asigurarea obligatorie RCAI, taxa pentru drumuri, testarea auto pentru 63 unități de transport, etc.) – **329,5** mii lei;
- ✓ servicii de reparații curente (autoturismele de serviciu, tehnicii de calcul, sistemelor de aprovizionare cu apă, gaze, reparația pavajului) – **1780,8** mii lei;
- ✓ deplasări de serviciu în interiorul țării și peste hotare – **594,7** mii lei;
- ✓ servicii medicale (expertize medico-legale, psihiatrice/psihologice, etc.) – **848,9** mii lei;

- ✓ servicii editoriale – **85,3** mii lei;
- ✓ servicii de pază – **3144,9** mii lei;
- ✓ servicii judiciare garantată de stat – **1551,5** mii lei;
- ✓ servicii poștale și de curierat – **533,9** mii lei;
- ✓ servicii neatribuite altor alineate (traducere, interpretare, evaluare și expertizare a bunurilor mobile, imobile și mărfuri, restabilire și punere în funcțiune a sistemelor de anti incendiu și acces control, etc.) – **4484,0** mii lei;
- ✓ indemnizații la încetarea acțiunii contractului de muncă – **3528,9** mii lei;
- ✓ indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă – **1144,8** mii lei;
- ✓ plăți aferente documentelor executorii cu executare benevolă – **3621,0** mii lei;
- ✓ reparații capitale ale clădirilor (Procuraturile Florești, Hîcești, Cahull) -**8500,8** mii lei;
- ✓ mașini și utilaje (sistem de aer condiționat, sistem de supraveghere video, computere de birou, imprimante, camere web, aspiratoare, etc.) – **4973.4** mii lei;
- ✓ procurarea mijloacelor de transport – **950,8** mii lei;
- ✓ unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc (scaune de birou, fotolii de birou, covoare, stingătoare, etc.) – **1122.1** mii lei;
- ✓ combustibil, carburanți și lubrifianți – **2531.7** mii lei;
- ✓ piese de schimb – **102.5** mii lei;
- ✓ materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou (soluție antibacteriană, jaluzele verticale articole de poligrafie, etc.) – **3719.0** mii lei;
- ✓ materiale de construcții (rampă de acces pentru persoanele cu dezabilități, uși în Procuraturile mun. Chișinău, oficiul Botanica, Sîngerei, etc.) – **47.8** mii lei;
- ✓ alte materiale (legitimație de serviciu, drapele, insigne metal cu logotip, medalii „Serviciul impecabil”, insigne „Eminent al Procuraturii”, legitimație distincții, apă potabilă, etc.) – **255,5** mii lei.

1.4. Resursele umane ale Procuraturii

În conformitate cu prevederile *art. 90 alin. (1) din Legea 3/2016 cu privire la Procuratură*, personalul Procuraturii este format din procurori, funcționari publici, funcționari publici cu statut special și personal tehnic.

În anul 2024, statul de personal al Procuraturii a fost revizuit, astfel încât în temeiul *Hotărârii Parlamentului nr.14 din 01.02.2024 cu privire la aprobarea numărului de personal al*

Procuraturii, a fost păstrat numărul de **720** unități de procurori, iar numărul unităților de personal a fost mărit de la **700** la **754** personal.

La data de 31.12.2023, numărul total de angajați care activau în sistemul Procuraturii constituia **1127** de persoane, după cum urmează:

✚ procurori – **602** persoane (*203 femei și 399 bărbați*);

✚ funcționari publici – **375** persoane și **42** persoane - funcționari publici cu statut special; (*270 femei și 105 bărbați*);

✚ personal tehnic – **150** persoane (*81 femei și 69 bărbați*).

1.4.1. Procurori

Pe parcursul anului 2024 au fost numiți în funcție **23** procurori (comparativ cu **16** în anul 2023), iar **18** procurori au încetat raporturile de serviciu (comparativ cu **17** în anul 2023).

Indicele de ocupare a funcțiilor disponibile de procuror (raportat la **720** unități de procurori aprobate) în anul 2024 constituie **83.55%** în scădere față de anul 2023 cu **0.96** puncte procentuale. Analizând indicii de ocupare a funcțiilor de procuror în raport cu unitățile structurale se constată că circa **63.88%** din numărul total de funcții au fost atribuite procuraturilor teritoriale, **11.11%** procuraturilor specializate și **8.61%** se regăsesc în Procuratura Generală.

Repartizarea funcțiilor de procurori și a gradului de ocupare a acestora în anul 2024, comparativ cu perioada analogică a anului 2023 este redată în tabelul ce urmează:

Gradul de ocupare a funcțiilor de procuror								
Unitatea structurală	Total		Ocupate		Vacante		Temporar vacante	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Procuratura Generală	69	69	62	59	7	8	-	2
Procuraturile specializate	118	118	80	89	32	22	6	7
Procuraturile teritoriale	533	533	460	447	50	62	23	24
TOTAL	720	720	602	595	89	92	29	33

Comparând ponderea funcțiilor de procuror temporar vacante din anul 2024 cu perioada analogică a anului precedent se constată că acesta este constant.

S-a marcat o scădere și în numărul de funcții vacante în anul 2024 până la **12.36%**, comparativ cu **12.7%** în anul 2023.

Referindu-ne la coraportul între funcțiile disponibile de procuror și cele vacante pentru fiecare categorie de unități structurale, s-a stabilit că în perioada anului 2024 indicele cel mai mare de funcții vacante revine procuraturilor teritoriale fiind de 6,94% din numărul total de **533** funcții de procurori, Procuraturii Generale îi revine **0,97%** din numărul total de **69** funcții de procurori, iar procuraturilor specializate le revine **4,44%** din numărul total de **118** funcții de procurori.

Comparativ, în anul precedent indicele funcțiilor vacante de procuror în procuraturile specializate în raport cu numărul de funcții ocupate a constituit **18,6%**, în Procuratura Generală **11,6%** și pentru procuraturile teritoriale **11,2%**.

Imaginea fluctuației personalului de procurori este redată comparativ pentru anii 2022-2024, în tabelul ce urmează:

Fluctuația personalului de procurori 2022-2024				
Soluția managerială		Numărul de procurori		
		2022	2023	2024
Angajați în funcție		15	16	23
Eliberați din funcție		39	17	18
Detașați	Consiliul Superior al Procurorilor	5	5	5
	Institutul Național al Justiției	-	-	1
	Alte instituții	1	-	-
	Studii peste hotare	-	-	-
Suspendați în legătură cu acordarea concediului pentru îngrijirea copilului		38	18	16
Suspendați provizoriu conform art. 200 CPP		6	15	13

Raportat la numărul total de procurori (**602 procurori**), cu referire la vechimea în funcție a procurorilor care au activat în perioada anului 2024, se constată următoarea pondere:

- 🚦 procurori cu vechimea în funcție de până la **3 ani**, **18,79%**
- 🚦 procurorii cu vechimea în funcție de la **3 la 10 ani**, **29,40%**
- 🚦 procurori cu vechimea în funcție de la **10 la 20 ani**, **36,71%**
- 🚦 procurori cu vechimea în funcție de peste **20 ani**, **15.11%**

Vechimea în funcția a procurorilor în exercițiu în perioada 2022-2024			
Vechime în funcție	Număr de procurori		
	2022	2023	2024
până la 3 ani	103	106	113
de la 3 la 10 ani	173	173	177
de la 10 la 20 ani	219	220	221
peste 20 ani	97	96	91
Total	592	595	602

După criteriul apartenenței de gen a personalului de procurori, din 602 procurori care au activat în anul 2024, **203** sunt **femei** (33,72%) respectiv **399** sunt **bărbați** (66,27%).

Repartizarea procurorilor în unitățile structurale după criteriul de gender este redată în tabelul ce urmează:

Repartizarea după criteriu de gen a funcțiilor de procuror 2024					
Unitatea structurală	Procurori în funcție				
	Total per unitate	Femei		Bărbați	
		Nr.	%	Nr.	%
Procuratura Generală	62	27	43.54	35	56,45
Procuraturile specializate	80	18	22.5	62	77.50
Procuraturile teritoriale	460	158	34.34	302	65.65
Total	602	203	33.72	399	66,27

Cu referire la numărul de **procurori conducători**, către 31.12.2024 acesta constituia **99** de unități, ceea ce raportat la numărul de procurori care au activat (602) constituie **16.44%**.

Numărul funcțiilor vacante de conducere la finele anului 2024 constituia **18** unități dintre care: Procuratura Generală – **0** unități, procuraturile specializate – **1** unități și procuraturile teritoriale – **17** unități.

Repartizarea procurorilor conducători în unitățile structurale după criteriul de gen este redată în tabelul ce urmează:

Repartizarea după criteriu de gen a funcțiilor de procurori conducători în 2024						
Unitatea structurală	Procurori conducători (procurori-șefi, adjuncți ai procurorilor-șefi)					
	2023			2024		
	Total per unitate	Bărbați	Femei	Total per unitate	Bărbați	Femei
Procuratura Generală	13	10	3	13	10	3

Procuraturile specializate	10	7	3	12	10	2
Procuraturile teritoriale	74	62	12	74	64	10
Total	97	79	18	99	84	15

Un alt aspect care necesită a fi menționat se referă la funcțiile temporar vacante, în special în procuraturile teritoriale, care au creat provocări sub aspect managerial, deoarece acestea sunt mai puțin atractive pentru personalul calificat, iar ocuparea acestora în cele mai multe cazuri a fost posibilă doar prin delegarea procurorilor.

Astfel, în anul 2024 a fost dispusă delegarea în diferite subdiviziuni structurale a **61** de procurori, ceea ce constituie o pondere de **10,13%** din numărul total de procurori care au activat, comparativ cu **13.1%**, cu 2,87 puncte procentuale mai mic decât în anul 2023.

Dinamica managementului resurselor umane la compartimentul delegarea procurorilor pentru perioada 2022-2024 este redată în tabelul ce urmează:

Delegarea procurorilor în perioada 2022-2024			
Unitatea structurală în care au fost delegați procurorii	Numărul de procurori delegați		
	2022	2023	2024
Procuratura Generală	14	14	14
Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale	20	12	10
Procuratura Anticorupție	18	8	5
Procuratura mun. Chișinău	10	11	8
Procuraturile raionale	15	33	24
TOTAL	77	78	61

În perioada anului 2024, în scopul fortificării capacităților unor unități structurale s-a menținut la un nivel ridicat numărul procurorilor delegați. Astfel, din numărul total de procurori delegați, indicele de delegare pentru PCCOCS constituie **16,3 %**, Procuratura Generală (**22,9%**) Procuratura mun. Chișinău (**13,1%**) și procuraturile teritoriale (**39,3%**), pentru Procuratura Anticorupție constituie (**8.1%**).

În contextul interacțiunii Procuraturii cu Institutul Național al Justiției și alte instituții de învățământ, constatăm că în perioada de referință, **41** de procurori au cumulat funcția de procuror cu activitatea didactică.

1.4.2. Funcționari publici

Din numărul total de **467** unități de funcționar public (funcționari publici de nivel superior, de conducere și funcționari publici de execuție), în anul 2024, au fost ocupate **333** de unități, ceea ce constituie o pondere de **71,30%**.

Ocuparea posturilor de funcționar public comparativ cu perioada anului 2024 este redată în tabelul ce urmează:

Ocuparea posturilor de funcționar public								
Unitatea structurală	Total		Ocupate		Vacante		Temporar vacante	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Procuratura Generală	81	81	50	51	26	24	5	6
Procuraturile specializate	96	95	72	65	16	20	8	10
Procuraturile teritoriale	290	291	217	217	51	49	22	25
TOTAL	467	467	339	333	93	93	35	41

Prin urmare se constată, că în total **134** de funcții au fost vacante și temporar vacante, ceea ce constituie o pondere de 28,69%.

Numărul funcțiilor vacante determină o suprasolicitare a personalului actual și are impact asupra calității prestației acestuia. Întru diminuarea acestor riscuri, s-a recurs la acțiuni de suplinire a posturilor vacante, fiind organizate **7** concursuri, în rezultatul cărora au fost angajați **23** de consultanți ai procurorului și **15** funcționari.

S-a constatat că lipsa de funcționari din cadrul Procuraturii este determinată în mare parte de atractivitatea redusă a funcțiilor publice, având în vedere nivelul scăzut al salariului, existând riscul unui exod al personalului angajat, iar măsurile manageriale temporare nu pot avea efect durabil în soluționarea problemei.

Aspectele elucidate *supra* redau unele riscuri ce se referă la calitatea prestației personalului, deoarece persoanele angajate sunt nevoite să execute suplimentar volumul de lucru pentru funcțiile vacante, ceea ce ar putea avea impact asupra eficacității și eficienței exercitării atribuțiilor.

Cu referire la funcționarii publici cu statut special, această categorie este formată din ofițerii de urmărire penală și ofițerii de investigație detașați în procuraturile specializate din alte instituții.

În 2024 rata ocupării unităților de funcționar public cu statut special (total 60 unități) prevăzute în structura procuraturilor specializate a crescut la 70%, comparativ cu anul 2023 – 46,6%.

Ocuparea posturilor de funcționar public cu statut special								
Unitatea structurală	Total		Ocupate		Vacante		Temporar vacante	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Procuraturile specializate	60	60	36	42	23	18	1	-

Privind fluctuația acestei categorii de personal, se poate menționa că în perioada anului 2024 în procuraturile specializate au fost detașați **13** ofițeri de urmărire penală și ofițeri de investigații, iar pentru **9** ofițeri a fost încetată detașarea.

Aspectele elucidate *supra* redau unele riscuri ce se referă la calitatea prestației personalului, deoarece persoanele angajate sunt nevoite să execute suplimentar volumul de lucru pentru funcțiile vacante, ceea ce ar putea avea impact asupra eficacității și eficienței exercitării atribuțiilor.

După criteriul de gen, funcționarii publici (inclusive cu statut special) au fost repartizate, după cum urmează:

Repartizarea după criteriu de gen a funcțiilor de funcționari publici 2024					
Unitatea structurală	Funcționari publici în funcție				
	Total per unitate	Femei		Bărbați	
		Nr.	%	Nr.	%
Procuratura Generală	51	43	84,3	8	15,6
Procuraturile specializate	65	44	67,6	21	32,3
Procuraturile teritoriale	217	180	82,9	37	17
Total	333	267	80,1	66	19,8

1.4.3. Personalul tehnic

Cu referire la personalul tehnic al Procuraturii, din numărul total de **173** de unități, au fost ocupate **150**, ceea ce constituie o pondere de **86,70%**. Din cele **23** de posturi care au fost vacante, **11** sunt în Procuratura Generală, **4** în procuraturile specializate și **8** în procuraturile teritoriale.

Cu toate că în mare parte aceste posturi au fost ocupate, în continuare există o fluctuație de personal în acest domeniu, deoarece posturile sunt mai puțin atractive pentru personalul calificat în raport cu sectorul privat care oferă un salariu mai mare.

Astfel, în anul 2024, au fost angajate **13** persoane în calitate de personal tehnic, iar altele **15** au încetat raporturile de muncă cu instituția.

După criteriul de gen, personalul tehnic poate fi repartizat după cum urmează:

Repartizarea după criteriu de gen a personalului tehnic în 2024					
Unitatea structurală	Personal tehnic în funcție				
	Total per unitate	Femei		Bărbați	
		Nr.	%	Nr.	%
Procuratura Generală	24	11	45,8	13	54,1
Procuraturile specializate	12	3	25	9	75
Procuraturile teritoriale	114	67	58,7	47	41,2
Total	150	81	54	69	46

În context, remarcăm că insuficiența de resurse umane,¹⁶ a continuat să constituie o provocare pentru mai multe subdiviziuni structurale ale Procuraturii, fapt care a determinat un volum de muncă sporit și o suprasolicitare a personalului activ.

¹⁶ Indicele de ocupare a funcțiilor de procuror pentru anul 2024 a constituit 83.55%, iar a funcțiilor publice disponibile a constituit 71,30%.

1.4.4. Instruirea profesională

Instruirea profesională continuă a procurorului de regulă se desfășoară în cadrul instruirilor organizate de Institutul Național al Justiției. Această formare constă în aprofundarea cunoașterii legislației interne, a actelor internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor de judecată naționale și internaționale.

Instruirea continuă a procurorilor se realizează ținând cont de necesitatea specializării lor, care ulterior este supusă aprecierii de către Colegiul de evaluare a performanțelor din cadrul CSP, la evaluarea periodică a performanțelor procurorilor.

Procurorii participă, cel puțin **40** de ore anual, la programe de formare profesională continuă organizate de Institutul Național al Justiției, la programe organizate de alte instituții de învățământ superior din țară sau din străinătate, la alte forme de perfecționare profesională.

Responsabilitatea de formare profesională continuă a procurorilor revine atât Institutului Național al Justiției, conducătorilor procuraturilor, în care aceștia își desfășoară activitatea, precum și fiecărui procuror prin pregătire individuală.

În vederea asigurării realizării activităților de instruire continuă a procurorilor conform Planului de formare continuă pentru anul 2024 al INJ, coordonat cu CSP și Procuratura Generală, în perioada de referință, au fost organizate **255** cursuri de instruire, mese rotunde, seminare cu participarea procurorilor din Procuratura Generală, procuraturile teritoriale și specializate.

De asemenea, Institutul Național al Justiției în comun cu Procuratura Generală au organizat **66** seminare cu participarea consultanților procurorilor.

În baza acordurilor încheiate între Procuratura Generală și instituțiile de învățământ superior, au fost repartizați la practică în cadrul sistemului Procuraturii **441** studenți ai Universității de Stat din Moldova, **204** ai Universității Libere Internaționale din Moldova, **42** ai Universității de Studii Europene din Moldova, **105** a Universității de Stat din Comrat, **34** de studenți ai altor instituții de învățământ superior din cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova, Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, etc.

1.5. Transparența și comunicarea

În anul 2024, Procuratura și-a propus sporirea gradului de transparență și aplicarea celor mai bune practici de comunicare externă, menite să crească gradul de încredere în rândul cetățenilor precum și înțelegerea rolului Procuraturii ca garant și apărător al drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei.

Transparența în activitatea Procuraturii a fost monitorizată de **Secția relații publice** din cadrul Aparatului Procuraturii Generale, în comun cu persoana responsabilă de comunicare cu mass-media a Procuraturii Generale, inclusiv, prin publicarea pe pagina web oficială a instituției a diverselor materiale informative.

În acest context, prin intermediul paginii oficiale a Procuraturii www.procuratura.md la compartimentul Comunicare/Ultimele informații/Comunicate de presă/Noutăți, persoana responsabilă plasează comunicate și noutăți referitoare la activitatea instituției, astfel încât în perioada de raport au fost publicate **365** de comunicate de presă (*330 în 2023*).

Potrivit datelor din Sistemul informatic al Procuraturii, comunicatele respective au fost preluate de reprezentanții mass-media cu difuzarea lor ulterioară atât prin intermediul buletinelor de știri a posturilor de TV, presa scrisă, radio, cât și prin intermediul rețelelor de socializare.¹⁷ Acestea sunt redistribuite și pe rețelele de socializare pe pagina oficială de Facebook a Procuraturii Generale. Unele comunicate de presă conțin clipuri video, prin urmare, imaginile 7video respective au fost difuzate și pe canalul oficial al Procuraturii Generale pe YouTube, unde pot fi accesate <https://www.youtube.com/@procuraturagenerala6532>.

Procuratura desfășoară o comunicare corectă și menține un dialog constant cu reprezentanții mass-media în vederea informării societății despre activitatea sa, astfel în perioada de raport au fost acordate **521** reacții telefonice la solicitările presei.

De asemenea, în domeniul comunicării au fost înregistrate următoarele rezultate:

- ✚ a fost elaborat proiectul unei noi **Strategii de comunicare instituțională** (cu suportul GIZ);

- ✚ au fost organizate **2** vizite de studiu ale studenților în cadrul Procuraturii Generale;

- ✚ a fost susținută o conferință de presă cu genericul: „Contextul actual al fenomenului corupției electorale”;

- ✚ au fost realizate **9** interviuri televizate;

- ✚ a fost publicată ediția nr. 13/2024 a Revistei Procuraturii, inclusiv pe pagina web oficială.

Alte realizări ale Procuraturii pentru anul 2024 la capitolul transparență țin de crearea paginilor oficiale de „Facebook” a procuraturilor model-pilot (Procuratura raionului Ocnîța, Procuratura raionului Ungheni, Procuratura raionului Edineț). În cadrul comunicatelor de presă ale

¹⁷ <https://www.facebook.com/procuratura.generala>

Procuraturii Generale, au fost reflectate actualizări privind atelierele de lucru ale procuraturilor model-pilot, precum și s-au făcut publice datele unor sondaje efectuate.

În luna decembrie 2024 a fost lansată o nouă campanie pe site-ul Procuraturii, intitulată „*Oamenii Procuraturii*”¹⁸. Aceasta cuprinde o serie de interviuri¹⁹ exclusive cu procurori²⁰, realizate de persoana responsabilă de comunicare cu mass-media a Procuraturii Generale, care pun în lumină provocările, valorile și dedicarea acestora în aplicarea legii și înfăptuirea justiției în țară.

¹⁸ <https://www.facebook.com/photo?fbid=886328550343618&set=a.164429529200194>

¹⁹ <https://www.facebook.com/photo?fbid=891027656540374&set=a.164429529200194>

²⁰ <https://www.facebook.com/photo?fbid=896275056015634&set=a.164429529200194>

CAPITOLUL II. ACTIVITATEA PROCURATURII PE DOMENII DE COMPETENȚĂ

SECȚIUNEA 2.1. Activitatea Procuraturii în domeniul urmăririi penale

2.1.1. Exercițarea urmăririi penale

În perioada de referință, procurorii au exercitat urmărirea penală în **1584** (*1957 în 2023*) cauze penale, prioritar cauzele vizând infracțiuni de omor și viol, cele de corupere, trafic de influență și infracțiuni săvârșite de persoane publice, infracțiuni comise de grupări organizate, de evaziune fiscală, contrabandă, ecologice etc. De asemenea, procurorii au exercitat urmărirea penală în cauze penale în care s-a constatat efectuarea tendențioasă a urmăririi penale de către ofițerii de urmărire penală sau alte circumstanțe, care au impus necesitatea retragerii cauzelor penale și a preluării urmăririi penale.

Din numărul total de cauze penale aflate în gestiunea nemijlocită a procurorilor, urmărirea penală a fost terminată în **414** (*586 în 2023*) cauze, iar **104** (*192 în 2023*) cauze au fost conexe.

Au fost trimise în judecată **213** (*278 în 2023*) cauze penale privind comiterea a **265** (*485 în 2023*) infracțiuni de către **288** (*387 în 2023*) persoane, dintre care **13** (*15 în 2023*) în privința polițiștilor și **1** (*11 în 2023*) în privința minorilor.

De asemenea au fost deferite justiției **2** cauze despre omucideri, **8** despre trafic de ființe umane, **4** despre viol, **9** despre infracțiuni contra patrimoniului, **18** despre circulația ilegală a drogurilor, **10** despre evaziuni fiscale și infracțiuni financiar-bancare, **4** despre contrabandă, **4** despre încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, **3** despre huliganism, **31** despre infracțiuni de corupție și trafic de influență, **8** despre abuz și exces de putere, **18** cauze despre tortură, **8** despre infracțiuni contra justiției, precum și alte categorii de infracțiuni.

În **193** cauze (*303 în 2023*) urmărirea penală a fost încetată și clasată, inclusiv în **158** (*245 în 2023*) cauze din lipsa faptului sau elementelor infracțiunii, **2** (*11 în 2023*) cauze în legătură cu împăcarea părților și retragerea plângerii prealabile, **6** (*11 în 2023*) cauze în baza actului de amnistie și **27** (*36 în 2023*) cauze din alte motive de nereabilitare, inclusiv în legătură cu liberarea de răspundere penală și tragere la răspundere contravențională în baza art. 55 din Codul penal.

De asemenea, procurorii au dispus suspendarea urmăririi penale, în baza art. 287¹ din Codul de procedură penală, în **68** (*130 în 2023*) cauze, inclusiv în **25** (*33 în 2023*) cauze în legătură cu sustragerea persoanelor de la urmărirea penală și în **43** (*97 în 2023*) cauze pe motivul neidentificării făptuitorului.

În gestiunea procurorilor au rămas **998** (*1047 în 2023*) cauze, în care sunt bănuite sau învinuite **199** (*312 în 2023*) persoane.

Activitatea efectuată în acest domeniu, comparativ cu situația din ultimii doi ani, poate fi redată prin următoarele date cuprinse în tabelul ce urmează:

DINAMICA ACTIVITĂȚII DE EXERCITARE A URMĂRIII PENALE DE CĂTRE PROCURORI			
Indicii de referință	anul 2022	anul 2023	anul 2024
urmăriri penale exercitate	2756	1957	1584
cauze terminate	776	586	414
cauze încetate, clasate	387	303	193
din lipsa elementelor infracțiunii	280	245	158
pe împăcare	19	11	2
pe amnistie	42	11	6
pe alte motive de nereabilitare	62	36	27
cauze trimise în judecată	371	278	213
infracțiuni incriminate	463	485	265
în privința minorilor	7	11	1
persoane inculcate	528	387	288
în privința polițiștilor	23	15	13
cu acord de recunoaștere a vinovăției	1	3	7
cauze conexate	313	192	104
cauze suspendate condiționat	1	-	-
cauze suspendate	206	130	68
pe eschivare	83	33	25
neidentificarea făptuitorilor	121	97	43
cauze rămase în gestiune	1224	1047	998
cu persoane bănuite, învinuite	359	312	199

2.1.2. Conducerea urmăririi penale

Procurorii au condus urmărirea penală în **38 323** (36 741 în 2023) cauze, din care au terminat cercetările pe **15 537** (15 579 în 2023) cauze. În instanța de judecată au fost expediate **10 855** (10 585 în 2023) cauze penale privind comiterea a **12 274** (12 130 în 2023) infracțiuni de către **11 956** (11 595 în 2023) persoane. În perioada de raport au fost conexeate **3072** (2799 în 2023) cauze.

În judecată au fost deferite **107** cauze privind omucideri, **94** cauze privind cazurile de vătămare intenționată gravă a integrității corporale și sănătății, **194** cauze despre viol, **2070** despre infracțiuni contra patrimoniului, **804** despre circulația ilegală a drogurilor, **5** despre evaziuni fiscale și infracțiuni financiar-bancare, **58** despre contrabandă, **871** cauze despre încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, **775** despre huliganism, **312** cauze despre infracțiuni de corupție și trafic de influență, **14** cauze despre abuz și exces de putere, **92** despre infracțiuni militare, **176** despre infracțiuni contra justiției, precum și cauze privind alte categorii de infracțiuni.

În **4 613** cauze (4922 în 2023) urmărirea penală a fost încetată/clasată, inclusiv în **2 274** (2515 în 2023) cauze din lipsa faptului sau elementelor infracțiunii, **1211** (1315 în 2023) cauze în legătură cu împăcarea părților și retragerea plângerii prealabile, **125** (281 în 2023) cauze în baza actului de amnistie și **1005** (813 în 2023) cauze din alte motive de nereabilitare, inclusiv în legătură cu prescripția sau liberarea de răspundere penală și tragerea la răspundere contravențională în baza art.55 din Codul penal.

A fost suspendată condiționat urmărirea penală în **15** (19 în 2023) cauze.

De asemenea, procurorii au dispus suspendarea urmăririi penale, în baza art.287¹ din Codul de procedură penală, în **7 435** (7882 în 2023) cauze, inclusiv în **2 339** (2012 în 2023) cauze în legătură cu sustragerea persoanelor de la urmărirea penală și în **5090** (5868 în 2023) cauze pe motivul neidentificării făptuitorului.

În gestiunea organelor de urmărire penală au rămas **12 269** (10 471 în 2023) cauze, în care sunt bănuite sau învinuite **4 455** (4347 în 2023) persoane.

Activitatea efectuată în acest domeniu, comparativ cu situația din ultimii trei ani, poate fi redată statistic prin următoarele cifre reflectate în tabelul ce urmează:

DINAMICA ACTIVITĂȚII DE CONDUCERE A URMĂRIIRII PENALE			
Indicii de referință	anul 2022	anul 2023	anul 2024
urmăriri penale conduse	39150	36741	38323
hotărâri de neîncepere a urmăririi penale emise	14005	12961	12562
cauze terminate	18222	15579	15537
cauze încetate, clasate	6217	4922	4613
din lipsa elementelor infracțiunii	2924	2515	2274
pe împăcare/ plângere retrasă	1500	1315	1211
pe amnistie	982	281	125
pe alte motive de nereabilitare	811	813	1005
cauze trimise în judecată	11834	10585	10855
infracțiuni incriminate	13523	12130	12274
persoane inculpate	13282	11595	11956
în procedură flagrantă	4	4	-
cu acord de recunoaștere a vinovăției	86	78	315
cauze conexate	2834	2799	3072
cauze suspendate condiționat	19	19	15
cauze suspendate	9442	7882	7435
pe eschivare	2453	2012	2339
pe neidentificarea făptuitorului	6986	5868	5090
cauze rămase în gestiune	8342	10471	12269
cu persoane bănuite, învinuite	3601	4347	4455
indicații scrise date pe dosare	4196	3658	3877
cauze restituite pentru completarea urmăririi	956	782	806
respinse propuneri de punere a persoanelor sub învinuire	175	106	94
respinse propuneri de scoatere a persoanelor de sub urmărire	50	30	36
persoane puse sub învinuire	17258	15198	14 247
constatate și luate la evidență infracțiuni anterior neînregistrate	37	69	42

2.1.3. Uniformizarea practicii privind urmărirea penală pe domenii specifice

2.1.3.1. Urmărirea penală privind infracțiunile de trafic de ființe umane și infracțiuni conexe

Prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, contracararea infracțiunilor de organizare a migrației ilegale, de abuz și exploatare sexuală a minorilor prin utilizarea tehnologiilor informaționale, constituie obiective esențiale în activitatea Procuraturii. Acestea

reflectă angajamentul instituției de a proteja drepturile fundamentale ale persoanelor vulnerabile, de a preveni și de a sancționa comportamentele infracționale grave și de a contribui la asigurarea unui mediu sigur și echitabil pentru toți cetățenii.

Pe parcursul anului 2024, Procuratura Generală și-a concentrat eforturile asupra implementării și respectării standardelor juridice internaționale prin măsuri de perfecționare profesională, alinierea practicilor interne, care să asigure eficiența, transparența și responsabilitatea în procesul de desfășurare a justiției. În acest sens, eforturile depuse au vizat atât întărirea integrității profesionale, cât și consolidarea rolului Procuraturii în garantarea aplicării uniforme și echitabile a prevederilor legale și internaționale, după cum urmează:

➤ Convenția Consiliului Europei privind lupta cu traficul de ființe umane, adoptată la 16.05.2005 la Varșovia (în continuare - Convenția de la Varșovia), monitorizarea căreia este efectuată de către GRETA;

➤ Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, adoptat la 15.11.2000 la Palermo (în continuare - Protocolul de la Palermo) ;

➤ Protocolul împotriva traficului ilegal de migranți pe calea terestră, a aerului și pe mare, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, adoptat la 15.11.2000 la New York și ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr.16-XV din 17.02.2005, în vigoare pentru Republica Moldova din 16.10.2005 (în continuare - Protocolul împotriva traficului de migranți);

➤ Convenția Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, din 25.10.2007 (Convenția de la Lanzarote) .

La nivel de integrare europeană, în conformitate cu capitolul 24 al Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, instituția se va alinia în continuare la implementarea normelor în domeniile esențiale de combatere a criminalității organizate, în particular pe traficul de persoane și de minori, precum și pe organizarea migrației ilegale, în concordanță cu cerințele prevăzute de directivele Uniunii Europene.

În ceea ce privește implementarea politicilor antitrafic, activitatea Procuraturii în perioada anului 2024 a fost ghidată și de dezideratele cuprinse în Programul pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru anii 2024-2028 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.715/2023 din 26.09.2023.

În scopul realizării obiectivelor ce au fost atribuite Procuraturii, potrivit Planului de acțiuni, prin Ordinul Procurorului General nr.14/15 din 16.02.2024, a fost aprobat Planul instituțional de acțiuni al Procuraturii privind realizarea Planului de acțiuni privind implementarea Programului pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru anii 2024-2028.

Planul instituțional executat pe parcursul anului 2024 s-a soldat cu rezultate ce au avut impact pozitiv inclusiv și asupra dinamicii investigațiilor penale inițiate și finalizate pe categoriile respective de infracțiuni, dar și asupra sporirii accentului actorilor, ce instrumentează cauzele penale, pe segmentul protecției victimelor traficului de ființe umane și respectarea drepturilor acestora.

Totodată, activitatea organelor de drept pe parcursul anului 2024 a fost influențată în continuare de conflictul armat care se desfășoară pe teritoriul Ucrainei și care generează un exod al populației din această țară, iar traseele de deplasare ale refugiaților include și teritoriul Republicii Moldova, ca țară de destinație sau de tranzit.

În context, orice criză umanitară contribuie la majorarea riscurilor de trafic de persoane și organizare a migrației ilegale, mai ales în rândul femeilor și copiilor neînsoțiți sau separați de părinți.

În acest sens, în vederea monitorizării situației privind criza refugiaților, sub aspectul identificării și investigării cazurilor de trafic de ființe umane, trafic de migranți și alte infracțiuni conexe și adiacente acestui fenomen, de către Procuratura Generală au fost întreprinse mai multe activități. Astfel, în baza mecanismului de raportare instituit în luna martie 2022, a fost continuată monitorizarea și evaluarea tuturor cazurilor de categoria menționată comise în privința persoanelor refugiate din Ucraina.

În afară de aceasta, în cadrul seminarelor de instruire organizate de către Institutul Național al Justiției, precum și de către partenerii de dezvoltare, procurorii formatori au abordat subiectele privind acțiunile ce urmează a fi întreprinse de către organele de drept în vederea identificării în rândul persoanelor refugiate a victimelor traficului de ființe umane și organizării migrației ilegale, identificarea necesităților și acordarea asistenței victimelor, particularitățile investigării unor asemenea cazuri.

Astfel, structurând activitățile organelor de drept în domeniul anti-trafic, conform celor 4 elemente recunoscute ca fundamentale la nivel internațional: 1) *protecție*, 2) *parteneriat*, 3) *pedepsire*, 4) *prevenire*, în perioada anului 2024 au fost obținuți următorii indicatori de rezultat cantitativi:

1. Protecție

În domeniul **protecției** victimelor, în decursul perioadei de referință, în cadrul cauzelor penale instrumentate pe infracțiuni de trafic de ființe umane și trafic de copii, au fost identificate – **119** victime, dintre care **89** victime adulte (21 femei/ 68 bărbați) și **30** victime copii (26 fete/4 băieți) - *comparativ cu anul 2023 - 169 victime, din care 144 victime adulte (16 femei/ 128 bărbați) și 25 victime copii (19 fete/6 băieți).*

Tabel. Ponderea victimelor identificate în anul 2024

Din numărul total al victimelor adulte identificate, se atestă următoarea situație:

- Potrivit **formei de exploatare** – **53 victime adulte** (49 bărbați și 4 femei) au fost supuse **exploatării prin muncă** (*comparativ cu 84 victime identificate în anul 2023*), **11 victime** (toate femei) au fost **exploatate sexual** (*comparativ cu 9 victime identificate în anul 2023*), **18 victime** (toți bărbați) - au fost exploatare **în scopul folosirii în activități criminale** (*comparativ cu 50 victime identificate în anul 2023*); **2 victime** - în scopul folosirii în calitate de **mamă-surogat** (*comparativ cu 1 victimă identificată în anul 2023*), **5 victime** (1 bărbat și 4 femei) supuse **exploatării prin cerșit** (*comparativ cu 0 victime identificate în anul 2023*).

Diagrama. Distribuția victimelor adulte în funcție de formele de exploatare

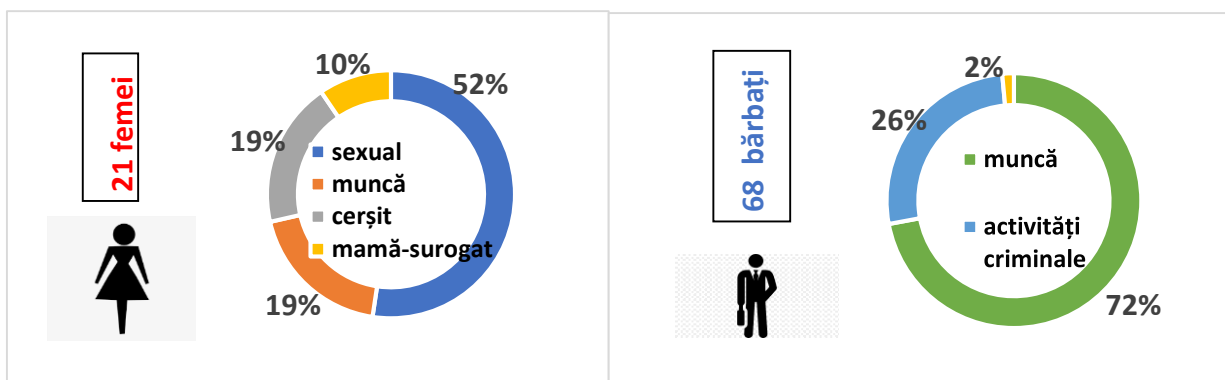
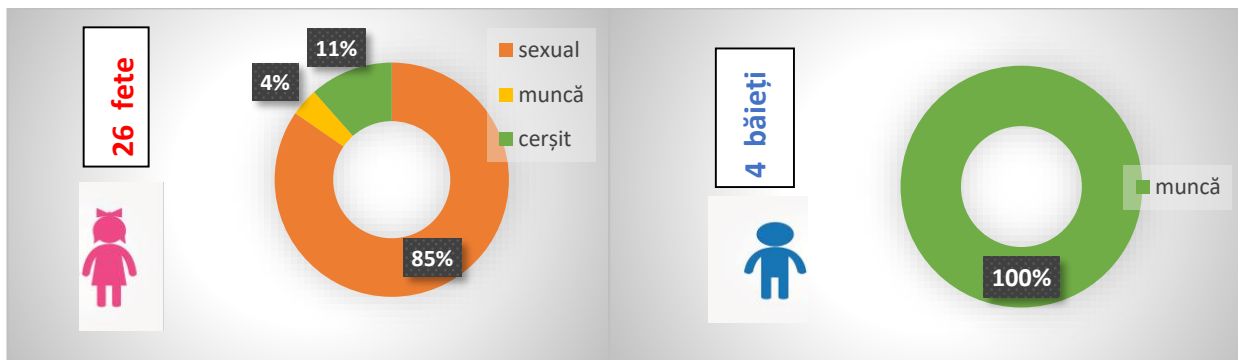

Diagrama. Divizarea victimelor copii corespunzător formele de exploatare

Sub aspectul **țărilor de destinație - Zona Uniunii Europene** se confirmă ca o destinație constantă, fiind identificate **42 de victime** ale traficului de ființe umane (*dintre care 33 bărbați și 9 femei*). **Federația Rusă** reprezintă o altă destinație pentru traficanții, fiind identificate **2 victime** (*toate femei*).

La fel, au fost identificate **45 victime** adulte (10 femei și 35 bărbați), care au fost exploatare intern pe teritoriul **Republicii Moldova**.

Cât privește victimele traficului de copii, în perioada de raport, au fost identificate în total **30 victime copii** (26 fete/4 băieți), în 2023 – 25 victime copii (19 fete/6 băieți), dintre care:

- în scop de **exploatare sexuală** - **22 victime-copii** (*toate fete*), în 2023 - 14 victime (13 fete, 1 băiat);
- în scop de **exploatare prin muncă** - **5 victime-copii** (*1 fată/ 4 băieți*), în 2023 - 8 victime (3 fete/5 băieți);
- în scop de **practicare a cerșetoriei** - **3 victime-copii** (*ambele fete*), în anul 2023 – 2 victime-copii (*ambele fete*),
- în scop de **vânzare-cumpărare și adopție ilegală** - **0 victime**, în anul 2023 – 1 victimă (*fată nou născută*).

Referitor la **destinația geografică**, în perioada anului 2024, au fost exploatare **pe teritoriul Republicii Moldova** (intern) - **24 victime copii** (**22 fete, 2 băieți**), în perioada analogică 2023 – 20 victime (14 fete, 6 băieți), și anume:

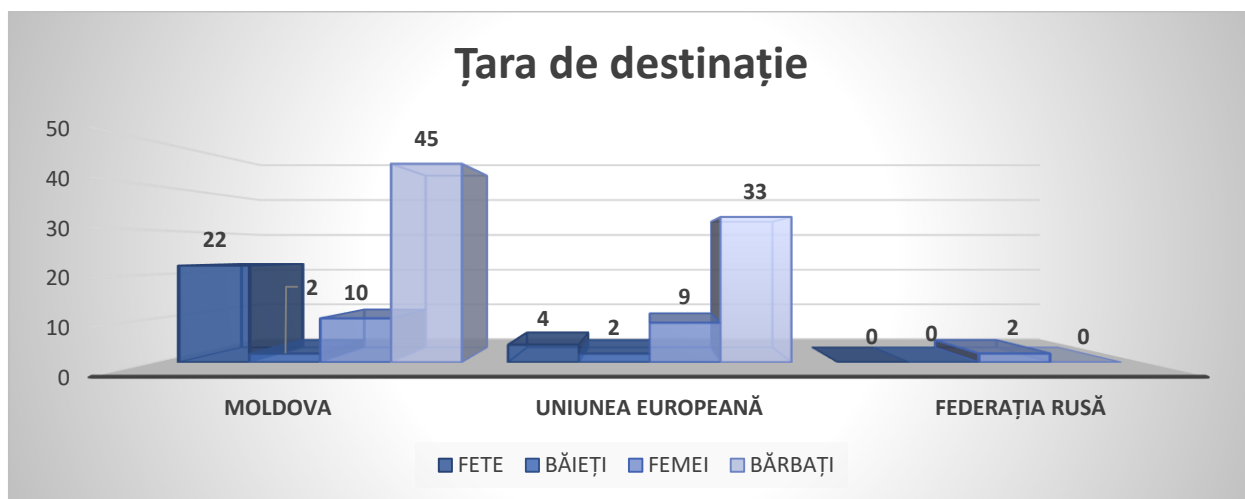
- trafic de copii în scop de **exploatare sexuală** - **21 victime** (*toate fete*), în perioada analogică 2023 – 11 victime (10 fete, 1 băieți);
- trafic de copii în scop de **exploatare prin muncă** – **3 victime** (*1 fată, 2 băieți*) în perioada analogică anul 2023 - 8 victime (3 fete, 5 băieți);

- trafic de copii în scop de **vânzare/cumpărare** și **adopției ilegale** de copii - **0** victime, în perioada analogică 2023 – 1 victimă (fată nou-născută).

Subsecvent, peste hotarele țării (**Cehia, Polonia, România, Germania, Lituania**) au fost exploatate - **6** victime copii (4 fete și 2 băieți), în perioada analogică anul 2023 - 2 victime (ambele fete), și anume:

- trafic de copii în scop de **exploatare sexuală** - 1 victimă (fată), în perioada analogică 2023 – 0 victime;
- trafic de copii în scop de **exploatare prin muncă** – 2 victime (2 băieți) în perioada analogică anul 2023 - 0 victime;
- trafic de copii în scop de **cerșit** - 3 victime (toate fete), în perioada analogică 2023 – 2 victime (fete).

Diagrama: Divizarea victimelor corespunzător țării de destinație

În vederea repunerii în drepturi a victimelor traficului de ființe umane și traficului de copii, identificate pe cauzele penale pornite atât în 2024, cât și pe cauzele penale pornite în anii precedenți, au fost recunoscute ca **părți civile** - **89 de victime**, iar **valoarea acțiunilor înaintate** – a constituit **3.862.092 lei**.

În conformitate cu prevederile legislației naționale și ale tratatelor internaționale relevante, ca măsură specială de asistență, se implementează obligația de a informa victimele, precum și potențialele victime ale traficului de ființe umane, cu privire la drepturile de care beneficiază. În acest sens, procurorii și ofițerii de urmărire penală sunt instruiți și au responsabilitatea de a asigura informarea adecvată a victimelor, explicându-le în mod clar dreptul acestora de a beneficia de

protecție, conform reglementărilor legale în vigoare (*art.58 alin.(5) din Codul de procedură penală*).

În același timp, având în vedere riscurile la care sunt expuse victimele traficului de ființe umane, inclusiv pericolele de violență fizică sau alte acte ilicite, procurorii au evaluat cu prioritate situațiile în care viața și integritatea acestora erau amenințate. Astfel, în **două cazuri**, procurorii au dispus măsuri de protecție prin adoptarea ordonanțelor **de aplicare a măsurilor de protecție a victimei**, care au avut ca scop asigurarea unui cadru de securitate adecvat pentru victime. Aceste măsuri au fost luate în conformitate cu legislația națională și tratatele internaționale în domeniu, având ca prioritate protejarea victimei de orice formă de violență sau repercusiuni legale, garantându-i dreptul la siguranță pe toată durata procedurilor judiciare.

Reacția organelor de drept în fața tuturor cazurilor de intimidare a victimelor și martorilor traficului de ființe umane, în scopul de a le determina să modifice declarațiile inițiale, este una fermă și promptă. În astfel de situații, autoritățile competente, inclusiv procurorii și ofițerii de poliție, acționează în conformitate cu prevederile legale aplicabile, intervenind pentru a preveni orice formă de presiune sau amenințare asupra persoanelor implicate în procesul judiciar.

În acest sens, în perioada de raport, a fost pornită urmărirea penală într-un caz **în baza art.314 din Codul penal** - „*Determinarea la depunerea de declarații mincinoase*”.

Victimele traficului de ființe umane au dreptul **la asistență juridică garantată de stat**. Serviciile de acordare a asistenței juridice garantate de stat, inclusiv victimelor TFU, se finanțează din bugetul de stat. Pe lângă avocații care oferă asistență juridică garantată de stat din cadrul Oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, victimele și prezumatele victime ale TFU sunt asistate de către avocații specializați ai Centrelor de asistență și protecție a victimelor TFU.

Astfel, ca rezultat al explicării victimelor traficului de ființe umane și de copii a drepturilor procedurale - **34 victime au beneficiat de asistență juridică**.

2. Parteneriat

Întru combaterea fenomenelor infracționale domeniul dezvoltării **parteneriatului** și fortificării interacțiunii între diferite instituții cu atribuții în domeniul combaterii traficului de ființe umane pe parcursul anului 2024 au fost întreprinse mai multe acțiuni.

Procurorii au participat la ședințele organizate pe următoarele platforme, a:

 Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane și a grupului tehnic coordonator de pe lângă Comitet;

Grupului comun de analiză a riscurilor în cadrul căruia coordonator este Inspectoratul General al Poliției de Frontieră;

Centrului de asistență UE pentru securitate internă și managementul frontierelor al Republicii Moldova, organizată de Ministerul Afacerilor Interne și Uniunea Europeană (HUB);

Grupului operativ privind traficul de persoane, desfășurat sub egida Cancelariei de Stat;

Grupului de coordonare tehnică în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane, organizat sub egida Misiunii OSCE în Moldova.

Consiliului coordonator al Mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor (MNRV);

Consiliului coordonator al organelor de drept cu atribuții în domeniul combaterii traficului de ființe umane de pe lângă Procurorul General.

Totodată, în cadrul diverselor proiecte destinate prevenirii și combaterii traficului de ființe umane, procurorii au colaborat, pe parcursul perioadei de referință, cu reprezentanți ai sectorului neguvernamental, precum și cu organizații internaționale specializate în domeniu în cadrul diferitor proiecte, inclusiv cu Ambasada SUA în Republica Moldova, Misiunea Organizației Internaționale pentru Migrație în Moldova, Misiunea OSCE în Republica Moldova, UNODC, Centrul internațional „La Strada”.

3. Pedepse

Referindu-ne la identificarea cazurilor din cele atribuite la categoria trafic de ființe umane, infracțiuni asimilate sau conexe acestora și cauze pornite, s-a constatat că în perioada anului 2024 **au fost înregistrate în total pe țară - 1059 infracțiuni**, care se atribuie la categoria respectivă (în perioada analogică a anului precedent – 676 infracțiuni)²¹.

Diseminarea pe categorii de infracțiuni pornite este reflectat în următorul tabel:

INFRACȚIUNI	Articolul din Codul penal	Numărul de urmăriri penale pornite	
		anul 2023	anul 2024
Trafic de organe	art.158 CP	-	-
Trafic de ființe umane	art.165 CP	22	35

²¹ Conform datelor Băncii centrale de date cu privire la infracțiuni, cauze penale și persoane care au săvârșit infracțiuni, administrată de către Ministerul Afacerilor Interne

Utilizarea rezultatelor muncii sau serviciilor unei persoane care este victima TFU	art.165 ¹ CP	3	-
Munca forțată	art.168 CP	13	15
Ademenirea minorului în scopuri sexuale	art.175 ¹ CP	18	9
Trafic de copii	art.206 CP	18	21
Scoaterea ilegală a copiilor din țară	art.207 CP	30	17
Pornografia infantilă	art.208 ¹ CP	46	52
Recurgerea la prostituția practică de un copil	art.208 ² CP	-	-
Publicitatea în scopul obținerii ilegale de organe, țesuturi și celule umane sau privind donarea ilicită a acestora	art.213 ¹ CP	-	-
Proxenetismul	art.220 CP	18	15
Îndemnul, determinarea sau înlesnirea la prestarea serviciilor sexuale online	art.220 ¹ CP	2	1
Organizarea cerșetoriei	art.302 CP	-	1
Organizarea migrației ilegale	art.362¹ CP	508	893
TOTAL		677	1059

Din analiza calitativă a datelor statistice urmează de remarcat că pronosticurile prezentate de Procuratura Generală în Raportul privind activitatea Procuraturii pentru anul 2023 s-au confirmat.

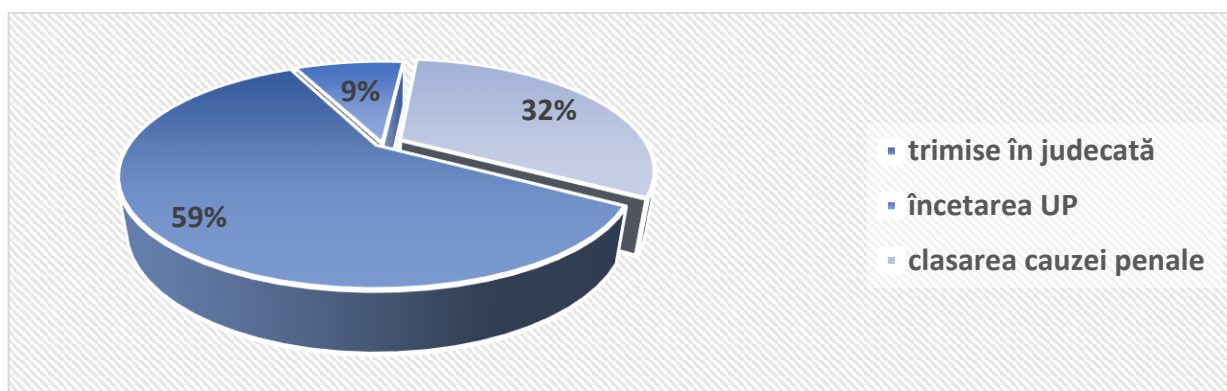
Astfel, numărul cauzelor penale de **trafic de ființe umane a crescut cu circa 59%**, iar numărul infracțiunilor de **trafic de copii a crescut cu circa 16%**. Totodată, numărul cazurilor de **organizare a migrației ilegale a crescut cu peste 75%**.

În același timp, dacă în anul 2023 s-a înregistrat o creștere semnificativă a numărului de cauze penale legate de **infracțiunile de ademenire a minorilor în scopuri sexuale**, aceasta sporind de mai mult de două ori față de anul anterior, totuși, în anul 2024, numărul acestor cazuri a scăzut, revenind la nivelul înregistrat în anul 2022.

În continuare, în perioada supusă evaluării, **urmărirea penală a fost finalizată pe 237 cauze penale**²² din cele atribuite la categoria trafic de ființe umane, infracțiuni asimilate sau conexe acestora (*în anul 2023 - 165 cauze penale*).

Din acestea, **141 cauze penale au fost expediate cu rechizitoriu** în instanțele de judecată pentru examinare în fond (*în anul 2023 - 104 cauze penale*), pe 21 cauze penale urmărirea penală a fost încetată (*în anul 2023 - 13 cauze penale*), iar 75 cauze penale au fost clasate (*în anul 2023 - 49 cauze penale*).

Diagrama: Ponderea cauzelor penale (total terminată urmărirea penală pe 165 cauze)

În particular, pe infracțiunea de trafic de ființe umane (**art.165 CP**) - urmărirea penală a fost finisată pe 25 cauze penale, dintre care **14** cauze au fost terminate cu rechizitoriu și expediate în instanța de judecată pentru examinare în fond, **1** cauză - urmărirea penală a fost încetată, iar în **9** cauze au fost clasate procesele penale.

Din numărul total al cauzelor penale trimise în judecată în baza art.165 CP, 6 cauze - se referă la exploatare sexuală, iar 4 cauze - exploatare prin muncă, 3 cauze – prin cerșit, 1 cauză - în scopul vânzării și cumpărării, precum și în vederea adopției ilegale.

Din numărul total de cauze penale încetate și clasate în baza art.165 CP, 2 cauze - se referă la exploatare sexuală, 7 cauze - exploatare prin muncă, 1 cauză – prelevare de celule.

Pe infracțiunea de trafic de copii (**art.206 CP**) a fost finisată urmărirea penală pe 11 cauze penale, dintre care 8 cauze au fost expediate cu rechizitoriu în instanța de judecată pentru examinare în fond, în 1 cauză procesul penal a fost clasat, iar în 2 cauze încetată urmărirea penală.

²² Conform datelor colectate în temeiul Ordinului Procurorului General nr.44/15 din 24.11.2016

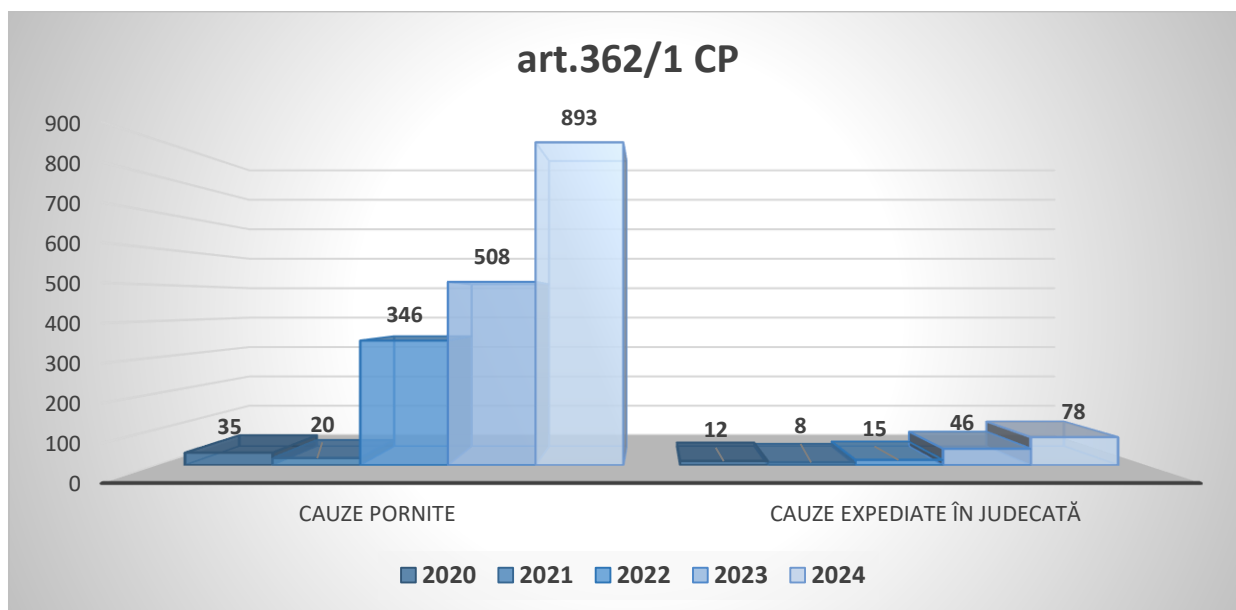
Din numărul total al cauzelor penale trimise în instanța de judecată în baza art.206 CP, 5 cauze - se referă la *exploatare sexuală*, 2 cauze - *exploatare prin muncă*, iar 1 cauză - în scop de *vânzare*.

În particular, pe infracțiunea de trafic de ființe umane (art.165 din Codul penal) urmărirea penală a fost finisată pe 32 cauze penale, dintre care 18 cauze au fost terminate cu rechizitoriu și expediate în instanța de judecată pentru examinare în fond, 2 cauze în care urmărirea penală a fost încetată, iar 12 cauze au fost clasate.

Tabel. Numărul cauzelor penale trimise în instanța de judecată, pentru examinare în fond:

INFRAȚIUNI	Articolul din Codul penal	Cauze penale trimise în instanța de judecată	
		Anul 2023	Anul 2024
Trafic de ființe umane	art.165 CP	18	14
Utilizarea rezultatelor muncii sau serviciilor unei persoane care este victima TFU	art.165 ¹ CP	-	
Trafic de organe	art.158 CP	-	-
Munca forțată	art.168 CP	4	2
Ademenirea minorului în scopuri sexuale	art.175 ¹ CP	-	1
Trafic de copii	art.206 CP	11	8
Scoaterea ilegală a copiilor din țară	art.207 CP	1	8
Pornografia infantilă	art.208 ¹ CP	16	23
Recurgerea la prostituția practică de un copil	art.208 ² CP	-	-
Publicitatea în scopul obținerii ilegale de organe, țesuturi și celule umane sau privind donarea ilicită a acestora	art. 213 ¹ CP	-	-
Proxenetismul	art.220 CP	8	7
Organizarea cerșetoriei	art.302 CP	-	-
Organizarea migrației ilegale	art.362¹ CP	46	78
TOTAL		104	141

Subsecvent, printre provocările actuale cu care se confruntă organele de drept este dictată de conjunctura actuală în regiune - **criza refugiaților, migrația ilegală**. Creșterea numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat moldo-ucrainene se datorează, în mare parte, afluxului de persoane strămutate din Ucraina, dar și unor practici ilicite organizate, cum ar fi traficul de ilegal de migranți sau tentativele de evaziune a măsurilor legale. Procuratura acordă o atenție deosebită acestor cazuri, concentrându-se nu doar pe sancționarea persoanelor implicate, dar și pe identificarea și destructurarea rețelelor de criminalitate transfrontalieră.

Diagrama. Evoluția cazurilor de organizare a migrației ilegale

Diminuarea numărului dosarelor privind infracțiunile de trafic de ființe umane și trafic de copii expediate în instanța de judecată pentru examinare în fond este determinată de mai mulți factori, printre care modificările intervenite în structura internă și efectivul de personal al CCTP al INI al IGP al MAI²³, migrarea ofițerilor de urmărire penală specializați în domeniu în alte instituții, creșterea cazurilor de organizare a migrației ilegale și neîntreprinderea măsurilor de rigoare pentru capacitarea subdiviziunilor MAI, ceea ce a generat reacții prompte și implicarea resurselor în combaterea acestui fenomen.

La compartimentul **cooperării internaționale**, în perioada de referință, în cadrul urmăririi penale pe cauzele de trafic de ființe umane și trafic de copii, acționând în conformitate cu standardele stabilite la art.32 al *Convenției de la Varșovia*, Procuratura Generală a Republicii Moldova a înaintat spre executare altor state **22 cereri de comisii rogatorii**.

Totodată, pe cauzele de trafic de ființe umane și trafic de copii, în decursul anului 2024 Procuratura Generală a Republicii Moldova a primit spre executare de la organele competente ale altor state 9 de cereri de comisii rogatorii.

În perioada raportată, Procuratura Generală a Republicii Moldova a înaintat 4 demersuri, prin care a solicitat extrădarea în Republica Moldova a persoanelor învinuite de comiterea infracțiunilor de trafic de ființe umane și trafic de copii.

²³ Conform Ordinului nr.342 din 12.07.2023, statele de personal ale CCTP au fost reduse de la 40 la 21 funcții, a fost desființat unicul organ specializat în domeniu, ofițerii de urmărire penală fiind repartizați în cadrul unei subdiviziuni care are competențe mult mai largi.

Investigând **aspectele financiare** ale cazurilor de trafic de ființe umane și a traficului de copii, organizarea a migrației ilegale, infracțiuni asimilate și conexe acestora, în anul 2024 de către procurori au fost aplicate sechestre pe bunuri în valoare de peste **26.600.700** lei.

Creșterea valorii cumulative a bunurilor sechestrate și confiscate poate fi atribuită, inclusiv prioritizării acțiunilor de către Procuratură²⁴ și instruirii continue a organelor de drept, realizată inclusiv prin desfășurarea atelierelor organizate de Organizația Internațională pentru Migrație în Republica Moldova, având ca tematică „*Consolidarea capacităților reprezentanților organelor de drept în realizarea investigațiilor financiare paralele și recuperarea activelor infracționale, în special cele provenite din traficul de persoane și infracțiuni conexe.*”. În cadrul acestor sesiuni de instruire, au fost pregătiți procurori, ofițeri de urmărire penală și ofițeri de investigație, ceea ce a contribuit la îmbunătățirea eficienței măsurilor de confiscare și recuperare a bunurilor ilegale.

Fiind analizată practica judiciară pentru anul 2024 cu privire la infracțiunile de trafic de ființe umane, trafic de copii, infracțiuni conexe sau asimilate acestora, a fost constată următoarea stare de fapt:

În perioada de referință instanțele de judecată **au pronunțat în total 137 de sentințe în privința a 184 inculpați** (în anul 2023 - 112 sentințe în privința 147 inculpați).

Tabel. Numărul sentințelor pronunțate în anul 2024 de către instanțele de fond:

Infracțiuni	Articolul din Codul penal	sentințe/persoane	
		Anul 2023	Anul 2024
Trafic de ființe umane	art.165 CP	33/42	21/30
Utilizarea rezultatelor muncii sau serviciilor unei persoane care este victima TFU	art.165 ¹ CP	-	-
Trafic de organe	art.158 CP	-	-
Munca forțată	art.168 CP	2/2	2/3
Ademenirea minorului în scopuri sexuale	art.175 ¹ CP	1/1	3/3
Trafic de copii	art.206 CP	11/17	18/26
Scoaterea ilegală a copiilor din țară	art.207 CP	1/1	8/9
Pornografia infantilă	art.208 ¹ CP	20/20	18/20
Recurgerea la prostituția practică de un copil	art.208 ² CP	0/0	2/2
Publicitatea în scopul obținerii ilegale de organe, țesuturi și celule umane sau privind donarea ilicită a acestora	art. 213 ¹ CP	-	-

²⁴ Instrucțiunea nr.15-15d/24-285 din 11.04.2024 cu caracter general privind aplicarea uniformă de către procurori a normelor imperative privind punerea sub sechestru și confiscarea specială a bunurilor utilizate sau destinate pentru săvârșirea infracțiunilor de organizare a migrației ilegale și altor infracțiuni generatoare de venituri ilicite

Proxenetismul	art.220 CP	13/17	9/11
Organizarea cerșetoriei	art.302 CP	-	-
Organizarea migrației ilegale	art.362¹ CP	31/47	56/80
TOTAL		112/147	137/184

Creșterea cu aproximativ 20% a numărului de cauze penale soluționate de instanțele de judecată în materia traficului de ființe umane, precum și a infracțiunilor conexe și adiacente, se datorează în principal majorării numărului de dosare penale privind organizarea migrației ilegale. Aceste dosare, având în vedere specificul lor, implicând victime ucrainene care tranzitează teritoriul Republicii Moldova, sunt soluționate într-un ritm mai rapid comparativ cu alte categorii de infracțiuni.

Totodată, din analiza statistică a situației pe cazurile de trafic de ființe umane rezultă că, în anul 2022, au fost expediate mai multe cauze în instanța de judecată - 28 cauze, ulterior, în anul 2023, numărul de cauze penale expediate în instanța de judecată a scăzut la 18, ceea ce s-a reflectat în indicii cantitativi pe sentințe pronunțate în anul 2024.

Consecvent, această tendință de scădere a numărului de sentințe pronunțate pe această categorie de infracțiuni s-ar putea menține și în anul 2025, pentru că în anul 2024 în instanță de judecată au fost expediate doar 14 cauze penale.

Din numărul total de sentințe pronunțate, **108 sunt de condamnare** în privința a **133 persoane**, inclusiv:

- 10 sentințe privind traficul de ființe umane în privința a 12 inculpați;
- 15 sentințe privind traficul de copii în privința a 21 inculpați;
- 53 sentințe privind organizarea migrației ilegale în privința a 76 inculpați;
- 15 sentințe privind pornografia infantilă în privința a 21 inculpați.

Totodată, în perioada de raport au fost pronunțate **10 sentințe de încetare** în privința a **12 persoane**, inclusiv:

- 2 sentințe privind traficul de ființe umane în privința a 2 inculpați;
- 2 sentințe privind organizarea migrației ilegale în privința a 3 inculpați;
- 1 sentință privind pornografia infantilă în privința a 1 inculpat.

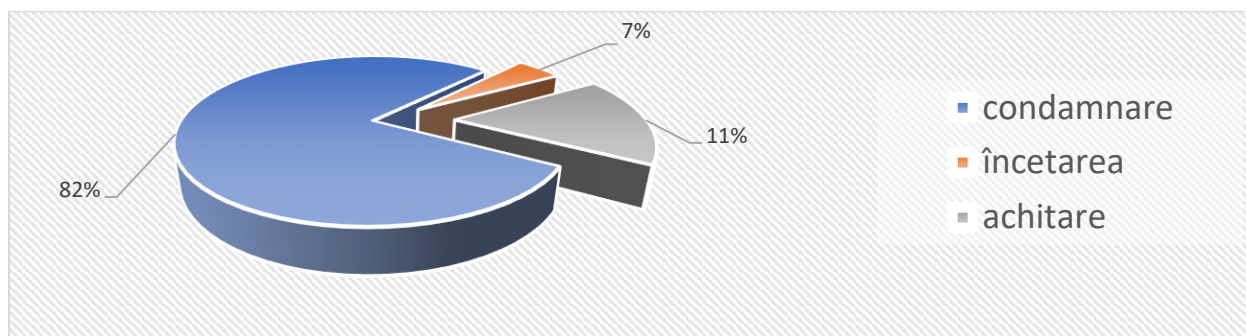
Concomitent, din numărul total de sentințe pronunțate, **15 sunt de achitare** în privința a **24 persoane**, inclusiv:

- 6 sentințe privind traficul de ființe umane în privința a 12 inculpați;
- 2 sentințe privind traficul de copii în privința a 4 inculpați;
- 1 sentință privind organizarea migrației ilegale în privința a 1 inculpat;

- 2 sentințe privind pornografia infantilă în privința a 2 inculpați.

În afară de sentințele menționate, instanțele au adoptat **4 sentințe de condamnare în privința a 5 persoane, dar cu recalificarea acțiunilor** de la trafic de ființe umane și trafic de copii la alte componente de infracțiune.

Diagrama. Ponderea categoriilor de sentințe (total din 138 sentințe)

Referindu-ne la categoriile de **pedepse aplicate** de către instanțele de judecată, se poate constata că din cele 109 de persoane fizice în privința cărora au fost pronunțate sentințe de condamnare, **pedeapsa cu închisoare** a fost aplicată față de **46** persoane. Dintre acestea, pentru comiterea *traficului de ființe umane* - 11 persoane, *trafic de copii* - 21 persoane, *pornografie infantilă* - 4 persoane, *recurgerea la prostituția practică de un copil* - 1 persoană, *ademenirea minorului în scopuri sexuale* - 2 persoane, *muncă forțată* - 3 persoane, *proxenetismului* - 2 persoane, *organizării migrației ilegale* - 2 persoane.

Concomitent, pentru 37 de persoane a fost aplicată pedeapsa cu închisoare, cu **suspendarea condiționată a executării acesteia**. Dintre acestea, pentru trafic de ființe umane - 1 persoană, ademenirea minorului în scopuri sexuale - 1 persoană, scoaterea ilegală a copilului din țară - 3 persoane, pornografie infantilă - 13 persoane, proxenetism - 4 persoane, organizarea migrației ilegale - 15 persoane.

Pedeapsa sub formă de **amendă** a fost aplicată în privința a 60 persoane, dintre acestea pentru proxenetism - 1 persoană, organizarea migrației ilegale - 59 persoane.

În vederea asigurării continuității investigațiilor financiare paralele, concomitent cu aplicarea pedepsei inculpaților, în perioada de raport, instanțele de judecată au dispus **confiscarea** bunurilor folosite la comiterea infracțiunilor din categoria traficului de persoane, în condițiile art.106 și art.106¹ din Codul penal.

Astfel, în perioada anului 2024, de către instanțele de judecată, concomitent cu condamnarea persoanei pentru comiterea infracțiunilor de trafic de ființe umane, trafic de copii, proxenetism, pornografia infantilă și organizarea migrației ilegale, au dispus **confiscarea** în folosul statului a

sumelor de bani și bunurilor utilizate pentru săvârșirea infracțiunii sau rezultate din infracțiune în **valoare aproximativă²⁵ de 6.532.873 lei.**

În perioada anului 2024, pe cauzele de trafic de ființe umane și crime conexe în **19** cazuri instanțele de judecată au dispus încasarea în folosul a 20 părți vătămate **a acțiunilor civile cu o valoare totală de 1.197.787 lei.**

Nefiind de acord cu soluțiile adoptate de judecători, procurorii au contestat la instanțele ierarhic superioare 44 sentințe, în privința a 66 inculpați.

Practica judiciară pe acest segment, atestă că în majoritatea cazurilor victimele nu înaintează acțiuni civile. Aceasta se datorează inclusiv și coruperii victimelor de către traficanți și, în consecință, renunțarea lor la participare în procesul judiciar. De asemenea, victimele nu în toate cazurile se autoidentifică ca fiind prejudiciate prin acțiunile de trafic, motiv pentru care nu doresc continuitatea procesului judiciar sub aspect civil (ex. sindromul *Stockholm* – empatia victimei față de agresor).

În context, experiența procurorilor specializați pe cauzele în care s-au intentat acțiuni civile și s-a dispus încasarea prejudiciului de la traficanți urmează a fi extinsă și în activitatea altor procurori, care, în special, trebuie să informeze²⁶ explicit partea vătămată despre dreptul de a solicita recuperarea prejudiciului de la inculpat.

Cu referire la numărul **persoanelor care ispășesc pedeapsa** pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art.165 și art.206 din Codul penal²⁷:

1. La 01.01.2024 ispășeau pedeapsa:
- în temeiul art.165 din Codul penal – 71 persoane, dintre care 25 femei și 46 bărbați;
- în temeiul art.206 din Codul penal – 92 persoane, dintre care 39 femei și 53 bărbați.
2. Pe parcursul perioadei 01.01.2024 - 31.12.2024 au început să ispășească pedeapsa cu închisoarea:
- în temeiul art.165 din Codul penal – 46 persoane, dintre care 18 femei și 28 bărbați;
- în temeiul art.206 din Codul penal – 37 persoane, dintre care 16 femei și 21 bărbați.
3. La 31.12.2024 ispășeau pedeapsa:
- în temeiul art.165 din Codul penal – 83 persoane, dintre care 31 femei și 52 bărbați;
- în temeiul art.206 din Codul penal – 93 persoane, dintre care 38 femei și 55 bărbați.

²⁵ Valoarea cu aproximație se indică pe motiv că unele bunuri confiscate sunt evaluate în baza prețului de piață a acestora care variază în dependență de perioadă

²⁶ Indicația nr.15-10d/17- 230 din 04.05.2017, referitoare la implementarea Legii nr.137 din 29.07.2016

²⁷ Potrivit datelor prezentate de Ministerului Justiției

Cu referire la numărul persoanelor care ispășesc pedeapsa pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art.165 și art.206 din Codul penal **cu suspendarea executării** acesteia, potrivit datelor furnizate de către Inspectoratul Național de Probațiune:

1. La 01.01.2024 la evidența birourilor de probațiune se aflau:
- în temeiul art.165 din Codul penal – 51 persoane, dintre care 31 femei, 20 bărbați;
- în temeiul art.206 din Codul penal – 10 persoane, dintre care 2 femei și 8 bărbat.
2. Pe parcursul anului 2024 au fost luați la evidență:
- în temeiul art.165 din Codul penal – 11 persoane, dintre care 3 femei și 8 bărbați;
- în temeiul art.206 din Codul penal – 3 persoane, dintre care 1 femeie, 1 bărbat și 1 băiat minor.
3. La 31.12.2024 se aflau la evidență:
- în temeiul art.165 din Codul penal – 29 persoane, dintre care 11 femei, 18 bărbați;
- în temeiul art.206 din Codul penal – 9 persoane, dintre care 3 femei și 5 bărbați și 1 băiat minor.

4. Prevenirea

Un aspect esențial pe domeniu, în activitatea organelor de drept, este **prevenirea** cazurilor de trafic de ființe umane, prin activități de monitorizare, campanii de conștientizare, educație și instruire.

Întru realizarea acestor obiective se asigură transparența în activitatea organelor de drept, pentru a susține aspirațiile promovate în cadrul campaniilor de conștientizare și educație, prin elucidarea eforturilor întreprinse de organele de drept în vederea combaterii oricărei manifestări a traficului de persoane.

În acest sens, în legătură cu desfășurarea în perioada **14-18 octombrie 2023** a Campaniei naționale „*Săptămâna de luptă împotriva traficului de ființe umane*” de către Procuratura Generală au fost mobilizați procurorii teritoriali și cei specializați pentru a întreprinde acțiuni de sensibilizare și informare a societății asupra gravității și consecințele fenomenului traficului de ființe umane²⁸.

Ca rezultat, în cadrul Săptămânii antitrafic procurorii au susținut peste **137** de lecții în instituții de învățământ și colective de muncă. Ca rezultat al acestor activități au fost sensibilizate 9216 persoane, dintre care 8370 elevi, 308 studenți, 305 angajați, 125 profesori, 108 polițiști.

Mai mult, procurorii, în comun cu reprezentanții organelor administrației publice locale au participat la numeroase acțiuni în locuri publice pentru a sensibiliza populația despre fenomenul traficului de ființe umane: flashmob-uri, acțiuni de informare în parcuri, distribuirea pliantelor etc.

²⁸ Scrisoarea Procurorului General nr. 15-14d/24-757 din 03.10.2024

Totodată, la 18.10.2024, Procuratura Generală a publicat pe pagina oficială a instituției un comunicat de presă în care au fost reflectate unele date statistice privind fenomenul infracțional privind traficul de ființe umane, noile tendințe și modalitățile de acționare în situații de risc²⁹.

În context, în conformitate cu principiul transparenței activității desfășurate, în anul 2024 de către procurori au fost mediatizate 82 subiecte³⁰ cu privire la prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.

2.1.3.2. Urmărirea penală a faptelor de tortură și rele tratamente

Potrivit legislației naționale, instituția Procuraturii este direct responsabilă pentru asigurarea investigării tuturor pretinselor fapte de rele tratamente, investigații care trebuie să fie efectuate prompt, independent, imparțial, comprehensiv, de către procurori, cu asigurarea implicării active a victimelor și posibilitatea de control din partea acestora.

Întru respectarea acestor principii, atât în Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, cât și prevederile Codului de procedură penală, Procuraturii este atribuită competența exclusivă de a investiga sesizările și cauzele penale de tortură, tratament inuman sau degradant.

În cadrul procuraturilor teritoriale, precum și în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS), sunt desemnați procurori responsabili de examinarea cazurilor de rele tratamente, care de regulă sunt înlăturați de la activități în comun cu reprezentanții organelor care pot fi subiecți ai infracțiunilor menționate.

Specializarea este necesară și urmează a fi menținută în continuare, or faptele ce se referă la relele tratamente în custodia statului au un caracter specific și necesită a fi investigate prin prisma legislației și a practicii judiciare naționale și internaționale din acest domeniu, context ce implică cunoștințe speciale a procurorilor responsabili.

Informația statistică privind sesizările despre tortură și alte rele tratamente, înregistrate și examinate de procuraturile teritoriale și specializate în 12 luni ale anului 2024, în comparație cu datele înregistrate în anii precedenți, sunt reflectate în tabelul de mai jos:

Perioada	Categoriile de sesizări înregistrate					Total
	Constrângere a de a face declarații	Tratament inuman și degradant	Tortură	Violență asupra militarului	Excesul de putere	

²⁹ <https://www.facebook.com/@procuratura.generala/>

³⁰ Conform datelor statistice generate din sistemul *Info PG*

	art.309 Cod penal	art.166 ¹ alin.(1), (2) Cod penal	art.166 ¹ alin.(3), (4) Cod penal	art.368 Cod penal	art.328 Cod penal	
2019	8	426	8	14	0	456
2020	15	530	12	6	0	563
2021	10	486	12	3	0	511
2022	5	453	14	12	1	485
2023	7	373	4	13	0	397
2024	3	306	7	3	0	319

Datele statistice pentru anul curent reflectă în continuare tendința de diminuare a numărului de sesizări înregistrate de către procurori în baza art.274 din Codul de procedură penală (397 cazuri în anul 2023 și 319 cazuri - anul 2024).

Descreșterea se atestă în cazul sesizărilor în care au fost reclamate acțiuni de tratament inuman ori degradant - art. 166¹ alin.(1) și (2) din Codul penal (373 cazuri în anul 2023 și 306 cazuri în anul 2024).

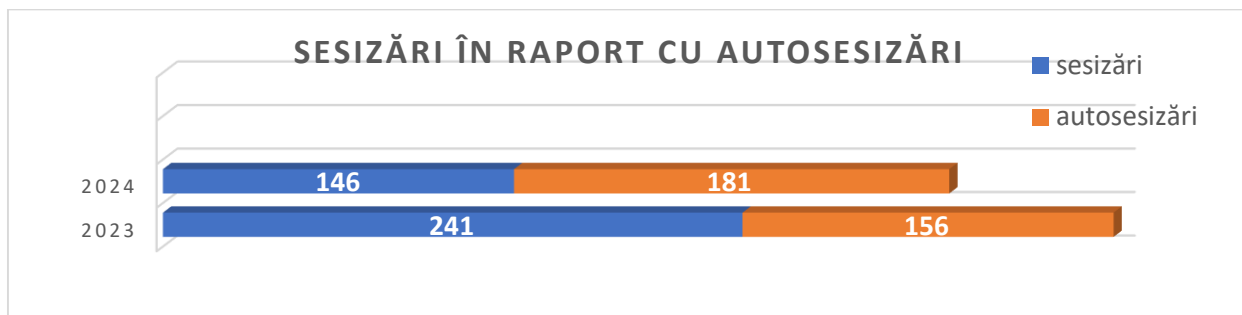
Concomitent, se constată o creștere neesențială a numărului de cazuri în care au fost reclamate acte de tortură – art. 166¹ alin.(3) și (4) din Codul penal (4 cazuri – 2023 și 7 cazuri în anul 2024).

Reducerea semnificativă se atestă la înregistrarea cazurilor investigate prin prisma art. 309 din Codul penal - constrângerea de a face declarații (7 cazuri - anul 2023 și 3 cazuri în anul 2024).

O diminuare considerabilă a indicilor statistici se atestă la înregistrarea cazurilor violență săvârșită asupra militarilor (13 cazuri - anul 2023 și 3 cazuri în anul 2024), indice care apocrif corespunde realității, or după lichidarea procuraturilor militare, comandamentul militar își asumă prerogativa de a selecta cazurile care sunt remise Procuraturii/Inspectoratelor de Poliție și cele pe care se limitează la aplicarea sancțiunilor disciplinare.

Informația generalizată denotă înregistrarea în anul 2024 a **146** sesizări despre infracțiuni (241 în anul 2023), iar în **173** cazuri procurorii s-au autosesizat întru demararea investigațiilor (156 în 12 luni ale anului 2023).

Ponderea numărului de autosesizări în raport cu cel al sesizărilor este reflectată în diagrama *infra*:

În perioada de referință, în rezultatul examinării a **319** sesizări privind infracțiuni, s-a dispus pornirea urmăririi penale în **83** cazuri (*79 cazuri în anul 2023*), ceea ce constituie 26% din numărul total de sesizări.

Aici este de menționat că, din aceste **83** de spețe, **73** cauze penale au fost pornite în urma examinării sesizărilor cu privire la infracțiuni, iar în **10** cazuri Procuratura Generală a intervenit prin anularea ordonanțelor de refuz neîntemeiate și a dispus pornirea urmăririi penale.

Perioada	Cazuri de pornire a urmăririi penale					Total
	Constrângerea de a face declarații	Tratament inuman și degradant	Tortură	Violență asupra militarului	Excesul de putere	
	art.309 Cod penal	art.166 ¹ alin.(1), (2) Cod penal	art.166 ¹ alin.(3), (4) Cod penal	art.368 Cod penal	art.328 Cod penal	
2019	3	51	8	14	0	86
2020	1	42	1	3	0	47
2021	1	38	4	3	0	46
2022	1	55	3	9	1	69
2023	0	67	1	11	0	79
2024	0	78	2	3	0	83

În context, datele cantitative și ponderea procesuală a acestora indică asupra creșterii în comparație cu anul 2023 a numărului cauzelor penale pornite în urma examinării sesizărilor despre infracțiuni cu **4** cauze.

În instanțele de fond au fost pronunțate în total **14 sentințe** în privința a **18 persoane**, privind infracțiunile de tortură, tratament inuman sau degradant și cele comise în privința militarilor (*25 sentințe în privința la 28 persoane în anul 2023*).

Astfel, pe parcursul anului 2024, în baza **art.166¹** din Codul penal instanțele de fond au pronunțat **12 sentințe** în privința la **16 persoane** (*21 sentințe în privința la 24 persoane anul 2023*), inclusiv:

Sentințe de condamnare – 7 sentințe în privința la **8 persoane**

cu închisoare reală - 3 sentințe în privința la **3 persoane** (*3 sentințe în privința la 3 persoane în anul 2023*);

cu suspendarea executării pedepsei – 3 sentințe în privința la **4 persoane** (*10 sentințe în privința la 11 persoane în anul 2023*);

amendă – 1 sentință în privința la **1 persoană** (*1 sentințe în privința la 1 persoană în anul 2023*).

Sentințe de achitare – 5 în privința la **8 persoane** (*7 sentințe în privința la 9 persoane în anul 2023*).

În baza **art.368** din Codul penal, de către instanțele de fond au fost pronunțate 2 **sentințe** în privința a **2 persoane** (*4 sentințe în privința la 4 persoane în anul 2023*).

Informația privind sentințele adoptate în anul 2024 se prezintă în tabelul de mai jos:

Articolul din Codul penal	Sentințe/persoane	Condamnare (sentințe/persoane)				Sentințe de încetare		Sentințe de achitare
		închisoare	art. 90 CP	amendă	muncă neremunerată	art. 391 CPP	amnistia	
166¹ alin.(1)	1/1		1/1					
166¹ alin.(2)	11/15	3/3	2/3	1/1				5/8
166¹ alin.(3)								
166¹ alin.(4)								
309								
309¹								
368	2/2		2/2					
TOTAL	14/18	3/3	5/6	1/1				5/8

2.1.3.3. Crimele informatice și din domeniul telecomunicațiilor

Pe parcursul anului 2024 activitatea de contracarare a criminalității cibernetice a fost realizată de către Procuratură în comun cu Inspectoratul General de Poliție, fiind determinată de rolul care îi revine Procuraturii în virtutea atribuțiilor sale în cadrul procesului de combatere a criminalității, inclusiv a crimelor cibernetice și a avut ca obiectiv realizarea măsurilor cuprinse în

Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, adoptată la Budapesta la 23.11.2001 și ratificată de Republica Moldova la 02.02.2009.

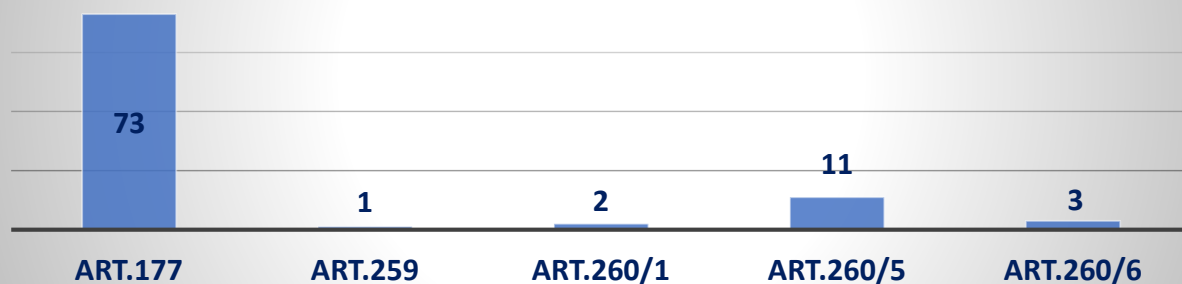
Având în vedere tendințele în domeniu, precum și pericolul criminalității informatice, prin Legea nr.83 din 14.04.2023, exercitarea urmăririi penale în cazurile infracțiunilor informatice, prevăzute art.259-261¹ din Codul penal, a fost exclusă din competența procurorului.

Astfel, pe parcursul anului 2024, a fost pornită urmărirea penală în **90** de cauze penale (cu **14** cauze penale mai mult ca în anul 2023), dintre care pe *art.177 din Codul penal* – **73** cauze penale; *art.259 din Codul penal* – **1** cauză penală; *art.260¹ din Codul penal* – **2** cauze penale; *art.260⁵ din Codul penal* – **11** cauze penale; *art.260⁶ din Codul penal* – **3** cauze penale.

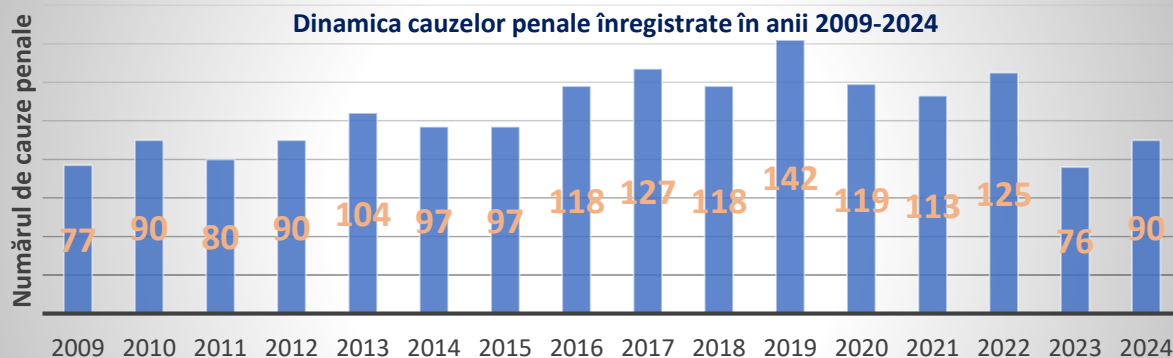
De punctat că, din analiza realizată de Procuratura Generală, crime de categoria respective în anul următor vor fi în creștere cu peste 20 %, situație care necesită o focusare a organelor de aplicare a legii pe domeniul discutat.

Numărul de cauze penale în perioada de activitate		2023	2024
Dosare penale din anii precedenți		85	97
Pornite		76	90
Reluat urmărirea penală (după suspendare/clasare)		1	2
Investigate în total (inclusiv cu cele din anii precedenți)		162	189
Transferată urmărirea penală		-	1
Încetate/Clasate		20	23
Conexate		5	35
Suspendată urmărirea penală	Persoana anunțată în căutare	4	5
	Nu este identificată persoana	14	18
Trimise în judecată		25	27
Suspendate condiționat		-	-
Fără soluții		97	80

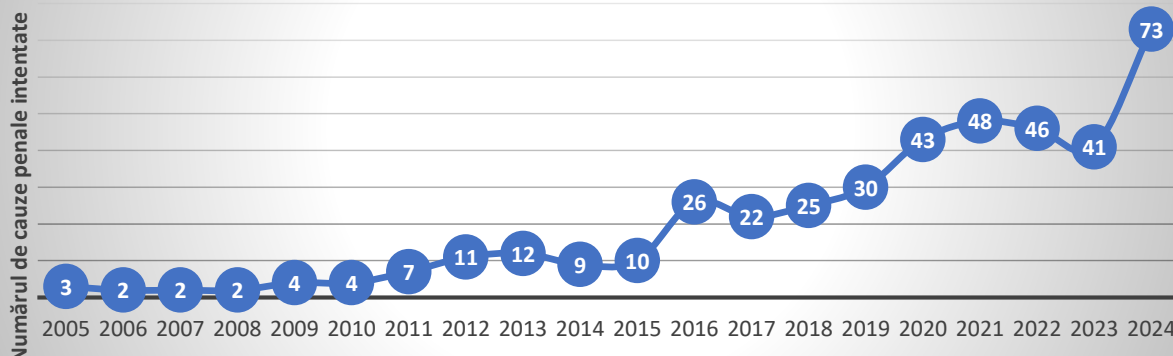
Numărul de cauze penale pornite în anul 2024 pe componente de infracțiuni

Dinamica cauzelor penale înregistrate în anii 2009-2024

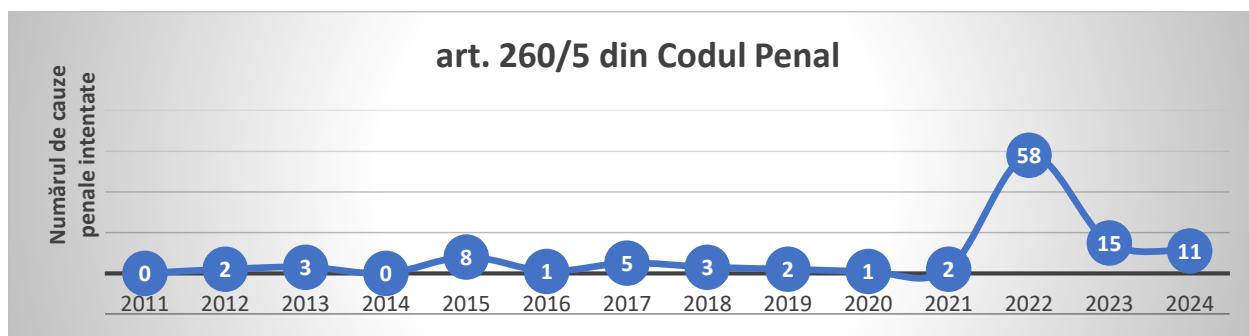
Art.177 din Codul Penal

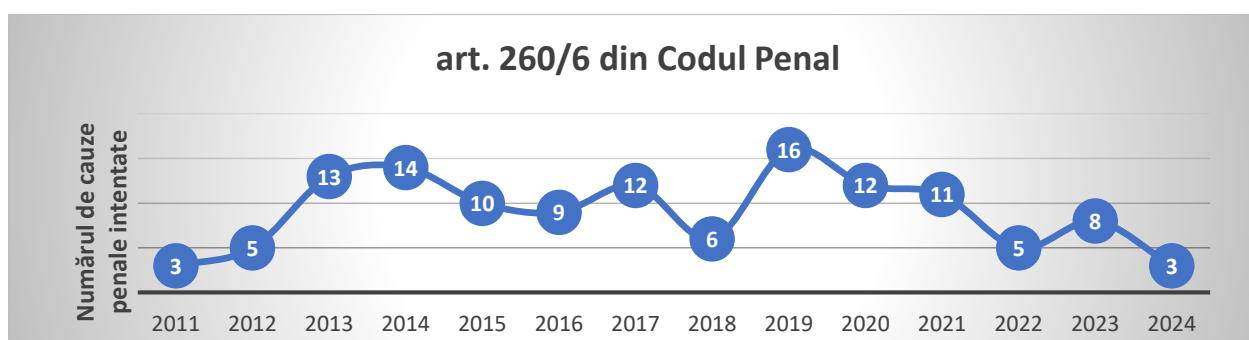
Conform graficului se atestă o creștere semnificativă a numărului cauzelor penale pornite în baza *art.177 din Codul penal*, ca și în anii precedenți aceste cauze penale constituie un raport semnificativ de **81,11%** din totalul cauzelor penale pornite pe fapte de crimă cibernetică pentru anul 2024.

Un aspect relevant este scăderea numărului cauzelor penale privind infracțiunea de *Falsul informatic*, însă s-a majorat neesențial numărul de cauze penale privind *Fraudă informatică*.

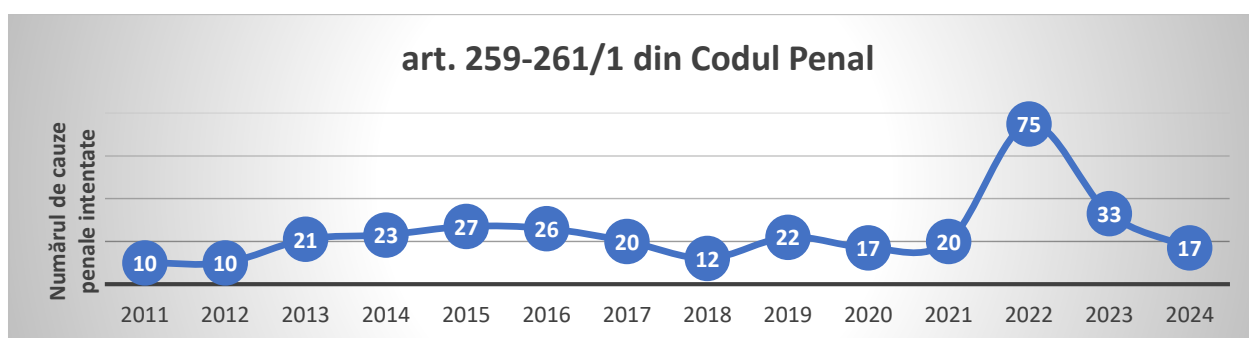
În perioada vizată numărul infracțiunilor de *Fals informatic* (art.260/5 CP) este în descreștere ușoară în comparație cu perioada analogică a anului 2023, totuși aceasta constituie **12,22%** din totalul cauzelor penale pornite pe fapte de crimă cibernetică pentru anul 2024.

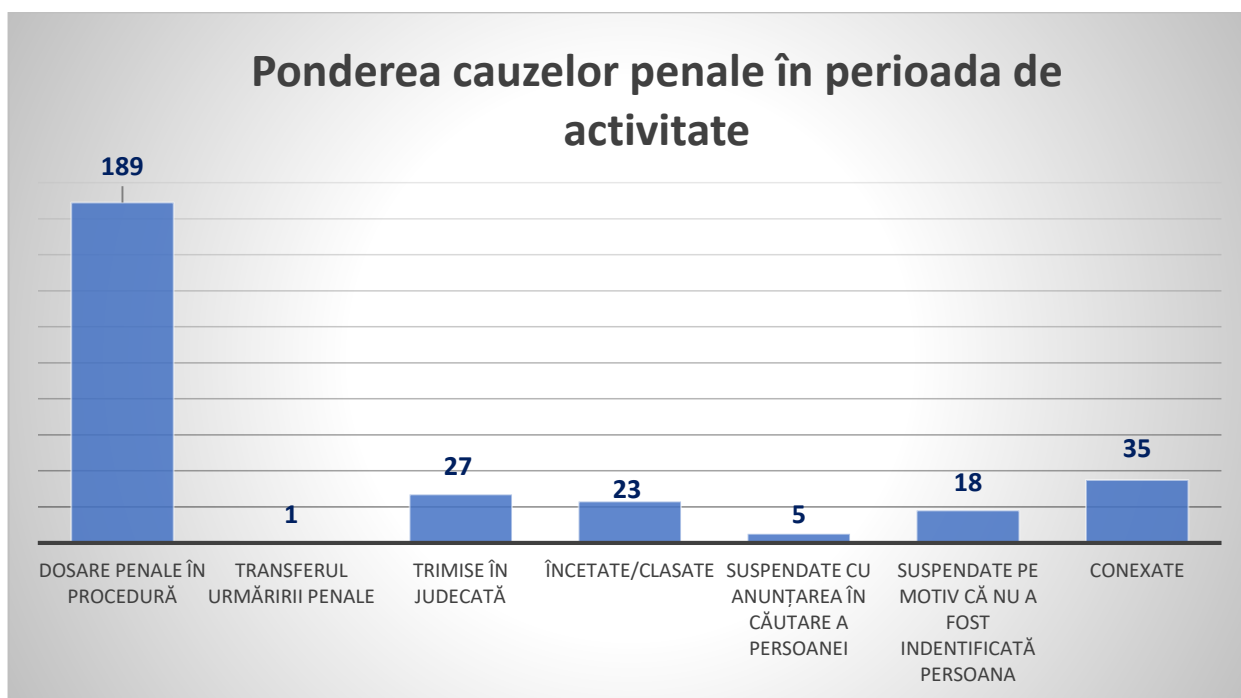
Și la compartimentul infracțiunilor de *Fraudă informatică* (art.260/6 CP) se constată o descreștere ușoară în comparație cu perioada analogică a anului, și aceasta constituie doar **3,33%** din totalul cauzelor penale pornite pe fapte de crimă cibernetică pentru anul 2024.

Astfel, cauzele penale cu privire la investigarea infracțiunilor informatice constituie doar **18,88%** comparativ cu **40,78%** în anul precedent, din totalul cauzelor penale pornite pe fapte de crimă cibernetică. Numărul acestora a scăzut semnificativ și este redat în tabelul ce urmează:

Este relevant de indicat principalii indicatori ai activității organelor de urmărire penală în domeniul pe parcursul perioadei de raport:

În faza judiciară, de către instanțele de fond au fost examinate **26** cauze penale, dintre care **18** cauze privind comiterea infracțiunii prevăzute de *art. 177 din Codul penal*, - **1** cauză penală conform *art.259 din Codul penal*, **6** - cauză penală conform *art.260⁵ din Codul penal*, și **1** - cauză penală conform *art.260⁶ din Codul penal*.

De către instanțele de apel au fost examinate **5** cauze penale, toate privind comiterea infracțiunii prevăzute de *art.177 Codul penal*.

Instanța de recurs nu a examinat cauze penale din categoria infracțiunilor cibernetice.

2.1.3.4. Urmărirea penală privind violența în familie și a violenței în bază pe gen

În anul 2024 activitatea procurorilor a fost axată pe conducerea urmăririi penale, controlul legalității acțiunilor procesuale efectuate de organul de urmărire penală și reprezentarea învinuirii, în vederea asigurării urmăririi efective și judecarea tuturor actelor de violență împotriva femeilor și a tuturor formelor de violență în familie, aplicarea pedepselor descurajante pentru agresori și supunerea lor participării la programe de reducere a comportamentului violent.

Prin urmare procurorii au condus urmărirea penală în **967** cauze penale care au întrunit elementele infracțiunii, prevăzute de *art. 201¹ Cod penal - violența în familie*, fiind înregistrată o creștere comparativ cu anul 2023 (2023 - 880, 2022 - 852, 2021 - 947, 2020 - 886 cauze penale), după cum urmează: în **553** cauze penale pornite potrivit prevederilor *art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal - maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a*

sănătății; **262** (121 – 2023) cauze penale de *violență psihologică* - art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal; **41** (29- 2023) - potrivit art. 201¹ alin. (2) lit.a) Cod penal - *violență în familie săvârșită asupra a doi sau a mai multor membri ai familiei*; **5** - art. 201¹ alin. (2) lit.b) Cod penal - *violență în familie săvârșită în legătură cu solicitarea sau aplicarea măsurilor de protecție*; **73** (112 – 2023) - art.201¹ alin.(2) lit.c) Cod penal - *violență în familie care a provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății*; **31** - art.201¹ alin.(3) lit. a) Cod penal - *violență în familie care a provocat vătămare gravă*; **3** - art.201¹ alin.(3) lit.b) Cod penal - *violență în familie prin determinarea victimei la sinucidere*; **19** - art. 201¹ alin. (4) Cod penal - *violență în familie, soldată cu decesul victimelor urmare a vătămarilor corporale incompatibile cu viața*.

Totodată, în sfera relațiilor familiale au fost investigate: **15 omoruri** - art. 145 alin. (2), lit. e¹) Cod penal), **22 violuri** (art. 171 Cod penal); **18 acțiuni cu caracter sexual neconsimțite** (art.172 Cod penal).

Pe fapte de *încălcare a ordonanței de protecție* procurorii au condus urmărirea penală în **498** (2023-448) cauze penale în temeiul art.320¹ din Codul penal – *neexecutarea măsurilor din ordonanța de protecție a victimei violenței în familie*.

Urmărirea penală în cauzele penale indicate a fost desfășurată prioritar și în termeni rezonabili (16-45 zile), nu a depins de plângere depusă de către victimă și a continuat chiar dacă victima și-a retras declarațiile/plângerea, fiindu-le asigurate drepturile procesuale și acces efectiv la justiție.

Procurorii au finalizat urmărirea penală cu întocmirea rechizitoriului fiind trimise în instanța de judecată pentru examinare în **642** cauze penale pe fapte de violență în familie.

Cu participarea acuzatorilor de stat au fost pronunțate **704** sentințe de condamnare (614 – 2023) a agresorilor familiari pentru comiterea violenței în familie, inclusiv: **275** – *închisoare cu executarea pedepsei*, dintre care 1 sentință cu aplicarea detențiunei pe viață, 175 - închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei penale (art.90 Cp); 115 - de la 2 la 5 ani ; 46 - de la 5 la 12 ani; 13 - mai mult de 12 ani, iar **366** – au fost condamnați la *muncă neremunerată în folosul comunității* (311 bărbați, 88 femei).

Pentru fapte de neexecutare a măsurilor din ordonanța de protecție a victimei violenței în familie au fost pronunțate **207** de sentințe de condamnare, cu aplicarea pedepselor penale: muncă neremunerată în folosul comunității – **88** persoane, închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei penale - **42** (art.90 Cp); închisoare cu executarea pedepsei- **77**.

Combaterea violenței față de femei și în familie și asigurarea unui răspuns prompt la fiecare caz de violență față de femei și violență în familie constituie de asemenea un obiectiv, stabilit în

Planul instituțional de acțiuni privind realizarea acțiunilor prevăzute în Programul național privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2023-2027, aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.13/3 din 16.02.2024.

În conformitate cu Planul de activitate al Procuraturii pentru anul 2024, Procuratura Generală, cu concursul procurorilor teritoriali, a analizat cauzele penale cu privire la femeile urmărite penal/condamnate pentru omor a unui membru de familie, care au fost ele însele victime ale violenței în familie, pentru a verifica modul în care sunt interpretate și aplicate instituțiile legitimei apărări și stării de afect.

Aspecte privind problematica investigării categoriei date de infracțiuni, însoțite de concluziile și propuneri au fost prezentate *Comisiei de monitorizare și analiză a cazurilor de violență în familie soldate cu deces sau cu vătămare gravă a integrității corporale a victimelor*, pentru a fi analizate și discutate pe platforma inter-instituțională aspectele de modificare/completare a legislației în vederea aplicabilității legitimei apărări/stării de afect în cauzele de violență în familie, ce necesită o abordare particulară.

În perioada de referință Procuratura Generală a analizat eficiența practicii de investigare a infracțiunilor de violență sexuală. Urmare a verificărilor efectuate cu titlu de control ierarhic superior, fiind constatate unele omisiuni admise de organul de urmărire penală la asigurarea respectării drepturilor victimei infracțiunii privind viața sexuală și violență în familie în cadrul procesului penal, Procuratura Generală a formulat indicații în scris privind întreprinderea măsurilor de ordin procesual pentru a fi asigurată informarea victimelor cu privire la drepturile lor, referirea lor la autoritățile și instituțiile disponibile pentru a le acorda asistență, la serviciile de suport de care poate beneficia (asistență medicală, consiliere psihologică, servicii de adăpost, asistență juridică). Asigurarea accesului acestora la asistență și protecția necesară ar garanta accesul efectiv la justiție, identificarea și intervenția timpurie pe cazuri de violență în familie, le-ar încuraja să participe la administrarea probatoriului în vederea tragerii la răspundere a agresorilor și prevenirii violenței.

2.1.3.5. Delincvența juvenilă și protecția drepturilor copiilor victime/martori ai infracțiunii

Minorii care ajung în contact cu sistemul de justiție, indiferent de statutul lor procesual – martori/victime a unor infracțiuni sau au comis fapte penale, au nevoie de un suport distinct, consistent, complex și profesionist, racordate bunelor practici internaționale în domeniu protecției drepturilor copilului la care Republica Moldova este parte.

Pentru asigurarea realizării eficiente a drepturilor copiilor în cadrul procesului penal

procurorii specializați în problemele copiilor au fost ghidați să acorde caracter primordial interesului superior al copilului în procesul de adoptare a deciziilor în privința lui, să asigure proporționalitatea dintre procesului penal și realizarea efectivă a drepturilor acestora, accesul la servicii de protecție și de asistență, executarea cerințelor legislației procesual-penale cu privire la procedura specială în cauzele cu minori, precum și excluderea copiilor din sistemul justiției penale prin valorificarea căilor non-penale ce oferă șanse de reeducare și reintegrare în societate.

Astfel, în vederea consolidării activității procurorilor specializați în problemele copiilor precum și implementării unitare a politicii penale privind resocializarea, reabilitarea și reintegrarea în societate a copiilor aflați în conflict cu legea, Procuratura Generală a elaborat *Instrucțiunea cu caracter general nr.7-11d/2024-71 din 18.04.2024* prin care s-a recomandat procurorilor să aplice ori de câte ori este posibil institutul liberării de răspundere penală a minorilor sau institutul liberării de pedeapsă penală a minorilor cu aplicarea în ambele cazuri a măsurilor de constrângere cu caracter educativ.

Respectiv, în anul 2024 procurorii au condus și au exercitat urmărirea penală în **493** cauze penale în privința minorilor care au comis fapte penale (449 - în anul 2023) ceea ce constituie o creștere cu 8,92%, față de perioada analogică a anului precedent, ponderea acestui fenomen constituind 3,79% din numărul total al infracțiunilor înregistrate.

Structura, dinamica și tendințele delincvenței juvenile denotă că 52,95 % - constituie sustragerile din avutul proprietarului. Într-un număr mai mic, sunt comise de minori infracțiuni grave cu aplicarea violenței, deosebit de grave și excepțional de grave cum ar fi: omoruri, cauzarea de vătămări grave a integrității corporale și sănătății, violuri, acte de huliganism.

Procurorii au respectat particularitățile procedurii penale în cazurile privind minorii, determinat de subiectul special – minorul, solicitând aplicarea măsurii preventive sub formă de arest în privința la **7** minori (20 – în anul 2023).

Date statistice privind delicvența juvenilă relevă că factorii principali care au determinat comiterea faptelor penale de către minori sunt: starea materială și mediul social periculos în care aceștia cresc, slăbirea rolului familiei și al sistemului educațional în instruirea și educarea copiilor, activitatea insuficientă a organelor de resort în soluționarea problemelor copiilor, pasivitatea societății civile față de problemele generației tinere, în general, și de combaterea delincvenței juvenile, în special.

Procurorii au finisat urmărirea penală în **460** cauze penale în privința minorilor (417 cauze penale – în anul 2023), dintre care: în instanța de judecată cu întocmirea rechizitoriului au fost remise **390** cauze penale (339 – în anul 2024).

În **70** cauze penale urmărirea penală a fost încetată la faza prejudiciară (76 - în anul 2023), inclusiv: în **57** cauze penale - pe motive de nereabilitare, în baza art. 109 din Codul penal, urmare a împăcării părților, în **8** cauze penale – pe motivul retragerii cererii prealabile, în **5** cauze urmărirea penală a fost încetată în baza art. 54 și art. 104 din Codul penal - liberarea de răspundere penală a minorilor cu aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ.

Procurorii au reprezentat învinuirea în **354** cauze penale (318 – în anul 2023) în privința a **426** de minori, în care instanțele de judecată au pronunțat **68** sentințe de încetare (77 – în anul 2023) în privința a **78** de minori, **5** sentințe de achitare, în privința a **5** minori (2 – în anul 2023) și **281** sentințe de condamnare (239 – în anul 2023) în privința a **343** de minori.

În privința minorilor condamnați au fost aplicate următoarele pedepse: **157** de minori au fost condamnați la închisoare (141 – în anul 2023); **103** de minori au fost condamnați la închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei (107 – în anul 2023); **50** de minori au fost condamnați la muncă neremunerată în folosul comunității (45 – în anul 2023); iar în privința la **33** minori a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă (13 – în anul 2023).

Creșterea numărului minorilor condamnați la pedeapsa cu închisoarea este determinată de majorarea numărului minorilor care au comis fapte penale în termenul de probațiune, ceea ce constituie **53,51%**, fapt rezultat ponderii scăzute de aplicare a obligațiilor pro-active de participare a minorului la programe probaționale, prin ce se reduce efectul preventiv și educativ al pedepsei penale.

Totuși completările și modificările operate la art. 90 alin. (6¹) din Codul penal, prin Legea nr. 136 din 06.06.2024 (în vigoare din 07.09.2024), vor spori rata participării minorilor la programe probaționale, fapt ce va diminua ponderea aplicării pedepselor cu închisoare.

În perioada de raport, procurorii au condus și au exercitat urmărirea penală în **969** cauze penale privind **1058** copii - **victime ai infracțiunilor**, comparativ cu **898** cauze penale, în 2023, privind **951** copii victime, fiind înregistrată o creștere cu **12%**, în comparație cu perioada similară a anului 2023.

Date statistice indică că ponderea semnificativă revine infracțiunilor cu caracter violent – ele constituie **69,19 %** din numărul total al infracțiunilor comise asupra minorilor, dintre care **48,68%** constituie infracțiuni cu caracter sexual și violență în familie.

Procurorii au finalizat urmărirea penală în **791** cauze penale în care copiii au fost victime (693- în anul 2023), inclusiv **594** cauze penale au fost expediate în instanța de judecată pentru examinare în fond (491– în anul 2023), în **71** cauze penale procurorii au încetat urmărirea penală (74 – în anul 2023), în **64** cauze penale urmărirea penală a fost clasată (65 – în anul 2023).

De asemenea, procurorii au dispus suspendarea urmăririi penale în baza art. 287/1 din Codul de procedură penală pe **62** cauze penale (*63 – în anul 2023*), inclusiv **34** în legătură cu sustragerea persoanelor de la urmărirea penală și în **28** cauze penale pe motivul neidentificării făptuitorului.

În perioada de referință, au fost pornite **386** cauze penale pe infracțiunile cu caracter sexual, victime fiind **399** de copii (*în anul 2023 - 347 cauze penale, 339 copii*).

Datele indică o creștere semnificativă a numărului copiilor victime ale abuzului sexual în familie - **132** copii (*în anul 2023 – 37 copii*), inclusiv abuzați sexual de către tatăl biologic sau concubinul mamei **92** copii și **40** copii - de către alte rude. Alte **94** cauze penale au fost pornite conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 201/1 din Codul penal, victime - **116** copii (*în anul 2023 - 56 cauze penale, victime fiind 64 copii*).

În condițiile speciale, conform prevederilor art. 110/1 din Codul de procedură penală, au fost audiați **791** copii, (*523 - în anul 2023*), inclusiv **678** copii au fost audiați în calitate de victime ai infracțiunii (*416 – în anul 2023*) și **113** copii au fost audiați în calitate de martori ai infracțiunilor (*107 în anul 2023*). Din care în Centrul regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunii Barnahus au fost audiați **264** copii, inclusiv **198** copii - victime și **66** copii – martori.

Urmare a examinării în fond au fost pronunțate **392** sentințe de condamnare, fiind stabilite următoarele categorii de pedepse: închisoare – **141** persoane; munca neremunerată în folosul comunității – **59** persoane; închisoare cu suspendarea executării pedepsei – **154** persoane; amendă – **38** persoane.

Creșterea numărului copiilor victime ai abuzului sexual în familie și a violenței în familie denotă faptul că mecanismul de cooperare intersectorială privind identificarea copiilor aflați în situații de risc și a celor care suferă de violență, neglijare, exploatare sexuală, este insuficient consolidat și coordonat de autoritățile responsabile de protecția copilului, deși în ultimii ani în domeniul protecției copilului au avut loc progrese semnificative, fiind realizate reforme atât la nivel de cadru normativ, cât și în dezvoltarea serviciilor.

Totodată, în vederea sesizării despre deficiențele constatate Procuratura Generală a prezentat Consiliului National pentru Protecția Drepturilor Copilului și Ministerul Muncii și Protecției Sociale informația vizând protecția drepturilor copiilor victime/martori ai infracțiunilor, prevenirea și combaterea delincvenței juvenile, întru identificarea direcțiilor prioritare de intervenție, elaborarea și implementarea politicilor de protecție a drepturilor copilului și familiei.

2.1.3.6. Corupția mică și sistemică

În context, corespunzător **Conceptului de management al Procurorului General, și Conceptului privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii**³¹, instituția Procuraturii și-a propus consolidarea capacităților funcționale la capitolul investigării cauzelor de corupție la toate nivelele.

Această preocupare a fost determinată de mai mulți factori inclusiv modificările cadrului normative unde, începând cu 01.03.2024, (odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 365/2023), a fost schimbată interacțiunea organelor de drept pe domeniul combaterii corupției.

Astfel, la zi Procuratura Anticorupție este competentă să investigheze desinestătător cazurile de corupție mare. Totodată, Centrul Național Anticorupție desfășoară urmărirea penală pe cazurile de corupție mică și sistemică competența de a conduce urmărirea penală în cauzele aflate în gestiunea organului de urmărire penală al instituției menționate fiind atribuite în conducerea procuraturilor teritoriale.³²

Prin urmare, s-a stabilit necesitatea de specializare a procurorilor pe cauzele de corupție sistemică și mică la nivel teritorial din raza teritorială a căreia este amplasată subdiviziunea teritorială a Centrului Național Anticorupție și anume Procuratura mun. Chișinău, mun. Bălți și mun. Cahul și crearea în cadrul Procuraturii Generale a unei subdiviziuni specializate care va monitoriza și generaliza activitatea în acest domeniu, la nivel național, inclusiv privind activitatea Procuraturii Anticorupție, mecanisme care urmează a fi implementate succesiv proceselor de reorganizare derulate pe parcursul anului curent.

Respectiv, de la 01.04.2025 în Procuratura Generală va începe activitatea **Secția combaterea corupției și spălării banilor** care va asigura consolidarea colectării, analizei și schimbului de informații pe domeniu cu implicarea direct a Procuraturii Generale în coordonarea la nivel național a sistemului anticorupție și combaterea spălării banilor.

De notat că, pentru anul 2024 procurorii, împreună cu ofițerii de urmărire penală ai CNA au examinat în total **1480** cauze penale, dintre care:

- restante – **489**;
- pornite de CNA – **587**;
- parvenite de la alte organe/disjuncte – **415**.

Din totalul cauzelor penale aflate în gestiunea organului de urmărire penală al CNA, au fost dispuse soluții pe **927** cauze penale, dintre care:

³¹ Aprobabil prin Ordinul Procurorului General nr.137/3 din 12.11.2024

³² Monitorul Oficial nr.452-454/782 din 28.11.2023

- trimise în judecată - **305** cauze penale în privința a 341 persoane;
- clasate – **226** cauze penale;
- suspendate – **40** cauze penale;
- conexate – **241** cauze penale;
- transmise după competență -**115**.

Comparativ cu anul 2023, volumul de cauze penale soluționate în perioada anului 2024 s-a dublat, de la 261 cauze penale la 531 de cauze.

Divizând cauzele penale finisate (expediate în instanța de judecată și clasate/încetate) după categoriile de infracțiuni se constată starea de fapt redată de tabelul ce urmează:

Categorii de infracțiuni		Cauze penale trimise în judecată		Cauze penale încetate/clasate	
		2024		2024	
infracțiuni de corupție	art.324	271	49	159	46
	art.325		163		95
	art.326		59		18
	art.333		0		0
	art.334		0		0
abuz de putere sau abuz de serviciu (art.art.327, 335)		11		23	
exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu (art.328)		1		8	
neglijență (art.329)		0		12	
infracțiuni contra justiției(art.art.303-323)		5		2	
circulația ilegală a substanțelor narcotice și psihotrope (art.art.217-219)		0		0	
Infracțiuni contra patrimoniului(art. 186-196)		4		8	
infracțiuni financiar-bancare (art.art. 237-240, 251,252)		0		1	
evaziuni fiscale și spălarea banilor (art.art.241, 243, 244)		0		5	
contrabandă și eschivarea de la achitarea plăților vamale (art.248, 249)		0		0	
alte categorii		13		19	
TOTAL		305		226	

Din totalul de **95** cauze penale *încetate/clasate* pe art. 325 CP, **33** cauze penale au fost încetate pe motiv de reabilitare cu aplicarea art.55 CP.

După subiecții infracțiunilor pe cauzele penale expediate în instanța de judecată, se prezintă următoarea divizare:

SUBIEȚII INFRACTIUNILOR ÎN CAUZELE EXPEDiate ÎN JUDECATĂ PE INFRACTIUNI DE CORUPȚIE ȘI CONEXE ACESTORA		Număr de persoane
Justiție	judecători	
	funcționari publici	
colaboratori ai organelor Procuraturii	procurori	
	funcționari publici	
executori judecătorești		1
avocați		5
notari		
Ofițeri de urmărire penală	ai MAI	1
	ai CNA	
	ai Serviciului Vamal	
Colaboratori ai CNA		
Colaboratori ai MAI		38
Serviciul Vamal		9
Serviciul Fiscal		
Angajați ai birourilor de probațiune		1
Angajați ai instituțiilor penitenciare		2
Administrația publică locală	primari	2
	viceprimari	
	consilieri	3
	secretari ai consiliului	1
	alți funcționari publici	6
Organele centrale de specialitate ale administrației publice	Miniștri, vice-miniștri	
	Conducători ai altor autorități administrative centrale	
	Funcționari ai ministerelor și subdiviziunilor acestora	11
	Funcționari ai altor autorități administrative centrale	16
Întreprinderi de stat sau municipale	administratori	
	contabili	3
	alți angajați	8
Inclusiv:	registratori ai ASP	
Sectorul financiar-bancar	conducători ai instituțiilor financiare și subdiviziunilor acestora	1
	alți angajați	
Societăți comerciale	administratori	6
	contabili	
	alți angajați	36
Colaboratorii instituțiilor medico-sanitare publice	directori și vice-directori	
	contabili	
	medici	4
Angajații în sfera învățământului	directori și vice-directori	2
	contabili	
	pedagogi	1
Societăți necomerciale	membri ai ONG	
	membri ai partidelor	
	alte societăți	1
Persoane fizice	studenți	1
	pensionari	2
	preoți	

Prejudiciul stabilit pe dosarele pornite de către organul de urmărire penală în anul 2024, a constituit suma de 42.706.904 lei dintre care, 40.375.487 - prejudiciu stabilit statului.

În context, au fost întreprinse măsuri pentru aplicarea sechestrului în valoare de 30.402.430 lei. Concomitent, în adresa **ARBI** au fost înaintate **32 delegații**, în temeiul cărora s-a aplicat sechestrul pe bunuri imobile, mobile și mijloace bănești în sumă de 70.021.097 lei.

Unul din fenomenele actuale a corupției sistemice în anul 2024 poate fi remarcat, segmentul *corupției electorale și finanțării ilegale a partidelor politice*.

Astfel, în perioada anului 2024, pe cauzele penale pornite pe faptul coruperii electorale și finanțării ilegale a partidelor politice:

- au fost efectuate peste **500** percheziții în mai multe regiuni ale țării;
- au fost audiate mai mult de **400 persoane** în calitate de martori pe aceste cauze penale;
- au fost efectuate peste **1000** de măsuri speciale de investigații și acțiuni de urmărire

penală **fiind ridicate și** sechestrate mijloace în cuantum de peste **57 milioane** de lei.

În total, pînă în prezent, numărul cauzelor penale inițiate pe faptul coruperii alegătorilor și finanțării ilegale a partidelor politice (*art.181/1-181/3 din Codul penal*) a crescut la **119**, cu peste **150** de persoane vizate.

Anchetele desfășurate au permis identificarea unor rețele complexe de corupere a alegătorilor, stabilind conexiuni clare între organizatorii schemelor, intermediari și beneficiarii finali ai acestor infracțiuni.

Din totalul acestor dosare, au fost deferite justiției **54** de cauze, implicând **73** de învinuiți.

Până în prezent, în **4** cauze dintre acestea s-au pronunțat sentințe de condamnare, inclusiv în cazul unui deputat, care a fost condamnat la 12 ani de închisoare și la plata unei amenzi în mărime de 500.000 lei, pentru comiterea infracțiunilor de finanțare ilegală a partidelor (*art.181/3 din Codul penal*) și corupere pasivă (*art.324 din Codul penal*).

Cu toate că dosarele penale privind finanțare ilegală a partidelor (*art.181/3 din Codul penal*) fac parte din cauzele penale privind corupția mare, care sunt investigate de Procuratura Anticorupție, aspectele statistice privind aceste categorii de infracțiuni, sunt prezentate la punctul respectiv pentru a asigura continuitatea subiectului corupției electorale.

Astfel, la subiectul menționat, ține de menționat următoarele:

❖ cauza penală numită generic **„Finanțarea ilegală a Partidului Politic „Șor”**, începute la 21.01.2022 în baza art.181² alin. (1) CP – în care se cercetează anumite fapte privind finanțarea ilegală a partidului politic „Șor” și a campaniei electorale a acestui partid pentru alegerile locale din 21.11.2021.

Per total – au fost expediate **în instanța de judecată - 20 de cauze penale**. La etapa urmăririi penale cu statut de învinuit figurează alte **18 persoane** pe bunurile cărora s-au aplicat sechestre, în valoare totală de **8.519.100 lei, 67 350 Euro și 4000 dolari SUA, în privința cărora există probe că urmau a fi utilizate la finanțări ilicite a partidului** și finanțarea protestelor organizate de către membrii PP „Șor” în perioada de timp: august 2022 – martie 2023.

În cadrul urmăririi penale în cauza vizată s-au desfășurat: peste 240 de percheziții pe întreg teritoriul țării; peste 200 măsuri speciale de investigație; pe 70 dispozitive tehnice (telefoane, laptopuri, sisteme de bloc) s-a dispus efectuarea expertizelor informaționale și rapoartelor de constatare, în vederea extragerii informației electronice, cu ulterioara examinare de către membrii grupului de urmărire penală.

❖ În cadrul investigațiilor numite generic **„Finanțarea ilegală a PP „Șansa”** - urmărirea penală a fost pornită la 15.08.2023, în baza art.181³ și art.243 alin. (3) lit. a), b) CP, art. 181¹ alin. (1) CP și art.284 alin.(1) CP, în cadrul căreia **33 persoane au statut de învinuit**, fiindu-le incriminate diverse fapte infracționale, printre care art.181¹ alin.(1), art.181/3, art.243 alin.(3), art.284 alin.(1) CP.

În cadrul urmăririi penale în cauza vizată s-au desfășurat peste s-au desfășurat peste 250 măsuri speciale de investigație; în jur de 130 dispozitive tehnice (telefoane, laptopuri, sisteme de bloc) au fost **supuse expertizei**, în vederea extragerii informației, cu ulterioara examinare de către membrii grupului de urmărire penală; s-au aplicat sechestre asupra sumelor în mărime de **1.347.132 euro**.

Mai mult, în rezultatul activităților desfășurate în perioada toamnei anului 2023, când sub paravanul ajutorului material unor Gospodării Țărănești și Întreprinderi Individuale din Comrat, Orhei, Vulcănești s-au transferat mijloace bănești venite din Republica Kazahstan prin „Eurasian Bank” JSC; peste 10.000.000 lei ridicate în cadrul perchezițiilor pe două episoade distincte, unul din mun. Orhei și altul din mun. Chișinău, care au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive; **episodul din mun. Chișinău a fost expediat în instanța de judecată**.

Totodată, **3 cauze penale în privința a 3 persoane au fost expediate în instanța de judecată**, fiind disjuncte în temeiul art. 181³ CP (finanțarea ilegală a partidelor politice) din cauza penală de bază, cauzele penale fiind remise în judecată în perioada cuprinsă de timp octombrie

2024 - martie 2025 (în aceste cauze penale figurează sumele finanțării ilicite care urmează a fi confiscate în mărime de 6.733.000 lei), iar într-o **1 cauză penală în privința 1 persoană** a fost emisă sentință de condamnare pe 11.11.2024 în baza **art.181³ CP, cauza fiind examinată în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției (în care s-a dispus deja confiscarea specială a sumei de 613.000 lei).**

Pedepsirea fermă a persoanelor vinovate de corupție electorală joacă un rol esențial în descurajarea comiterii unor astfel de infracțiuni în viitor. Aceasta are un efect preventiv dublu: atât la nivel individual, cât și la nivel general.

În primul rând, la nivel individual, sancționarea adecvată a celor care încalcă legea îi descurajează să recidiveze. Dacă o persoană care a oferit sau a acceptat mită electorală se confruntă cu o pedeapsă severă – fie că este vorba de închisoare, interdicția de a ocupa funcții publice sau amenzi substanțiale – atunci probabilitatea ca aceasta să mai comită o astfel de infracțiune în viitor scade semnificativ. Mai mult decât atât, o pedeapsă aplicată prompt și eficient transmite un mesaj clar că statul nu tolerează astfel de practici și că justiția funcționează.

În al doilea rând, la nivel general, aplicarea unor sancțiuni ferme creează un precedent care descurajează alte persoane să încerce să fraudeze alegerile. Dacă cei care ar fi tentați să influențeze rezultatul votului prin mijloace ilegale văd că instanțele sancționează rapid și sever aceste fapte, vor fi mult mai reticenți în a risca să fie prinși și trași la răspundere. Acest efect de descurajare este esențial pentru a menține integritatea procesului electoral și pentru a întări încrederea cetățenilor în democrație.

În plus, sancționarea corespunzătoare a corupției electorale contribuie la consolidarea statului de drept. Lipsa unor pedepse adecvate poate crea percepția că legea este opțională și că cei cu influență politică sau financiară pot scăpa nepedepsiți. Această percepție subminează autoritatea instituțiilor și slăbește coeziunea socială. Pe de altă parte, o justiție care acționează ferm și consecvent demonstrează că legea este aplicabilă tuturor și că încălcarea regulilor are consecințe reale.

Pentru ca aceste măsuri să fie eficiente, este necesar ca instanțele să combată tergiversarea proceselor și să asigure soluționarea rapidă a cauzelor de corupție electorală. În acest fel, se garantează că sancțiunile sunt aplicate în timp util, astfel încât impactul lor descurajator să fie cât mai puternic. Numai printr-o justiție rapidă, echitabilă și eficientă putem asigura că democrația nu este subminată de practici ilegale și că alegerile rămân un proces liber și corect.

Pentru a preveni comiterea unor astfel de infracțiuni în viitor, este imperativ ca instanțele de judecată să adopte măsuri mai ferme împotriva tergiversării proceselor, aplicând sancțiuni

eficiente și asigurând un proces rapid și echitabil. Doar astfel putem garanta că justiția este un instrument real de descurajare a corupției electorale.

Subsecvent, au fost identificate mai multe *probleme*, care împiedică obținerea unor rezultate rapide și de impact major, precum:

- suprasolicitarea organelor de aplicare a legii cu proceduri penale improprie scopului pentru care au fost constituite – CNA, INI, SV, SFS etc.;
- lipsa de pregătire a procurorilor, ofițerilor de urmărire penală și judecătorilor la subiectul fenomenului finanțării ilegale a formațiunilor politice și a campaniilor electorale desfășurate de acestea) este necesar de realizat instruiți sau după caz unele;
- reticența procurorilor (supuși evaluării externe extraordinare) de a acționa în condițiile desfășurării procedurilor de *vetting*, unde aceștia deseori sunt amenințați de către părți în proces cu plângeri către Comisie și nepromovarea procedurilor de evaluate (termenii de realizare a procedurii urmează a fi accelerați la maximum posibil);
- lipsa ofițerilor de urmărire penală în subdiviziunilor teritoriale ale organelor de urmărire penală în special la **IP Criuleni (2 ofițeri activează din 12 funcții corespunzător statelor de personal)**, **IP Cantemir (2 ofițeri activează din 10 funcții corespunzător statelor de personal)**, **IP Făleşti (6 ofițeri activează din 12 funcții corespunzător statelor de personal)**, **IP Sîngerei (7 ofițeri activează din 14 funcții corespunzător statelor de personal)** etc.

Respectiv, în vederea combaterii eficiente a fenomenului corupției electorale se propune revizuirea competențelor organelor de urmărire penală și a procuraturilor specializate, după cum urmează:

➤ **Excluderea din competența organului de urmărire penală al CNA a:**

- cazurilor de corupție mică art.325 CP (în particular cele care variază la sume de până la 100 u.c – 5000 lei) ; - cauzelor penale de escrocherie și delapidare a averii străine cu agravanta - *cu folosirea situației de serviciu*, cu excepția celor săvârșite de funcționari publici și persoane de demnitate publică; - infracțiunile privind art.257 din Codul penal - *Executarea necalitativă a construcțiilor*, cu excepția celor de menire publică sau achitate din fonduri externe.

➤ **Excluderea sau delimitarea strictă în competența organului de urmărire penală al INI a:**

- cauzelor penale de escrocherie și delapidare, cu excepția celor în care prejudiciul depășește 100.000 unități convenționale; - cauzelor penale de trafic de persoane și organizare a migrației ilegale cu excepția celor de complexitate sporită (care ar implica - investigații financiare, elemente de crimă transnațională, grupuri criminale organizate etc.), - cauzelor penale

la care are competențe alte subdiviziuni teritoriale – punerea în circulație a drogurilor, jafuri, tâlhării etc.

2.1.4. Activitatea specială de investigații

În cadrul cauzelor penale aflate în conducerea și exercitarea procurorilor din procuraturile teritoriale și specializate, precum și subdiviziunile Procuraturii Generale, pe parcursul anului 2024 au fost înainte judecătorului de instrucție - **8750** demersuri (*a.2023 - 6760*), privind autorizarea următoarelor măsuri speciale de investigații:

- Interceptarea și înregistrarea comunicărilor sau a imaginilor – **4023** autorizate (*a.2023 – 3446*) măsuri;
- Colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice – **2958** autorizate (*a.2023 – 1579*) măsuri;
- Supravegherea tehnică - **1070** (*a.2023 - 75*) măsuri;
- Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare – **392** (*a.2023 -156*) măsuri;
- Cercetarea domiciliului, utilizarea și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video – **272** autorizate (*a.2023 – 267*) măsuri.
- Accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice – **35** măsuri.

De asemenea, în conformitate cu prevederile alin.(2) art. 134 CPP, la demersurile ofițerilor de investigații/urmărire penală de către procurori au fost examinate – **1437** (*a.2023 - 1387*) demersuri privind autorizarea măsurilor speciale de investigații, după cum urmează:

- Urmărirea vizuală – **460** (*a.2023 - 524*) măsuri;
- Identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice - **452** (*a.2023 - 512*) măsuri;
- Culegerea de informații - **212** măsuri.
- Investigația sub acoperire – **132** (*a.2023 - 134*) măsuri;
- Achiziția de control - **91** (*a.2023 - 107*) măsuri;
- Controlul transmițerii sau primirii banilor, a serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite – **81** (*a.2023 - 89*) măsuri;
- Livrarea supravegheată – **9** (*a.2023 - 21*) măsuri.

Conform prevederilor de la alin.(3) art.38 din Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații Procuratura Generală a analizat și prezentat Parlamentului Republicii Moldova,

informațiile privind activitatea specială de investigații efectuată de subdiviziunile specializate din cadrul subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat și Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Sporirea numărului de măsuri speciale de investigație a fost determinată cât de factori obiectivi, sporirea numărului de infracțiuni înregistrate, atât și de factori obiectivi și anume creșterea numărului de cazuri de corupere a alegătorilor (subiect reflectat la opct.2.1.3)

Totodată, corespunzător prevederilor art.39 din Legea nr.59/2012 *privind activitatea specială de investigații*, controlul asupra executării prezentei legi se efectuează de către procurorii ierarhic superiori în baza plângerilor depuse de către persoanele ale căror drepturi și interese legitime se presupune că au fost încălcate în urma efectuării activității speciale de investigații sau din oficiu.

Astfel, în subdiviziunea specializată a Procuraturii Generale pe perioada de raport au fost înregistrate **42** de petiții (*90 – în 2023*) referitor la legalitatea măsurilor speciale de investigații. Scăderea numărului de adresări pe subiectul respectiv atestă o ameliorare a neîncrederii societății în organele de aplicare a legii abilitate să realizeze măsurile specificate.

2.1.5. Măsuri procesuale de constrângere

2.1.5.1. Reținerea și arestarea preventivă la etapa de urmărire penală

La etapa de urmărire penală, în anul 2024 au fost reținute **3064** persoane (*4410 persoane în anul 2017, 3363 persoane în anul 2018, 2956 persoane în anul 2019, 2694 persoane în anul 2020, 2913 persoane în anul 2021, 3162 persoane în anul 2022 și 2628 persoane în anul 2023*) (de către procurori **98** persoane, de către ofițerii de urmărire penală din cadrul organelor MAI – **2803** persoane, CNA – **132** persoane și Serviciul Vamal – **31** persoane).

În libertate au fost puse de către procurori **1450** persoane (*1980 în anul 2017, 1771 persoane în anul 2018, 1356 persoane în anul 2019, 1293 persoane în anul 2020, 1484 persoane în anul 2021, 1570 în anul 2022 și 1405 persoane în anul 2023*), din lipsa temeiurilor de a priva în continuare persoana de libertate, inclusiv cu aplicarea altor măsuri procesuale de constrângere.

Procurorii au solicitat arestarea preventivă a **1614** persoane (*2843 în anul 2017, 1936 persoane în anul 2018, 1600 persoane în anul 2019, 1401 persoane în anul 2020, 1429 persoane în anul 2021, 1592 persoane în anul 2022 și 1223 persoane în anul 2023*), adică în privința a **52,6 la sută** din cei reținuți.

Din numărul total al persoanelor reținute, au fost arestate preventiv **1429** persoane (*2430 în anul 2017, 1592 persoane în anul 2018, 1403 în anul 2019, 1174 în anul 2020, 1207 persoane în anul 2021, 1292 persoane în anul 2022 și 1084 persoane în anul 2023*).

În **185** de cazuri demersurile de arestare au fost respinse.

Astfel, în anul 2023 doar **46,6%** (*55,1% în anul 2017, 47,3% în anul 2018, 47,5% în anul 2019, 43,5% în anul 2020, 41,4% în anul 2021, 40,8% în anul 2022 și 41,2% în anul 2023*) din persoanele reținute au fost arestate preventiv.

Procurorii au contestat cu recurs **68** încheieri prin care judecătorii de instrucție au respins demersurile de arestare preventivă, dintre care au fost admise **14** contestații sau **20,5%** din recursuri.

La rândul ei, partea apărării a contestat cu recurs **537** de încheieri prin care judecătorii de instrucție au dispus arestarea preventivă, dintre care au fost admise **35** contestații sau **6,5%** din recursuri.

Analiza simplă a datelor specificate mai sus relevă un tablou clar că evaluarea necesității și temeiniciei arestării preventive este făcută inclusiv cu luarea în considerație a argumentelor părții apărării încă la faza reținerii persoanei și continuă la faza examinării demersurilor de arestare de către judecătorii de instrucție.

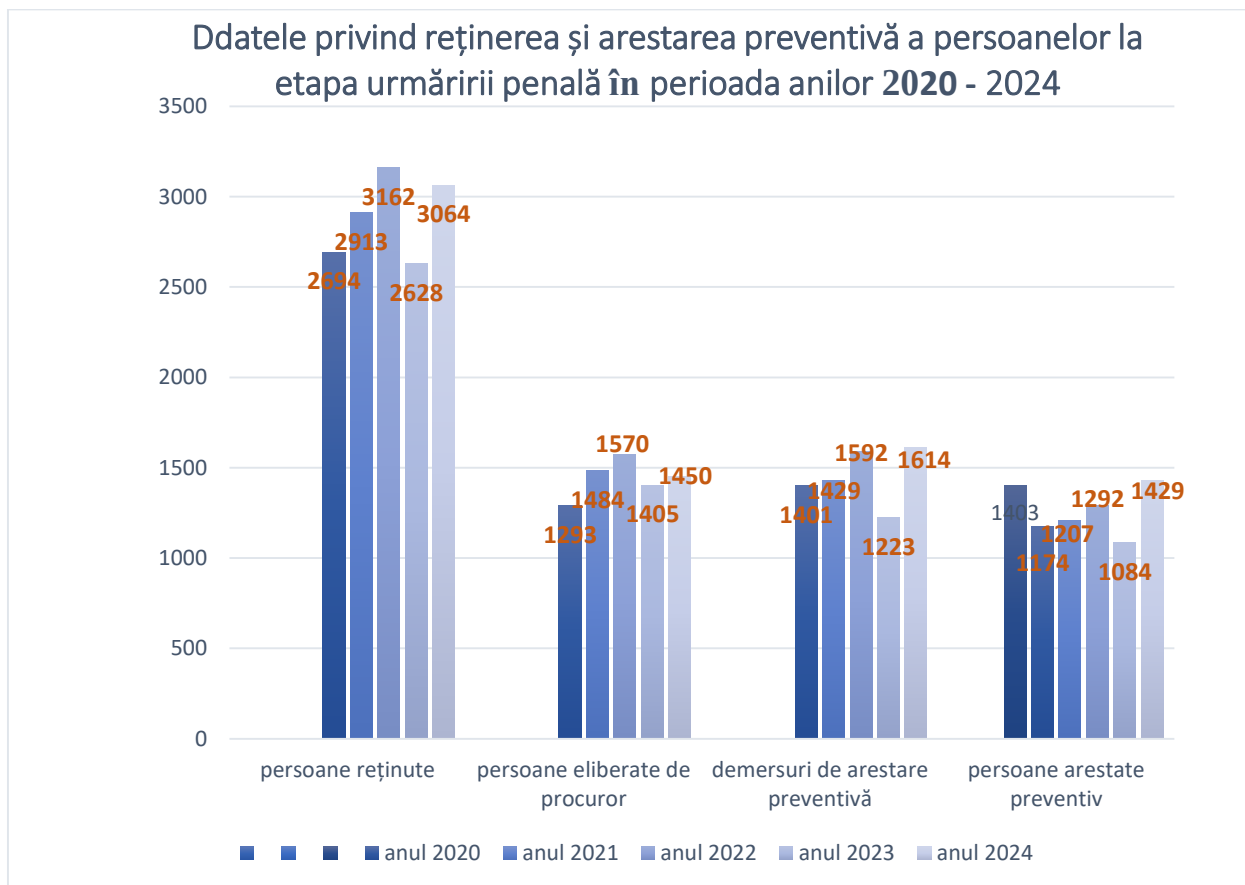
După cum rezultă din datele statistice, este de reținut că, în perioada specificată, procurorii au efectuat evaluarea circumstanțelor concrete ale fiecărei cauze penale și, constatând lipsa necesității privării în continuare a persoanei reținute de libertate, au decis respectiv punerea în libertate a **1405** persoane (*47,3 la sută din numărul total al reținuților*).

La rândul lor, judecătorii de instrucție nu au aplicat arestarea preventivă în privința a **185** persoane (*11,4% din numărul total al demersurilor înaintate*).

Respectiv, după cum s-a menționat, au fost arestate preventiv doar **46,6%** (*55,1% în anul 2017, 47,3% în anul 2018, și 45,87% în anul 2019, 43,5 în anul 2020, 41,4% în anul 2021 40,8% în anul 2022 și 41,2% în anul 2023*) din persoanele reținute în anul 2023.

Astfel, cazurile examinate la curțile de apel reprezintă cea din urmă fază a verificării temeiurilor pentru aplicarea măsurii privative de libertate, după ce au fost trecute prin mai multe filtre de verificări și analize în ansamblul lor, realizate de către procurori și judecătorii de instrucție.

Din aceste considerente, este evident că numărul cazurilor în care s-au admis de către instanța de recurs contestațiile părții apărării variază între 5,4% în anul 2017, 4,3% în anul 2018, 7,7% în anul 2019, 13,6% în anul 2020, 8,6% în anul 2021, 6,6% în anul 2022, 3,2% în anul 2023 și 6,5% în anul 2024.

Per ansamblu, statisticile indică o **majorare** a numărului **persoanelor reținute** în anul 2024 față de anul 2023 cu **436** cazuri (14,2%); a **demersurilor de arestare preventivă** cu **391** (24,2%); și, respectiv a **persoanelor reținute care au fost arestate preventiv** cu **345** cazuri (24%).

Majorarea numărului de rețineri și arestări preventive nu constituie un indicator al schimbării poziției instituționale în acest sens, dar este dictată de obiectivele și realitățile care influențează procesul penal, inclusiv creșterea numărului de infracțiuni excepțional de grave comise în 2024, față de anul 2023, cu circa **9,68%** și a infracțiunilor deosebit de grave, cu circa **21,29%**.

De notat că, fiind cercetați în stare de libertate, o bună parte dintre bănuți și învinuiți părăsesc teritoriul țării, fiind anunțați în căutare internațională, iar statul urmând să achite, în mediu, câte 30 – 40 de mii de lei, pentru fiecare persoană extrădată.

Numai pe parcursul anului 2024 au fost examinate **187** informații despre reținerea sau localizarea pe teritoriul altor state a persoanelor, anunțate în căutare de către organele de drept ale Republicii Moldova.

Din numărul total de informații examinate au fost inițiate **38** de cereri de extrădare.

Totodată, au fost admise **41** din cererile de extrădare transmise de Procuratura Generală, **4** cereri au fost respinse.

Este alarmant numărul învinuiților, inculpaților și condamnaților aflați în căutare.

Astfel, dacă la începutul anilor 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 și 2023 în căutare se aflau **6873** de persoane, **7699** persoane, **8283** persoane, **8913** persoane, **9101** persoane și, respectiv, **9646** persoane, la 01 ianuarie 2025 erau deja **9697** persoane care se ascundeau de urmărirea penală, de judecată și organele care pun în executare sentința, o bună parte a acestora fiind cercetate și judecate pentru infracțiuni excepțional și deosebit de grave.

Totodată, în anul 2024, alte **44** persoane învinuite au fost **arestate în lipsă**, în legătură cu eschivarea de la organul de urmărire penală.

Respectiv, numărul total de arestați preventiv la urmărirea penală a constituit **1473** persoane.

Persoanele arestate preventiv în anul 2024 au fost învinuite, după cum urmează:

- ✚ 112 persoane de comiterea infracțiunilor excepțional de grave,
- ✚ 454 persoane de săvârșirea infracțiunilor deosebit de grave;
- ✚ 622 persoane de comiterea infracțiunilor grave;
- ✚ 285 persoane pentru comiterea altor categorii de infracțiuni.

Din totalul persoanelor în privința cărora s-a aplicat măsura arestării preventive **1473** (inclusiv **44 arestate în lipsă**), în instanța de judecată au fost trimise în stare de arestare preventivă **763** persoane, inclusiv:

- ✚ 63 persoane învinuite pentru comiterea infracțiunilor excepțional de grave;
- ✚ 234 persoane învinuite pentru săvârșirea infracțiunilor deosebit de grave;
- ✚ 294 persoane acuzate de comiterea infracțiunilor grave;
- ✚ 172 persoane pentru comiterea altor categorii de infracțiuni.

2.1.5.2. Arestarea la domiciliu

În anul 2024, au fost arestate la domiciliu **197** persoane (*la demersul procurorului la domiciliul au fost arestate 33 persoane*), în privința la **26** persoane mandatele de arestare la domiciliu au fost emise în ordine de recurs de către curțile de apel.

În instanța de judecată au fost trimise în stare de arestare la domiciliu **100** persoane, inclusiv învinuite pentru comiterea de infracțiuni excepțional de grave **1** persoane, deosebit de grave **22** persoane, grave **48** persoane și pentru comiterea altor categorii de infracțiuni **29** persoane.

2.1.5.3. Alte măsuri procesuale de constrângere

Măsura **liberării sub control judiciar** s-a solicitat de procurori în privința a **17** persoane.

Concomitent, măsura preventivă dată a fost aplicată de către instanțele de judecată în privința a **99** persoane, dintre care, **30** persoane învinuite au fost trimise în judecată cu această măsură preventivă.

Măsura de constrângere **liberarea provizorie pe cauțiune** a fost aplicată în privința a **2** persoane.

Obligarea de a nu părăsi localitatea a fost aplicată în privința la **1455** persoane, din ele **1281** persoane învinuite au fost trimise în instanța de judecată.

Obligarea de a nu părăsi țara a fost aplicată în privința la **3322** persoane, din ele **2971** persoane învinuite au fost trimise în instanța de judecată.

În privința a **782** de persoane au fost aplicate alte măsuri preventive (*ridicarea provizorie a permisului de conducere, garanția personală, a unei organizații sau transmiterea sub supraveghere*), din care **728** persoane învinuite au fost trimise în instanța de judecată.

Obligarea de a se prezenta a fost aplicată în privința la **3172** persoane.

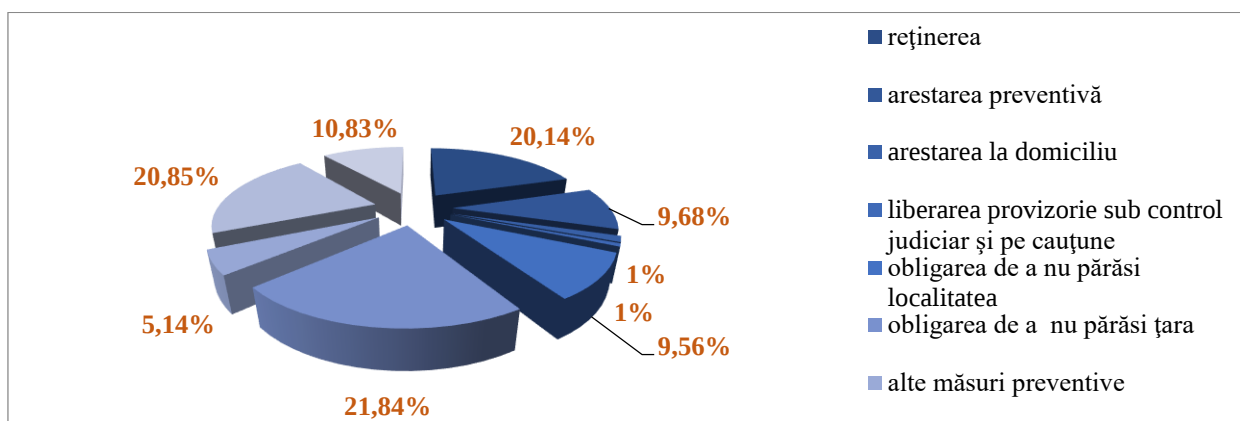
Aducerea silită s-a dispus în privința la **1648** persoane.

Din numărul total de **15214** măsuri procesuale de constrângere aplicate pentru a asigura buna desfășurare a urmăririi penale în anul 2024, măsura arestării (*preventive și la domiciliu*) a fost aplicată în privința a **1670** persoane, ceea ce reprezintă **10,9%**.

În total în stare de arest (*preventiv și la domiciliu*) au fost trimise în instanța de judecată **960** persoane, **sau 7,8% din** numărul total de **12276** persoane inculpate deferite justiției de procurori în anul 2024.

În context, urmează a specifica că respectarea legislației și drepturilor fundamentale ale omului în cadrul aplicării măsurilor procesuale de constrângere, în special a celor privative de libertate, continuă să se afle în vizorul tuturor subdiviziunilor Procuraturii, asigurându-se determinarea măsurilor de rigoare necesare a fi întreprinse în vederea îmbunătățirii situației existente, procurorii și reprezentanții organelor de urmărire penală permanent fiind orientați la respectarea legii la compartiment.

Ponderea măsurilor aplicate după categorii, poate fi reprezentată după cum urmează:

2.1.6. Investigațiile financiare paralele

Pe parcursul anului 2024, investigații financiare paralele au fost inițiate în **127** cauze penale (*anul 2023 - 94 cauze*), din ele, pe dosare privind acte de corupție - **30**, trafic de ființe umane - **20**, spălarea banilor - **10**, trafic de droguri - **9**, contrabandă/eschivare de la achitarea drepturilor de import - **5**, evaziunea fiscală - **1**, alte infracțiuni - **52**, inclusiv prin intermediul Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale (în continuare - ARBI) în **87** cauze, față de **59** în anul 2023.

În aceeași perioadă, investigații financiare paralele au fost efectuate în **72** cauze penale (*anul 2023 - 64 cauze*), care s-au soldat cu identificarea bunurilor și mijloacelor financiare utilizate la comiterea infracțiunilor, în valoare totală de **32.467.270** lei (cu concursul ARBI - **6.942.584** lei), precum și soldate cu identificarea bunurilor și mijloacelor financiare rezultate din infracțiuni, în valoare totală de **1.149.342.832** lei (cu concursul ARBI - **715.873** lei).

Din cele care au fost utilizate la comiterea infracțiunilor, au fost puse sub sechestru bunuri în valoare de **11.690.381** lei (*anul 2023 - 87.976.533 lei*), după categorie fiind bunuri materiale pentru transportare (autoturisme, bărci, etc.) - **2.830.767** lei și mijloace bănești - **8.859.614** lei. Fără sechestru au rămas bunuri materiale și mijloace bănești în valoare totală de **20.776.889** lei.

Din cele rezultate din infracțiuni, au fost puse sub sechestru bunuri în valoare de **1.149.284.061** lei (*anul 2023 - 1.811.617.266 lei*), după categorie fiind, bunuri materiale pentru adăpostire (case, apartamente, etc.) - **1.146.639.487** lei, bunuri materiale pentru transportare (autoturisme, bărci, etc.) - **2.638.364** lei și venituri obținute din valorificarea bunurilor - **6.210** lei. De asemenea, fără sechestru au rămas bunuri materiale pentru adăpostire (case, apartamente, etc.) în valoare de - **58.771** lei.

În perioada de referință, în judecată au fost expediate **17** cauze penale (*anul 2023 - 31 cauze*), în care au fost efectuate investigații financiare paralele, valoarea bunurilor sechestrate, identificate în cadrul investigațiilor a constituit **11.382.700** lei, față de **613.788.015** lei în anul 2023.

Totodată, la **01.01.2025**, investigațiile financiare paralele în desfășurare erau în **55** cauze penale (*către 01.01.2024 - 30 cauze*), din ele, pe dosare privind acte de corupție - **21**, spălarea banilor - **4**, contrabandă/eschivare de la achitarea drepturilor de import - **4**, trafic de ființe umane - **3**, trafic de droguri - **1**, alte infracțiuni - **22**, inclusiv prin intermediul ARBI - în **28** cauze.

Din numărul total de **52** cauze penale în care investigații financiare au fost inițiate pe dosare privind alte infracțiuni, majoritatea constituie infracțiuni contra patrimoniului.

Concluzionând cele specificate, se constată :

- o creștere a investigațiilor financiare paralele inițiate, de la **94** de cauze în 2023 la **127** în anul 2023;
- o descreștere a mijloacelor financiare și bunurilor rezultate din infracțiuni de la **1.899.593.799** lei în 2023, la **1.160.974.442** lei în anul 2024;
- descreștere substanțială a valorii bunurilor sechestrate, identificate în cadrul investigațiilor financiare paralele în cauzele penale trimise în judecată, de la **613.788.015** lei în anul 2023, la **11.382.700** lei, în anul 2024.
- o micșorare esențială a numărului de cauze penale trimise în instanța de judecată, în anul 2024 - **17** cauze penale, față de **31** cauze penale în anul 2023;

Datele statistice la acest compartiment sunt indicate în tabelul ce urmează:

Anul		2023	2024
Nr. de cauze penale în care au fost inițiate investigații financiare paralele		94	127
Inclusiv: - prin intermediul Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale (ARBI)		59	87
Pe dosare privind:- spălarea banilor		13	10
- finanțarea terorismului		-	-
- corupere		28	30
▪ evaziune fiscală		3	1
▪ contrabandă/eschivare dr. import		4	5
▪ trafic de ființe umane		6	20
▪ trafic de droguri		7	9
▪ alte infracțiuni		33	52
Nr. de cauze penale în care au fost efectuate investigații financiare paralele		64	72
Inclusiv:		88.896.533	32.467.270
a) soldate cu identificarea bunurilor sau mijloacelor financiare utilizate la comiterea infracțiunilor (<i>valoarea în lei</i>)			
din ele: - cu concursul ARBI (<i>valoarea în lei</i>)		6.464.670	6.942.584
puse sub sechestrul (<i>valoarea în lei</i>)	bunuri materiale pentru comunicare (telefoane, computere, etc.)	-	
	bunuri materiale pentru transportare (autoturisme, bărci, etc.)	2.841.289	2.830.767
	bunuri materiale pentru adăpostire (case, apartamente, etc.)	18.085.057	-

	bunuri materiale pentru exploatare (mijloace de producere, echipament medical, echipament IT, etc.)	17	-	-
	mijloace bănești	18	67.050.187	8.859.614
fără sechestru (valoarea în lei)	bunuri materiale pentru comunicare (telefoane, computere, etc.)	19	-	-
	bunuri materiale pentru transportare (autoturisme, bărci, etc.)	20	-	431.430
	bunuri materiale pentru adăpostire (case, apartamente, etc.)	21	-	520.097
	bunuri materiale pentru exploatare (mijloace de producere, echipament medical, echipament IT, etc.)	22	920.000	-
	mijloace bănești	23	-	19.825.362
b) soldate cu identificarea bunurilor sau mijloacelor financiare rezultate din infracțiuni (valoarea în lei)		24	1.812.848.580	1.149.342.832
din ele: - cu concursul ARBI (valoarea în lei)		25	14.818.652	715.873
puse sub sechestru (valoarea în lei)	bunuri materiale pentru comunicare (telefoane, computere, etc.)	26	-	-
	bunuri materiale pentru transportare (autoturisme, bărci, etc.)	27	16.155.839	2.638.364
	bunuri materiale pentru adăpostire (case, apartamente, etc.)	28	618.317.395	1.146.639.487
	bunuri materiale pentru exploatare (mijloace de producere, echipament medical, echipament IT, etc.)	29	1.173.050.197	-
	venituri obținute din valorificarea bunurilor	30	4.093.835	6.210
fără sechestru (valoarea în lei)	bunuri materiale pentru comunicare (telefoane, computere, etc.)	31	-	-
	bunuri materiale pentru transportare (autoturisme, bărci, etc.)	32	-	-
	bunuri materiale pentru adăpostire (case, apartamente, etc.)	33	-	58.771
	bunuri materiale pentru exploatare (mijloace de producere, echipament medical, echipament IT, etc.)	34	-	-
	venituri obținute din valorificarea bunurilor	35	1.231.314	-
Nr. de cauze penale trimise în judecată, în care s-au efectuat investigațiile financiare paralele		36	31	17
Inclusiv: - cu investigații financiare efectuate prin intermediul ARBI		37	18	10
- valoarea bunurilor sechestrate, identificate în cadrul investigațiilor financiare paralele		38	613.788.015	11.382.700
Pe dosare privind: - spălarea banilor		39	6	-
- finanțarea terorismului		40	-	-
- corupere		41	4	1
▪ evaziune fiscală		42	2	-
▪ contrabandă/eschivare dr. import		43	-	-

▪ trafic de ființe umane	44	2	5
▪ trafic de droguri	45	13	3
▪ alte infracțiuni	46	4	8
Nr. de cauze penale în care investigațiile financiare paralele sunt în curs de desfășurare la data de 31.12.2023	47	30	55
Inclusiv: - prin intermediul ARBI	48	23	28
Pe dosare privind:- spălarea banilor	49	2	4
- finanțarea terorismului	50	-	-
- corupere	51	14	21
▪ evaziune fiscală	52	1	-
▪ contrabandă/eschivare dr. import	53	2	4
▪ trafic de ființe umane	54	1	3
▪ trafic de droguri	55	2	1
▪ alte infracțiuni	56	8	22

În contextul celor expuse, ține de menționat că pentru a implementa bune practici și a asigura eficiența subdiviziunilor operaționale ale Procuraturii în vederea îmbunătății indicatorii cantitativi și calitative la acest aspect, se preconizează ca în competențele Secției combaterea corupției și spălării banilor care urmează a fi creată în cadrul PG, va fi inclusiv analiza și monitorizarea desfășurării investigațiilor financiare paralele.

2.1.7. Activitatea privind recuperarea cheltuielilor judiciare

În anul 2024, Procuratura a continuat eforturile privind contribuirea la recuperarea cheltuielilor judiciare suportate pentru buna desfășurare a procesului penal la faza de urmărire penală, prin asigurarea evaluării și recuperării cheltuielilor esențiale pe care le suportă nemijlocit statul în legătură cu desfășurarea proceselor penale. Astfel, în perioada de raport au fost obținute următoarele rezultate:

▪ suma totală a cheltuielilor judiciare care **au fost recuperate benevol** în timpul urmăririi penale de către participanții corespunzători la proces a constituit **353.516 lei** (*comparativ cu 500.791 lei în anul 2023*), dintre care: 350.500 lei au constituit cheltuieli pentru efectuarea expertizelor/constatărilor și 3.016 lei au constituit alte cheltuieli;

▪ suma totală a cheltuielilor judiciare **dispuse pentru încasare** de către procurori pe cauze cu soluții de netrimitere în judecată a constituit **1.287.868 lei** (*comparativ cu 969.077 lei în anul 2023*), dintre care: 1.130.776 lei au constituit cheltuieli pentru efectuarea expertizelor/constatărilor; 67.464 lei au constituit cheltuieli pentru traduceri/interpretări; 79.520 lei - pentru realizarea extrădărilor și 10.108 lei - alte cheltuieli;

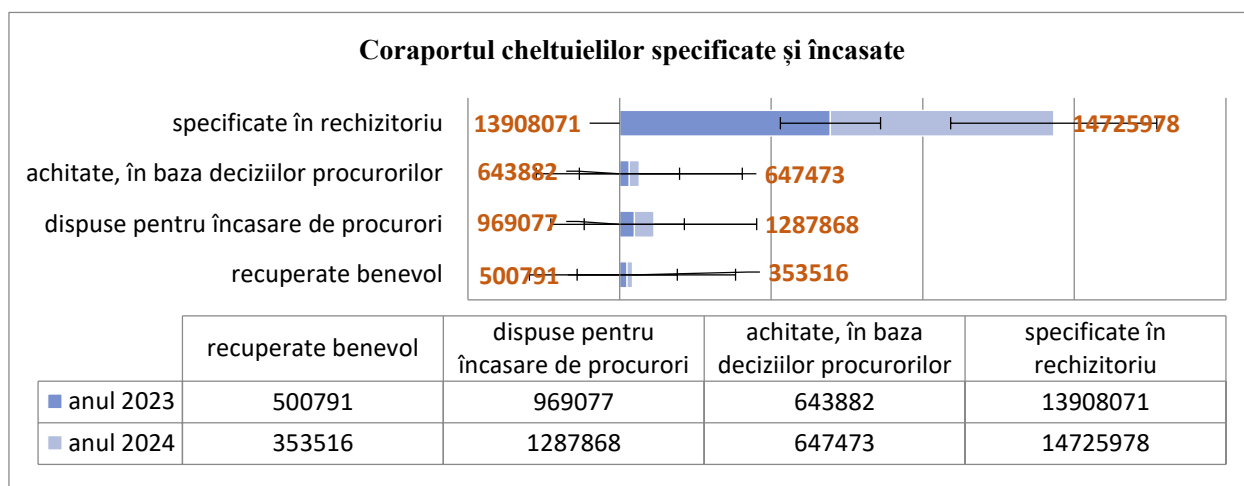

▪ suma totală a cheltuielilor judiciare care **au fost achitate** în baza deciziilor procurorilor a constituit **647.473 lei** (*comparativ cu 643.882 lei în anul 2023*). În **13 cazuri** s-a decis punerea în executare în ordinea prevăzută de Codul de executare a ordonanțelor, în legătură cu lipsa executării benevole;

▪ suma totală a cheltuielilor judiciare care **au fost recuperate** pe cauzele penale pe care au fost adoptate în anii precedenți soluții de netrimitere în judecată a constituit **111.812 lei**;

▪ suma totală a cheltuielilor judiciare **specificate** în modul stabilit **în informația anexă la rechizitoriu**, conform art.296 alin.(4) din Codul de procedură penală, pe cauzele în care au fost dispuse soluții de trimitere în judecată în perioada anului 2024 a constituit **14.725.978 lei** (*comparativ cu 13.908.071 lei în anul 2023*), dintre care: 13.906.292 lei au constituit cheltuieli pentru efectuarea expertizelor/constatărilor, 102.346 lei - cheltuieli pentru efectuarea traducerilor, 687.360 lei - pentru realizarea extradărilor și 29.980 lei - alte cheltuieli.

Concomitent, pe parcursul anului 2024 în cadrul proceselor penale au fost încasate cheltuieli judiciare în baza deciziilor procurorilor de refuz în pornirea urmăririi penale în sumă totală de **9.820 lei**.

Datele statistice privind asigurarea încasării cheltuielilor judiciare (la etapa prejudiciară a procesului penal) sunt expuse în tabelul ce urmează:

Cheltuieli judiciare încasate pe procesele penale /cu deciziile procurorilor de refuz în pornirea urm. penale/			1	Total	Procuratură	OUP
				9.820	0	9.820
Urmărirea penală						
Cheltuieli judiciare recuperate benevol	Total (suma în lei)		2	353.516	38.344	315.172
		Pt. efectuarea expertizelor/constatărilor	3	350.500	38.344	312.156

		Pt. efectuarea traducerilor/interpretărilor	4	0	0	0
		Pt. realizarea extradărilor	5	0	0	0
		altele	6	3.016	0	3.016
Cheltuieli judiciare dispuse pentru încasare de către procurori pe cauze cu soluții de netrimitere în judecată	Total (suma în lei)		7	1.287.868	28.147	1.259.721
	Inclusiv	Pt. efectuarea expertizelor/constatărilor	8	1.130.776	28.147	1.102.629
		Pt. efectuarea traducerilor/interpretărilor	9	67.464	0	67.464
		Pt. realizarea extradărilor	10	79.520	0	79.520
		altele	11	10.108	0	10.108
Cheltuieli judiciare care au fost achitate în baza deciziilor procurorilor <i>(din cele dispuse, indicate în rândul 7)</i>			12	647.473	8.045	639.428
Nr. de cazuri de punere în executare, în ordinea prevăzută de Codul de executare, a ordonanțelor când nu au fost executate benevol <i>(din cele dispuse, indicate în rândul 7)</i>			13	13	0	13
Cheltuieli judiciare care au fost recuperate pe cauzele cu soluții din anii precedenți de netrimitere în judecată			14	111.812	0	111.812
Cheltuieli judiciare specificate în informația-anexă la rechizitoriu	Total (suma în lei)		15	14.725.978	830.683	13.895.295
	Inclusiv	Pt. efectuarea expertizelor/constatărilor	16	13.906.292	575.653	13.330.639
		Pt. efectuarea traducerilor/interpretărilor	17	102.346	8.987	93.359
		Pt. realizarea extradărilor	18	687.360	245.343	442.017
		altele	19	29.980	700	29.280

2.1.8. Eficiența procurorilor la recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiuni

Analiza activității efectuate de către procurori și organele de urmărire penală în vederea recuperării prejudiciilor cauzate prin infracțiuni în anul de raport poate fi redată după cum urmează:

□ suma totală a prejudiciului cauzat prin infracțiuni în cauzele penale cercetate în perioada anului 2024 constituie **9.538.619.613 lei** (anul 2023 - 37.538.754.169 lei), fiind recuperați **69.196.428 lei** (anul 2023 - 56.999.580 lei);

□ suma totală a prejudiciului cauzat prin infracțiuni pe cauze cu soluții de încetare, clasare constituie **197.944.697 lei** (*anul 2023 - 110.962.771 lei*), suma prejudiciului recuperat fiind de **24.607.733 lei** (*anul 2023 - 25.843.110 lei*);

□ suma totală a prejudiciului cauzat prin infracțiuni pe cauze cu soluții de suspendare constituie **140.361.226 lei** (*anul 2023 - 372.421.532 lei*), fiind recuperați **777.530 lei** (*anul 2023 - 1.100.635 lei*);

□ suma totală a prejudiciului cauzat prin infracțiuni pe cauze rămase în gestiune la data de **31.12.2024** constituie **9.053.618.904 lei** (*anul 2023 - 33.086.794.758 lei*), fiind recuperați **28.351.874 lei** (*anul 2023 - 4.434.197 lei*);

□ suma totală a prejudiciului cauzat prin infracțiuni pe cauze trimise în judecată (*conform rechizitoriului*) constituie **146.694.786 lei** (*anul 2023 - 3.968.575.108 lei*), fiind recuperată suma de **15.459.291 lei** (*anul 2023 - 25.580.410 lei*).

□ În vederea asigurării recuperării prejudiciilor cauzate, s-au întreprins măsuri pentru punerea sub sechestru a bunurilor făptuitorilor. Valoarea totală a bunurilor sechestrate constituie **1.058.506.542 lei** (*anul 2023 - 3.917.399.288 lei*).

Datele statistice privind asigurarea reparării prejudiciului în cadrul urmăririi penale sunt redată după cum urmează:

			PROCURATURA	OUP
Prejudiciul cauzat	Valoarea totală în lei a prejudiciului	1	3.166.185.862	6.372.433.751
	Cauzat autorităților publice/bugetului public	2	2.652.771.980	4.303.949.672
	Pe cauze trimise în judecată (conform rechizitoriului)	3	48.339.019	98.355.767
	Pe cauze clasate pe motive de reabilitare (art.275 pct.1-3) CPP)	4	5.968.638	55.052.216
	Pe cauze clasate pe motive de nereabilitare	5	25.353.435	111.570.408
	Pe cauze suspendate condiționat	6	-	-
	Pe cauze suspendate	7	35.454.804	104.906.422
	Pe cauze restante la 31.12.2023	8	3.051.069.966	6.002.548.938
	Inclusiv Din ele: cu autori neidentificați	9	77.778.124	3.968.762.572

Prejudiciul reparat în cursul urmăririi penale	Valoarea totală în lei a prejudiciului		10	25.319.594	43.876.834
	Incl us iv	Cauzat autorităților publice/bugetului public	11	1.384.620	2.658.370
		Pe cauze trimise în judecată (conform rechizitoriului)	12	793.327	14.665.964
		Pe cauze clasate pe motive de reabilitare (art.275 pct.1-3) CPP)	13	-	7.796.702
		Pe cauze clasate pe motive de nereabilitare	14	2.696.382	14.114.649
		Pe cauze suspendate condiționat	15	-	0
		Pe cauze suspendate	16	-	777.530
		Pe cauze restante	17	21.829.885	6.521.989
		Valoarea bunurilor ridicate și restituite	18	-	15.837.468
		Prejudiciul reparat benevol	19	793.627	12.738.274
Punerea bunurilor sub sechestru	Valoarea totală în lei		20	283.757.410	774.749.132
	Incl us iv	Pentru asigurarea prejudiciului cauzat autorităților publice/bugetului public	21	97.457.736	7.775.1312
		Pe cauze trimise în judecată (conform rechizitoriului)	22	117.898.554	13.553.007
		Pe cauze restante	23	165.186.921	759.886.164
		Pe alte categorii de cauze	24	671.935	1.309.961

2.1.9. Asigurarea confiscării veniturilor infracționale

Combaterea infracțiunilor generatoare de venituri ilicite, precum cele de corupție, trafic de droguri, trafic de ființe umane, evaziune fiscală, contrabandă și altele cu un specific financiar, și care atentează inclusiv la securitatea economică a statului, la săvârșirea cărora sunt utilizate și adaptate mereu noi metode, reprezintă o prioritate continuă în activitatea realizată an de an de către reprezentanții organelor de drept și necesită o implicare pro activă în acest sens, în vederea stopării și persecutării asemenea activități ilicite, inclusiv prin adaptarea și modificarea cadrului legal existent.

Subsecvent, pentru combaterea și prevenirea comiterii de noi infracțiuni, este necesar ca în continuare organele de drept să aplice univoc mijloacele legale din dotare, cum ar fi confiscarea bunurilor și valorilor obținute din săvârșirea activităților ilicite, deoarece acest procedeu va descuraja făptuitorii la comiterea de noi infracțiuni, iar aceste bunuri, ulterior fiind valorificate, ar putea avea o utilitate, inclusiv vor contribui la recuperarea prejudiciilor cauzate și la compensarea cheltuielilor judiciare.

Activitățile efectuate de către procurori și organele de urmărire penală la compartiment, în perioada anului 2024, continue să releve o dinamică pozitivă în acest sens, fiind de remarcate următoarele rezultate:

➤ valoarea cumulativă a bunurilor sechestrate pentru asigurarea confiscării pe parcursul anului 2024 a constituit **1.420.256.583 lei**, cu **518.776.120 lei** mai puțin comparativ cu perioada analogică a anului 2023 (**1.939.032.703 lei**), în total în acest sens fiind înaintate **151** demersuri formulate pe **130** cauze penale (anul 2023-**56** cauze);

➤ valoarea bunurilor puse sub sechestru pentru asigurarea confiscării pe cauzele penale trimise în instanța de judecată pentru examinare în fond constituie **45.044.459 lei**, adică cu **818.424.082 lei** mai puțin ca în perioada anului 2023 (**863.468.541**); după categoriile de infracțiuni, acestea au vizat cazuri de spălarea banilor, trafic ilicit de droguri, trafic de ființe umane, infracțiuni de corupție, contrabandă, evaziuni fiscale ș.a.;

➤ pe cauzele penale pe care au fost emise alte soluții, (*clasare/incetare, suspendare sau suspendare condiționată a urmăririi penale*) sechestre nu au fost aplicate în perioada de referință.

La finele anului 2024, în procedura organelor de urmărire penală și procurorilor se aflau cauze penale pe care au fost aplicate sechestre pentru asigurarea confiscării în sumă totală de **1.375.212.124 lei**.

Informația în ansamblu pe țară, se prezintă conform tabelului de mai jos:

Punerea bunurilor sub sechestru	Valoarea cumulativă în lei a bunurilor sechestrate		1.420.256.583
	Inclusiv	Pe cauze trimise în judecată (conform rechizitoriului)	45.044.459
		Trafic de ființe umane, copii și migranți (art.165, 167, 168, 206, 208, 220, 362 ¹ CP)	1.854.127
		Trafic ilicit de droguri (art.217 – 217 ⁶ , 218, 248 alin.(2), 322, CP)	831.960
		Corupere, mituire (art.191 alin.(2) lit.d), 256, 324-328, 330 ² 333 – 335 CP)	14.611.262
		Contrabandă și eschivare de la achitarea dr. de import (art.248, 249 CP)	2.546.349
		Evaziuni fiscale (art.244, 244 ¹ CP)	18.867.075

	Falsificare de bani, carduri, alte instrumente de plată (art.236, 237 CP)	10.000
	Alte infracțiuni	6.323.686
	Pe cauze restante la 31.12.2024	1.375.212.124
	Spălarea banilor (art.243 CP)	1.186.152.313
	Trafic de ființe umane, copii și migranți (art.165, 167, 168, 206, 208, 220, 362 ¹ CP)	26.164.480
	Trafic de droguri (art.217 – 217 ⁶ , 218, 248 alin.(2), 322, CP)	978.674
	Corupere, mituire (art.191 alin.(2) lit.d), 256, 324-328, 330 ² , 333 – 335 CP)	27.298.182
	Contrabandă și eschivare de la achitarea dr. de import (art.248, 249 CP)	13.232.708
	Evaziuni fiscale (art.244, 244 ¹ CP)	74.942.296
	Alte infracțiuni	46.443.471
	Pe alte categorii de cauze (suspendate, suspendate condiționat, încetate, clasate)	0

2.1.10. Respectarea termenului rezonabil

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mai multe hotărâri că examinarea într-un termen rezonabil a fiecărei cauze reprezintă o garanție procesuală, scopul căreia este de a proteja toți justițiabilii împotriva duratei excesive a procedurii. Asemenea dispoziție subliniază că justiția nu trebuie să fie înfăptuită cu o întârziere care ar putea compromite eficiența și credibilitatea sa.

Subsecvent, asigurarea unui termen rezonabil de efectuare a urmăririi penale în toate categoriile de cauze penale, constituie garanții ale evitării riscului de sancționare a statului pentru eventualele violări ale art. 6 CEDO, care stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale.

Potrivit Ordinului Procurorului General nr. 9/28 din 11.02.2014 cu privire la respectarea termenului rezonabil la conducerea și exercitarea urmăririi penale, urmau a fi întreprinse măsuri relevante în vederea ridicării nivelului responsabilității procurorilor din subordine și instituirii unui mecanism eficient de lichidare, în comun cu conducătorii organelor de urmărire penală, a fenomenului de tergiversare a urmăririi penale, cu întreprinderea acțiunilor concrete pentru accelerarea și finalizarea cercetărilor în cauzele penale.

Pentru realizarea acestor obiective, activitatea procurorilor pentru perioada anului 2024, s-au desfășurat sub egida promovării respectării dispozițiilor legale în efectuarea investigațiilor în faza

prejudiciară a procesului penal și a oferirii soluțiilor practice necesare pentru ca reprezentanții organelor implicate în cercetările penale să se conformeze prevederilor legale.

Respectiv, în anul 2024, au fost întreprinse următoarele măsuri:

✚ procurorii conducători au luat la un control strict desfășurarea urmăririi penale pe cauze specificate cu verificarea sistematică a acțiunilor de urmărire penală efectuate și termenului de realizare a acestora, cu dispunerea a **1100** de indicații necesare în vederea accelerării investigațiilor;

✚ au fost organizate ședințe operative în cadrul cărora a fost analizată desfășurarea urmăririi penale pe cauzele respective, au fost analizate constatările din încheierile instanțelor de judecată de accelerare a urmăririi penale și s-a decis asupra acțiunilor concrete și termenului de executare a acestora, în scopul accelerării investigațiilor;

✚ au fost organizate, inclusiv și cu participarea ofițerilor de urmărire penală, ședințe speciale cu caracter de perfecționare profesională la care au fost puse în discuție metodică planificării urmăririi penale și conducerii acesteia în cazul anumitor categorii de infracțiuni, metodică cercetării anumitor categorii de infracțiuni;

✚ constatând tergiversarea urmăririi penale, procurorii au inițiat **151** proceduri disciplinare pentru sancționarea disciplinară a ofițerilor de urmărire penală care au comis încălcările respective, în majoritatea cazurilor, de către factorii de decizie ai Ministerului Afacerilor Interne, fiind aplicate sancțiuni disciplinare sub formă de observații și atenționări.

Datele statistice privind respectarea termenului rezonabil la etapa urmăririi penale sunt indicate după cum urmează:

□ **2513** cauze penale cu termenul de urmărire penală mai mare de 6 luni de zile, rămase în gestiune la 31.12.2024, ce constituie o creștere cu 2%, în comparație cu 12 luni al anului 2023, (cu 1127 persoane bănuite, învinuite ce constituie o creștere cu 27%)

□ **3073** cauze penale cu termenul de peste un an de zile, ce constituie o creștere cu 39%, în comparație cu 12 luni al anului 2023, (cu 1179 persoane bănuite, învinuite, ce constituie o creștere cu 9%);

□ **1630** cauze penale cu termenul de peste 3 ani de zile, ce constituie o creștere cu 77% în comparație cu 12 luni al anului 2023, (cu 824 persoane bănuite, învinuite, ce constituie o creștere cu 44%)

Studiile efectuate arată că din punct de vedere al respectării termenelor rezonabile, se prezintă a fi problematică practic fiecare a cincea cauză penală (în dependență de teritorialitate), iar practic în fiecare a opta adresare sunt reclamate fapte de tergiversare a urmăririi penale.

Reieșind din datele expuse, comparativ cu anul 2023, în 2024 a avut loc o creștere semnificativă a numărului cauze penale cu un termen de peste 3 ani de zile. Această dinamică sugerează o intensificare a activității în domeniul investigării și o mai mare preocupare pentru analizarea stării de fapt constatate, în concordanță cu obiectivele de eficientizare a procesului penal.

Elementul caracterului îndelungat al cercetărilor provoacă în mare parte participanților la proces neîncrederea în activitatea nemijlocită a ofițerului de urmărire penală/ procurorului responsabil de caz în particular, cât și subdiviziunii respective în ansamblu.

Subsidiar este de menționat că, au rămas neschimbați și pentru perioada anului 2024, factorii care condiționează caracterul îndelungat al efectuării urmăririi penale:

- ✓ numărul insuficient de ofițeri de urmărire penală, conform raportului la unitățile de state, atunci când în unitățile de poliție nu este acoperit sută la sută numărul necesar de ofițeri de urmărire penală, calitatea nu poate fi pe măsura așteptărilor;
- ✓ pregătirea profesională insuficientă a unor ofițeri de urmărire penală, coroborată cu fluctuația mare de cadre și volumul mare de lucru care îi revine fiecăruia;
- ✓ neefectuarea imediată a acțiunilor procesuale ce nu suferă amânare;
- ✓ termenele îndelungate de efectuare a expertizelor;
- ✓ numărul mare al persoanelor care se ascund de la organul de urmărire penală, coroborat cu căutarea necalitativă a acestora (*potrivit datelor statistice prezentate de către procurori, la finele anului 2024, în căutare se aflau 2359 de persoane*);
- ✓ migrarea peste hotare a participanților la proces.
- ✓ rolul pasiv a procurorului în cazurile de executarea formală și îndelungată de către ofițerii de urmărire penală a indicațiilor acestuia;
- ✓ condiționarea tergiversării urmăririi penale pe un șir de cauze din anii precedenți și cauze care nu prezintă o rezonanță sau o complexitate sporită;
- ✓ conlucrarea adesea ineficientă cu reprezentanții organelor de urmărire penală inclusiv cu cele de investigație, inexistența unității de acțiuni între acestea;
- ✓ existența cazurilor de control superficial de către procuror a calității probelor administrate de către ofițerii de urmărire penală și de efectuare a urmăririi penale în mod unilateral și incomplet;
- ✓ executarea îndelungată, precum și adesea superficială a comisiilor rogatorii de către organele competente ale altor state;

✓ în mare parte aceste deficiențe sunt determinate de volumul și complicitatea cauzelor penale cercetate, dar nu poate fi negată în unele cazuri și insuficiența programării acțiunilor de către ofițerul de urmărire penală.

Spre regret, constatările arată că cel mai important factor care influențează termenul rezonabil al urmăririi penale este lăsarea cauzelor penale în nelucrare.

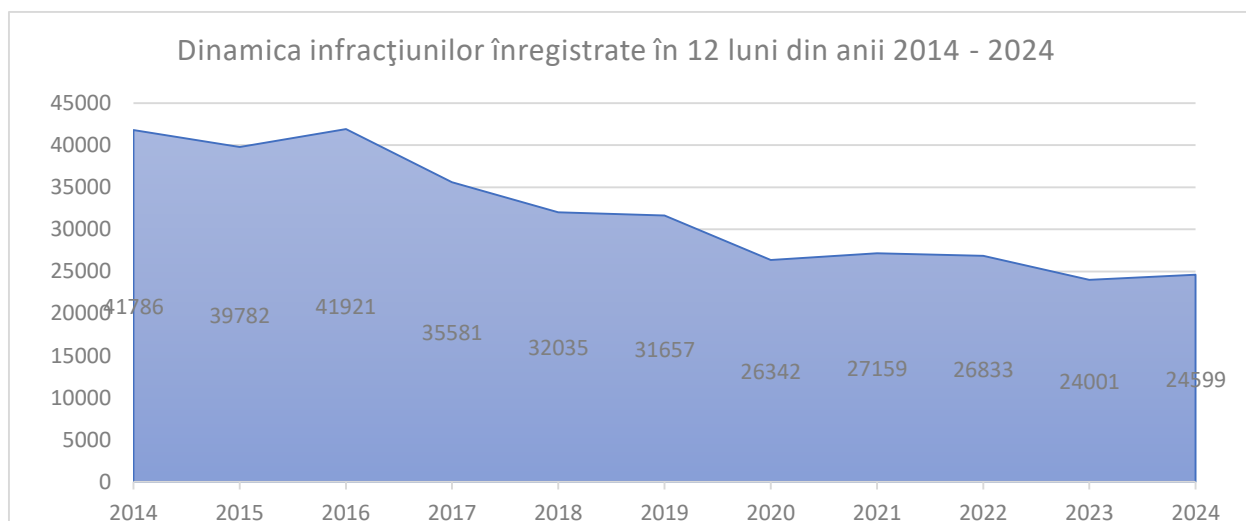
Urmare a unor verificări efectuate de Procuratura Generală, au fost stabilite cazuri când acțiunile de urmărire penală nu au fost efectuate în perioade îndelungate de timp și procurorii nu au reacționat la tergiversări. Ca rezultat, s-a intervenit cu atenționări în zeci de cauze penale.

Problema respectării termenului rezonabil la efectuarea urmăririi penale este destul de stringentă, iar de faptul cum autoritățile statale asigură cercetarea în termene rezonabile a fiecărui caz de infracțiune depinde în mare măsură gradul de realizare a unuia din principalele drepturi fundamentale ale persoanei - de a beneficia de un acces liber la justiție și de un proces echitabil.

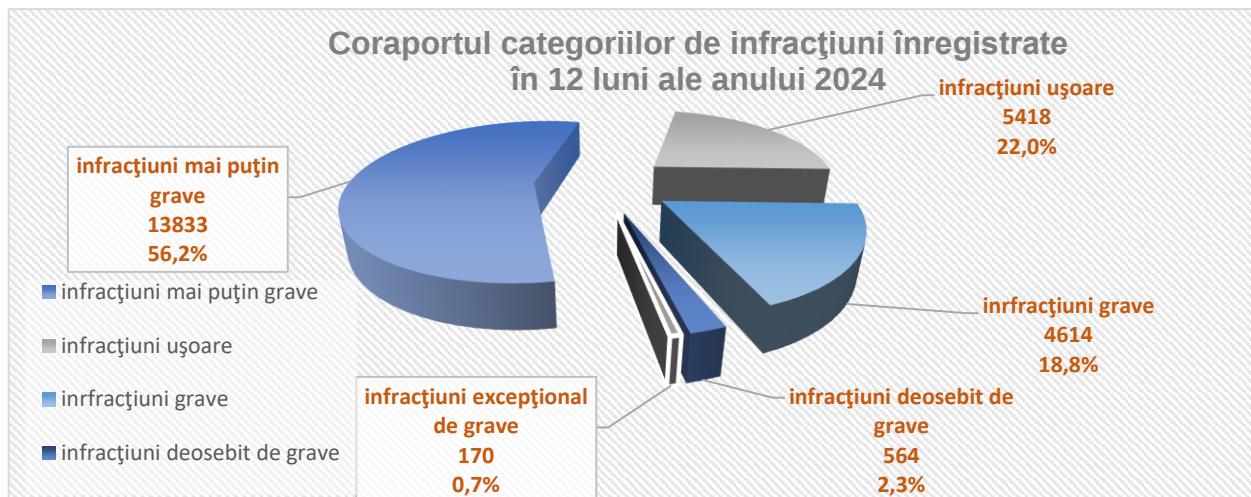
2.1.11. Evaluarea indicatorilor criminalității

În perioada anului 2024 pe teritoriul Republicii au fost înregistrate **24599** infracțiuni, ce constituie o majorare a numărului infracțiunilor înregistrate, comparativ cu perioada analogică a anului 2023, cu **598** infracțiuni.

Astfel, nivelul stării criminalității pe teritoriul țării (*exceptând localitățile din stânga Nistrului*) a atestat o creștere în proporție de **2,49%**.

Creșterea infracționalității revine crimelor excepțional de grave, numărul cărora s-a majorat cu **15 cazuri (9,68%)**, crimelor deosebit de grave, numărul cărora s-a majorat cu **99 cazuri (21,29%)**, crimelor grave, numărul cărora s-a majorat cu **1398 cazuri (43,47%)**, crimelor mai puțin grave, numărul cărora s-a majorat cu **46 cazuri (0,33%)**.

Analiza nivelului criminalității în baza categoriilor de infracțiuni a reliefat **o creștere**, după cum urmează:

- infracțiuni contra libertății cu **37 cazuri (25,69%)**;
- traficul de ființe umane cu **13 cazuri (59,09%)**;
- violuri cu **7 cazuri (2,42%)**;
- infracțiuni de violență sexuală cu **26 cazuri (10,36%)**;
- escrocheriile cu **310 cazuri (11,59%)**;
- infracțiunile contra familiei și minorilor cu **8 cazuri (0,71%)**;
- violența în familie cu **87 cazuri (9,89%)**;
- traficul de copii cu **3 cazuri (16,67%)**;
- infracțiunile contra sănătății publice cu **94 cazuri (8,83%)**, inclusiv traficul ilegal de droguri cu **81 cazuri (8,15%)**;
- infracțiunile economice cu **60 cazuri (14,49%)**, inclusiv fabricarea banilor falși cu **16 cazuri (23,19%)**; evaziunea fiscală cu **15 cazuri (38,46%)**; contrabanda cu **9 cazuri (-4,66%)**;
- accidente rutiere soldate cu deces cu **26 cazuri (21,31%)**;
- huliganismul cu **119 cazuri (11,4%)**;
- tortura cu **8 cazuri (16,33%)**;
- infracțiuni contra justiției cu **28 cazuri (-2,68%)**;
- coruperea pasivă cu **21 cazuri (10,05%)**;
- coruperea activă cu **172 cazuri (111,69%)**;

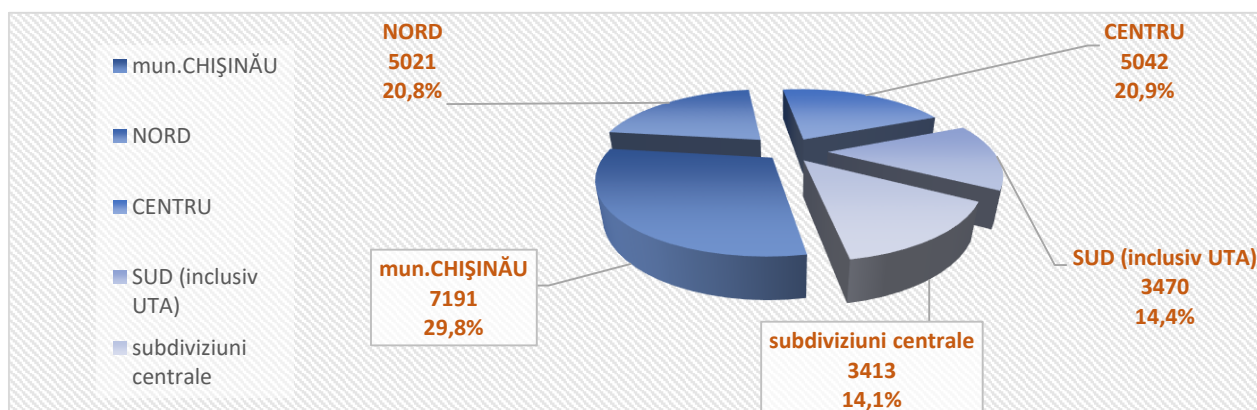

- infracțiuni de corupție în sectorul privat cu **2 cazuri (13,33%)**;
- luarea, darea de mită cu **7 cazuri (233,33%)**;
- infracțiunile săvârșite contra autorității publice cu **1366 cazuri (68,37%)**, inclusiv trecerea ilegală a frontierei de stat cu **772 cazuri (448,84%)**, organizarea migrației ilegale cu **385 cazuri (75,79%)**;
- infracțiuni militare cu **30 cazuri (27,52%)**;
- infracțiuni comise de grupări organizate cu **688 cazuri (342,29%)**.

În descreștere se află următoarele categorii:

- infracțiunile contra vieții și sănătății persoanei cu **10 cazuri (-1,29%)**, inclusiv omorurile cu **5 cazuri (-3,73%)**; vătămrile grave ale integrității corporale cu **6 cazuri (-4,48%)**; vătămrile intenționate medii cu **13 cazuri (-3,88%)**;
- infracțiunile contra patrimoniului cu **1298 cazuri (-12,97%)**, inclusiv tâlhăriile cu **14 cazuri (-30,43%)**; jafurile cu **26 cazuri (-6,88%)**; furturile cu **1330 cazuri (-23,37%)**; pungășiile cu **171 cazuri (-24,64%)**; șantajurile cu **18 cazuri (-21,43%)**;
- scoaterea ilegală a copiilor cu **16 cazuri (-48,48%)**;
- proxenitismul cu **3 cazuri (-16,67%)**;
- contrabanda cu **1 caz (-0,54%)**;
- eschivarea de achitarea plăților vamale cu **2 cazuri (-15,38%)**;
- infracțiuni informatice cu **16 cazuri (-48,48%)**;
- banditismul cu **2 cazuri (-66,67%)**;
- păstrarea ilegală a armei cu **16 cazuri (-10,13%)**;
- infracțiuni contra justiției cu **8 cazuri (-0,79%)**;
- abuzul de putere cu **16 cazuri (-25,4%)**;
- excesul de putere cu **9 cazuri (-47,37%)**;
- neglijența în serviciu cu **2 cazuri (-22,22%)**.

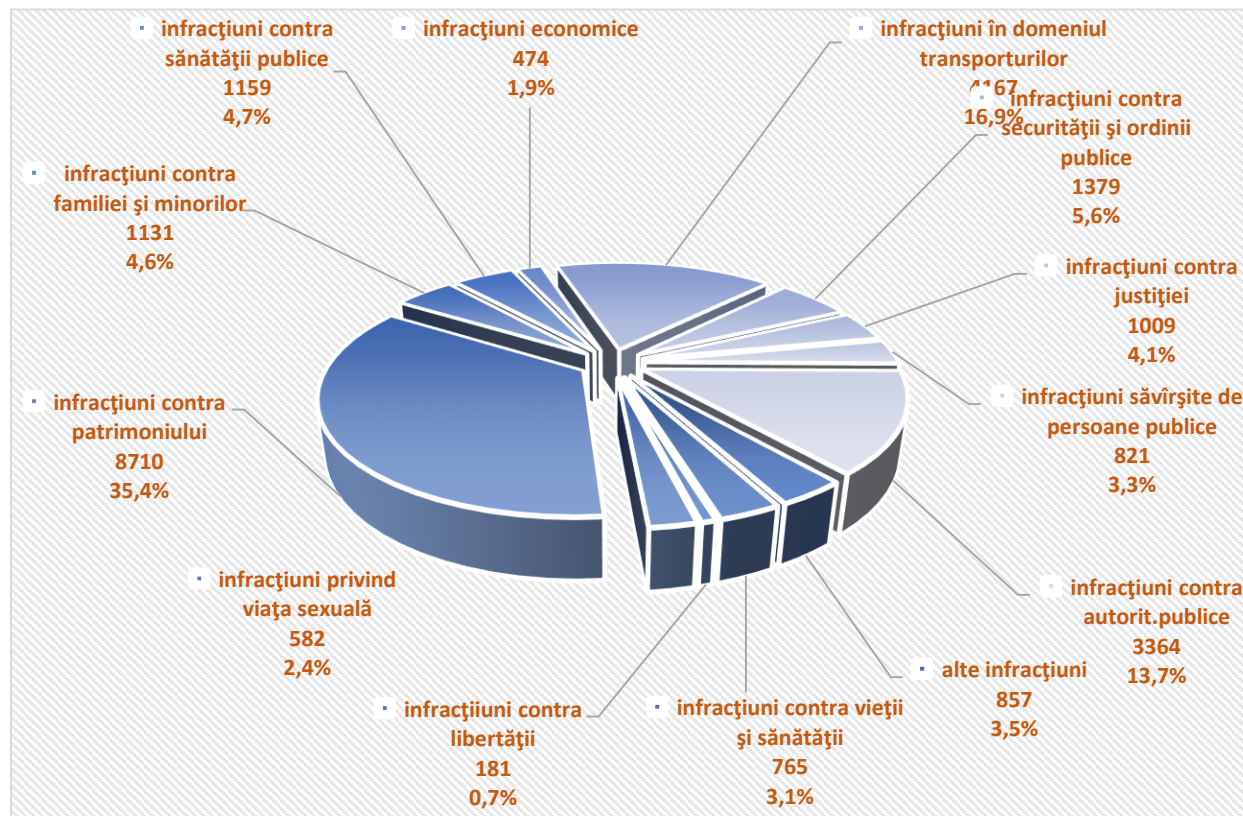
Coraportul infracțiunilor înregistrate, conform divizării teritoriale poate fi redat după cum urmează:

Numărul infracțiunilor înregistrate se află în creștere comparativ cu anul precedent în sectorul Buiucani, raioanele Dubăsari, Nisporeni, Rezina, Căușeni, Leova, mun. Bender, în restul unităților administrativ-teritoriale se constată o scădere a nivelului stării criminalității.

Cele mai multe infracțiuni au fost înregistrate și în acest an **în capitală - 29,2 la sută.**

Coraportul categoriilor de infracțiuni care caracterizează starea criminalității în anul 2024, se prezintă după cum urmează:

2.1.11.1. Factorii și tendințele criminalității

Din analiza realizată de Procuratura Generală a indicatorilor criminalității înregistrați pentru anul 2024 se atestă că au crescut numeric infracțiunile înregistrate din categoria celor excepțional de grave cu 9,68%, deosebit de grave cu 21,29%, grave cu 43,47% și mai puțin grave cu 8,56%, comparativ cu anul precedent.

Datele statistice indică asupra tendinței de scădere a infracțiunilor violente, cum ar fi omorurile, cu 3,73%, vătămările intenționate grave, cu 4,48%, inclusiv o scădere a infracțiunilor contra patrimoniului cu 12,97% (de la 10008 cazuri în anul 2023 la 8710 cazuri în anul 2024).

Totodată, în pofida existenței unei tendințe de scădere nesemnificativă cu 3,72% a cazurilor de conducere a mijloacelor de transport în stare de ebrietate (de la 3550 cazuri în anul 2023 la 3418 cazuri în anul 2024), totuși, situația la acest capitol rămâne a fi neschimbată, în condițiile când acest număr de cazuri denotă o continuitate a flagelului respectiv.

Prin urmare, activitățile de profilaxie și combatere programate și întreprinse de conducerea și efectivul Inspectoratului Național de Securitate Publică, în vederea sensibilizării opiniei publice prin spoturi publicitare sociale, prin acțiuni de contracarare și mărirea substanțială a sancțiunilor prevăzute de lege, în final încă nu și-au atins scopul de extirpare sau diminuare la minimum a acestui fenomen infracțional.

Astfel, starea de ebrietate în cazul săvârșirii infracțiunilor rămâne a fi una constantă pentru o bună parte de populație, generată de lipsa de ocupație, a unui loc permanent de lucru, de starea psihologică și degradare intelectuală, de nivelul de trai și accesul nestingherit la produsele alcoolice.

În alt context, se atestă o creștere a infracțiunilor de fabricare a banilor falși cu 23,19%, precum și celor de evaziune fiscală cu 38,46%. Conlucrarea Serviciului Fiscal de Stat și procurorilor a rezultat relevarea mai multor grupuri de persoane care s-au specializat în vederea comiterii a astfel de fraude.

Mai indică datele statistice și asupra creșterii considerabile a numărului de infracțiuni de trecere ilegală a frontierei de stat cu **448,84%** (de la 173 cazuri în anul 2023 la 944 cazuri în anul 2024), organizării migrației ilegale cu 75,79% (de la 508 cazuri în anul 2023 la 893 cazuri în anul 2024), precum și infracțiunilor comise de grupări organizate cu 342,29% (de la 201 cazuri în anul 2023 la 889 cazuri în anul 2024).

Rezumând analiza statistică a nivelului criminalității, este important a se atrage atenția că ponderea infracțiunilor înregistrate în anul 2024, ca și în anii precedenți, a continuat să aparțină

infracțiunilor contra patrimoniului - 8710, constituind 17,73% din numărul total al infracțiunilor săvârșite, în special furturilor - 4362, escrocheriilor - 2984 și pungășiilor - 523.

Dinamica criminalității a fost generată de mai mulți factori obiectivi, de ordin legislativ, instituțional, economico-financiar, social ș.a., principalii fiind:

- nivelul scăzut de trai al unor categorii de cetățeni, lipsa surselor de venit permanent, inclusiv pentru asigurarea întreținerii personale, cât și a membrilor familiei, salarizarea insuficientă, rata înaltă de șomaj, starea de criză socială, migrația masivă a populației în interiorul și în exteriorul țării, circumstanțe care au determinat în special ponderea infracțiunilor contra patrimoniului;
- dezintegrarea din mediul familial al copiilor, care, în lipsa de mijloace pentru întreținere și a supravegherii corespunzătoare, recurg, în special, la comiterea infracțiunilor de furt și a sustragerilor în proporții mici;
- nivelul scăzut al conștiinței civice, lipsa culturii juridice și a încrederii în autoritatea organelor de drept și în reprezentanții acestora, atitudinea lipsită de responsabilitate față de răspunderea penală, contravențională a unor categorii de cetățeni;
- ineficiența sistemului de stat în domeniu și a activității de reprimare a infracționalismului, de reeducare și reintegrare în societate a persoanelor condamnate și private de libertate, coroborată și cu ineficiența parțială a politicii punitive a statului, bazată în multe cazuri pe aplicarea de pedepse non-privative de libertate, continuarea activității infracționale de către persoanele în privința cărora a fost încetată urmărirea penală în legătură cu intervenirea împăcării părților, precum și recidivarea de către persoanele care au executat pedeapsa cu închisoarea.³³

2.1.11.2. Factorii care influențează negativ activitatea în domeniul urmăririi penale

Eficiența activității procurorilor în anul 2024 a continuat să fie determinată și afectată de mai mulți factori de ordin obiectiv și subiectiv, și anume:

- modificarea frecventă a legislației procesual-penale, care implică utilizarea resurselor suplimentare din partea procurorilor și organelor de urmărire penală;

³³ Notă: Informația aferent stării și dinamicii infracționalității, după categorii de infracțiuni, înregistrate în republică în ultimii ani, sunt redate în diagramele din anexele la prezentul Raport.

- pornirea neîntemeiată a urmăririi penale (*în baza rapoartelor fără suport factologic și probatoriu, în lipsa prejudiciului determinat, în prezența pe caz a unor litigii evidente de ordin civil/de contencios administrativ, cu încadrarea juridică subiectivă a acțiunilor*);
- tergiversarea pornirii urmăririi penale, a examinării sesizărilor despre infracțiuni;
- tergiversarea investigațiilor în cauzele penale (*lăsarea cauzelor în nelucrare, cu perioade extrem de îndelungate de timp (chiar mai mulți ani de zile), cu consecințe grave pentru administrarea probelor*);
- menținerea pe dosare a calității de învinuit pentru perioade excesive (*ani în șir*);
- punerea neîntemeiată sub învinuire, *inclusiv urmată de clasarea procesului și încălcarea dreptului la un proces echitabil*;
- efectuarea excesiv de îndelungată a expertizelor judiciare, inclusiv în legătură cu insuficiența experților în anumite domenii;
- contestări la procuror/judecător de instrucție de către participanți la proces, a tuturor acțiunilor de urmărire și a actelor procesuale, inclusiv contestarea nejustificată a actelor procesuale care nu sunt susceptibile controlului judiciar (*abuzuri de drepturi procesuale*), efectuate în scopul tergiversării urmăririi penale;
- conlucrarea inefficientă a organelor de urmărire penală cu cele care efectuează măsurile speciale de investigație;
- caracterul unilateral, incomplet și tendențios al cercetărilor penale, neplanificarea acțiunilor de urmărire, neutilizarea metodicii și tacticii criminalistice la efectuarea anchetei;
- neexecutarea/executarea formală de către reprezentanții organelor de urmărire penală a indicațiilor formulate de procuror și/sau ignorarea acestora, precum și a încheierilor judecătorilor de instrucție;
- înaintarea prematură de către organul de urmărire penală a propunerilor ce țin de adoptarea soluțiilor procesuale, precum și adoptarea soluțiilor neîntemeiate;
- implicarea insuficientă a procurorilor în cauzele penale aflate în conducere prin formularea indicațiilor și controlul executării lor, prin identificarea și prioritizarea acțiunilor de urmărire penală îndreptate spre administrarea probatoriului în vederea adoptării unei hotărâri legale și întemeiate în termen rezonabil;
- concentrarea eforturilor în cercetarea cauzelor penale curente, neproportionalitatea distribuirii și planificării activității reprezentanților organelor de urmărire penală în cauzele cu termen îndelungat;

- întocmirea demersurilor nemotivate privind aplicarea măsurii preventive, drept urmare a analizei insuficiente a necesității privării persoanelor de libertate (*lipsa analizei dacă privarea de libertate a persoanei este proporțională cu circumstanțele individuale ale cauzei penale*);

- existența unui număr mare de funcții vacante a ofițerilor de urmărire penală în inspectoratele teritoriale de poliție și pregătirea profesională slabă a unora dintre aceștia, întocmirea necalitativă a actelor procesuale, fluctuația de cadre în organele de urmărire penală;

- deficiențe la interpretarea legislației în vigoare, aplicarea eronată și neuniformă de către organele de urmărire penală și procurori a prevederilor legale, ce duc la calificarea incorectă a faptelor infracționale, la încălcări de lege la administrarea și aprecierea probelor, precum și la aplicarea incorectă a procedurilor de liberare de răspundere penală;

- practica judecătorească neuniformă, divergențe la interpretarea normelor legale, anularea de către judecătorii de instrucție, neîntemeiat și nemotivat, a unor hotărâri care nu sunt susceptibile controlului judiciar, refuzarea autorizării acțiunilor de urmărire penală, a măsurilor speciale de investigații, practici care sunt susținute în multe cazuri de curțile de apel și care sustrag procurorii de la activitățile lor;

- nerespectarea dispozițiilor actelor interdepartamentale care privesc evidența infracțiunilor, cauzelor penale și persoanelor care au comis infracțiuni, introducerea în fișele statistice, în baza cărora este constituită statistica judiciară oficială, a unor date ce nu întotdeauna corespund realității;

- măsuri insuficiente pentru evaluarea și asigurarea reparării prejudiciului cauzat, precum și pentru asigurarea stabilirii, inclusiv prin investigații financiare paralele, a bunurilor rezultate din infracțiuni și confiscarea lor;

- asigurarea insuficientă a respectării cadrului legal și garanțiilor privind prelucrarea și folosirea datelor cu caracter personal;

- problema transnistreană, care influențează substanțial eficiența procesului de prevenire și combatere a criminalității și, în acest context, merită o atenție deosebită pentru găsirea unor soluții adecvate, inclusiv prin implementarea unei justiții tranziționale;

- diferența esențială a ponderii (încărcăturii) activității procurorilor, inclusiv din cauza unui mare număr de funcții vacante în procuraturile teritoriale, precum și creșterea volumului de lucru în legătură cu modificările operate la Codul de procedură penală, ceea ce necesită reevaluarea statelor de personal în vederea uniformizării împărțirii volumului de activitate între procurori.

Secțiunea 2.2. ACTIVITATEA PROCURATURII ÎN DOMENIUL REPREZENTĂRII ACUZĂRII ÎN INSTANȚELE JUDECĂTOREȘTI

2.2.1. Activitatea judiciară în materie penală

2.2.1.1. Activitatea judiciară la nivelul instanțelor de fond

Conform datelor înregistrate, în perioada de raport, se atestă o creștere a numărului cauzelor penale examinate cu pronunțarea unei sentințe (cauze examinate în instanțele de fond), comparativ cu perioada anului 2023.

Datele statistice a activității judiciare în materie penală, se prezintă conform tabelului ce urmează:

Categoriile de sentințe	Anul 2021		Anul 2022		Anul 2023		Anul 2024	
Sentințe/persoane	12439/13614		11199/12497		10598/11657		10924/12010	
de condamnare	10480/11310	84,25 %	7864/8452	70,22 %	8452/9087	79,75 %	9011/9713	82,49 %
de achitare	277/358	2,22%	211/264	1,88%	249/332	2,35%	211/299	1,93%
de încetare	1575/1839	12,66 %	3016/3672	26,93 %	1803/2144	17,01 %	1626/1920	14,88 %
cu caracter medical	107/107	0,86%	108/109	0,96%	94/94	0,89%	76/78	0,70%

Prin urmare, în perioada de raport, comparativ cu perioada anilor 2023, s-a înregistrat o descreștere a numărului sentințelor de achitare, cât și a numărului persoanelor achitate.

În procedura specială a *acordului de recunoaștere a vinovăției*³⁴ s-au examinat **402 cauze penale, în privința a 428 persoane** (constituie **3,68%** din numărul total al sentințelor pronunțate).

Totodată, aplicabilitatea *procedurii simplificate în baza probelor administrate la faza urmăririi penale*³⁵, a ajuns la cota de **54,34%** (anul 2023-57,28%).

Or, potrivit rigorilor prevăzute la art.364¹ Cod de procedură penală, instanțele de judecată au examinat **5936 cauze penale, în privința la 6328 persoane**. Examinarea la cota indicată a cauzelor penale în procedurile simplificate (**58,02%**), este un indicator pozitiv, care vine să contribuie la reducerea termenelor de examinare a dosarelor, reducerea numărului de cauze penale

³⁴ Art. 504-509 Cod de procedură penală

³⁵ Art. 364¹ Cod de procedură penală

aflate pe rolul instanțelor de judecată, inclusiv diminuarea cheltuielilor suportate din bugetul de stat.

Analiza indicatorilor statistici generali confirmă tendință de menținere a unei calități înalte a actului justiției, astfel, în **82,49%** din numărul total de cauze penale examinate în fond (fără a lua în calcul sentințele de încetare a procesului pe motiv de nereabilitare), au fost pronunțate sentințe de condamnare a inculpaților, în acest sens eforturile procuraturii în ce privește combaterea criminalității generând rezultate pozitive.

În faza de judecare a cauzelor, în perioada anului 2024, instanțele de judecată au aplicat **masuri preventive privative de libertate** în privința a **144 persoane – 126 persoane arest preventiv** și **18 persoane arest la domiciliu**, pe motivele: inculpații au încălcat condițiile măsurilor neprivative de libertate luate în privința lor, se eschivează de la instanța de judecată și, aflându-se în libertate, prezintă un risc iminent pentru securitatea și ordinea publică.

Pe rolul instanțelor de judecată, la **31 decembrie 2024**, s-au aflat în curs de examinare cauze penale referitor la **184** inculpați în stare de **arestare preventivă**, inclusiv:

- 28 persoane învinuite pentru comiterea infracțiunilor excepțional de grave;
- 40 persoane învinuite pentru săvârșirea infracțiunilor deosebit de grave;
- 82 persoane acuzate de comiterea infracțiunilor grave;
- 34 persoane pentru comiterea altor categorii de infracțiuni.

Din numărul total de **184** de inculpați arestați:

- 72 persoane cu termenul de arestare până la 3 luni;
- 64 persoane cu termenul de arestare de la 3 luni la 6 luni;
- 48 persoane cu termenul de arestare ce depășește 6 luni.

De asemenea, pe rolul instanțelor de judecată, la **31 decembrie 2024**, s-au aflat cauze referitor la **31** inculpați în stare de **arest la domiciliu**, inclusiv:

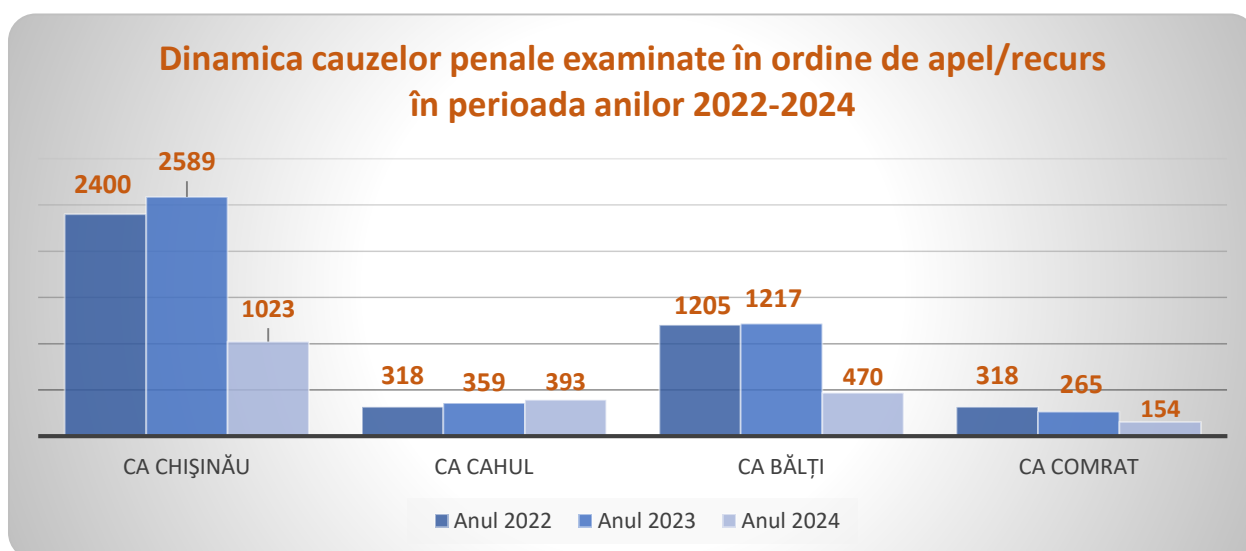
- 7 persoane învinuite pentru săvârșirea infracțiunilor deosebit de grave;
- 17 persoane acuzate de comiterea infracțiunilor grave;
- 7 persoane acuzate de comiterea altor categorii de infracțiuni.

Din numărul total de **31** de inculpați arestați la domiciliu, erau:

- 12 persoane cu termenul de arestare până la 3 luni;
- 12 persoane cu termenul de arestare de la 3 luni la 6 luni;
- 7 persoane cu termenul de arestare ce depășește 6 luni.

2.2.1.2. Activitatea judiciară la nivelul curților de apel

Conform informațiilor prezentate Secției judiciar-penale de către procuraturile de circumscripție, pe parcursul anului 2024, de către Curțile de Apel Chișinău, Bălți, Cahul și Comrat, au fost examinate în ordine de apel și recurs, împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, **2040** cauze penale în privința a **2402** persoane, (*anul 2023-4430 cauze penale în privința a 5000 persoane*).

Din numărul total al deciziilor adoptate, **781** hotărâri în privința la **976** persoane au fost examinate la contestațiile acuzatorilor de stat. Dintre acestea, **473** apeluri și recursuri în privința la 582 persoane au fost **admise**, ceea ce constituie o pondere de **60,56%**, adică în descreștere în raport cu anii precedenți (*în anul 2023 fiind de 63,63%*).

La contestațiile celorlalte părți au fost adoptate **1259** decizii în privința la **1426** persoane, dintre care, au fost admise 496 cereri în privința la 596 persoane, ponderea cererilor de apel și recurs **admise** fiind de **39,39%** (*în anul 2023 fiind de 32,42%*).

În comparație cu anii precedenți, s-a majorat numărul cauzelor penale care se află pe rol în instanța de apel/recurs. La începutul anului 2025, pe rol erau înregistrate **4116** cauze penale cu termen mai mare de 12 luni, comparativ cu 4016 cauze înregistrate la începutul anului 2024 și 3103 cauze penale înregistrate la începutul anului 2023. Prin urmare, în fiecare an se atestă o creștere a numărului cauzelor penale care se află pe rol în instanța de apel/recurs.

Totodată, menționăm că, potrivit datelor statistice prezentate de către Procuraturile de circumscripție, în perioada de raport au fost pronunțate **53** decizii de achitare în privința la **69** persoane, ceea ce constituie **2,60%** din numărul total de cauze penale examinate pe parcursul anului 2024.

Procurorii participanți în instanța de apel, au înaintat în Curtea Supremă de Justiție **465 recursuri ordinare**, adică, au fost **contestate 22,79%** din numărul total al deciziilor adoptate³⁶. De asemenea, au fost înaintate **7 apeluri suplimentare**³⁷.

2.2.1.3. Activitatea judiciară la nivelul Curții Supreme de Justiție

În perioada raportată, procurorii Secției judiciar-penale din cadrul Procuraturii Generale au participat la ședințele publice în Curtea Supremă de Justiție la examinarea a **27 recursuri** pe cauzele penale în care au fost vizați **28 inculpați**, au depus referințe conform art. 431 alin (1¹) Cod de procedură penală³⁸, în **273 cauze penale examinate în ordine de recurs** și de recurs împotriva deciziilor și încheierilor pronunțate de Colegiile penale al Curților de Apel, inclusiv în cele ce au fost examinate ca urmare a declanșării căilor extraordinare de atac (revizuirea).

Din cele 273 de recursuri examinate de Curtea Supreme de Justiție, **97** cereri de recurs în privința a 129 persoane, au fost **înaintate de procurorii** participanți în instanțele de apel. Din ele:

- 47 recursuri, în privința a 61 persoane au fost declarate inadmisibile;
- 50 recursuri, în privința a 68 persoane au trecut procedura de admisibilitate, în final fiind:

- 41 recursuri în privința a 56 persoane admise, cu casarea deciziilor Curților de Apel, ceea ce constituie **42,26%** din numărul total al recursurilor declarate;
- 9 recursuri în privința a 12 persoane respinse, cu menținerea deciziilor instanțelor de apel.

Raportată la temeiul invocat în cererile de recurs declarate admisibile (conform art. IX pct. 3) a Legii nr. 246/2023 temei în vigoare la data depunerii recursului), se atestă următoarea stare de fapt:

- pe motivul *aplicării eronate a individualizării pedepsei*, au fost examinate 30 recursuri, în privința a 36 persoane, dintre care 22 în privința a 25 persoane au fost admise, iar 8 în privința a 11 persoane respinse;
- pe motivul *achitării ilegale* au fost examinate 13 recursuri în privința a 18 persoane din care 12 în privința a 17 persoane au fost admise și 1 în privința a 1 persoane – respinse;

³⁶ În anul 2023 au fost înaintate 687 recursuri ordinare, ceea ce constituie 15,50% din numărul total al deciziilor adoptate

³⁷ În conformitate cu prevederile art. 402 alin. (4) Cod de procedură penală

³⁸ Conform procedurii în redacția de până la adoptarea Legii nr. 246 din 31.07.2023, intrată în vigoare la 01.09.2023

➤ din motivul *reîncadrării greșite a acțiunilor inculpaților* au fost examinate 7 recursuri în privința a 14 persoane, fiind admise integral.

Cu referire la recursurile declarate de către celelalte părți în proces se atestă următoarea dinamică, după cum urmează:

Din **176** recursuri declarate 117 au fost declarate inadmisibile, 50 admise cu casarea deciziilor Curților de Apel și 9 respinse.

Concomitent au fost admise 11 recursuri în anulare declarate de către Adjunctul Procurorului General (*toate au vizat reabilitarea persoanelor supuse represiunilor politice*).

În context, este de reținut că procurorii, în perioada vizată, au participat și la examinarea măsurilor de arest aplicate în calitate de măsură preventivă în 8 cauze de către Curțile de Apel, în care au fost de asemenea petrecute ședințe publice.

În partea ce ține de exercitarea căilor extraordinare de atac, este de menționat că, la ziua de azi, *unica cale extraordinară este procedura de revizuire*, conform prevederilor art. 458 Cod de procedură penală.

În aceeași ordine de idei, vom atrage atenția că, prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, intrată în vigoare la 01.09.2023, legiuitorul a modificat esențial instituția procedurii de revizuire, fiind modificată și competența de examinare a acesteia.

Astfel, conform prevederilor art. 460 alin. (4) Cod de procedură penală, având în vedere faptul că, la momentul de față competența de a examina revizuirea este instanța care ultima s-a pronunța asupra fondului cauzei, în perioada anului 2024 mai multe cauze în procedura de revizuire au fost scoase de pe rol și trimise instanței competente.

Astfel, pe parcursul anului 2024, de către Curtea Supremă de Justiție au fost examinate doar **2 cereri de revizuire** a hotărârilor devenite irevocabile, care au fost *declarate inadmisibile*.

2.2.2. Politica punitivă

Pe parcursul perioadei de referință, formarea unei practici unitare a aplicării pedepselor penale în general, cât și pentru anumite categorii de infracțiuni, a constituit unul dintre principalele obiective ale Secției judiciar-penale în cadrul monitorizării examinării judiciare a cauzelor penale.

Potrivit datelor statistice³⁹, în cauzele penale cu participarea procurorilor, instanțele de judecată au aplicat următoarele categorii de pedepse penale (9), indicate în tabelul ce urmează:

³⁹ Date generate de sistemul informațional al instituției procuraturii *Info PG*

Perioada	Închisoare	Art. 90 CP	Art.90/1 CP	Muncă neremunerată	Amendă
2020	1843 (19,5 %)	2094 (21,4 %)	-	4212 (48,5 %)	1009 (10,4 %)
2021	2743 (24,2 %)	2105 (18,6 %)	-	5051 (44,7 %)	1106 (9,8 %)
2022	2157 (25,5 %)	1641 (19,4 %)	-	3875 (45,8 %)	693 (8,1 %)
2023	2324 (25,57 %)	1837 (20,22 %)	-	3845 (42,31 %)	973 (10,71 %)
2024	2557 (26,33%)	2080 (21,41%)	127 (1,14 %)	3526 (36,30%)	1423 (14,82 %)

Din analiza datelor statistice, rezultă că **munca neremunerată în folosul comunității** continuă să se afle printre pedepsele prioritar aplicate de către instanțele de judecată, inculpații deseori acceptând, chiar solicitând această pedeapsă, deoarece nu dispun de mijloace bănești pentru achitarea amenzilor. Pe de altă parte, numărul mare al pedepselor sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este condiționat de numărul mare al infracțiunilor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică comise, pentru care a fost prevăzută o singură pedeapsă principală – munca neremunerată în folosul comunității, pînă la modificările sancțiunilor potrivit Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024.

Referitor la pedeapsa penală sub formă de *amendă*, comparativ cu anul 2023, se atestă o creștere a numărului de sentințe aplicate.

Acest fapt se datorează și orientării corpului de procurori spre aplicarea în mod prioritar a pedepselor penale sub formă de amendă în toate cazurile în care sancțiunea permite aplicarea acesteia, precum și în alte cazuri prevăzute de *art.78 Cod penal*, reieșind din principiul individualizării pedepsei penale.

2.2.3. Achitarea inculpaților

În perioada anului 2024, instanțele de judecată de toate nivelele au pronunțat **264** hotărâri de achitare privind *368 inculpați*, după cum urmează:

- 211 dosare penale / 299 inculpați, pronunțate de către instanțele de fond;
- 53 dosare penale / 69 inculpați, pronunțate de către instanțele de apel.

Astfel, potrivit datelor statistice menționate supra, se atestă o *descreștere* a numărului hotărârilor de achitare comparativ cu anii precedenți⁴⁰.

⁴⁰ În anul 2023 au fost pronunțate 309 hotărâri de achitare privind 409 inculpați, iar în anul 2022 au fost pronunțate 268 hotărâri de achitare privind 337 inculpați

Referitor la categoriile de infracțiuni pe care au fost pronunțate hotărâri judecătorești de achitare, cel mai mare număr de persoane achitate au fost acuzate de comiterea infracțiunii prevăzută de *art.190 Cod penal*, numărul lor constituind 38 persoane (10,33 % din numărul total al persoanelor achitate). Ca și în anii precedenți, prevalează următoarele categorii de infracțiuni:

- *contra patrimoniului: art. 190 din Codul penal* - 27 hotărâri, *art. 186 din Codul penal* - 18 hotărâri, *art. 187 din Codul penal* – 7 hotărâri, *art. 188 din Codul penal* - 1 hotărâri;
- *conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate (art. 264¹ din Codul penal)* - 21 hotărâri;
- *încălcarea regulilor de circulație a transportului (art.264 din Codul penal)* – 18 hotărâri;
- *circulația ilegală a substanțelor narcotice (art. 217 și 217¹ din Codul penal)* - 13 hotărâri.

Cele mai multe persoane achitate de către instanțele de judecată (*de fond*) au fost înregistrate pe cauzele penale instrumentate de către următoarele procuraturi:

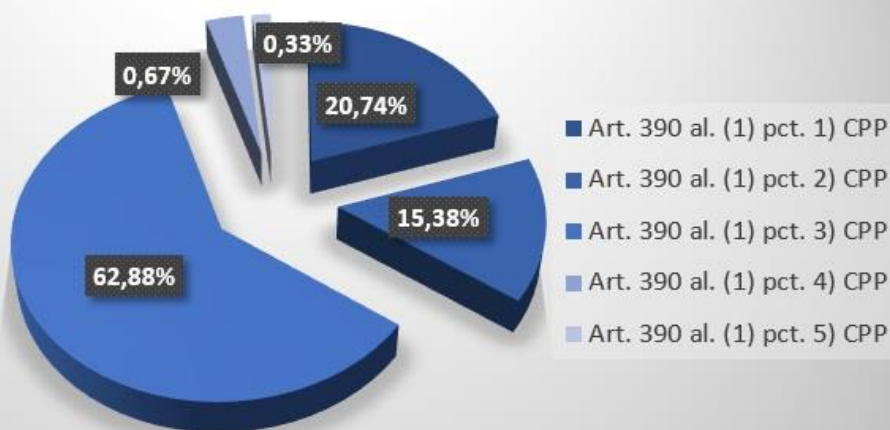
- Procuratura mun. Chișinău – 65 sentințe, privind 85 persoane;
- Procuratura Anticorupție – 28 sentințe, privind 48 persoane;
- Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale – 17 sentințe, privind 29 persoane;
- Procuratura raionului Cahul – 7 sentințe, privind 8 persoane;
- Procuratura UTA Găgăuzia – 13 sentințe, privind 13 persoane;
- Procuratura raionului Edineț – 7 sentințe, privind 7 persoane;
- Procuratura raionului Hîncești – 11 sentințe, privind 14 persoane;
- Procuratura mun. Bălți – 7 sentințe, privind 11 persoane.

Procuraturile raioanelor Fălești, Briceni, Drochia, Dondușeni, Dubăsari și Bender nu au înregistrat cazuri de pronunțare a sentințelor de achitare.

Temeiurile invocate în sentințele de achitare, reflectă următoarele date statistice:

- ☐ *lipsa elementelor infracțiunii* – 188 persoane;
- ☐ *nu s-a constatat existența faptei infracțiunii* – 62 persoane;
- ☐ *fapta nu a fost săvârșită de inculpat* – 46 persoane;
- ☐ *există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei* – 1 persoană;
- ☐ *fapta nu este prevăzută de legea penală* – 2 persoane.

Dinamica temeiurilor achitării pe perioada anului 2024

Temeiurile invocate în deciziile de achitare, sunt următoarele: *nu s-a constatat existența faptei infracțiunii* – 11 persoane; *fapta nu a fost săvârșită de inculpat* – 11 persoane; *lipsa elementelor infracțiunii* – 47 persoane.

Cauzele principale care au generat adoptarea soluțiilor de achitare sunt:

- aprecierea de către instanța de judecată a probelor potrivit *art.101-104 din Codul de procedură penală*, dând prioritate probelor apărării în detrimentul probelor acuzării, aprecierea diferită, în majoritatea cazurilor unilaterală, neobiectivă și fără o analiză corespunzătoare a probelor sau, în general, fără o apreciere a acestora, ori se constată că, instanțele de judecată în mod neîntemeiat resping acele probe administrate de către acuzare și își întemeiază soluțiile de achitare în mare parte bazându-se pe versiunile înaintate de către partea apărării;
- prestația procurorilor la instrumentarea cauzelor penale;
- expedierea în instanța de judecată a cauzelor penale în lipsa unor probe suficiente pentru obținerea condamnării făptuitorului sau a cauzelor penale cu omisiuni procesuale, precum și fără efectuarea tuturor acțiunilor de urmărire penală ce se impuneau, inclusiv cu întocmirea ordonanțelor de punere sub învinuire sumare, fără indicarea tuturor aspectelor indicate la *art.281 din Codul de procedură penală*, cu încălcarea normelor și termenelor procedurale, etc.;
- comportamentul participanților în proces, adică schimbarea declarațiilor de către partea vătămată sau martori, imposibilitatea aducerii și audierii acestora în ședința de judecată din cauza plecării lor peste hotare, concluziile divergente ale expertizelor judiciare suplimentare sau repetate (în special cele medico-legale) numite pe parcursul judecării cauzei, etc.

2.2.4. Încetarea procesului penal

Comparativ cu anii precedenți, se constată o scădere esențială a numărului sentințelor de încetare a procesului penal în instanțele de judecată, datele statistice fiind expuse în tabelul ce urmează:

Anul	Total sentințe	Sentințe de încetare	Ponderease ntițelor de încetare	Art. 109 CP	Art. 54 CP	Art. 55 CP	Art.60 CP	Art. 391 alin. (1) pct.2,3,4, 5,6 CPP	Din alte motive
2021	12439	1575	12,5 %	708	19	68	472	143	146 art.107 CP
2022	11199	3016	26,9 %	482	7	34	456	171	1866 art.107 CP
2023	10598	1803	17,01%	479	11	48	529	54	682
2024	10924	1626	14,88%	405	13	43	680	54	431

Temeiurile de încetare a procesele penale în instanțele de judecată au fost următoarele:

- **41,82%** - *intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală* – 680 sentințe;
- **24,91%** - *împăcarea părților* – 405 sentințe;
- **3,32%** - art.391alin.(1) pct.3), 4), 5) și 6) Cod de procedură penală – 54 sentințe;
- **2,64%** - *liberarea persoanelor de răspundere penală cu tragerea acestora la răspundere contravențională* – 43 sentințe;
- **0,80 %** - *liberarea minorilor de răspundere penală* – 13 sentințe;
- **26,51%** - *din alte motive* – 431 sentințe.

Pentru perioada anului 2024, comparativ cu anul precedent, se constată o creștere a numărului persoanelor în privința cărora procesul penal a fost încetat în instanțele de judecată în temeiul art.55 Cod penal.

Totodată, menționăm că, se atestă o descreștere a sentințelor de încetare a procesului penal în temeiul art.109 Cod penal.

2.2.5. Tergiversarea examinării cauzelor penale

Identificarea unor mecanisme procedurale adecvate pentru asigurarea principiului celerității în soluționarea cauzelor penale, or, **respectarea termenului rezonabil** al examinării cauzei penale în instanțele de judecată reprezintă unul dintre pilonii de bază ai dreptului la un proces echitabil garantat tuturor persoanelor implicate într-un proces judiciar.

În acest sens, se indică că, gradul de realizare a unuia din principalele drepturi fundamentale ale persoanei de a beneficia de dreptul la un proces echitabil, depinde în mare măsură de faptul cum autoritățile statului asigură examinarea cauzelor penale în termene rezonabile.

Art.6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, impune statelor contractante să-și organizeze sistemul judiciar astfel încât instanțele de judecată să poată îndeplini fiecare dintre cerințele sale⁴¹. Deși o supraîncărcare temporară a rolului instanței de judecată nu angajează răspunderea autorităților în cazul în care acestea adoptă, cu promptitudinea necesară, măsuri adecvate pentru a remedia o astfel de situație excepțională⁴², supraîncărcarea invocată de autorități și diferitele măsuri luate pentru a remedia situația au rareori o pondere decisivă pentru Curte⁴³.

Procesul examinării cauzelor penale cu celeritate în sistemul judiciar, rămâne a fi o veritabilă transpunere în practică a dreptului de a beneficia de o procedură judiciară desfășurată într-un termen rezonabil.

Or, într-o societate contemporană în care timpul este un factor esențial, nici orologiul justiției nu își permite întârzieri sau desincronizări de natură a-i afecta credibilitatea și eficacitatea. Instanța de la Strasbourg nu a rămas indiferentă în fața frecventelor plângeri privind durata procedurilor judiciare și în asumarea misiunii sale de a se asigura că, drepturile garantate de Convenția Europeană și jurisprudența constantă, sunt concrete și nu teoretice sau iluzorii, astfel încât a impus Statelor contractante (*la care Republica Moldova face parte*) să pună la dispoziția justițiabililor, remedii efective împotriva proceselor cronofage (consumatoare de timp). Legislatorul național s-a alăturat eforturilor celorlalte țări europene în demersul de a identifica mecanismele procedurale adecvate pentru asigurarea celerității în soluționarea cauzelor penale, în acest sens culminând cu una din inițiativele legislative⁴⁴, prin care s-a implementat un mecanism eficient care să răspundă imperativelor creării unei justiții adaptate așteptărilor sociale, îndreptate spre optimizarea duratei procedurilor judiciare, reducerea posibilităților legale care pot fi folosite în mod abuziv de către participanții la proces în scopul tergiversării procesului penal.

Notoriu este faptul, că un sistem judiciar independent și imparțial este reprezentat prin corpul de magistrați, care prin conținutul său este exponentul puterii judecătorești. Față de corpul de magistrați sunt înaintate un complex de cerințe de moralitate și de conduită profesională specifice acestei funcții de însemnătate deosebită pentru întreaga comunitate. Astfel, *Declarația de la*

⁴¹ Abdoella împotriva Țărilor de Jos, pct. 24; Dobbartin împotriva Franței, pct. 44

⁴² Milasi împotriva Italiei, pct. 18; Baggetta împotriva Italiei, pct. 23

⁴³ Eckle împotriva Germaniei, pct. 92

⁴⁴ Modificările operate prin Legea nr.245 din 22.08.2023

Londra privind etica judiciară, insistă în primul rând asupra **rezonabilității termenului** în care urmează să se rezolve un conflict de drept penal, pronunțându-se abia ulterior asupra unor rigori legate de actele puterii judecătorești, pe când Carta Universală a Judecătorului, stabilește eficiența, care include diligența ce se referă în exclusivitate la soluționarea cauzelor fără întârzieri nejustificate. Art.5 alin.(1) lit.c) al Codului de Etică a Judecătorului impune reprezentanților puterii judecătorești, a soluționa cauzele repartizate lor potrivit legii în **timp util** și a decide prompt asupra lor. În același sens, Principiile ONU privind conduita judiciară apreciază ca diligența judecătorului cuprinde și îndeplinirea obligațiilor într-o manieră cât mai promptă, însă, spre deosebire de alte reglementări internaționale, nu fac referire doar la atribuțiile care țin de rezolvarea cazului în fond, adică cele de judecare propriu-zisă, ci, deopotrivă, cuprinde întreagă sferă a atribuțiilor pe care le are, în temeiul prevederilor legale sau regulamentare, judecătorul dat.

În virtutea faptului că normele etice recunosc ambele categorii de responsabilități care îi revin magistratului, **criteriul de celeritate** trebuie stabilit și apreciat pentru toate acestea, întrucât atribuțiile judiciare de regulă, influențează rapiditatea cu care sunt puse pe rol și examinate în substanță cazurile deduse judecății. Dincolo de aceste raționamente, deși reforma justiției s-a concentrat în esență pe conceptul asigurării independenței maxime a judecătorilor și a examinării proceselor penale fără sincope, asumarea acestui deziderat nu a fost perceput corect de către întreg corpul judecătoresc, deopotrivă unii magistrați care au preferat să nu treacă filtrul integrități prin exercițiu de evaluare extraordinară, demisionând grăbit din funcțiile deținute, au **contribuit semnificativ** la crearea artificială a unei probleme sistemice, care la rândul său a avut un impact sumbru la buna organizare și funcționare a justiției.

Sub acest aspect, se impune a fi menționat faptul că, în perioada de referință, demisionarea masivă și fără precedent din sistemul de justiție, a generat o criză fără precedent la examinarea procedurilor judiciare, aceasta la rândul său fiind și una dintre cele mai controversate situații înregistrate în ultimii ani, în sistemul judecătoresc.

Examinarea datelor statistice din sistemul informațional al Procuraturii Generale indică asupra unei situații alarmante aferent numărului de cauze penale restante ce se află în curs de examinare în instanțele de judecată (*de fond*):

Perioada	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cauze/ Inculpați	5401/7315	7045/9694	9484/12580	12359/15850	11615/15020	11300/14665

Cu referire la termenul de examinare a cauzelor penale în instanțele de judecată, se atestă următoarea situație:

- ☐ *până la 12 luni* - **5817** cauze penale privind **6645** inculpați;
- ☐ *mai mult de 12 luni* - **2390** cauze penale privind **2944** inculpați;
- ☐ *mai mult de 2 ani* - **1073** cauze penale privind **1504** inculpați;
- ☐ *mai mult de 3 ani* - **2020** cauze penale privind **3572** inculpați.

De notat că, în cazul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Procuraturii Anticorupție, Procuraturile mun. Bălți, Cahul, Ialoveni, Hîncești, Ștefan Vodă, Ungheni, se atestă un număr ridicat de cauze penale restante ce se află în curs de examinare în instanțele de judecată.

Totodată, din informația furnizată de procuraturile teritoriale și cele specializate au fost identificate și cauze penale a căror examinare în instanțele de fond depășește termenul de 10 ani.

Se conchide că, cele mai frecvente tergiversări au loc de regulă, în cauzele ce implică mulți participanți, fiind complicată sincronizarea participării tuturor, iar, efectuând o analiză a factorilor și condițiilor care au determinat tergiversarea examinării cauzelor penale, ajungem la concluzia că nu există o determinantă anume ce ar influența dinamica acestora, iar aprecierea circumstanțelor de fapt ale fiecărei cauze penale în parte, ne permite a pune în evidență principalii factori și condiții obiective, care influențează examinarea judiciară îndelungată și, pe cale de consecință, a amânării cauzelor penale, inclusiv cu inculpați în stare de arest preventiv, după cum urmează:

- ❖ complexitatea cauzelor penale care implică efectuarea unui volum mare de lucru în instanța de judecată, inclusiv și generat de conexarea altor cauze penale pe parcursul cercetării judecătorești;
- ❖ contestarea în ședința preliminară, a legalității probelor administrate la etapa de urmărire penală, invocarea nulității acestora, abuzarea cu rea-credință de formularea cererilor repetitive de recuzare etc.;
- ❖ conduita instanței de judecată la numirea dosarelor penale spre examinare, în unele cazuri ca rezultat al volumului mare de lucru al judecătorilor, ședințele de judecată fiind amânate la intervale de timp cuprinse între 2 și 3 luni, inclusiv în rezultatul intervenirii concediilor anuale de odihnă ale participanților la proces;
- ❖ lipsa magistraților din instanțe, condiționată de transferul sau eliberarea din funcție a judecătorilor, ce la rândul său generează o încărcătură extrem de mare *per* judecător;
- ❖ ridicarea excepțiilor de neconstituționalitate din partea apărării;

- ❖ necesitatea acumulării probelor suplimentare, în cazul urmăririi penale incomplete, sau la solicitarea apărătorului inculpatului sau părții vătămate, inclusiv numirea expertizelor, efectuarea cărora durează;
- ❖ neprezentarea în proces a părților, a martorilor și apărătorilor;
- ❖ în cazul neprezentării în ședințe a părților vătămate, martorilor, să antreneze în executarea procedurilor de citare organele Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv prin utilizarea prevederilor art.199 din Codul de procedură penală - aducerea silită;
- ❖ în cazul neprezentării nemotivate în ședințele de judecată a martorului, expertului, specialistului, interpretului, traducătorului sau apărătorului legal citați la instanță și neinformarea acestora despre imposibilitatea prezentării, când prezența lor este necesară, procurorii vor solicita instanțelor de judecată sancționarea acestora cu amendă judiciară în cazul în care absența acestora a dus la cheltuieli judiciare suplimentare.

De menționat că, deoarece numărul de cauze penale a căror termen de examinare este tergiversat rămâne a fi unul impunător, acuzatorii de stat urmează în continuare să facă uz de prevederile legale ale art.331¹ din Codul de procedură penală, care prevede că: *(1) În situația în care într-o cauză penală concretă există pericolul încălcării termenului rezonabil al judecării cauzei, participanții la proces pot adresa instanței care judecă în fond cauza o cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei.*

Respectiv, stabilirea unor standarde clare în materia respectării drepturilor omului, în deosebi privind durata rezonabilă a procedurilor jurisdicționale la nivel intern, ar constitui un pas progresist în vederea realizării aspirațiilor europene ale statului nostru.

2.2.6. Reabilitarea victimelor represiunilor politice

În scopul executării prevederilor art.5 alin.3) și 5² din Legea RM nr.1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vederea executării atribuțiilor sale, Procuratura Generală are competențe de constatare și verificare a dosarelor *(aflate la păstrare în arhivele Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, cât și în Arhiva Națională)*, în care au fost adoptate hotărâri ale *organelor judiciare și extrajudiciare* referitor la persoanele indicate la art.3 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, adică aplicarea represiunilor politice față de cetățeni pe motive politice, naționale, religioase sau sociale sub formă de privațiune de libertate, deportare, expulzare și alte măsuri de constrângere.

Reieșind din atribuțiile prevăzute de art.7 din Legea nr.1225/1992, Procuratura Generală, examinează materiale și dosare, parvenite de la SIS, fără cereri de reabilitare, având dreptul de a adopta decizii în problema dată, inclusiv asupra cărora nu au fost depuse cereri.

Pe parcursul anului 2024, din 5 cereri restante de reabilitare în anul 2023 și cele - 58 parvenite în anul 2024 de la persoanele supuse represiunilor politice, succesorii acestora sau de alte persoane fizice sau juridice interesate privind eliberarea certificatelor, de către Procuratura Generală, au fost soluționate 55, din care au fost admise - 24 cereri, cu întocmirea a 13 concluzii de reabilitare și 23 certificate de reabilitare. Totodată, s-a refuzat admiterea cererilor pe motiv că, contravin prevederilor Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice în 18 cazuri, cu expedierea explicațiilor de rigoare referitoare la modalitatea stabilirii faptului represiunii politice pe cale judiciară din lipsa temeiurilor de reabilitare, restituirea bunurilor confiscate sau recuperarea valorii acestora, ca urmare a aplicării represiunilor politice.

În conformitate cu prevederile art.3 pct. d) și art.5¹ al Legii nr.1225/1992 în adresa MAI conform competenței, pentru examinare au fost remise 5 petiții.

Necesită de menționat că, întru adoptarea soluțiilor întemeiate și motivate pe petițiile înaintate pe domeniul de reabilitare, de către procurorii Secției au fost adresate 93 solicitări organelor de resort pentru remiterea în Procuratura Generală a dosarelor de condamnare și deportare.

În rezultatul studierii dosarelor parvenite, privind aplicarea represiunilor politice, au fost întocmite și remise petenților răspunsuri, cu restituirea cauzelor în adresa MAI, SIS și Arhiva Națională.

După cum este indicat *supra* în baza Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 12.01.2021, art.1 alin.(2) al Legii R.M. nr.296-XIII din 23 noiembrie 1994, pentru interpretarea unor prevederi ale Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, a fost declarată neconstituțională sintagma „copiii persoanelor supuse represiunilor care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele se consideră copii proveniți din căsătoria încheiată pînă la represiune. Or, victime ale represiunilor politice se consideră **și copiii care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele, dacă măcar unul din părinți este victimă a represiunilor politice.**

Prin Legea nr.1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Procuraturii Generale i-au fost atribuite în temeiul art.3 lit. f) competențe de *reabilitare în privința persoanelor internate în lagărele de concentrare sau de control și filtrare sovietice pentru participare prin mobilizare la cel de-al doilea Război Mondial (PFL)*, cu formularea concluziilor de reabilitare sau după caz, de refuz (*aflate la păstrare în arhiva SIS*).

În anul 2024, fiind studiate **300** dosare din această categorie în privința a **82** persoane, au fost întocmite concluzii de reabilitare, fiind declarate nevinovate și reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, astfel fiind considerate victimă a represiunilor politice, iar în celelalte cazuri, s-a refuzat reabilitarea acestora, din lipsa temeiurilor legale, cu restituirea dosarelor în adresa SIS.

Pe parcursul anului 2024, pe lângă cele menționate mai sus, au fost efectuate și alte activități, după cum ar fi și primirea în audiență a 5 cetățeni pe problemele de reabilitare, explicarea prevederilor legislației în vigoare persoanelor supuse represiunilor politice sau persoanelor interesate în reabilitarea rudelor, ori restituirea averii, ca urmare a aplicării represiunilor politice sau, acordarea altor înlesniri.

2.2.7. Aplicarea confiscării speciale

Analiza practicii judiciare la aplicarea măsurilor asigurătorii de punere sub sechestru a bunurilor în scopul eventualei confiscări speciale (art.106 Cod penal) și confiscări extinse (art. 106¹ Cod penal) de către instanțele de judecată în fond și apel, atesă că în perioada anului 2024, instanțele de judecată (*instanțele de fond*) au pronunțat **în total 277 de sentințe cu dispunerea confiscării speciale**⁴⁵, în condițiile art.106 Cod penal a bunurilor rezultate din infracțiuni sau folosite la comiterea infracțiunilor pe cauzele penale privind traficul ilicit de droguri, corupere și alte categorii de infracțiuni prevăzute de art. 155, 186, 187, 188, 189, 190, 287, 281, 291, 256, 324-328, 330², 333 – 335 din Codul penal, **valoarea cumulativă a bunurilor confiscate, constituind suma totală de 91.784479,73 lei** (în anul 2023 - 173.085.629 lei).

În perioada supusă evaluării, în **19 cauze a fost respinsă confiscarea** și anume: în 1 cauză a sumei de 1200 lei, ca bani dobândiți din acțiuni ilegale de înstrăinare a drogurilor, iar în 11 cauze a automobilelor și imobiliarilor care, de către procurori s-a solicitat confiscarea pentru infracțiunile comise de inculpați în baza art. 264¹ alin. (4), 186 și 190 CP, iar în 5 cauze, diverse arme, în 2 cauze mijloace bănești rezultate din comiterea infracțiunii, sentințele, fiind contestate de către procurori.

Totodată, s-a constatat că, cel mai mare număr de sentințe prin care instanțele de judecată au dispus confiscarea specială au fost dispuse cu participarea procurorilor din cadrul *Oficiului reprezentare a învinuirii în instanța de judecată a Procuraturii municipiului Chișinău*, fiind

⁴⁵ În anul 2023 - 210 sentințe, iar în anul 2022 – 188 sentințe.

pronunțate **73 de sentințe**, prin care a fost aplicată confiscarea specială (*art. 106 CP*), adică trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului a bunurilor dobândite prin infracțiune pe cauzele penale privind traficul ilicit de droguri, corupere și alte categorii de infracțiuni prevăzute de art. 155, 186, 187, 188, 189, 190, 287, 281, 291 din Codul penal în **sumă totală de 4.694.161 lei**.

Pe parcursul anului 2024, de către procurorii din cadrul Procuraturii mun. Bălți la etapa de urmărire penală au fost înaintate 56 de demersuri de aplicare a sechestrelor, toate fiind admise.

Valoarea totală a bunurilor puse sub sechestru fiind 9.520.296 lei.

În același context, este de menționat faptul, ca urmare a examinării cauzelor penale *de către instanța de judecată* în anul 2024, au fost pronunțate 66 sentințe prin care s-a dispus confiscarea specială a bunurilor și mijloacelor bănești în conformitate cu prevederile art.106 din Codul penal. **Valoarea totală a mijloacelor financiare confiscate fiind 240.840,76 lei**, pe lângă care, în limitele a 29 de cauze penale au fost confiscate bunuri sub formă de telefoane mobile (31 unități) valoarea totală a cărora, fiind estimate la **78.200 lei**.

La fel, un mare număr de sentințe prin care instanțele de judecată au dispus confiscarea specială au fost pronunțate pe dosarele investigate de procuraturile specializate:

➤ **Procuratura Anticorupție**, fiind pronunțate **62 de sentințe**, cu dispunerea confiscării bunurilor cu valoarea cumulativă **62.316.028, 46 lei**;

➤ **Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale**, fiind pronunțate **27 sentințe** prin care s-a dispus confiscarea mijloacelor bănești și a bunurilor în valoare totală de **18.201.939 lei** și a 14 statuete de producție contemporană, 1 cutie de lemn, 3 pandantive de argint, 3 pandantive "Maica Domnului" și deșeuri feroase, care nu au putut fi evaluate.

Conform statisticii realizate, în anul 2024 s-a constatat că, din cele **62 de sentințe cu confiscări (în majoritate confiscări speciale)**, cu participarea procurorilor din Procuratura Anticorupție, **valoarea cumulativă în lei a bunurilor confiscate a constituit 62.316.028 lei**, dintre care: 2.600.000 lei pe cauzele de spălare de bani, 12.952.328 lei pe cauzele penale de corupere și mituire, 46.150.20 lei pe cauzele penale de contrabandă și 613.500 lei, pe cauzele penale ce vizează alte infracțiuni.

Totodată, s-a stabilit că, în cazul a 10 cauze penale au fost pronunțate sentințe prin care s-au respins solicitările procurorilor de confiscare a bunurilor, dintre care doar 6 sentințe vizau achitarea inculpaților.

În toate cazurile, sentințele au fost contestate cu apel.

Informația generalizată la capitolul confiscării se prezintă conform Tabelului *infra*:

Bunuri confiscate /art.106 CP/	Valoarea cumulativă în lei a bunurilor confiscate prin sentințele instanțelor de fond		91.784479,73 lei
	/în cazul bunurilor neevaluate, a se lua în calcul valoarea medie de piață a acestora /		<i>(+14 statuete de producție contemporană, alte obiecte de cult Deșeuri feroase)</i>
	inclusiv	Spălarea banilor (art.243 CP)	2.600.000 lei
		Finanțarea terorismului (art.279 CP), alte infracțiuni legate de terorism	-
		Participarea la grupuri criminale organizate (art.282, 283, 284 CP)	-
		Trafic de ființe umane, copii și migranți (art.165, 167, 168, 206, 208, 220, 362 ¹ CP)	6.532.873,8 lei
		Trafic ilicit de droguri (art.217 – 217 ⁶ , 218, 248 alin.(2), 322, CP)	3.449.585 lei
		Trafic ilicit de arme (art.290, 292 CP)	8000 lei
		Corupere, mituire (art.191 alin.(2) lit.d), 256, 324-328, 330 ² , 333 – 335 CP)	14.790.652,93 lei+1530 euro
		Falsificare de bani, titluri de valoare, carduri, alte instrumente de plată (art.236, 237 CP)	-
		Contrabandă și eschivare de la achitarea dr. de import (art.248, 249 CP)	63.368.320+14 statuete de producție contemporană, alte obiecte de cult, Deșeuri feroase
		Evaziuni fiscale (244, 244 ¹ CP)	-
		Alte infracțiuni	1.035.048 lei
Bunuri confiscate extins /art.106¹ CP/	Total sentințe		1
	Valoarea cumulativă în lei a bunurilor confiscate extins /în cazul bunurilor neevaluate, a se lua în calcul valoarea medie de piață a acestora /		Sec. 15 TFU-570 890 lei
	Total sentințe în care a fost respinsă solicitarea procurorului de confiscare a bunurilor		0
Demersuri cu privire la aplicarea sechestrului în vederea confiscării	Total demersuri înaintate		0
	Din ele: respinse		0

2.2.8. Activitatea judiciară în materie non-penală

La nivel național, de către procurori în perioada de referință au fost înaintate **6** acțiuni în valoare totală de **996 329 lei**, dintre care au fost examinate 6 acțiuni. Din numărul total al acțiunilor au fost *admise* 4 acțiuni cu caracter patrimonial în valoare de 872 983 lei. La fel, s-a finalizat cu adoptarea hotărârii în procedură specială, cererea Procurorului General privind recunoașterea caracterului extremist al unor materiale, simboluri cu elemente ce atentează asupra statalității și independenței statului Republicii Moldova și creează riscuri pentru subminarea securității și intereselor naționale.

În procedurile de *contencios* (de drept comun și contencios administrativ) procurorii au participat la examinarea judiciară în **450** dosare.

Caracterul acțiunilor civile finalizate cu adoptarea hotărârilor, la care au participat procurorii în anul 2024 pot fi sistematizate, după cum urmează:

➤ în baza *Legii privind repararea prejudiciului de către stat persoanelor ce au fost supuși urmăririi și răspunderii penale* (Legea nr. 1545 din 25.02.1998) – **86** cazuri (48 – instanța de fond și 38 în instanța de apel);

➤ în baza *Legii privind repararea prejudiciului de către stat pentru încălcarea termenului rezonabil* (Legea nr. 87 din 21.04.2011) – **9** cazuri (6 – instanța de fond și 3 în instanța de apel);

➤ acțiuni în care s-a invocat direct aplicarea *Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului* – **62** (38 – instanța de fond, 24 – în apel);

➤ în procedurile de contencios administrativ conform *Codului administrativ* – au fost examinate **14** acțiuni (8 instanța de fond și 6 în ordine de apel).

➤ intentate de procuror în ordinea *art. 71 Cod procedură civilă* – 6 acțiuni;

În perioada raportată procurorii au înaintat **108** cereri de apel și **87** cereri de recurs asupra actelor judecătorești de dispoziție, pronunțate în procedurile civile și de contencios administrativ.

2.2.8.1. Activitatea judiciară în materia de proces contravențional

În perioada anului 2024 procuraturile teritoriale și specializate au fost intentate **1183** proceduri contravenționale și au examinat, inclusiv în instanța de judecată **796** proceduri contravenționale.

În instanțele de judecată, procurorii au expediat pentru examinare conform competenței **194** cauze contravenționale. Din ele, în 61 de cazuri au fost adoptate decizii de sancționare a contraveniențelor, 18 au fost încetate, iar restul cauzelor se află la etapa examinării.

De către procurori nemijlocit s-au adoptat soluții în **602** cauze, iar în **530** de procese au fost aplicate *amenzi* în sumă de **1.075.068 lei**. Din numărul total de 602, în 48 de cauze s-a dispus încetarea procesului contravențional în baza temeiurilor stabilite la art.441 Cod contravențional.

În **239** de cazuri procesele contravenționale intentate au fost expediate pentru examinare conform competenței agenților constataitori. De asemenea, au fost înaintate 11 contestații împotriva deciziilor agentului constatator (7 fiind admise și una respinsă) și 4 recursuri împotriva hotărârilor judecătorești, toate fiind admise.

2.2.8.2. Activitatea judiciară pe domeniul de implementare CEDO

În anul 2024, Procuratura Generală a examinat și a furnizat răspunsuri la **47 demersuri** parvenite de la Agentul guvernamental. Aceste demersuri au vizat atât cauzele comunicate de către Curte Guvernului (în vederea prezentării opiniilor instituționale), cât și cauzele în care au fost emise hotărâri prin care au fost constatate încălcări ale Convenției (în vederea întreprinderii măsurilor de ordin general și individual).

Printre cele mai frecvente încălcări ale Convenției, în privința cărora Procuratura Generală a raportat situația de fapt, după caz a întreprins măsurile de ordin individual și general, pot fi evidențiate: eșecul autorităților de a oferi protecție față de violența domestică, discriminarea bazată pe gen (grupului de cauze T.M. și C.M.); transferul extra-legal al reclamanților din Republica Moldova în Turcia, care a eludat legislația națională și internațională (cauza Ozdil și alții); lipsa motivelor suficiente pentru prelungirea arestării preventive (grupul de cauze Cosovan); supunerea persoanelor aflate în custodia statului la rele tratamente sau tortură (grupul de cauze Levința), ș.a.

În același context, Procuratura Generală a sintetizat informația cu privire la procurorii responsabili de încălcările constatate de CtEDO și, la solicitarea Consiliului Superior al Procurorilor, după caz Comisiei de evaluare a procurorilor, a furnizat informații relevante privind existența/lipsa unor încălcări în privința 56 procurori.

La fel, în domeniul implementare CEDO, Procuratura Generală s-a concentrat în mare parte și pe dezvoltarea dialogului cu Agentul guvernamental, iar comunicarea interinstituțională s-a realizat, inclusiv și pe platforma Consiliului consultativ pe lângă Agent guvernamental, constituit prin Ordinul Ministrului justiției nr. 290 din 15.11.2023. În cadrul ședințelor Consiliului consultativ, au fost puse în discuție mai multe probleme legate de executarea hotărârilor CEDO emise în privința Republicii Moldova.

SECȚIUNEA 2.3. Activitatea Procuraturii în domeniul asistenței și cooperării internaționale

2.3.1. Procesul de integrare europeană

Prin Hotărârea Guvernului nr.180/2024 din 13.03.2024 a fost aprobat mecanismul de coordonare a procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană și modul de organizare și funcționare a echipei de negociere în cadrul acestui proces și a altor acțiuni ce rezultă din acordarea Republicii Moldova la 23.06.2022 a statutului de țară candidată la aderarea la Uniunea Europeană. Aceasta a înlocuit Mecanismul care fusese aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.868/2022.

În conformitate cu prevederile actului menționat *supra*, Procurorul General a emis ordin de desemnare a procurorului responsabil de organizarea și coordonarea realizării la nivel instituțional a activităților ce țin de competența Procuraturii în procesul de aderarea la Uniunea Europeana (procurorul-șef al Secției asistență juridică și cooperare internațională a Procuraturii Generale), dar și referitor la reprezentării Procuraturii în componența Grupurilor de lucru.

Pe parcursul anului 2024 a fost solicitată participarea reprezentantului Procuraturii în 8 (opt) Grupuri de lucru (GL):

- GL 4 - Libera circulație a capitalului
- GL 7 – Dreptul proprietății intelectuale
- GL 16 – Fiscalitate
- GL 18 - Statistici
- GL 23 – Reforma justiției și drepturi fundamentale
- GL 24 – Justiției, libertate și securitate
- GL 31 – Politică externă, securitate și apărare
- GL 32 – Control financiar

S-a participat în comun la 42 de ședințe de lucru, fiind prezentate mai bine de 60 de informații pertinente subiectelor de activitatea a grupurilor.

Procurorii au participat în persoană la 2 ședințe de screening explicativ și 3 ședințe de screening bilateral cu prezentare nemijlocită a 2 subiecte de interes (asistența juridică în materie penală și combaterea corupției). În alte 6 exerciții de screening bilateral 7 procurori au asistat în format on-line. În același timp Procuratura a livrat informațiile solicitate de toate Grupurile de lucru menționate, cu referire la diferite subiecte de competență instituțională, dar și au participat

la implementarea activităților din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027 și Pachetul de extindere.

2.3.2. Cooperarea cu organizațiile internaționale și instituții similar din alte state

În anul 2024, în baza Acordului de consultanță încheiat la 21.04.2022 cu **Institutul Basel pentru Guvernanță**, au avut loc mai multe întâlniri în cadrul cărora s-a negociat iar ulterior inițiat elaborarea Ghidului pentru procurorii din Republica Moldova privind înaintarea cererilor de asistență juridică internațională altor țări, precum și Ghidului destinat autorităților străine cu privire la modul de înaintarea unei cereri de asistență în materie penală adresat autorităților Republicii Moldova. Acestea urmează a fi definitive în anul 2025.

În comun cu experții IBG și cu susținerea financiară a Societății Germane pentru Cooperare Internațională (GIZ), a dezvoltat sistemul informațional ”Registrul electronic de asistență juridică internațională”, care va asigura digitalizarea și automatizarea procesului de înregistrare și monitorizare a fluxului cererilor de asistență juridică internațională, solicitărilor de acces la informație, controlul executării acestora, precum și generarea rapoartelor statistice respective într-un mediu digital protejat.

Cooperarea cu **Parchetul European (EPPO)** în baza Acordului de lucru semnat la 13.07.2022, în anul 2024 s-a conturat prin primirea și executarea a 2 cereri de asistență juridică internațională, formulate ambele de la Procurorul european delegat din România/Iași.

Cooperarea cu **Eurojust** a continuat și în anul 2024 au fost:

- ✓ formate **14 echipe comune de investigații** 13 dintre care din gestiunea PCCOCS și 1 – Procuraturii Anticorupție. Țările cu care s-au inițiat investigațiile comune sunt România – în 12 cazuri, unul dintre care România în comun cu Cehia și unul România în comun cu Ungaria, în 1 caz – cu Franța și 1 caz – cu Ucraina în comun cu Letonia.
- ✓ organizate **22 ședințe de coordonare** dintre care 14 la sediul Eurojust și 8 în format online,
- ✓ transmise **2 solicitări de asistență inițiate** de Republica Moldova într-un caz de organizare a migrației ilegale și într-un caz de abuz de putere, ambele fiind adresate autorităților Bulgariei;
- ✓ primite **12 cereri de comisie rogatorie** transmise autorităților moldovenești competente prin intermediul procurorului de legătură, recepționate din Franța (3), Ungaria (1), Spania (1), Cehia (1), Italia (3), Portugalia (2), Austria (1).

Reprezentanții Procuraturii au participat la cea de-a 29-a Conferință Anuală și Adunarea Generală a **Asociației Internaționale a Procurorilor**, care s-a desfășurat în perioada 24 – 27 septembrie 2024 în or. Baku, Republica Azerbaidjan, cu tema dezbaterilor ”Rolul procurorului în respectarea statului de drept”.

La cea de a 14-a conferință a **Rețelei Procurorilor Generali sau instituții echivalente cu instanțele judecătorești supreme din statele membre ale Uniunii Europene (NADAL)**, ce a avut loc în perioada 26-28.05.2024 în Luxemburg la care Procuratura Republicii Moldova a participat în calitate de observator, s-au pus în discuție rolul Eurojust-ului în lupta cu criminalitatea internațională, inclusiv în contextul geo-politic din regiune, inițiativele importante în materie de justiție în UE, jurisprudența privind păstrarea datelor comunicațiilor electronice și impactul acesteia asupra legislației naționale și a procedurilor penale, comunicarea cu conducerea și reprezentanții Parchetului European.

Tot în anul 2024 reprezentanții Procuraturii au consolidat cooperarea cu procuraturile din alte state. Astfel:

- în realizarea Acordului de cooperare cu **Procuratura Generală a Republicii Azerbaidjan** (27.07.2023), în 2024, la invitația Procurorului General al Republicii Azerbaidjan, delegația Procuraturii Republicii Moldova, a participat în perioada 14-16.11.2024 la cea de-a 29-a Conferință ONU privind schimbările climatice (COP 29), organizată în Baku. Cu acest prilej delegația moldovenească a participat la întreveneri bilaterale cu reprezentanți ai altor state, punând accent pe inițierea unor parteneriate strategice care să sprijine protecția mediului și să consolideze capacitățile instituționale. Totodată, delegația a efectuat o vizită la Procuratura Generală din Azerbaidjan, prilej cu care au fost împărtășite experiențe și bune practici în domeniul combaterii criminalității ecologice.

- în perioada 03-06.12.2024, magistratul de legătură francez de pe lângă Ambasada **Republicii Franceze** la București, în colaborare cu Direcția Afaceri Europene și Internaționale a Ministerului Justiției (DAEI) și Ambasada Franței în Republica Moldova, au organizat o vizită comună a Procuraturii Generale, CSP, CSM și Inspecției judiciare în Franța - vizita oficială de lucru ”Cunoașterea instituțiilor judiciare franceze și consolidarea legăturilor de cooperare”. Au fost realizate vizite la Ministerul Justiției și unele subdiviziuni ale acestuia, la Școala Națională de Magistratură, întreveneri cu colectivul Curții de Apel din Versailles. Discuția colegială cu Procurorul General al Curții de Casație al Franței, dl Remy Heitz, a fost una de interes major, cu sublinierea de ambele părți a deschiderii de cooperare și asistență. Totodată, în marja vizitei date,

am luat aminte de importanța accentelor puse pe independența, imparțialitatea, dar și respectul celor ce îndeplinesc nobile atribuțiile de procuror și judecător.

În anul 2024 procurorii au participat la 149 de *evenimente în afara țării* cu deplasarea a 126 procurori, 9 consultanți ai procurorului, 14 ofițeri de urmărire penală și investigație (cursuri de instruire, reuniuni, vizite de studiu, ședințe de coordonare, activități ECI etc.). Evenimentele date s-au referit la activități în cadrul Echipelor comune de investigații și executarea comisiilor rogatorii, instruirii/seminare/conferințe la subiectele de combatere a diferitor tipuri de infracțiuni (traficului de ființe umane, crimei organizate, crimei cibernetice, finanțării terorismului, corupției, spălării banilor, traficului de droguri, traficului de arme, migrație ilegală etc.), justiție familială, recuperarea bunurilor infracționale, confiscarea penală și civilă, schimbările climatice, etc.

2.3.3. Asistența externă și colaborarea cu partenerii de dezvoltare

Pe parcursul perioadei de raport, Procuratura a beneficiat în continuare de susținerea partenerilor de dezvoltare în cadrul mai multor proiecte, dintre care menționăm:

I. Consiliul Europei

1. Proiectul **„Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova**, în cadrul căruia, a fost realizată expertiza juridică a Legii nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și analiza juridică a Legii nr. 137/2016 privind reabilitarea victimelor infracțiunilor, inclusiv analiza juridică a Legii nr. 87/2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și formularea de recomandări către Ministerul Justiției în vederea remedierii deficiențelor legislative existente.

De asemenea, în cadrul proiectului a fost facilitat un schimb reciproc de experiență între **Mecanismele Naționale de Prevenire a Torturii din Ucraina și Republica Moldova**, axat pe consolidarea cooperării bilaterale și schimbul de experiențe și bune practici în domeniul drepturilor omului și al mecanismelor de prevenire a torturii.

2. Proiectul **„Acțiune împotriva Corupției în Republica Moldova – Faza 2”**, cu suportul căruia în perioada 19-23 februarie 2024 au fost realizate instruirii pe subiectul: **„Evaluarea și managementul riscurilor de corupție”**, la care au participat **30** procurori; iar în perioada 10-17 decembrie 2024 instruirii cu tematica **„Investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de corupție”** cu privire la care au fost instruiți 32 procurori.

3. Proiectul **„Consolidarea regimului de combatere a spălării banilor și recuperării activelor în Republica Moldova (PGGIII)”**, în cadrul căruia în perioada 13-14 februarie 2024 au fost realizate instruirii privind **„Investigarea și urmărirea penală a cazurilor de spălare a banilor asociate activelor virtuale”**, la care au participat -3 procurori.

4. Proiectul **„Consolidarea protecției drepturilor omului, ale refugiaților și migranților din Republica Moldova”**, în cadrul căruia a fost organizat cursul HELP **„Azilul și drepturile omului”**, la care au participat 7 procurori.

II. Uniunea Europeană

□ Proiectul **„Consolidarea supremației legii și a mecanismelor anticorupție în Republica Moldova”**, (ACT) implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și finanțat de Uniunea Europeană și Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare, cu suportul căruia în perioada 03-06 septembrie 2024 au fost realizate instruirii, privind subiectul de **„Leadership, Management Instituțional și Discurs Public”**, la care au participat **19 procurori**, iar în august-septembrie a fost organizat un curs de instruire de limbă engleză pentru procurori și alți angajați ai Procuraturii.

De asemenea, Procuratura a beneficiat de asistență GIZ la elaborarea unei noi Strategii de comunicare instituțională a Procuraturii.

III. Departamentul de Stat al SUA (Ambasada SUA în Republica Moldova)

□ Programul **„Susținerea Reformei Justiției Penale și Combaterea Corupției în Republica Moldova”**, în cadrul căruia, Procuratura a beneficiat de asistență și suport la:

🇷🇺 Implementarea Cadrului de Excelență al Procuraturii, în vederea căruia, cu suportul ABA ROLI MOLDOVA au fost organizate:

❖ vizita de studiu la instituțiile omoloage precum și la alte instituții de resort ⁴⁶în Țările Regatului de Jos în perioada 07 – 13 aprilie 2024, de către grupul de procurori reprezentanți ai Procuraturii Generale și ai procuraturilor model-pilot Edineț, Ocnița și Ungheni, fiind preluate bune practici în mai multe domenii de activitate ale Procuraturii;

⁴⁶ Au fost vizitate următoarele entități: Ministerul Justiției și Securității (Haga); Procuratura Generală (Oficiul Central Național, sediul Haga); Unitatea de Poliție districtuală din Haga; Oficiul Parchetului Național (Rotterdam); Biroul regional al Parchetului European (EPPO)/(Rotterdam); EUROJUST și Rețeaua Judiciară Europeană (Haga); Curtea Internațională de Justiție (Palatul Păcii, Haga); Curtea Penală Internațională. Biroul procurorului.(Haga); Asociația Internațională a Procurorilor (Haga).

- ❖ ateliere de lucru și instruiți interinstituționale și interprofesionale, pe diverse tematici, inclusiv cu Institutul de Reforme Penale (IRP) și expertul Pim Albers;
 - ❖ elaborarea Raportului de evaluare a nivelului de ardere profesională a angajaților Procuraturilor Ungheni, Edineț și Ocnîța.(întocmit de: Cornelia Adeola, Mihaela Belous);
 - ❖ elaborarea Raportului de evaluare a necesităților tehnico-materiale ale Procuraturilor pilot-model și procurarea tehnicii respective;
 - ❖ elaborarea Planurilor de Dezvoltare a Procuraturilor Model, proiecte elaborate în rezultatul mai multor ateliere de lucru, cu participarea expertului Nicu Crețu.
- 🌐 Programul pentru Tinerii din Profesiile Juridice. Ediția V-a, în cadrul căruia au fost organizate mai multe instruiți și ateliere de lucru.

2.3.4. Asistența juridică internațională în materie penală

Pe parcursul anului 2024, în cadrul desfășurării activității de asistență juridică internațională în materie penală de către Procuratura Republicii Moldova au fost examinate:

❖ **40** cazuri de *reținere pe teritoriul Republicii Moldova* a persoanelor, anunțate în căutare internațională de către autoritățile străine, cu scop de arest în vederea tragerii la răspundere penală sau executarea pedepsei (34 în anul 2023, 52 în anul 2022, 19 în anul 2021, 21 în anul 2020), 10 cereri de **extrădare primite de la autoritățile statelor străine** (17 în anul 2023, 24 în anul 2022, 19 în anul 2021, 21 în anul 2020, 18 în anul 2019). Pe parcursul anului au fost înaintate în judecată 23 cereri de extrădare (26 în anul 2023, 21 în anul 2022, 9 în anul 2021, 13 în anul 2020, 15 în anul 2019), urmate de admiterea a 10 din ele (6 în anul 2023, 6 în anul 2022, 5 în anul 2021, 9 în anul 2020, 7 în anul 2019). Instanța de judecată a dispus respingerea a 16 demersuri înaintate inclusiv în anii precedenți, în majoritatea cazurilor din motivul necunoașterii locului aflării persoanei pe teritoriul Republicii Moldova, a urmare a termenilor îndelungați de examinare a procedurilor de azil. Restul demersurilor se află la etapa de examinare în instanța de judecată.

Un număr de 2 cereri de extrădare primite de la autoritățile competente străine au fost respinse de către Procuratura Generală, din diferite motive prevăzute de legislația procesual-penală a Republicii Moldova (2, în 2023, 6 în anul 2022, 7 în anul 2021, 8 în anul 2020, 3 în anul 2019);

❖ **187** informații despre *reținerea sau localizarea pe teritoriul altor state* a persoanelor, anunțate în căutare de către autoritățile Republicii Moldova (183 în anul 2023, 198 în anul 2022, 237 în anul 2021, 248 în anul 2020, 267 în anul 2019).

Din numărul total de informații examinate au fost **inițiate** 38 (38 în anul 2023, 46 în anul 2022, 54 în anul 2021, 66 în anul 2020, 83 în anul 2019) **demersuri de extrădare**.

Din cererile inițiate, inclusiv și din anii anteriori, autoritățile străine au admis 41 (21 în anul 2023, 33 în anul 2022, 40 în anul 2021, 32 în anul 2020, 26 în anul 2019), 4 au fost respinse (8 în anul 2023, 12 în anul 2022, 2 în anul 2021, 15 în anul 2020).

Un număr de 62 informații (58 în anul 2023, 42 în anul 2022, 53 în anul 2021, 38 în anul 2020, 73 în anul 2019) au fost transmise conform competenței Ministerului Justiției în baza art. 541 alin. (3) CPP.

❖ **373 cereri de comisie rogatorie** (329 în anul 2023, 294 în anul 2022, 433 în anul 2021, 332 în anul 2020, 352 în anul 2019) **primite** de autoritățile competente străine, din totalul de 415 cereri recepționate de Procuratura Generală (383 în anul 2023, 318 în anul 2022, 517 în anul 2021, 378 în anul 2020, 394 în anul 2019) expediate spre executare procuraturilor teritoriale și specializate;

❖ **34 cereri** (35 în anul 2023, 17 în anul 2022, 79 în anul 2021, 46 în anul 2020, 42 în anul 2019) au fost restituite autorităților străine fără executare.

Autoritățile naționale **au formulat** cu scop de inițiere către alte state **269 cereri de comisie rogatorie** (313 în anul 2023, 319 în anul 2022, 319 în anul 2021, 358 în anul 2020, 352 în anul 2019).

Din acest număr, 233 cereri (274 în anul 2023, 279 în anul 2022, 288 în anul 2021, 314 în anul 2020, 300 în anul 2019) au fost transmise pentru executare în străinătate.

Un număr de 37 cereri (35 în anul 2023, 40 în anul 2022, 31 în anul 2021, 44 în anul 2020, 52 în anul 2019) au fost restituite organelor de urmărire penală ca fiind necorespunzătoare din punct de vedere a formei și conținutului prevăzute de lege.

Procuratura Generală a recepționat **45 cereri** privind **preluarea urmăririi** penale din străinătate (67 în anul 2023, 57 în anul 2022, 41 în anul 2021, 41 în anul 2020, 84 în anul 2019), fiind dispusă admiterea a 31 cazuri (63 în anul 2023, 51 în anul 2022, 37 în anul 2021, 38 în anul 2020, 80 în anul 2019).

În 1 caz (4 în anul 2023, 5 în anul 2022, 4 în anul 2021, 3 în anul 2020, 4 în anul 2019) a fost refuzată preluarea dosarelor pentru continuarea urmăririi penale pe teritoriul Republicii Moldova pe temei de împlinire a termenului de prescripție, a lipsei incriminării faptei sau elementelor constitutive ale infracțiunii de Codul penal al Republicii Moldova.

În același timp, din numărul total de 10 cauze penale (13 în anul 2023, 6 în anul 2022, 8 în anul 2021, 1 în anul 2020, 16 în anul 2019), aflate în faza de urmărire penală, parvenite în adresa Procuraturii Generale pentru **transferul urmăririi penale**, 7 cauze (10 în anul 2023, 3 în anul 2022, 7 în anul 2021, 1 cauză în anul 2020, 16 în anul 2019) au fost transmise în alte

state pentru continuarea urmăririi penale, iar în 2 cazuri demersul de transfer a fost respins, cu restituirea cauzei penale inițiatorului.

Procurorii au participat la examinarea a **34** demersuri (*28 în anul 2023, 38 în anul 2022, 32 în anul 2021, 29 în anul 2020, 48 în anul 2019 și 124 în anul 2018*) privind **transferul persoanei condamnate** de un stat străin pentru continuarea executării pedepsei, dintre care 30 demersuri (*19 în anul 2023, 29 în anul 2022, 22 în anul 2021, 20 în anul 2020, 33 în anul 2019 și 103 în anul 2018*) au fost admise, iar 1 demers (*3 în anul 2023, 2 în anul 2022, 1 în anul 2021, 4 în anul 2020, 9 în anul 2019 și 1 în anul 2018*) a fost respins.

De asemenea, procurorii au participat la examinarea a 27 demersuri privind **recunoașterea hotărârilor penale definitive străine** (*33 în anul 2023, 45 în anul 2022, 24 în anul 2021, 30 în anul 2020, 34 în anul 2019, 27 în anul 2018*), dintre care au fost admise 10 (*13 în anul 2023, 6 în anul 2022, 4 în anul 2021, 10 în anul 2020, 8 în anul 2019, 13 în anul 2018*).

Un număr de 2 demersuri au fost respinse (*5 în anul 2023, 3 în anul 2022, 6 în anul 2021, 6 în anul 2020, 5 în anul 2019, 5 în anul 2018*) drept motive fiind: *lipsa elementelor infracțiunii, emiterea hotărârii judiciare de către statul de condamnare în lipsa persoanei condamnate; principiul dublei incriminări*, iar 4 au fost încetate (*8 în anul 2023, 7 în 2022, 1 în 2021, 3 în anul 2020*) pe diferite motive legale.

CAPITOLUL III. ACTIVITATEA PROCURATURILOR SPECIALIZATE

SECȚIUNEA 3.1. Activitatea Procuraturii Anticorupție

3.1.1. Misiunea Procuraturii Anticorupție

Procuratura Anticorupție este o subdiviziune structurală independentă a sistemului Procuraturii, specializată în combaterea infracțiunilor de corupție, celor conexe actelor de corupție și are competență teritorială pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Activitatea Procuraturii Anticorupție este reglementată de Constituția Republicii Moldova, Codul de procedură penală, Codul penal, Legea nr. 3 din 25.02.2016 „Cu privire la Procuratură”, Legea nr. 159 din 07.07.2016 „Cu privire la procuraturile specializate”, alte legi și acte normative instituționale.

La 01.03.2024 a intrat în vigoare Legea nr. 365 din 24.11.2023, care a modificat în esență competența Procuraturii Anticorupție, astfel că aceasta a rămas competentă de a efectua urmărirea penală doar în cazurile de corupție de nivel înalt.

Potrivit Codului de procedură penală (art. 270¹), competențele în materie ale Procuraturii Anticorupție cuprind investigarea a 23 categorii de infracțiuni de corupție și de infracțiuni conexe celor de corupție, dacă sunt comise de persoane din următoarele categorii:

- persoane al căror mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova, cu excepția aleșilor locali;
- primari, viceprimari, consilieri locali ai municipiilor Chișinău, Bălți, Cahul, Comrat și Bender;
- persoane care sunt investite în funcție, prin numire sau prin alegere, de către Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern;
- funcționari publici de conducere de nivel superior;
- inspectori-judecători din cadrul Inspecției judiciare sau inspectori din cadrul Inspecției procurorilor;
- secretarul Consiliului Suprem de Securitate, șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, alte persoane cu funcții de răspundere din cadrul Statului Major General al Forțelor Armate, precum și de persoane care dețin gradul militar de general sau un grad special corespunzător acestuia;

➤ directorii adjuncți ai Serviciului Fiscal de Stat, Serviciului Vamal, Agenției Achiziții Publice, Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, Inspectoratului General de Carabinieri, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină;

➤ colaboratorii Centrului Național Anticorupție în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu;

➤ ofițerii de informații și securitate.

Pentru aceleași categorii de infracțiuni de corupție și infracțiuni conexe celor de corupție, indiferent de funcția suspectului, Procuratura Anticorupție exercită urmărirea penală în cazurile în care suma de bani, valoarea serviciilor, bunurilor sau avantajelor depășesc 500.000 de lei (25.000 de euro); sau valoarea prejudiciului depășește 5.000.000 de lei (250.000 de euro).

Totodată, ține de menționat că prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-56/2024 din 15.02.2024 a fost exprimat acordul de a modifica structura Procuraturii Anticorupție prin majorarea numărului de personal cu funcționari publici și personal tehnic, de la 85 unități la 139 unități, astfel încât numărul total de personal a fost stabilit de 198 de unități, dintre care:

- 59 unități de procurori (1 procuror - șef; 4 adjuncți ai procurorului-șef; 54 de procurori);
- 132 unități de personal funcționari publici cu statut special, funcționari publici (30 ofițeri de urmărire penală, 32 ofițeri investigații, 38 consultanți ai procurorului, 32 funcționari publici) și 7 unități de personal tehnic.

Ulterior, în temeiul Hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-381/24 din 28.11.2024⁴⁷ prin Ordinul Procurorului General nr.144/3 din 29.11.2024 a fost aprobată o nouă structură a Procuraturii Anticorupție.

Cu toate acestea, având în vedere lipsa unui sediu separat, a asigurării tehnico-materiale adecvate, dar și a incertitudinii privind funcționalitatea Procuraturii Anticorupție (*în contextul formulării inițiativei legislative de a lichida această Procuratură*), noua structură nu a fost pusă în aplicare (implementată).

3.1.2. Activitatea privind urmărirea penală

⁴⁷ <https://csp.md/sites/default/files/2024-12/381.%20Hot.%20modificarea%20structurii%20PA.pdf>

3.1.2.1. Examinarea sesizărilor

În perioada de raport, în cadrul Procuraturii Anticorupție au fost înregistrate **122** sesizări despre comiterea infracțiunilor aflate în competența Procuraturii Anticorupție,

DINAMICA EXAMINĂRII SESIZĂRILE SOLUȚIONATE DE PROCURATURA ANTICORUPȚIE, SECȚIA EXERCITARE											
Perioada de raport		2024		2023		2022		2021		2020	
Sesizări restante la începutul perioadei de raport		5		11		43		19		21	
Sesizări înregistrate în perioada de raport		122		174		378		294		250	
Sesizări aflate în gestiunea procurorilor		127		185		421		313		271	
Transmise după competență		3		2		10		0		14	
Sesizări soluționate	Dispusă pornirea UP	117	79 (67,52 %)	178	93 (52,2 %)	400	238 (59,5 %)	270	139 (51,48 %)	238	95 (39,92 %)
	Dispusă neînceperea UP		38 (32,48 %)		85 (47,8 %)		162 (40,5 %)		131 (48,52 %)		143 (60,08 %)
Sesizări restante la sfârșitul perioadei de raport		7		5		11		43		19	

5 sesizări au rămas restante din anul 2023, astfel fiind în gestiune 127 de sesizări în total, cu 58 sesizări mai puține comparativ cu anul precedent.

Rezultatul examinării sesizărilor este redat în tabelul de mai jos:

În continuare, observăm că în perioada de referință, urmărirea penală a fost pornită în **79** cazuri (67,52%) din totalul de **117** sesizări soluționate de procurori, comparativ cu anul 2023, când urmărirea penală a fost pornită în 93 cazuri (52,2%) din 178 soluționate.

În același timp, se poate observa o scădere de numărul de sesizări asupra cărora procurorii au dispus refuzul în pornirea urmăririi penale: de la **85** cazuri (47,8%) în 2023 la **38** cazuri (32,48%) în 2024. Totodată, în 25 din cele 38 de cazuri, refuzul în pornirea urmăririi penale a fost dispus din lipsa faptului sau elementelor infracțiunii (65,79%).

Scăderea numărului de sesizări, în mare parte, a fost generată de modificarea competenței Procuraturii Anticorupție la exercitarea urmăririi penale, în special, de modificarea din 22.08.2023, prin care a fost restrânsă competența, atât după subiecții investigați și categoria infracțiunilor investigate, cât și după suma prejudiciului și a mitei.

Mai mult decât atât, ca rezultat al modificărilor operate, a fost exclusă Procuratura Anticorupție, ca organ care conduce urmărirea penală în cauzele aflate în gestiunea organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție. Aceste circumstanțe, au constituit un factor determinat în reducerea numărului de sesizări și cauze penale examinate de către Procuratura Anticorupție, în perioada anilor 2023-2024.

Concomitent, divizând **după categoriile de infracțiuni** la care se referă, starea de fapt a activității de examinare a sesizărilor și soluțiile adoptate asupra lor în anul 2024, care este reflectată în următorul tabel, ne demonstrează că majoritatea sesizărilor soluționate de către procurorii din cadrul Procuraturii Anticorupție se referă la infracțiunile de corupție în sfera publică și abuz de putere sau abuz de serviciu în sfera publică:

SESIZĂRILE SOLUȚIONATE ÎN 2024		
infracțiuni de corupție în sfera publică		40
coruperea pasivă	(art.324 CP)	12
coruperea activă	(art.325 CP)	8
trafic de influență	(art.326 CP)	13
abuz de putere sau de serviciu (sf. publică)	(art.327 CP)	23
abuz de putere sau de serviciu (sf. privată)	(art.335 CP)	2
depășirea atribuțiilor de serviciu	(art.328 CP)	2
neglijență în serviciu	(art.329 CP)	1
îmbogățire ilicită	(art.330 ²)	7
infracțiuni de corupție în sfera privată		
luare de mită	(art.333 CP)	0
dare de mită	(art.334 CP)	0
abuzul de serviciu	(art.335 CP)	0
infracțiuni contra justiției	(art.303-323 CP)	6
fals în declarație	(art.352 ¹ CP)	8
delapidarea averii străine	(art.191 CP)	5

spălarea banilor	(art.243 CP)	2
finanțarea partidelor politice	(art.181 ² -181 ³ CP)	2
alte categorii		26
TOTAL		117

3.1.2.2. Exercițarea și conducerea urmăririi penale

Exercițarea și conducerea urmăririi penale pe parcursul anului 2024, este indicată în următorul tabel:

EXERCITAREA ȘI CONDUCEREA URMĂRIRII PENALE ÎN 2024							
		Exercițare		Conducere		TOTAL	
		ian-decembrie 2024		ian-martie 2024		2024	
Restanță la începutul perioadei de raport		217		385		602	
Pornită urmărirea penală (fără disjungeri)		84		18		102	
Cauze parvenite de la alte organe, reluate, disjuncte (fără completarea UP)		117		32		149	
Total în gestiune		418		435		853	
Cauze în care s-a terminat urmărirea penală, inclusiv:	Trimise în judecată	78	55 (70,51%)	40	16 (40%)	118	71 (60,17%)
	Încetate, clasate		23 (29,49%)		24 (60%)		47 (39,83%)
Suspendate		2		4		6	
Conexate		54		13		67	
Transmise după competență		80		378		458	
Restanțe la sfârșitul perioadei de raport		204		0		204	

Activitatea de exercițare și conducere a urmăririi penale în anii 2023 și 2024 reflectă o serie de progrese, dar și provocări în gestionarea cauzelor penale. Analiza principalilor indicatori relevă tendințe importante care trebuie luate în considerare pentru îmbunătățirea performanțelor instituționale.

Un prim aspect important îl reprezintă gestionarea restanțelor, care rămâne o prioritate. În anul 2023, la începutul anului erau **251** de cauze penale restante în Exercițare, iar până la sfârșitul perioadei de raportare numărul acestora a scăzut la 217 de cauze penale, ceea ce înseamnă o reducere de **13,55%**.

În continuare, în anul 2024, restanțele **au scăzut de la 217 la 204 cauze**, marcând o reducere mai modestă, de doar **5,99%**. Deși există o tendință pozitivă de scădere, ritmul mai lent din 2024 ar putea fi explicat prin alocarea resurselor către alte activități, cum ar fi transmiterea cauzelor după competență sau gestionarea unor dosare mai complexe.

La capitolul pornirea urmăririi penale, în anul 2023 au fost pornite **409** cauze penale, reprezentând **30,71%** din totalul cauzelor gestionate (1.332 de cauze penale). În 2024, numărul acestora a scăzut la **102 cauze penale**, ceea ce reprezintă **11,96%** din totalul de 853 cauze penale gestionate. Această reducere poate indica o scădere a infraționalității raportate sau o mai bună eficiență în prioritizarea dosarelor, dar trebuie analizat dacă această scădere reflectă o tendință reală sau este rezultatul altor factori instituționali.

Un aspect care necesită atenție este numărul cauzelor transmise după competență, care a crescut semnificativ în 2024. În 2023, au fost transmise după competență **227** de cauze penale, reprezentând **17,04%** din totalul gestionat, în timp ce în 2024 acest număr a ajuns la **458** de cauze penale, adică **53,69%** din total. Această creștere poate fi explicată prin modificări de competență și redistribuirea sarcinilor între instituții. Astfel, Centrul Național Anticorupție și procuraturile municipale au preluat multe cauze penale, având competența legală de a investiga corupția de nivel mic și mediu, corupția sistemică, etc.

Pe de altă parte, menționăm că deși pe parcursul anului 2024, în contextul noilor modificări legislative, unele cauze penale din gestiunea altor organe de urmărire penală ar fi putut fi transmise la Procuratura Anticorupție pentru examinare, autoritățile implicate au preferat să continue investigarea acestora la nivelul lor, având în vedere expertiza lor specializată și resursele dedicate acestui tip de infraționalitate, prin urmare, unele cauze penale care ar fi trebuit transmise la Procuratura Anticorupție au rămas în continuare sub jurisdicția altor procuraturi, fără a fi redirecționate conform competenței către Procuratura Anticorupție.

Un alt factor care ar putea explica lipsa transmiterii cauzelor către Procuratura Anticorupție este investigarea locală a anumitor tipuri de infracțiuni de către procuraturile teritoriale. În cazul infracțiunilor mai puțin complexe, procuraturile teritoriale pot decide să continue investigarea dosarelor fără a le trimite la Procuratura Anticorupție, atribuindu-le în competența lor, conform reglementărilor legale. Deși modificările legislative au avut ca scop îmbunătățirea specializării și

eficienței în soluționarea unor tipuri specifice de infracțiuni, rezultatele acestor schimbări au fost mixte. Pe de o parte, a existat o redistribuire a competențelor, iar cauzele penale au fost preluate de instituții precum Centrul Național Anticorupție și procuraturile teritoriale, dar, pe de altă parte, acest proces nu a fost însoțit întotdeauna de o redistribuire corespunzătoare a cazurilor către PA.

În ceea ce privește cauzele soluționate și trimise în judecată, în 2023 au fost finalizate 318 cauze, dintre care **173** de cauze penale au fost trimise în judecată, reprezentând **54,40%** din totalul soluționat. În 2024, numărul cauzelor soluționate a scăzut la 118, însă proporția cauzelor trimise în judecată **a crescut la 60,17% (71 cauze)**. Această creștere procentuală sugerează o prioritizare a cauzelor cu perspective reale de sancționare penală, ceea ce poate reflecta o strategie mai eficientă de prioritizare a cazurilor. Totuși, scăderea numărului de cauze soluționate poate fi atribuită volumului mare de muncă per procuror și resurselor limitate ținând cont că la Procuratura Anticorupție au rămas doar dosare complexe de corupție la nivel înalt, ceea ce subliniază necesitatea unei alocări optime a acestora pentru a asigura un ritm mai rapid de soluționare.

Analiza comparativă a anilor 2023-2024 arată progrese în eficiența trimiterii cauzelor în instanța de judecată și reducerea restanțelor, dar și provocări precum creșterea numărului de cauze transmise după competență și scăderea ritmului de soluționare a cauzelor penale. Pentru a optimiza aceste procese, este esențială implementarea unor măsuri care să accelereze soluționarea restanțelor, să îmbunătățească redistribuirea cauzelor între instituții și să sprijine o utilizare mai eficientă a resurselor disponibile. Aceste măsuri vor contribui la creșterea constantă a eficienței instituționale și la consolidarea încrederii publicului în sistemul de justiție din Moldova.

3.1.2.3. Măsuri de investigație și măsuri de constrângere

În perioada de raport, organul de căutare al Centrului Național Anticorupție a instrumentat **38** dosare de căutare dispuse de Procuratura Anticorupție în privința persoanelor care se ascund sau se eschivează de la răspunderea penală.

În ceea ce ține de activitatea pro-activă a procurorilor și a ofițerilor în urmărirea penală, resursele Procuraturii Anticorupție în anul 2024 au fost antrenate pe finanțarea ilegală a partidelor politice și a campaniilor electorale, inclusiv în perioada alegerilor.

MĂSURI SPECIALE DE INVESTIGAȚII (2024)			
	EUP	CUP	TOTAL
Autorizate de către judecătorul de instrucție (demersuri unice/primare)	166	77	243

interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor	115	52	167
cercetarea domiciliului, utilizarea și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video	4	6	10
monitorizarea conexiunilor comunicațiilor telegrafice și electronice	1	0	1
colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice	33	1	34
supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice ce asigură înregistrarea	3	17	20
documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice	10	1	11
Autorizate de către procuror (unice/primare)	7	2	9
identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice	5	0	5
culegerea de informații	0	2	2
urmărirea vizuală	2	0	2

În cadrul urmăririi penale, pe parcursul anului 2024, de către Procuratura Anticorupție au fost **reținute 20 persoane**, dintre care 16 persoane în cauzele penale din exercitare și 4 persoane în cauzele penale din conducere (conducerea fiind doar în perioada ianuarie-martie 2024).

Din 20 persoane reținute, au fost plasate în **arest preventiv** 13 persoane, dintre care: 9 persoane în cauzele penale din exercitare și 4 persoane în cauzele penale din conducere. 7 persoane reținute în cauzele penale din exercitare au fost **puse în libertate**, în legătură cu aplicarea altei măsuri preventive decât arestarea preventivă.

MĂSURI DE CONSTRÂNGERE (2020-2024)					
	2024	2023	2022	2021	2020
Exercitare	16	15	78	59	33
Conducere	4	98	182	153	110
Din care, privind arestul preventiv	9 EUP/ 4 CUP	11 EUP/ 39 CUP	32 EUP/ 67 CUP	18 EUP/ 47 CUP	13 EUP/ 21 CUP

Potrivit informației prezentate de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale (ARBI), în cadrul efectuării urmăririi penale în cauzele penale din gestiunea Procuraturii Anticorupție, în perioada anului 2024, au fost înaintate în total: **27 delegații în 16 cauze penale**, dintre care: 23 de delegații în 12 cauze penale de corupție și conexe corupției și 4 delegații în 4 cauze penale de îmbogățire ilicită.

În baza delegațiilor emise de Procuratura Anticorupție, ARBI a aplicat sechestre în **sumă totală de 1 148 626 959,74 lei**, dintre care: pe *construcții locative* – 6 376 698,24 lei; pe *construcții nelocative* – 206 495 894,20 lei; pe *conturi bancare* – 1 036 802,29 lei; pe *încăperi locative* – 6 755 360,69 lei; pe *încăperi nelocative* – 77 406 198,55 lei; pe *mijloace de transport* – 2 461 361,26 lei; pe *numerar* – 64 787,27 lei; pe *terenuri agricole* – 593 699,52 lei; pe *terenuri pentru construcție* – 847 436 157,73 lei.

La fel, potrivit sistemului informațional automatizat „Registrul bunurilor infraționale indisponibilizate” SIA RBII, se atestă că valoarea bunurilor puse sub sechestru de către Procuratura Anticorupție, independent, fără implicarea ARBI, pentru anul 2024, a constituit **suma de 10 257 365,72 lei**, dintre care: pe *construcții locative* – 333 333,33 lei; pe *conturi bancare* – 40 000,00 lei; pe *încăperi locative* – 267 277,61 lei; pe *încăperi nelocative* – 734 587,28 lei; pe *mijloace de transport* – 409 999,00 lei; pe *numerar* – 1 773 501,84 lei; pe *terenuri pentru construcție* – 6 698 666,66 lei.

3.1.2.4. Măsurile asigurătorii/sechestre la faza de urmărire penală

Potrivit informației prezentate de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale (ARBI), în cadrul efectuării urmăririi penale în cauzele penale din gestiunea Procuraturii Anticorupție, în perioada anului 2024, au fost înaintate în total: **27 delegații în 16 cauze penale**, dintre care: 23 de delegații în 12 cauze penale de corupție și conexe corupției și 4 delegații în 4 cauze penale de îmbogățire ilicită.

În baza delegațiilor emise de Procuratura Anticorupție, ARBI a aplicat sechestre în **sumă totală de 1 148 626 959,74 lei**, dintre care: pe *construcții locative* – 6 376 698,24 lei; pe *construcții nelocative* – 206 495 894,20 lei; pe *conturi bancare* – 1 036 802,29 lei; pe *încăperi locative* – 6 755 360,69 lei; pe *încăperi nelocative* – 77 406 198,55 lei; pe *mijloace de transport* – 2 461 361,26 lei; pe *numerar* – 64 787,27 lei; pe *terenuri agricole* – 593 699,52 lei; pe *terenuri pentru construcție* – 847 436 157,73 lei.

La fel, potrivit sistemului informațional automatizat „Registrul bunurilor infraționale indisponibilizate” SIA RBII, se atestă că valoarea bunurilor puse sub sechestru de către

Procuratura Anticorupție, independent, fără implicarea ARBI, pentru anul 2024, a constituit **suma de 10 257 365,72 lei**, dintre care: pe *construcții locative* – 333 333,33 lei; pe *conturi bancare* – 40 000,00 lei; pe *încăperi locative* – 267 277,61 lei; pe *încăperi nelocative* – 734 587,28 lei; pe *mijloace de transport* – 409 999,00 lei; pe *numerar* – 1 773 501,84 lei; pe *terenuri pentru construcție* – 6 698 666,66 lei.

3.1.2.5. Cauze penale expediate în judecată

Divizând cauzele penale care au fost trimise în judecată cu rechizitoriu după categoriile de infracțiuni, se constată că cele mai multe se referă la **infracțiuni de corupție în sfera publică**, date reflectate în tabelul de mai jos:

CAUZE PENALE/PERSOANE TRIMISE ÎN JUDECATĂ ÎN 2024 DUPĂ CATEGORIA DE INFRAȚIUNE				
Infrațiunea		Exercitare (ian-dec)	Conducere (ian-mar)	TOTAL
infracțiuni de corupție în sfera publică		58/95	16/23	71/113
coruperea pasivă	(art.324 CP)	7/13	6/10	13/23
coruperea activă	(art.325 CP)	1/1	1/1	2/2
trafic de influență	(art.326 CP)	19/27	4/5	23/32
abuz de putere sau de serviciu	(art.327 CP)	3/6	2/4	5/10
depășirea atribuțiilor de serviciu	(art.328 CP)	1/1	1/1	2/2
neglijență	(art.329 CP)	0	0	0
îmbogățire ilicită	(art.330 ²)	3/5	0	3/5
infracțiuni de corupție în sfera privată				
luare de mită	(art.333 CP)	0	0	0
dare de mită	(art.334 CP)	0	0	0
abuz de putere sau de serviciu (sf. privată)	(art.335 CP)	0	0	0
infracțiuni contra justiției	(art.303-323 CP)	3/4	0	3/4
fals în declarație	(art.352 ¹ CP)	0	0	0
infracțiuni contra patrimoniului	(art.190-191 CP)	3/17	2/2	5/19
spălarea banilor	(art.243 CP)	1/1	0	1/1
finanțarea partidelor politice	(art.181 ² -181 ³ CP)	12/13	0	12/13
alte categorii (art. 252, 332)		2/2	0	2/2
TOTAL		55/90	16/23	71/113

În cauzele penale expediate în judecată de către Procuratura Anticorupție, au fost deferiți justiției următorii subiecți:

SUBIECȚII INFRACTIUNILOR ÎN CAUZELE EXPEDiate ÎN JUDECATĂ DE PROCURATURA ANTICORUPȚIE						
Categorია de subiecți		2024	2023	2022	2021	2020
Președinția RM	Președinți		1	1		
	alți angajați	0				
Parlamentul RM	deputați	3	8		1	
	alți funcționari publici					
Guvernul RM	Prim-miniștri		1			
	prim-viceprim-miniștri					
	viceprim-miniștri					
	miniștri/Başcanul UTA Găgăuzia	1	2			
	vice-miniștri / secretari de stat		1			
Sistemul judiciar	judecători	3	1	2	1	
	funcționari publici					
Procuratura	procurori		3	9	4	2
	funcționari publici				1	
Organele de drept	directori/conducători SIS			1		
	directori/conducători CNA		1			
	directori/conducători MAI					
	directori/conducători Serviciul Vamal					
	directori/conducători SPPS	1				
TOTAL		8	18	13	7	2
Subiecți de rang înalt						
Alți subiecți din organele de drept	ofițeri/colaboratori ai SIS	2	1			
	ofițeri/colaboratori ai CNA					
	ofițeri/colaboratori ai MAI	10	26	60	31	25
	ofițeri/colaboratori ai Serviciul Vamal	4	8	3	3	2
	angajați ai birourilor de probațiune			1		
	angajați ai instituțiilor penitenciare	2	1	1		1
Alți subiecți în sectorul justiției	executori judecătorești	1	4	1	2	
	avocați	4	9	4	5	4
	notari					
	administratori autorizați		1			
Administrația publică locală	președinți de raion		2	1		
	primari		3	4	2	3
	viceprimari				1	
	consilieri	1	2	1		1
	secretari ai consiliului				1	
	alți funcționari publici		9	16	1	7
Administrația publică centrală	conducători ai autorității administrative centrale		5	1		
	funcționari ai ministerelor și subdiviziunilor acestora		5	2		

	funcționari ai altor autorități administrative centrale	7	4	7	4	3
Agenția Servicii Publice	înregistrarea și evidența populației / înmatricularea mijloacelor de transport și calificare auto		9	13	4	2
	cadastru / înregistrarea și licențierea unităților de drept	3				1
Întreprinderi de stat sau municipale	administratori	1	8	3	2	
	contabili			4		
	alți angajați		9	12	15	14
Sectorul financiar-bancar	BNM (angajați, ex-angajați)		1	2		
	conducători ai instituțiilor financiare și subdiviziunilor acestora				3	1
	alți angajați		1		4	
Societăți comerciale	administratori	6	23	18	25	2
	contabili			2	1	
	alți angajați		10	23	14	
Sectorul medical	directori și vice-directori			3	1	
	contabili					
	medici	1	6	7	1	2
Sectorul învățământului	directori și vice-directori					
	contabili					1
	pedagogi		10	2	2	1
Alte categorii de subiecți		63	89	116	192	189
Total Subiecți Speciali (% din TOTAL)		50 (44%)	175 (66%)	204 (64%)	129 (40%)	72 (28%)
TOTAL		113	264	320	321	261

3.1.2.6. Cooperare internațională

Pe parcursul anului 2024, Procuratura Anticorupție a expediat **25 de cereri de asistență juridică internațională** în alte state (România – 6; Statele Unite ale Americii – 2; Federația Rusă – 2; Republica Letonă – 1; Germania – 1; Bulgaria – 1; Israel – 1; Spania – 1; Ucraina – 1; Elveția – 1; Polonia – 1; Cehia – 1; Austria – 1; Leichtenstein – 1; Republica Singapore – 1; Irlanda – 1; Franța – 1; Turcia - 1).

Totodată, pe parcursul anului 2024, Procuratura Anticorupție **a primit spre executare 10 cereri de asistență juridică internațională** din alte state (Polonia – 2; Republica Letonă – 2; Canada – 2; Franța – 1; Ucraina – 1; România – 1; Elveția – 1).

În anul 2024, a fost formată o nouă echipă comună de investigații cu autoritățile competente din Franța, în cadrul unei anchete comune între Republica Moldova și Republica Franceză, ce

investighează o presupusă schemă de corupție prin care persoane publice din Republica Moldova și din alte țări, primesc mită pentru a interfera cu publicarea de către Organizația Internațională a Poliției Criminale (INTERPOL) a Notificărilor Roșii⁴⁸ pentru infractori din diferite țări, anunțați în căutare internațională (infracțiuni prevăzute la art. 324 alin. (3) lit. b) și c) din Codul penal al Republicii Moldova). INTERPOL a alertat autoritățile de drept din Franța, țara gazdă a organizației, despre această schemă și cooperează cu ancheta comună.

Astfel, la moment, în cadrul Procuraturii Anticorupție sunt funcționale **3 echipe comune de investigații**, formate cu suportul Agenției Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust), dintre care: 1 - formată cu autoritățile competente din România, 1 - formată cu autoritățile competente din Letonia și 1 - formată cu autoritățile competente din Franța.

La 25 iulie 2023, în vederea implementării Acordului de cooperare între Republica Moldova și Eurojust, semnat la 10.07.2014, în vigoare din 21.10.2016, urmând recomandările Avizului Comisiei Europene privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană din 17.06.2022, Programul (Agenda) de asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană, aprobat de Consiliul de Asociere UE-Republica Moldova la 22.08.2022, prin Ordinul Procurorului General interimar cu privire la numirea Procurorului de legătură la Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust) nr. 56/12 din 25 iulie 2023, un procuror în Procuratura Anticorupție, a fost numit în calitate de Procuror de legătură la Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust), din data de 31.07.2023.

În așa mod, procurorul de legătură facilitează interacțiunea cu reprezentanții organelor competente ale statelor membre UE la Eurojust, ale statelor cu statut de candidat pentru aderare la UE și ale statelor non-UE cu care Eurojust are încheiate acorduri de cooperare în sferile de competență ale Eurojust; asigură primirea, examinarea și procesarea adresărilor reprezentanților statelor membre UE la Eurojust, ale statelor cu statut de candidat pentru aderare la UE și ale statelor non-UE cu care Eurojust are încheiate acorduri de cooperare și organismele Eurojust; asigură interacțiunea cu oficialii Eurojust și reprezentanții statelor membre UE la Eurojust, ale statelor cu statut de candidat pentru aderare la UE și ale statelor non-UE cu care Eurojust are încheiate acorduri de cooperare.

⁴⁸ O *Notificare Roșie* este o solicitare adresată autorităților de aplicare a legii din întreaga lume pentru a localiza o persoană în scopul extrădării, predării sau altor acțiuni similare. Ea se bazează pe o cerere făcută de o țară membră, care furnizează un mandat de arest sau un ordin judecătoresc, emis de autoritățile judiciare din țara solicitantă.

Pe parcursul conlucrării, echipele comune de investigație existente și-au demonstrat funcționalitatea și eficiența, fiind planificate și realizate, cu suportul Eurojust, diverse acțiuni de urmărire penală, precum audieri, ridicări, percheziții, având loc un schimb rapid și permanent de informații, au fost organizate numeroase ședințe de lucru, atât online, cât și offline, în cadrul investigațiilor desfășurate. Coordonarea și colaborarea strânsă între membrii echipelor comune de investigație a facilitat o reacție rapidă și bine organizată în fața criminalității naționale și transnaționale, iar sprijinul oferit de Eurojust a fost esențial, asigurând resursele necesare și expertiza juridică pentru a maximiza eficiența investigațiilor.

În perioada primului semestru al anului 2024, Procuratura Anticorupție a contribuit la realizarea angajamentelor Republicii Moldova pentru aderarea la Uniunea Europeană, asumate inclusiv față de Comisia Europeană, prin finalizarea completării, conform competențelor sale legale, înainte de termenul limită de 30 iunie 2024, a datelor pe *e-Platforma pentru colectarea datelor privind corupția de nivel înalt și criminalitatea organizată*.

Scopul principal al e-Platformei este de a colecta datele cantitative și calitative necesare pentru evaluarea progresului și pentru înțelegerea dinamicilor proceselor naționale în combaterea corupției de nivel înalt. Aceste informații vor fi integrate anual în Raportul Comisiei Europene privind extinderea Uniunii Europene, subliniind progresele Republicii Moldova în reforma sistemului juridic și în consolidarea statului de drept.

3.1.3. Reprezentarea învinuirii în instanțele judecătorești

3.1.3.1. Analiza sentințelor pronunțate în 2024

Pe parcursul anului 2024, cu participarea procurorilor din Procuratura Anticorupție, instanțele de judecată de fond au pronunțat **183 sentințe**, dintre care de condamnare - **91** în privința a **109 persoane**, de încetare - **64** în privința a **94 persoane**, de achitare - **28** în privința a **48 persoane**. Rezultatele examinării de către instanțele de fond, în anul 2024, a cauzelor Procuraturii Anticorupție, comparativ cu anii 2020-2024, sunt reflectate în tabelul ce urmează:

SENTINȚE PRONUNȚATE					
Perioada de raport	2024	2023	2022	2021	2020
Cauze penale/ persoane examinate cu pronunțarea sentințelor inclusiv:	183/251 (100%/100%)	162/202 (100%/100%)	198/251 (100%/100%)	197/249 (100%/100%)	208/243 (100%/100%)
condamnare	91/109 (49,7%/43,4%)	101/115 (62,3%/56,9%)	131/147 (66,1 %/58,5%)	122/138 (61,9%/ 55,4%)	195/229 (73,9%/70,7)

inclusiv în privința persoanelor juridice	0/1	2/3	0/2	2/3	-
încetare	64/94 (34,97%/37,4%)	31/39 (19,2%/19,4%)	42/58 (21,2%/23,1%)	44/51 (22,4%/20,5)	50/64 (18,9%/19,8%)
achitare	28/48 (15,3%/19,12)	30/48 (18,6%/23,8%)	24/45 (12,1%/17,9%)	31/60 (15,7%/24,1%)	19/31 (7,2%/9,5%)

Numărul cauzelor penale finisate cu sentințe în instanțele de fond pentru anul 2024 a fost în creștere, cu **21** de cauze comparativ cu anul precedent. Rata de condamnare pentru anul 2024 a fost în scădere (49,7% în 2024 comparativ cu 62,3% în 2023) în mare parte datorită creșterii numărului sentințelor de încetate .

În ce privește cele **64 sentințe de încetare** pronunțate de instanțele de fond în privința a **94** persoane, din acestea:

- în **50** sentințe în privința a **68** persoane - procesele penale au fost încetate în legătură cu intervenirea termenului prescripției;
- în privința a **9** persoane - procesele penale au fost încetate în temeiul Legii cu privire la amnistie;
- în alte **4** cauze în privința a **7** persoane - procesele penale au fost încetate pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală;
- în privința a **4** persoane - procesele penale au fost încetate pe motiv că faptele constituiau contravenții;
- în privința a **3** persoane - procesele penale au fost încetate pe motivul decesului inculpaților;
- în **2** cauze penale în privința a **2** persoane - procesele penale au fost încetate pe motivul împăcării părților;
- în **1** cauză penală în privința la **1** persoană – procesul penal a fost încetat pe motiv că inculpatul a fost declarat iresponsabil.

Conform analizei, rata înaltă a sentințelor de încetare în perioada anului 2024 se datorează implicit și modificărilor legislative a Codului penal operate prin Legea 136 din 06.06.2024 (**modificări în vigoare din 06.06.2024 și 07.09.2024 în dependență de articolul incriminat**) prin care s-au adus modificări și completări substanțiale la Codul penal, inclusiv la cap. XV (*Infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică*) prin expunerea unor articole în

redacție nouă, prin excluderea agravantei */de două sau mai multe persoane/*, prin modificarea sancțiunilor. În mare parte, sentințe de încetare au fost pronunțate aferent cauzelor penale ce se referă la comiterea infracțiunilor calificate conform art. 325 alin.(1) CP ce vizează fapte de corupere activă săvârșite în proporții ce nu depășesc 100 u.c. (5000 MDL) (*modalitate care nu a fost delimitată conform legii penale în redacția de pînă la 07.09.2024*).

În circumstanțele de pînă la intrarea în vigoare a modificărilor din 07.09.2024, faptele prevăzute la art.325 alin.(1) CP erau calificate ca și **infracțiuni grave** și se sancționau cu închisoare de pînă la 6 ani cu amendă în mărime de la 2 000 u.c. la 4 000 u.c., iar persoane juridică cu amendă în mărime de la 6 000 u.c. la 10 000 u.c. cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, însă odată cu intervenirea modificărilor, aceleași fapte se califică ca și **infracțiuni ușoare** și se pedepsesc cu amendă în mărime de la 500 u.c. la 1 500 u.c., iar persoana juridică cu amendă în mărime de la 3 000 u.c. la 5 000 u.c. cu privarea de a exercita o anumită activitate. Respectiv, calificarea faptelor prevăzute la art.325 alin.(1) CP ca și infracțiune ușoară impune liberarea de răspundere penală a persoanei vinovate de săvîrșirea acesteia, dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat **2 ani** (*comparativ cu 15 ani în situația de pînă la modificările operate*).

Astfel, în perioada septembrie-decembrie 2024, în cazul a 13 cauze penale instrumentate de Procuratura Anticorupție, referitoare la infracțiuni calificate conform art.325 alin.(1) CP, corespunzător modificărilor legislative, acțiunile persoanelor vinovate au fost calificate în baza legii penale în redacția de după 07.09.2024 care este mai favorabilă inculpaților și se atribuie categoriei de infracțiuni ușoare și, intervenind termenul de prescripție, au fost încetate pe acest temei. Analizând sentințele de încetare în aceste 13 cauze penale se atestă că a fost îmbunătățită semnificativ situația inculpaților vizați în comiterea infracțiunilor prevăzute la art.325 alin.(1) CP (*corupere activă în sumă de pînă la 5000 MDL*), însă această îmbunătățire a privat acuzatorii de dreptul de a obține sentințe de condamnare și de a solicita pedeapsă penală, statul ratînd amenzi în proporție de la 2 000 u.c. la 4 000 u.c. (echivalentul a 100 000 MDL pînă la 200 000 MDL) pe fiecare cauză penală încetată pe acest temei, în raport cu fiecare inculpat vizat în acest gen de infracțiuni. Efectuînd un calcul estimativ raportat la cele 13 cauze penale aferente infracțiunilor de corupere activă și încetate din motivul intervenirii termenului de prescripție, se constată că Procuratura Anticorupție a ratat 13 sentințe de condamnare și încasarea amenzilor pentru acest gen de infracțiuni în proporție cuprinsă de la 1 300 000 MDL - 2 600 000 MDL (*în redacția de pînă la 07.09.2024 amenda fiind obligatorie a fi aplicată împreună cu închisoarea*).

Cu referire la o cauză penală aferentă unei infracțiuni calificate conform art.325 alin.(3) lit.a¹) CP ce viza corupere activă săvîrșită în privința unei persoane cu funcție de demnitate

publică, acțiunile persoanelor vinovate, în rezultatul modificărilor legislative au fost calificate în baza legii penale în redacția de după 07.09.2024 care este mai favorabilă inculpaților și se atribuie categoriei de infracțiuni ușoare și, intervenind termenul de prescripție, a fost încetată pe acest temei. Conform legii penale de până la intrarea în vigoare a modificărilor din 07.09.2024, faptele prevăzute la art.325 alin.(3) lit.a¹) CP erau calificate ca și **infracțiuni grave** și se sancționau cu închisoare de la 6 la 12 ani cu amendă în mărime de la 6 000 u.c. la 8 000 u.c., iar persoane juridică cu amendă în mărime de la 14 000 u.c. la 18 000 u.c. cu privarea de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice, însă odată cu intervenirea modificărilor, aceleași fapte se califică ca și **infracțiuni ușoare** și se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1 000 u.c. la 2 000 u.c. sau cu închisoare de până la 2 ani, iar persoana juridică cu amendă în mărime de la 4 000 u.c. la 7 000 u.c. cu privarea de dreptul a exercita o anumită activitate.

Efectuând un calcul estimativ raportat la această cauză penală aferentă infracțiunii de corupere activă săvârșită în privința unei persoane cu funcție de demnitate publică și încetată din motivul intervenirii termenului de prescripție, se constată că Procuratura Anticorupție și în acest caz a ratat o sentință de condamnare și încasarea amenzii pentru acest gen de infracțiune în proporție cuprinsă de la 6 000 u.c. la 8 000 u.c. echivalentul a unei amenzi cuprinse între 300 000 MDL la 400 000 MDL (*în redacția de până la 07.09.2024 amenda fiind obligatorie a fi aplicată împreună cu închisoarea*).

Totodată, se identifică o sentință de încetare în privința a doi inculpați aferentă acțiunilor calificate ca corupere pasivă săvârșite de două sau mai multe persoane conform prevederilor art. 324 alin.(2) lit.b) CP (*în redacția de până la 07.09.2024*). Odată cu intervenirea modificărilor legislative, a fost exclusă agravanta */de două sau mai multe persoane/* și infracțiunile comise în proporții ce nu depășesc 5000 MDL au fost calificate conform prevederilor art.324 alin.(1) CP (*în redacția de după 07.09.2024*) fiind atribuite la categoria infracțiunilor ușoare (*anterior fiind infracțiuni grave*). Respectiv, ca și în cazul art.325 alin.(1) CP, expus supra, termenul de prescripție a acestei infracțiuni fiind de 2 ani (*comparativ cu 15 ani care erau anterior*) și din motivul intervenirii acestuia, cauza penală a fost încetată, persoanele vinovate fiind liberate de răspundere penală pe acest temei.

Efectuând un calcul estimativ raportat la această cauză penală aferentă infracțiunii de corupere pasivă și încetată din motivul intervenirii termenului de prescripție, se constată că Procuratura Anticorupție a ratat o sentință de condamnare și încasarea amenzii pentru acest gen de infracțiune în proporție cuprinsă de la 6 000 u.c. la 8000 u.c. echivalentul a 300 000 MDL - 400 000 MDL per inculpat (*în redacția de până la 07.09.2024 amenda fiind obligatorie a fi aplicată*

împreună cu închisoarea).

De asemenea, se identifică o sentință de încetare în privința unui inculpat – persoană cu funcție de demnitate publică care a comis infracțiune de depășire a atribuțiilor de serviciu calificate conform prevederilor art. 328 alin.(3) lit.b) CP (*în redacția de până la 07.06.2024*). Odată cu intervenirea modificărilor legislative precitate supra, acuzatorii urmează a ține cont de faptul că mărimea daunelor în proporții considerabile au fost expres prevăzute în art.126 alin.(2) din CP (*prevederi care au intrat în vigoare la 07.09.2024*). Astfel, în cauzele penale în care daunele provocate nu ating pragul valoric al proporțiilor considerabile, adică nu depășesc 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare în momentul săvârșirii faptei - acțiunile persoanei cu funcție de demnitate publică care a comis acțiuni de depășire a atribuțiilor de serviciu calificate conform prevederilor art. 328 alin.(3) lit.b) CP (*infracțiune gravă*) au fost calificate conform prevederilor legii penale în vigoare din 07.06.2024 - art.328 alin.(2) lit.a) CP (*infracțiune mai puțin gravă*), care este mai favorabilă inculpatului, iar din motiv că daunele provocate nu ating pragul valoric al proporțiilor considerabile, procesul penal a fost încetat cu tragerea persoanei la răspundere contravențională în baza art.313 din Codul contravențional (*contravenție*) Procuratura ratînd o sentință de condamnare.

Analizînd minuțios numărul sentințelor de încetare obținute în perioada de raport de către Procuratura Anticorupție, statuăm asupra faptului că 16 sentințe din cele 64 raportate, au fost obținute în rezultatul modificărilor legislative operate prin Legea 136 din 06.06.2024 și acestea reprezintă aproximativ 25% din numărul sentințelor de încetare și 9% din numărul total de sentințe obținute, fapt care redă un tablou clar că în lipsa modificărilor legislative, starea la capitolul sentințe de încetare ar fi fost aproximativ similară cu anii precedenți sau într-o ușoară creștere, ceea ce ar fi echilibrat și numărul sentințelor de condamnare la nivelul stabilit în anii precedenți.

Cu referire la cele **28 sentințe de achitare** pronunțate de instanțele de fond în anul 2024 în privința a **48 persoane**, lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile persoanei a servit drept temei pentru achitarea a **42 persoane**, alte **6 persoane** au fost achitate din motivul lipsei faptului infracțiunii.

Fiind examinate *cauzele și condițiile* care au stat la baza emiterii de către instanțele de fond a sentințelor de achitare, pot fi evidențiate:

- imposibilitatea asigurării prezentării în ședința de judecată a probei cu martori (*în special cei audiați prin comisii rogatorii*), inclusiv datorită migrării intensive a populației Republicii Moldova peste hotarele țării;
- aprecierea incorectă și unilaterală de către instanțele de judecată a probelor acumulate

în cadrul urmăririi penale, precum și celor prezentate și cercetate în instanța de judecată;

- aplicarea eronată de către instanțele de judecată a legii;
- invocarea formală în motivarea sentinței a încălcărilor procesuale fără a se reacționa la acestea în dispozitiv.

Analizând cantitativ și calitativ sentințele de achitare obținute în perioada de raport de către Procuratura Anticorupție, numeric nu diferă semnificativ de anii precedenți fiind chiar într-o ușoară scădere comparativ cu anii 2023, 2021, pronunțate fiind în număr egal pe cauze ce vizează infracțiuni de corupție în sfera publică și cauze penale ce vizează infracțiuni conexe actelor de corupție, preponderent pe motivul lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile persoanelor inculpate.

În toate cauzele penale finisate în anul 2024 cu sentințe de achitare în instanțele de fond, acuzatori au contestat respectivele sentințe în instanțele de apel și recurs.

Cu referire la **sentințele de condamnare**, în anul 2024, ca urmare a examinării în fond, instanțele de judecată au pronunțat **91** sentințe de condamnare, în privința a **109 persoane**, cărora le-au fost stabilite următoarele categorii de pedepse:

- **Închisoare** (închisoare sau închisoare cu amendă) – pentru 23 persoane, 20,18 % din totalul celor 109 persoane (comparativ cu 20,8 % în 2023);
- **Închisoare parțial suspendată cu aplicarea art. 90¹ CP** (închisoare parțial suspendată sau închisoare parțial suspendată cu amendă) - pentru 1 persoană (comparativ cu 0 în 2023);
- **Închisoare suspendată cu aplicarea art. 90 CP** (închisoare suspendată sau închisoare suspendată cu amendă) – pentru 46 persoane, 43,1% (comparativ cu 46,0 % în 2023);
- **Amendă** – pentru 39 persoane (dintre care 1 persoană juridică), 35,7 % (comparativ cu 32,1 % în 2023).

Repartizînd categoriile de pedepse dispuse în cauzele cu sentințe de condamnare, acestea pot fi indicate după cum urmează:

PEDEAPSA DISPUSĂ ÎN CAZURI CU CONDAMNARE ÎN 2024					
Perioada de raport	2024	2023	2022	2021	2020
Închisoare reală (incl. cu amendă)	20,2%	20,8%	12,2%	11,6%	6,3%
Închisoare parțial suspendată cu aplicarea art.90 ¹ CP	1%	0	0	0	0
Închisoare suspendată conf. art. 90 CP (incl. cu amendă)	43,1%	46,0%	43,5%	47,8%	50,0%

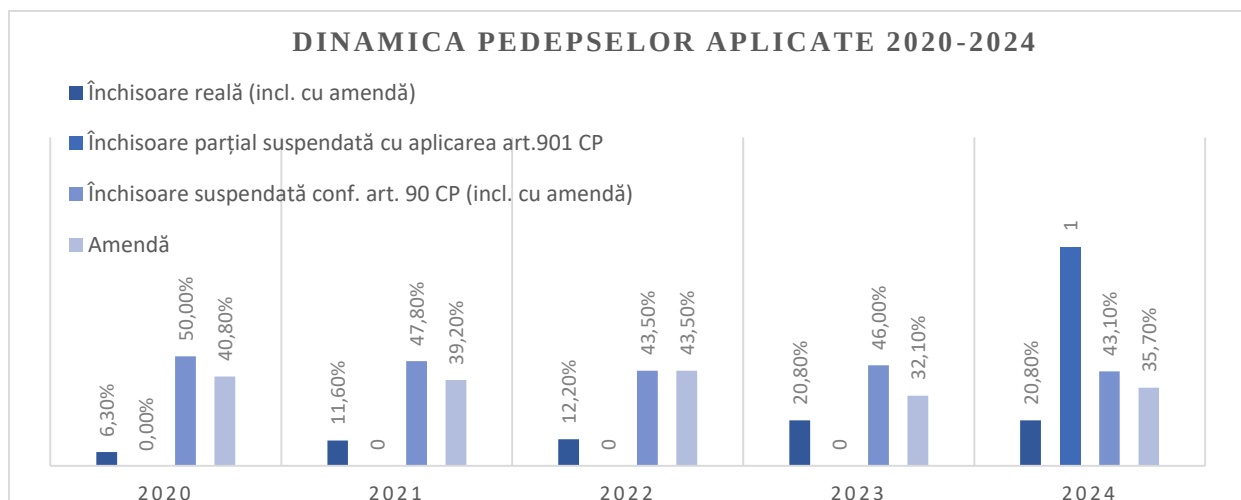

Amendă	35,7%	32,1%	43,5%	39,2%	40,8%
--------	-------	-------	-------	-------	-------

În 2024, **amenda** a fost dispusă ca pedeapsă principală în 32 sentințe în privința a 39 persoane, în mărime totală de **12 632 500 lei**, comparativ cu 30 sentințe în privința a 37 persoane, în mărime totală de 10 226 250 lei, în anul 2023.

Totodată, în 2024, instanțele de fond au dispus **confiscarea** bunurilor provenite din sau destinate pentru comiterea infracțiunii, în 72 de sentințe în valoare totală de **62 354 725 lei**, și 1 telefon mobil, comparativ cu 72 de sentințe în 2023, valoarea bunurilor supuse confiscării constituind 2 329 208 lei.

Așadar, în anul 2024, valoarea amenzilor și confiscărilor dispuse de judecători în cauzele expediate în judecată de Procuratura Anticorupție a atins 74.987.225 MDL, o creștere de 600% față de anul precedent și o sumă mai mare decât suma totală pentru ultimii 4 ani (2023: 12,545,980 MDL; 2022: 17,113,932 MDL; 2021: 10,613,916 MDL; 2020: 8,637,720 MDL – în total, 48,911,548 MDL). Această creștere semnificativă denotă că Procuratura Anticorupție investighează și trimite în judecată cauze de corupție mai complexe și mai semnificative, care rezultă în amenzi mai impunătoare ca pedepse și confiscări de bunuri infracționale în sume mari.

Divizând cauzele penale în care au fost **pronunțate sentințe în anul 2024** după **categoriile de infracțiuni**, se constată că cele mai multe se referă la ***infracțiuni de corupție în sfera publică*** (125 de cauze penale din **183** de cauze penale, sau **68%** din total), cu o rată de condamnare pentru această categorie de infracțiune mai mare decât pentru alte categorii, date reflectate în tabelul de mai jos:

SENTINȚE ÎN PRIMA INSTANȚĂ DUPĂ CATEGORIA DE INFRACTIUNE					
Infrațiunea	Cond.	Încet.	Achit.	TOTAL (nr.)	TOTAL (%)

infrațiuni de corupție în sfera publică						
luare de mită	(art.324 CP)	8	14	7	29	16%
dare de mită	(art.325 CP)	26	14	3	43	23%
trafic de influență	(art.326 CP)	40	9	4	53	29%
infrațiuni de corupție în sfera privată						
luare de mită	(art.333 CP)	3	1	0	4	2%
dare de mită	(art.334 CP)					
infrațiuni conexe actelor de corupție						
abuz de putere sau de serviciu (sf. publică)	(art.327 CP)	0	1	0	1	1%
abuz de putere sau de serviciu (sf. privată)	(art.335 CP)	0	1	0	1	1%
depășirea atribuțiilor de serviciu	(art.328 CP)	0	4	2	6	3%
neglijență	(art.329 CP)	0	1	1	2	1%
alte infrațiuni						
infrațiuni contra justiției	(art.303-323 CP)	0	3	4	7	4%
îmbogățire ilicită	(art.330 ²)					
fals în declarație	(art.352 ¹ CP)	0	1	3	4	2%
infrațiuni contra patrimoniului	(art.190-191 CP)	5	6	1	12	7%
infrațiuni financiar-bancare	(art.238-240 CP)	1	0	0	1	1%
spălarea banilor	(art.243 CP)	3	0	1	4	2%
finanțarea partidelor politice	(art.181 ¹ -181 ³ CP)	1	0	0	1	1%
alte categorii		4	9	2	15	8%
TOTAL		91	64	28	183	
% din TOTAL		50%	35%	15%	100%	

În ce privește **termenele de examinare a cauzelor penale** în instanțele de judecată, urmează de menționat că la 01.01.2024, Procuratura Anticorupție reprezenta învinuirea în **513** cauze în privința la 1024 persoane. La 01.01.2025, Procuratura Anticorupție reprezintă învinuirea în 398 cauze în privința la 879 persoane.

Dintre cele 183 sentințe pronunțate în anul 2024, 40 cauze penale – 21,8 % din total – au fost examinate **în termen de până la un an**. Majoritatea cauzelor penale în care au fost pronunțate sentințe în anul 2024 – **52,4 % de cauze – au fost examinate în mai puțin de 2 ani**. Dar în general, datorită faptului că pe rol sunt multe dosare a căror termen de examinare este mai mare, **termenul mediu** în care au fost examinate cauzele penale cu pronunțarea sentinței în prima instanță este de **aproximativ 2,5 ani**.

TERMENUL DE EXAMINARE A CAUZELOR PENALE CU SENTINȚE PRONUNȚATE DE PRIMA INSTANȚA ÎN 2024		
Durata examinării	Numărul de cauze	Procentul din total
Până la 1 an	40	21,8%
între 1-2 ani	56	30,6%
între 2-3 ani	24	13,1%
între 3-4 ani	19	10,3%
între 4-5 ani	13	7,1%
peste 5 ani	31	16,9%
TOTAL	183	

Astfel, persistă o extindere în timp a termenilor examinării judiciare în unele cauze penale și aceasta datorită specificului categoriilor de infracțiuni, complexității cauzelor și numărului mare de participanți la proces.

Totodată, necesită imperativ a fi remarcat faptul că, pe parcursul anului 2024, în Secția Judiciară a Procuraturii Anticorupție activau constant doar **8 procurori** (dintre care o parte au demisionat ca rezultat al inițierii procesului de vetting, fiind înlocuiți pe segmentul reprezentării acuzării de stat cu alți procurori din cadrul altor secții), iar la finele perioadei de raport, în Secția Judiciară activau **9 procurori**. Cu toate acestea, pe parcursul anului 2024, acuzatorii de stat din cadrul Procuraturii Anticorupție au participat în total în aproximativ **5212 ședințe de judecată** – cu **1000 ședințe mai mult comparativ cu anul 2023** (4223 ședințe de judecată), chiar dacă în Procuratura Anticorupție au activat efectiv cu 10 procurori mai puțini în anul 2024 comparativ cu anii precedenți, unii acuzatori participând în mai mult de 500 ședințe în anul 2024 (o rată de mai mult de 3 ședințe pe zi lucrătoare).

Printre **subiecții vizați în sentințele pronunțate** în 2024 de instanțele de fond, cu participarea procurorilor Procuraturii Anticorupție, au fost găsiți vinovați următorii subiecți (sentințe de condamnare sau încetare):

Parlament

- 1 ex-vicepreședinte al Parlamentului;
- 1 deputat Găgăuzia;

Guvern

- 1 ex-ministru al tineretului și sportului;

Sistemul de justiție

- 1 judecător;
- 1 procuror;
- 1 consultant al procurorului;
- 4 avocați;
- 1 executor judecătoresc;
- 1 administrator al procesului de insolabilitate;

Organele de drept

- 21 colaboratori MAI;
- 1 angajat al poliției de frontieră;
- 1 șef serviciul juridic penitenciar;

Frauda Bancară

- 1 ex-președinte interimar al SA Banca de Economii;

Laundromat

- 2 judecători;

Alte categorii

- 1 director al Centrului Sportiv pentru Pregătirea Loturilor Naționale;
- 2 angajați ANSA;
- 1 angajat al ASP;
- 2 primari;
- 1 vice-primar;
- 1 președinte de raion;
- 1 inginer cadastral;
- 1 șef de secție CNAM;
- 2 angajați ÎS Alimentația publică;
- 11 angajați ÎS CFM;
- 1 expert în cadrul Secției înmatricularea transportului din cadrul ASP;
- 1 medic;
- 1 medic veterinar;
- 1 contabil-șef IMSP Ceadâr-Lunga;
- 1 șef direcție Inspekția Ecologică.

3.1.4. Rezultatele activității Procuraturii Anticorupție în domeniul recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiuni și a cheltuielilor judiciare

În perioada anului 2024, Procuratura Anticorupție a menținut activitatea în domeniul recuperării prejudiciului și a bunurilor obținute pe cale criminală în legătură cu desfășurarea

urmăririi penale și judecarea cauzei. Tabelul ce urmează expune datele statistice privind asigurarea recuperării prejudiciului în cadrul urmăririi penale pe parcursul anului 2024.

				Procuratură	OUP
Prejudiciul cauzat	Valoarea totală în lei a prejudiciului		1	2 383 956 566,88	1 884 142
	Inclusiv	Cauzat autorităților publice/bugetului public	2	2 346 043 498,37	
		Pe cauze trimise în judecată (conform rechizitoriului)	3	5 241 861	1 884 142
		Pe cauze clasate pe motive de reabilitare (art.275 pct.1-3) CPP)	4		
		Pe cauze clasate pe motive de nereabilitare	5		
		Pe cauze suspendate condiționat	6		
		Pe cauze suspendate	7		
		Pe cauze restante la 31.12.2024	8	2 378 714 705,88	
		Din ele: cu autori neidentificați	9		
Prejudiciul reparat în cursul urmăririi penale	Valoarea totală în lei a prejudiciului		10		
	Inclusiv	Cauzat autorităților publice/bugetului public	11		
		Pe cauze trimise în judecată (conform rechizitoriului)	12		
		Pe cauze clasate pe motive de reabilitare (art.275 pct.1-3) CPP)	13		
		Pe cauze clasate pe motive de nereabilitare	14		
		Pe cauze suspendate condiționat	15		
		Pe cauze suspendate	16		
		Pe cauze restante	17		
		Valoarea bunurilor ridicate și restituite	18		
Prejudiciul reparat benevol	19				
Punerea bunurilor sub sechestr	Valoarea totală în lei		20	102 448 125,35	1 320 636
	Inclusiv	Pentru asigurarea prejudiciului cauzat autorităților publice/bugetului public	21	5 045 778	
		Pe cauze trimise în judecată (conform rechizitoriului)	22	98 088 422	1 320 636
		Pe cauze restante	23	4 359 703,35	
		Pe alte categorii de cauze	24		

3.1.5. Principalele rezultate în activitatea Procuraturii Anticorupție pentru anul 2024

În anul 2024, activitatea Procuraturii Anticorupție a fost concentrată pe reducerea restanțelor cauzelor penale aflate în conducere și exercitare, s-a pus accentul pe investigarea și finalizarea urmăririi penale în dosare de rezonanță, în privința subiecților speciali, din sistemul de justiție și infracțiunilor grave și deosebit de grave, în detrimentul unor rezultate cantitative. O parte semnificativă a activității a fost dedicată identificării și retragerii din gestiunea Procuraturii Anticorupție a unor cauze penale care nu aveau un caracter complex, de rezonanță sau nu vizau subiecți speciali, acestea fiind transmise altor organe competente. În paralel, au fost întreprinse măsuri pentru asigurarea unui regim riguros de integritate instituțională, având în vedere importanța menținerii unui sistem de justiție corect și transparent.

În anul de raport, valoarea confiscărilor dispuse de judecători în cauzele expediate în judecată de Procuratura Anticorupție a atins **74.987.225 MDL**, o creștere de 600% față de anul precedent și o sumă mai mare decât suma totală pentru ultimii 4 ani. Această creștere semnificativă denotă că Procuratura Anticorupție investighează și trimite în judecată cauze de corupție mai complexe și mai semnificative, care rezultă în amenzi mai impunătoare ca pedepse și confiscări de bunuri infracționale în sume mari.

În 2024, Procuratura Anticorupție a reprezentat acuzarea în instanțele de judecată și a obținut sentințe în **183** de cauze penale, în privința la 251 persoane – o creștere semnificativă față de anul 2023 în care au fost pronunțate sentințe în privința la doar 202 persoane. Mai mult de 20% de persoane condamnate au primit pedeapsa de închisoare cu executare (23 persoane), o cifră similară cu anul 2023 și în creștere față de anii precedenți (6%, 11%, 12% în anii 2020, 2021, 2022, respectiv).

Rata achitării în cauzele Procuraturii Anticorupție a *scăzut* față de anul precedent, ceea ce denotă o calitate mai înaltă a dosarelor trimise în judecată. Peste 100 din sentințele pronunțate în 2024 au fost în cauze penale recente, trimise în judecată de Procuratura Anticorupție în 2022 (37 cauze), 2023 (51 cauze) și 2024 (19 cauze).

În perioada de raport, a fost finalizată urmărirea penală în privința unor subiecți speciali de rang înalt, inclusiv deputați, judecători, avocați și alții. Un segment important al activității Procuraturii Anticorupție, l-a constituit investigarea infracțiunilor de finanțare ilegală a partidelor politice, urmărirea penală în privința unor subiecți speciali, fiind finisată cu trimiterea cauzelor în

instanța de judecată. Investigarea acestor categorii de infracțiuni a necesitat concentrarea resurselor umane și administrative impunătoare, inclusiv din cadrul Procuraturii Anticorupție.

Reducerea sub aspect cantitativ a numărului de sesizări, cauze penale investigate și finisate, a fost determinată de **criterii obiective**, inclusiv, după cum urmează:

- modificarea legislației procesual penale referitoare la competența Procuraturii Anticorupție, fapt ce a determinat reducerea considerabilă a numărului de sesizări și soluții în cauzele penale;
- retragerea din gestiunea Procuraturii Anticorupție, a cauzelor penale care nu reprezentau caracter complex, de rezonanță sau nu vizau subiecți speciali, cu transmiterea lor altor organe;
- antrenarea unui grup de procurori la pregătirea multiplelor avize pentru proiectele de legi, precum și în activități analitice, fapt ce i-a distras de la activitatea procesuală de bază, în cauzele penale;
- antrenarea resurselor umane și administrative importante la investigarea finanțării ilegale a partidelor politice și în alte dosare de rezonanță pendinte, inclusiv dosarul „Frauda Bancară” și „Laundromatul Rusesc”, în detrimentul altor cauze penale;
- efectul supunerii vetting-ului a creat o atmosferă de incertitudine și a determinat procurorii din cadrul Procuraturii Anticorupție, să fie reticenți în adoptarea unor soluții în cauzele penale, nefiind o claritate pentru procurori, ce reprezintă „hotărâri arbitrare” sau „vădit nerezonabile” și cum hotărârile procurorilor vor fi apreciate de Comisia Vetting.

SECȚIUNEA 3.2. Activitatea Procuraturii Pentru Combaterea Criminalității Organizate Și Cauze Speciale

3.2.1. Misiunea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale

Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (*în continuare PCCOCS*) este o subdiviziune structurală independentă a sistemului Procuraturii, care își desfășoară activitatea în baza Legii nr. 3 din 25.02.2016 „Cu privire la Procuratură”, Legea nr. 159 din 07.07.2016 „Cu privire la procuraturile specializate”, Codul de procedură penală, Codul penal, alte legi și acte normative instituționale și dispune de competență teritorială pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Procurorii din cadrul PCCOCS au atribuții de exercitare a urmăririi penale în cauzele penale potrivit art.270² alin.(1) pct.1-6 din Codul de procedură penală, inclusiv infracțiuni contra păcii și

securității omenirii, infracțiuni contra securității publice și ordinii publice, infracțiuni săvârșite de grupuri criminale organizate și organizații criminale etc:

- 1) *infracțiunilor cu caracter terorist în sensul art.134¹¹ din Codul penal;*
- 2) *infracțiunilor prevăzute la art.135–144, art.166¹ alin.(3) și (4), art.283, 284, 295–295², 337–346 din Codul penal;*
- 3) *infracțiunilor prevăzute la art.243 din Codul penal, dacă bunurile provin din infracțiunile date în competență conform prezentului articol ori dacă infracțiunea a fost descoperită de aceasta și nu se cunoaște infracțiunea principală;*
- 4) *infracțiunilor prevăzute la art.244, 248–248² și 249 din Codul penal, dacă valoarea în vamă a mărfurilor, a drepturilor de import sau a prejudiciului cauzat prin infracțiune depășește valoarea de 50000 de unități convenționale;*
- 5) *infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave săvârșite de un grup criminal organizat în sensul art.46 din Codul penal, cu excepția celor menționate la art.270¹alin.(1) din prezentul cod;*
- 5) *infracțiunilor săvârșite de o organizație (asociație) criminală în sensul art.47 din Codul penal.*

De asemenea, în conformitate cu prevederile art.270² alin.(2) din Codul de procedură penală, procurorii **conduc urmărirea penală** în cauzele în care urmărirea penală este efectuată de către organele de urmărire penală cu competență teritorială generală ale :

 Serviciului Vamal,

 Serviciului Fiscal de Stat,

 Ministerului Afacerilor Interne:

- ☐ *Direcția Urmărire Penală a Inspectoratului National de Investigații (creată prin comasarea la 01.08.2023 a următoarelor unități: DGUP, DII și CCTP);*
- ☐ *Organul de urmărire penală al Inspectoratului general al poliției de frontieră al MAI (IGPF);*
- ☐ *Organul de urmărire penală al Serviciului protecție internă și anticorupție al MAI (SPIA).*

Totodată, PCCOCS examinează și cauze speciale, care le includ pe cele ce țin de domeniile ciberneticii, torturii sau terorismului. Pe lângă sediul central din Chișinău, prin structura sa organizațională, PCCOCS este prezentă în regiunile de nord și sud, prin oficiile din Bălți și Cahul. În activitatea sa, procuratura specializată conduce urmărirea penală pe domeniile sale de responsabilitate, prin exercitarea ei de către poliție, autoritatea vamală și fiscală.

În aceeași ordine de idei, în conformitate cu prevederile art.9 alin.(4) lit. c) al Legii nr.3/2016 *cu privire la Procuratură*, procurorii din cadrul PCCOCS **reprezintă învinuirea în instanța de judecată** de fond, de apel și de recurs în cauzele în care au condus sau au exercitat urmărirea penală.

În realizarea activităților PCCOCS, conform statelor de personal dispune de un efectiv de 59 procurori, dintre care procurorul-șef, 6 adjuncți și 52 procurori în procuratură (16 în Secția exercitare a urmăririi penale, 15 în Secția conducerea urmăririi penale, 12 în Secția reprezentare a acuzării de stat, 5 în Oficiul „Nord” și 4 în Oficiul „Sud”).

De facto, în anul 2024, în cadrul PCCOCS au activat **52 procurori** de execuție, din care 10 procurori au fost delegați, împrejurări ce atestă că numărul procurorilor de execuție este insuficient în raport cu sarcinile care sunt puse pentru a fi realizate. De asemenea, au activat:

- **1 funcționar public de conducere** (Șeful Serviciului informare și comunicare cu mass-media)

- **26 consultanți** ai procurorului din 38 funcții (din care 2 aflați în concediu de îngrijirea copilului; 2 delegați în alte procuraturi teritoriale; 8 funcții vacante). În ultimul trimestru al anului, **6 consultanți au demisionat din funcție**. Temeiurile demisiei au fost diverse, inclusiv accederea în funcția de procuror deoarece erau absolvenți INJ, identificarea unui post de muncă cu un salariu mai atractiv, etc.

- **7 specialiști** (1 în concediu de îngrijire a copilului, 1 demisionat)

- **11 ofițeri de urmărire penală.**

- **5 ofițeri de investigații**, iar pe tot parcursul anului statele de ofițeri au fost completate parțial.

- **4 șoferi și 3 îngrijitori de încăperi.**

În anul 2024, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a mediatizat **239** – comunicate pe pagina web oficiale și note de presa pe rețele. Dintre acestea, în 10 cazuri subiectele au vizat lezarea drepturilor minorilor; 36- cazuri de trafic de ființe umane și, respectiv - alte cauze penale de rezonanță socială sporită, șeful Serviciului Informare și Comunicare cu mass-media fiind în contact permanent cu jurnaliștii, inclusiv prin furnizarea detaliilor suplimentare.

Au fost organizate **2 conferințe** pe două cazuri de rezonanță investigate de către PCCOCS (*conferința cu reprezentanții SIS pe speța numită generic ”Instruirea tinerilor din Moldova în Rusia și Balcani în scop de destabilizare”, și conferința cu reprezentanții IGP pe cazul „omorului de la Rîșcani”*).

Au fost realizate și publicate **4 producții video** destinate informării societății despre misiunea PCCOCS și prevenirii infracțiunilor din competența acesteia:

- **Misiunea PCCOCS** (video);⁴⁹
- **TFU: 70 de condamnați**, cu participarea procurorilor PCCOCS, doar în anul precedent, pentru trafic de ființe umane (video);⁵⁰
- **Abuzarea on-line a copiilor**: prevenție și pedeapsă (video);⁵¹
- **Lupta procurorilor PCCOCS cu grupurile infracționale specializate în traficul de droguri** - redată într-o scurtă animație (video).⁵²

La fel, a fost publicată o serie de scurte materiale video privind segmentul de activitate al procuraturii specializate.

Tot în anul 2024, au fost realizate **2 interviuri tematice** privind specificul activității procuraturii specializate, realizate cu procurori din cadrul PCCOCS:

- „Abuzul on-line a copiilor: prevenție și pedeapsă”⁵³;
- „70 de condamnați, cu participarea procurorilor PCCOCS, doar în anul precedent, pentru trafic de ființe umane”⁵⁴; precum și **alte 21 de interviuri** la subiectele dosarelor de rezonanță acordate de procurori și purtătorul de cuvânt.

3.2.2. Activitatea privind urmărirea penală

3.2.2.1. Exercițarea urmăririi penale

Pe parcursul anului 2024, procurorii PCCOCS au exercitat urmărirea penală în **488 cauze penale**, comparativ cu 590 cauze penale în perioada a 12 luni ale anului precedent, la finele perioadei de raport, în rest aflându-se 387 cauze penale.

⁴⁹ Video: <https://procuratura.md/pccocs/comunicate/pccocs-format-video/la-pccocs-misiunea-noastra-este-clara-protejam-moldova-de>

⁵⁰ Video: <https://procuratura.md/pccocs/comunicate/pccocs-format-video/70-de-condamnati-cu-participarea-procurorilor-pccocs-doar-anul>

⁵¹ Video: <https://procuratura.md/pccocs/comunicate/pccocs-format-video/abuzarea-line-copiilor-preventie-si-pedeapsa-0>

⁵² Video: <https://procuratura.md/pccocs/comunicate/pccocs-format-video/lupta-procurorilor-pccocs-cu-grupurile-infracționale-specializate-0>

⁵³ <https://procuratura.md/pccocs/comunicate/pccocs-format-video/70-de-condamnati-cu-participarea-procurorilor-pccocs-doar-anul#:~:text=C%C4%83utare,70%20de%20condamna%C8%9Bi%2C%20cu%20participarea%20procurorilor%20PCCOCS%2C%20doar%20%C3%AEEn%20anul%20precedent%2C%20pentru%20trafic%20de%20fiin%C8%9Be%20umane,-30.01.2024>

⁵⁴ [20participarea%20procurorilor%20PCCOCS%2C%20doar%20%C3%AEEn%20anul%20precedent%2C%20pentru%20trafic%20de%20fiin%C8%9Be%20umane,-30.01.2024](https://procuratura.md/pccocs/comunicate/pccocs-format-video/70-de-condamnati-cu-participarea-procurorilor-pccocs-doar-anul#:~:text=C%C4%83utare,70%20de%20condamna%C8%9Bi%2C%20cu%20participarea%20procurorilor%20PCCOCS%2C%20doar%20%C3%AEEn%20anul%20precedent%2C%20pentru%20trafic%20de%20fiin%C8%9Be%20umane,-30.01.2024)

Respectiv, din numărul total de cauze penale aflate în exercitarea urmăririi penale, au fost **finalizate 56** cauze penale, dintre care, în instanța de judecată cu **rechizitoriu au fost expediate 39** cauze penale, **urmărirea penală a fost încetată/clasată în 17 cauze penale.**

Suspendarea urmăririi penale s-a dispus în **22** cauze penale.

Totodată, în perioada de raport, la cauzele inițiale au fost **conexate 24** cauze penale, iar expediate conform **competenței** au fost **23** de cauze penale.

În continuare sunt prezentate date privind **dinamica activității de exercitare a urmăririi penale, în raport cu perioada similară a anilor 2020-2024.**

Indicii statistici pe domeniul de exercitare al urmăririi penale, pentru perioada anului 2024, sunt reflectați *infra*:

Perioada	2020	2021	2022	2023	2024
Cauze totale în exercitare	663	585	620	590	448
Cauze penale restante la începutul perioadei raport	326	261	265	322	328
Cauze penale pornite	140	162	167	162	106
Cauze parvenite de la alte organe	197	162	188	106	14
Cauze penale disjuncte	84	65	86	52	25
Cauze finalizate	179	113	119	86	56
Cauze expediate în instanță	91	73	97	58	39
Numărul persoanelor trimise în judecată	138	138	162	93	55
Cauze clasate (încetate)	88	40	22	28	17
Cauze suspendate	92	63	28	41	22
Cauze penale conexate	88	75	62	79	24
Expediate după competență	49	69	89	56	23
Restante la sfârșitul perioadei de raport	261	265	322	328	387

În aceeași ordine de idei, în perioada de raport, procurorii au examinat conform art. 274 CPP – **170** procese penale, din care **6 p.p. restante** din 2023, și, respectiv **164** sesizări **înregistrate** în 2024 în Registrul nr.1 de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni.

Din totalul de **170** procese penale, în **106** cazuri procurorii au dispus **pornirea** urmăririi penale, iar în **54** cazuri au adoptat soluții de **refuz** în pornirea urmăririi penale (din lipsa faptului infracțiunii sau elementelor infracțiunii), iar alte **10** p.p. au **rămas** în gestiunea procurorilor la sfârșitul perioadei de raport.

3.2.2.2. Conducerea urmăririi penale

Activitatea de conducere a urmăririi penale pe parcursul perioadei anului 2024 a fost efectuată de către 19 procurori din cadrul Secției conducere a urmăririi penale a PCCOCS, care au condus **1916** cauze penale (*1796 în 2023*), încărcătura a fost de circa 100 cauze penale în conducere per/procuror, care se prezintă spre analiză conform datelor statistice, pentru expunerea indicelui cantitativ al activității.

Potrivit sistemul informațional al instituției, procurorii PCCOCS au condus urmărirea penală în **1027** cauze penale (*2023- 1039 c.p. MAI și SV*), precum și 299 cauze penale penale în care urmărirea penală este efectuată de organul de urmărire penală a Serviciului Fiscal de Stat, care la 31.12.2024 constituiau.

În perioada de raport se păstrează tendința ascendentă a numărului de cauze penale aflate în conducerea procurorilor. Fenomenul dat se datorează reorganizării organelor de urmărire penală cu competență generală teritorială din cadrul MAI în vara anului 2023, astfel încât în 2024 acestea au început activitatea pe deplin, fapt care a și dus la majorarea numărului de cauze penale în rest.

În alte **132** de cauze penale (*2023- 79 c.p.*), urmărirea penală a fost suspendată în baza art. 287² din Codul de procedură penală, din motivul că nu a fost identificat făptuitorul.

Procurorii au finalizat urmărirea penală în **243** (*342 cauze în 2023*) cauze penale, dintre care:

- expediate în instanța de judecată cu **rechizitoriu** – **212** cauze (*2023- 220 c.p.*);
- **încetată/clasată** urmărirea penală- **106 cauze penale** (*2023- 122 c.p.*);
- **suspendate** conform prevederilor art. 287¹ CPP – **132 cauze penale** (*79 -2023*).

Alte **282** cauze penale (*2023-178 c.p.*) au fost **conexate** la dosarele de bază.

În aceeași perioadă, către organele de urmărire penală au fost **restituite**, în baza art.292 din Codul de procedură penală, **25 cauze penale**, toate cu indicații formulate de procuror, întru completarea urmăririi penale.

Respectiv, în gestiunea ofițerilor de urmărire penală și conducerea procurorilor, la situația 30.11.2024 se aflau **1027 dosare penale (835-2023-835 c.p.)**.

Tabelul *infra* reflectă datele statistice privind conducerea urmăririi penale, în raport cu perioada similară a anilor precedenți:

PERIOADA	2021	2022	2023	2024
Cauze penale restante la 01.01.	517	749	835	1027
Total cauze în conducere	1752	1807	1743	2003
Cauze înaintate procurorului	530	398	392	329
Cauze finalizate	300	362	342	318
Cauze expediate în instanță	153	255	220	212
Cauze clasate (încetate)	147	114	122	106
Cauze suspendate	82	78	79	132
Cauze expediate după competență	233	330	309	244
Conexate	269	331	178	282
Cauze restante la 31.12.24	749	699	835	1027
Numărul persoanelor trimise în judecată	153	426	307	233

De asemenea, în perioada de raport, procurorii specializați pe conducerea urmăririi penale au examinat per total: **1167** procese penale (985-2023) parvenite cu propunere de la organele de urmărire penală ale MAI și SV (din care 22 restante din anul precedent); **1145** p.p. înregistrate (964-2023). Totodată, pe dimensiunea competențe exclusive a PCCOCS – conducerea urmăririi penale pe cauzele gestionate de Serviciul Fiscal de Stat – numărul dosarelor cifrează 381 cauze penale, în categoria infracțiunilor investigate fiind inclusiv cele privind evaziunea fiscală, insolabilitate intenționată și escrocheria. Dintre acestea, 83 de cauze au fost terminate, 35 au fost încetate, iar 15 cauze penale au fost trimise în judecată spre examinare în fond.

În rezultatul examinării, procurorii au dispus **refuzul** în pornirea urmăririi penale în **193** (265-2023) cazuri; în **923** (775-2023) procese penale procurorii au dispus pornirea urmăririi penale, **1** (19-2023) proces penal fost restituit pentru control suplimentar și **13** (16-2023) p.p. transmise după competență și **15** (22-2023) sesizări asupra cărora nu s-au adoptat hotărâri.

Din numarul total de 212 cauze penale finisate cu rechizitoriu pe categorii de infracțiuni în perioada de referință au fost stabiliți următorii indicatori:

- *art. 145 CP (omor) – 2 c.p., sau 0,94 %;*
- *art. 165 CP (TFU) – 41 c.p., sau 19,34 %;*
- *art. 186 CP (furt) – 3 c.p., sau 1.40 %;*
- *art. 188 CP (tâlhărie) – 2 c.p., sau 0.94 %;*
- *art. 189 CP (șantaj) – 15 c.p., sau 7.075 %;*
- *art. 190 CP (escrocherie) – 11 c.p., sau 5,19 %;*
- *art. 217-219 CP (circulația ilegală a drogurilor) – 40 c.p., sau 18.86 %;*
- *art. 241- 244, 250 CP (evaziune fiscală) – 3 c.p., sau 1,42 %;*
- *art. 248 CP (contrabandă) – 51 c.p., sau 24,1 %;*
- *art. 264 CP (încălcarea legislației securității rutiere) - 1 c.p., sau 0,47%;*
- *art. 287 Cp (huliganism) – 2 c.p., sau 0,94 %;*
- *art. 290 CP (păstrarea ilegală a armelor) – 9 c.p., sau 4,24 %;*
- *art. 324 CP (corupere pasivă) – 3 c.p., sau 1.42 %;*
- *art. 325 CP (corupeere activă) -1 c.p., sau 0,47%;*
- *art. 303-323 CP (infracțiuni contra justiției) – 2 c.p., sau 0.94%;*
- *alte infracțiuni – 26 cp, sau 12,26 %.*

3.2.2.3. Activitatea specială de investigații

În 2024, pe cauzele penale în **conducere**, procurorii au adresat judecătorilor de instrucție **1407** demersuri privind autorizarea acțiunilor de urmărire penală (2023- 1182), dintre care:

- **886** demersuri privind autorizarea acțiunilor de urmărire penală (2023-61);
- **3** demersuri privind autorizarea măsurilor de constrângere (2023-2);
- **718** demersuri de autorizare a măsurilor speciale de investigații (2023-449).

În aceeași perioadă, pe cauzele penale aflate în **exercitare**, procurorii au adresat judecătorilor de instrucție **1099** (2023-1849) demersuri privind autorizarea acțiunilor de urmărire penală, din care:

- **481** autorizarea acțiunilor de urmărire penală (2023-781);
- **12** autorizarea măsurilor de constrângere (2023-1);
- **606** demersuri de autorizare a măsurilor speciale de investigații (2023-1067).

3.2.2.4. Reținerea și arestul

În anul 2024, pe cauzele penale aflate în gestiunea PCCOCS (exercitare și conducere), în calitate de bănuți de săvârșirea infracțiunilor, pe cauzele din conducerea și exercitarea urmăririi penale au fost **reținute** în **total 249** persoane, dintre care 178 persoane au fost reținute de către organul de urmărire penală al MAI și SV, pe cauzele penale aflate în conducerea procurorului și 71 persoane pe cauzele în exercitare.

În **221** cazuri a fost **solicitată** aplicarea **arestului preventiv**, respectiv, instanța de judecată eliberând mandate de arestare în privința a **192** de persoane.

Subsecvent, **57** persoane au fost puse în libertate: **45** persoane - în legătură cu aplicarea altei măsuri preventive decât arestarea preventivă și, **7** persoane în legătură cu expirarea termenului de reținere. Numărul mare de rețineri a fost condiționat de activizarea fenomenului infracțional, inclusiv și combaterii infracțiunilor privind circulația ilegală a drogurilor și traficului de ființe umane.

Urmare a studiului efectuat la acest capitol, s-a stabilit că reținerile au fost aplicate preponderent în cazul infracțiunilor excepțional de grave, deosebit de grave și grave, preponderent cele ce vizează circulația ilegală a drogurilor.

3.2.2.5. Recuperarea bunurilor infracționale

În cadrul urmăririlor penale efectuate pe cauzele penale aflate în gestiunea PCCOCS, procurorii au aplicat toate instrumentele procesuale în vederea identificării și urmăririi bunurilor infracționale, pentru a asigura fie recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiune părții vătămate, fie încasarea contravalorii bunurilor obținute pe cale ilicită, fie executarea pedepsei.

La etapa urmăririi penale, procurorii solicită instanței aplicarea sechestrelor pe bunurile infractorului identificate în scopul asigurării executării pedepsei (dacă infracțiunea prevede pedeapsă cu amendă), reparării prejudiciului cauzat părții vătămate sau asigurării confiscării contravalorii veniturilor obținute pe cale infracțională. Menționăm că numărul investigațiilor financiar-paralele efectuate nemijlocit de procurorii de caz pe dosarele instrumentate, depășesc semnificativ numărul celor dispuse și efectuate prin intermediul ARBI.

Cauzele penale au vizat preponderent infracțiuni de contrabandă (art. 248 din Codul Penal), circulația ilegală a drogurilor (art.217/1 CP), traficul de ființe umane (art. 165 CP), evaziune fiscală (art.244 CP), sălarea banilor (art. 243 CP), organizarea migrației ilegale (art. 362/1 CP) și escrocherie (art. 190 CP).

Per total (exercitare & conducere) au fost expediate cu **rechizitoriu 18** cauze penale în care au fost **aplicate sechestre pe bunuri la etapa urmăririi penale** (3 autoturisme; 2 încăperi

nelocative; apartament; 2 terenuri pentru construcții; 3 construcții comerciale, 33 parcele livadă, 2 tractoare; 2 remorci; 91 bunuri viitoare; mijloace financiare: 446 340 USD; 43070 EUR; 70 lire; 44 300 MDL). Preponderent, aceste cauze au vizat infracțiuni de *contrabandă*, *evaziune fiscală*, *circulația ilegală a drogurilor și altele*.

Tabel. *Sechestre aplicate în cauzele penale gestionate de PCCOCS (inclusiv ca rezultat al investigațiilor financiar-paralele inițiate prin intermediul Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale)*

PCCOCS - SECHESTRE aplicate asupra:		Exercitarea urmăririi penale	Conducerea urmăririi penale
		TOTAL	TOTAL
Bunurilor imobile		121 139 589.75 MDL	20 916 134 MDL
Bunurilor mobile		19 978 822.80 MDL	9 243 819 MDL
Mijloacelor financiare în valută națională și internațională			
Leu Moldovenesc		18 642 602 MDL	4 211 986 MDL
Dolari SUA		94 960 USD 1 730 171.2 MDL	449 155 USD 8 084 790 MDL
Euro		29 316 EUR 564 333 MDL	74 910 EUR 1 498 200 MDL
Hrivnă Ucraineană		18 930 UAH 8 139.9 DL	1 845 UAH 738 MDL
Rublă Rusească		1 605 RUB 290.51 MDL	0 RUB 0 MDL
Liră Turcească		270 TRY 140.4 MDL	0 TRY 0 MDL
Leu Românesc		421 RON 1 612 MDL	0 RON 0 MDL
Liră Sterlină		400 GBP 9 240 MDL	0 GBP 0 MDL
Leva Bulgară		55 BGN 522.5 MDL	0 BGN 0 MDL
Dinar Serbian		8 750 RSD 1 750 MDL	0 RSD 0 MDL
Bunuri digitale/ active virtuale			
Criptomonede în valoare de		114 984.56 USDT 2 059 996.49 MDL	1 167 784,64 USD 21 020 123 MDL
VALOAREA TOTALĂ a sechestrelor aplicate în 12 luni ale anului 2024 estimate/convertite în lei (MDL)		164 137 210.55 MDL	662 494 655,00 MDL

În scopul contribuiri la recuperarea bunurilor infracționale procurorii PCCOCS au remis în adresa ARBI – **34 delegații (2023-32)**⁵⁵, privind inițierea investigațiilor financiar-paralele în 27 cauze penale aflate în gestiune, în privința a 60 persoane.

Totodată, în anul curent, **28** investigații (inclusiv 10 dispuse în 2023) au fost încheiate de ARBI. În rezultatul investigațiilor financiar paralele inițiate prin intermediul ARBI, au fost aplicate **sechestre** de către ARBI pe **86 bunuri (2023-144)** (mobile, imobile, părți din capitalul social, etc) în valoare totală de **48.709.394,8 MDL (2023- 64.017.465,97 MDL)**.

Tabel. *Investigații financiar-paralele inițiate de PCCOCS prin intermediul Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale (anul 2024)*

INVESTIGAȚII FINANCIARE PARALELE (IFP): ACTIVE LA 01.01.24/INIȚIATE/ ÎNCHISE/SECHESTRE										
Active la 01.01.2024			Inițiate			Închise			Sechestre	
IFP	Cauze penale	Pers.	IFP	Cauze penale	Pers.	IFP	Cauze penale	Pers.	Cantit.	suma/MDL
12	9	16	34	27	60	30	25	48	87	50.166.211,70
EXERCITARE										
7	6	8	11	8	23	7	7	10	62	35.515.416,32
CONDUCERE										
5	3	8	23	19	37	23	18	38	24	14.650.795.38

⁵⁵ Datele statistice (indici calitativi) aferent valorii bunurilor sechestrate prin intermediul ARBI, sunt incluse în tabelul general privind sechestrurile aplicate.

Tabel. Sechestre aplicate de ARBI a CNA după tipul bunului și confirmate prin încheieri judecătorești (12 luni 2024)

TIPUL BUNULUI	CANTIT.	SUMA SECHESTULUI MDL
Capital Social	4	115.948,00
Construcție locativă	6	6.439.639,22
Construcție nelocativă	2	6.923,00
Cont bancar	4	4.656.992,77
Criptomonedă	1	2.059.996,49
Încăpere locativă	10	9.554.076,89
Încăpere nelocativă	10	4.257.219,99
Mijloc de transport	22	10.275.440,96
Teren agricol	15	1.266.030,72
Teren pentru construcție	13	10.077.126,72
Total	87	50.166.211, 70

Tabel. Sechestre aplicate de ARBI a CNA pe IFP pe cauzele penale gestionate de PCCOCS (conducere & exercitare) confirmate prin încheieri judecătorești în 2024, după ordonator

Organul de urmarire penala/cp	Cantit	Suma sechestului (valoarea in mdl)
IGPF a MAI	3	600.212,30
INI a IGP	12	13.338.998,72
SFS	8	650.230,55
SV	1	61.353,81

PCCOCS	63	35.515.416,32
Total	87	50.166.211.70

3.2.2.6. Asistența juridică internațională în materie penală

Referitor la valorificarea *investigațiilor interstatale* necesită să menționăm că în condițiile în care criminalitatea transnațională organizată are o amploare din ce în ce mai mare, procurorii s-au axat tot mai des pe o cooperare judiciară internațională în materie penală.

Subsecvent, pe dimensiunea cooperării și asistenței juridice prin intermediul EUROJUST, în perioada 12 luni 2024, la capitolul formării de **Echipe comune de investigație** (*JIT-joint investigation teams*) menționăm:

PCCOCS a încheiat cu suportul EUROJUST **12 acorduri** de constituire a echipelor comune de investigații cu autoritățile competente omoloage din străinătate (România, Lituania, Cehia, Ungaria) pe cauzele penale aflate în gestiune (*2023- 9 acorduri încheiate*), în **3 cazuri** - termenul **acordurilor** din perioadele anterioare, a fost **prelungit**, iar în cadrul altor 2 cauze penale a fost discutată încheierea acordurilor.

Acordurile au fost încheiate pe cazuri de infracționalitate transfrontalieră (*cruzime față de animale-1, circulația ilegală a drogurilor - 4, cybercrime - 1, trafic de ființe umane - 1, migrațiune ilegală - 1, contrabandă - 2, escrocherie - 2*), procurorii fiind antrenați la efectuarea unui volum semnificativ de acțiuni de urmărire penală.

În anul 2024, PCCOCS a fost antrenată în completarea E-Platformei cu datele statistice (indici calitativi și cantitativi) privind cauzele penale de criminalitate organizată, instrumentate în perioada **2019-2023**, fiind create și introduse **465 cauze penale finite în perioada respectivă** cu soluții definitive de: **încetare/clasare adoptate la etapa urmăririi penale; finite cu rechizitoriu** și expediate în instanță pentru examinare în fond, precum și cele **finite cu sentință (condamnare/încetare/ achitare)**.

Acest prim exercițiu efectuat de instituție a fost un proces complex de selectare și introducere în E-Platformă a datelor din cauzele penale finite cu decizii definitive la etapa urmăririi penale, precum și cele remise în instanța de judecată cu rechizitorii, inclusiv cele finite cu sentințe în instanța de fond, apel și recurs.

În cadrul **Screening-ului bilateral pe Capitolul 24 Justiție** care a avut loc la 10 Decembrie 2024, Comisia Europeană a apreciat înalt dedicația depusă de instituție, statistica generată fiind

utilizată în **Raportul de extindere al Comisiei Europene** pentru anul precedent, în cazul Republicii Moldova datele statistice fiind reflectate în **Raportul de țară pentru anul 2024 al CE**.

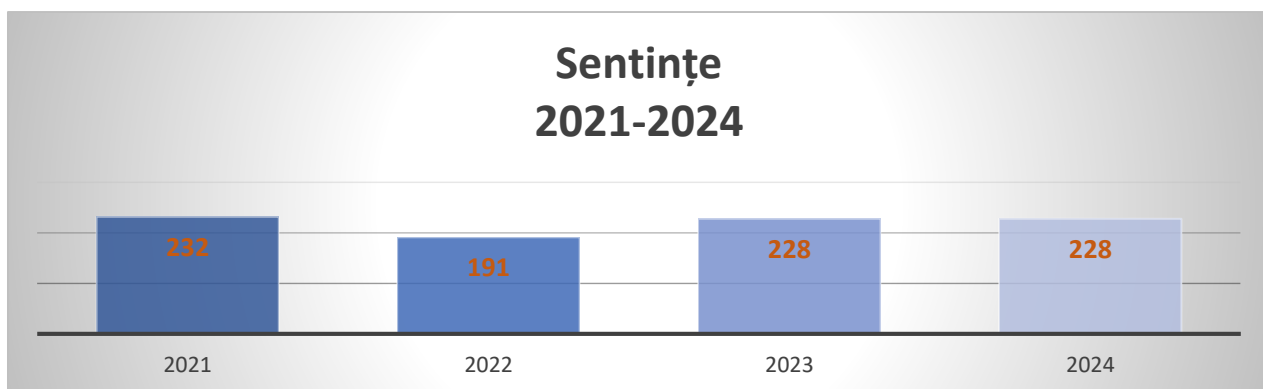
Tabel: *Statistica cauzelor penale introduse în e-Platforma Comisiei Europene privind cauzele penale de crimă organizată*

Anul	Indici	Nr.cauze penale	Nr. pers. fizice & juridice
2019-2023	Total cauze penale încetate/clasate la etapa urmăririi penale și cauze penale remise în judecată	189	458
	Total cauze penale remise în judecata cu rechizitoriu	151	397
	Total cauze penale finisate cu sentință în instanța de fond	222	403
	Total sentințe de condamnare și încetare	194	364

3.2.3. Reprezentarea acuzării de stat

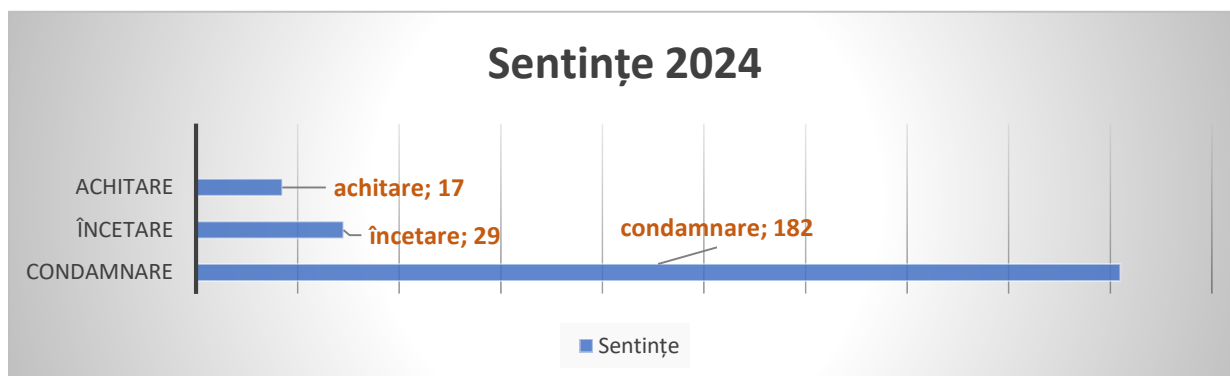
Pe parcursul anului 2024, procurorii din cadrul PCCOCS au reprezentat acuzarea de stat în instanța de fond în **899** cauze penale în privința a **1824** inculpați.

Din numărul total de cauze pendinte, pe **228** dintre ele, în privința a **320** persoane au fost pronunțate sentințe (27 - *oficiul Nord*; 21- *oficiul Sud*), pe rol la sfârșitul perioadei de raport aflându-se spre examinare **671** cauze penale în privința a **1504** de inculpați.

În perioada de raport de către instanțele de fond în cauzele din gestiunea PCCOCS au fost adoptate soluții de:

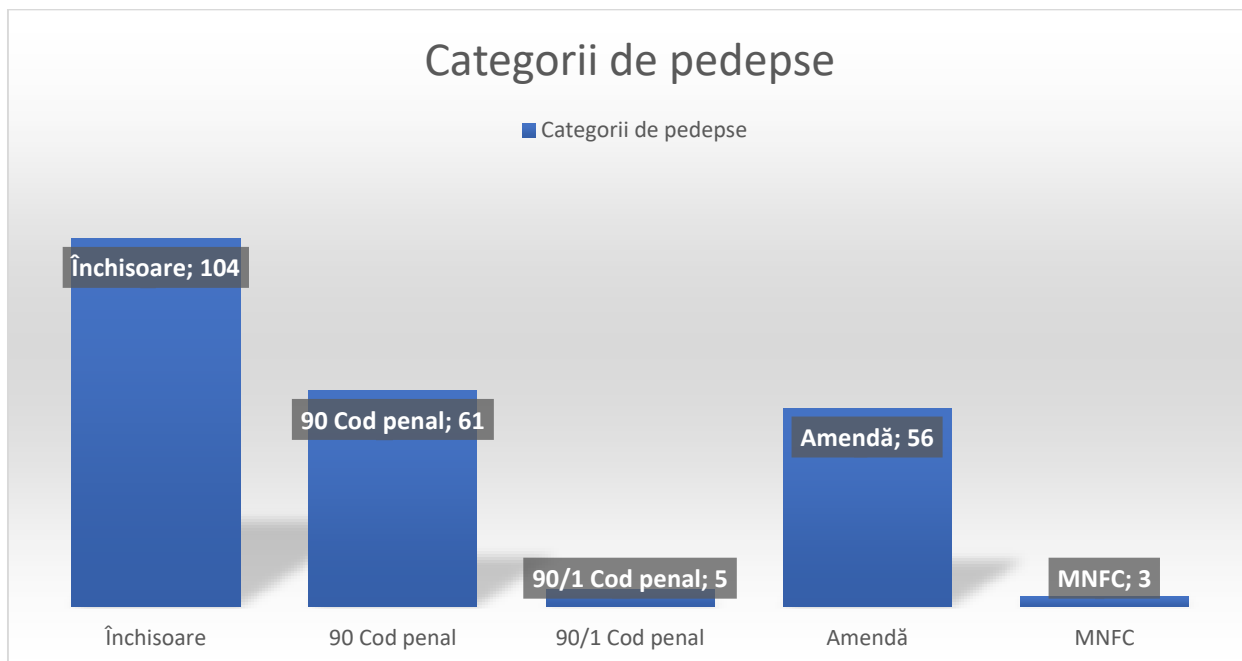
- **condamnare:** 182 sentințe în privința a 229 de persoane, ce constituie 80% din numărul total de sentințe;
- **încetare:** 29 sentințe în privința a 62 persoane, ce constituie 13%;
- **achitare:** 17 sentințe în privința a 29 persoane, ce constituie 7%.

În **procedură simplificată**, prevăzută de **art.364¹ Cod de procedură penală** au fost examinate **82** de cauze penale în privința a **97** de inculpați, ceea ce constituie **36%** din numărul total de cauze penale pe care au fost pronunțate sentințe.

În procedura acordului de recunoaștere a **vinovăției**, prevăzută de **art.504-509 Cod de procedură penală**, au fost examinate **10** cauze penale în privința a **12** persoane, ceea ce constituie **4,4%** din numărul total de cauze penale pe care au fost pronunțate sentințe. Numărul redus de cauze examinate în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției se datorează faptului că redacția actuală a capitolului III din Titlul III, Partea specială a Codului de procedură penală, care reglementează procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, a fost adoptată în anul 2023, prin Legea nr.245/2023 din 31.07.2023 și a intrat în vigoare la 22.08.2023.

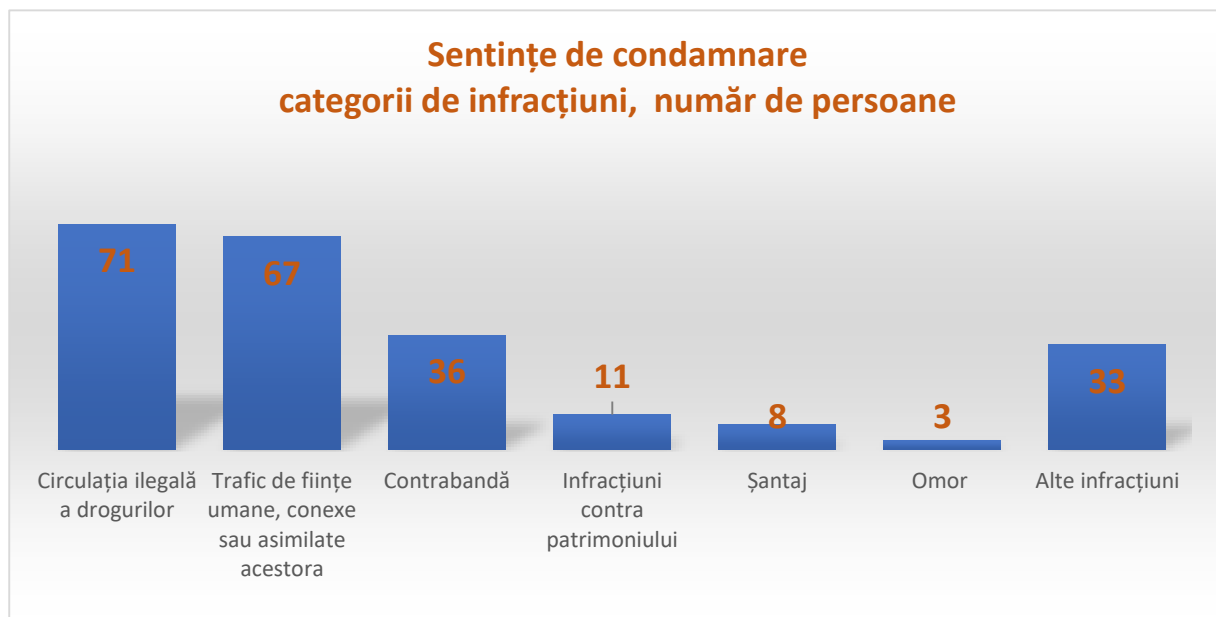
Analiza efectuată la capitolul **politicii punitive** pe cauzele examinate cu pronunțarea **sentințelor de condamnare** denotă că pe parcursul perioadei de raport, instanțele de judecată au aplicat în privința a **104** persoane pedeapsa sub formă de închisoare cu executare, în privința a **61** de persoane executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat, în privința a **5** persoane executarea pedepsei a fost suspendată parțial, **3** persoane la pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității și **56** de persoane au fost condamnați la pedeapsa sub formă de amendă.

Din numărul total al sentințelor de condamnare au fost stabilite **pedepse** pentru comiterea infracțiunilor:

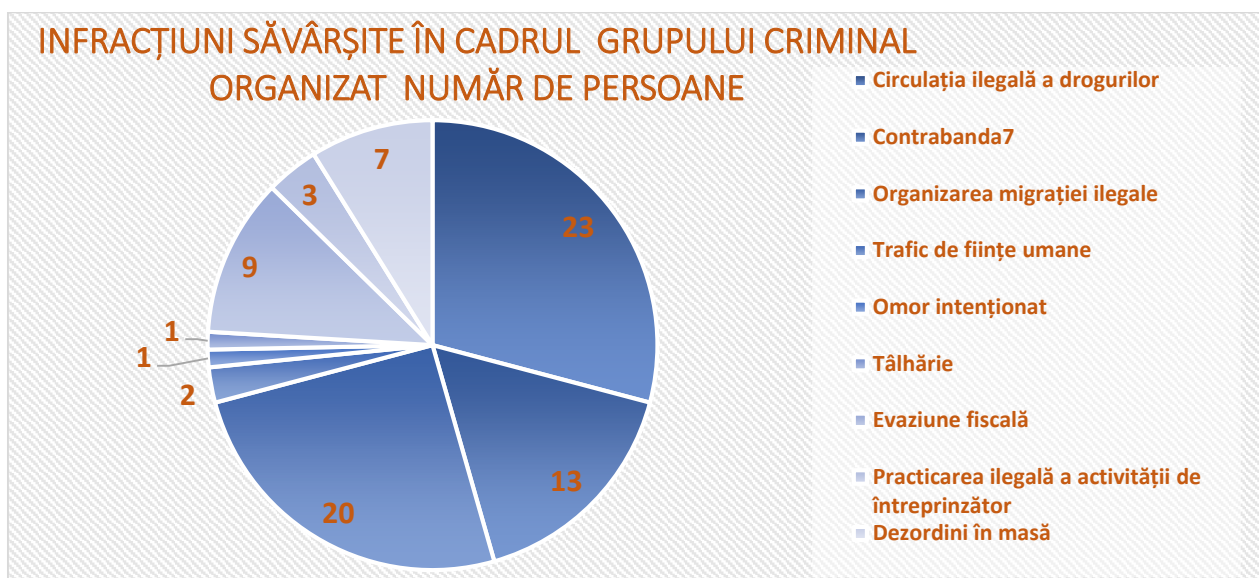
- *circulația ilegală a drogurilor* - **71** persoane (31%);
- *trafic de ființe umane, conexe sau asimilate acestora* - **67** persoane (29,3%);
- *infracțiuni contra patrimoniului* - **11** persoane (4,8%);
- *infracțiuni de contrabandă* – **36** persoane (15,7%);
- *infracțiuni de șantaj* – **8** persoane (3,5%);
- *infracțiuni de omor* – **3** persoane (1,3%);
- *alte infracțiuni* (art.152, 173, 185², 188, 236, 246², 249, 251, 252, 252, 285,

290, 312, 361) - **33** persoane (14,4%).

În perioada indicată, au fost pronunțate **41** sentințe în privința a **79** persoane învinuite de **comiterea infracțiunilor săvârșite în cadrul unui grup criminal organizat sau organizație criminală:**

- *circulația ilegală a drogurilor*: **13** sentințe în privința a **23** persoane;
- *contrabanda*: **7** sentințe în privința a **13** persoane;
- *organizarea migrației ilegale*: **14** sentințe în privința a **20** persoane;
- *trafic de ființe umane*: **1** sentință în privința a **2** persoane;
- *omor intenționat*: **1** sentință în privința a **1** persoane;
- *tâlhărie*: **1** sentință în privința a **1** persoane;
- *evaziune fiscală*: **2** sentințe în privința a **9** persoane;
- *practicarea ilegală a activității de întreprinzător*: **1** sentință în privința a **3** persoane;
- *dezordini în masă*: **1** sentință în privința a **7** persoane.

Sentințe de încetare s-au pronunțat în **29** cauze penale în privința a **62** de persoane. Dintre acestea:

- *încetate în legătură cu împăcarea părților, în baza art.109 Cod penal* – **1** cauză penală în privința **1** persoane;
- *încetate în baza art.391 alin.(1) pct.3), 4), 5), 6) Cod de procedură penală* – **7** cauze penale în privința a **10** persoane;
- *întemeiate pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală* – **12** cauze penale în privința a **29** persoane;
- *încetate din alte motive* – **9** cauze penale în privința a **22** persoane.

Din totalul de **17** de **sentințe de achitare** în privința a **29** de persoane, au fost adoptate pe motiv că:

- *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*: **12** sentințe în privința a **21** persoane;
- *nu s-a constatat existența faptei infracțiunii*: **3** sentințe în privința a **4** persoane;
- *fapta nu a fost săvârșită de inculpat*: **0** sentințe în privința a **2** persoane;
- *fapta nu este prevăzută de lege*: **2** sentință în privința **2** persoane.

Soluții de achitare au fost adoptate în cauze de învinuirea inculpaților în comiterea infracțiunilor de **circulația ilegală a drogurilor** (o sentințe în privința 1 persoane), **trafic de ființe umane** și **crime conexe** (6 sentințe penale în privința a 10 persoane), **contrabandă** (4 sentințe în privința a 5 persoane), **infracțiuni contra patrimoniului** (1 sentință în privința 1 persoane), **practicarea ilegală a activității financiare** (1 sentință în privința 1 persoane), **evaziunea fiscală** (2 sentințe în privința a 6 persoane), **falsul în acte publice** (1 sentință în privința a 2 persoane),

refuzul sau eschivarea de a face declarații (*1 sentință în privința 1 persoane*), **șantaj** (*1 sentință în privința a 2 persoane*).

Sentințele de achitare au fost considerate neîntemeiate, fiind contestate cu apel, cu excepția a 1 sentințe în privința a 1 persoană învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.313 Cod penal în privința căreia instanța a ajuns la concluzia că din învinuirea adusă lipsesc caracteristici care sunt obligatorii pentru componența de infracțiune.

Cauzele care au generat adoptarea soluțiilor de achitare au fost sistematizate în trei categorii:

1. Comportamentul părților sau a participanților în proces: schimbarea la faza cercetării judecătorești a declarațiilor date la etapa urmăririi penale de către partea vătămată sau martori, imposibilitatea audierii acestora în ședință de judecată din cauza aflării acestora peste hotarele țării, concluziile divergente ale expertizelor suplimentare sau contraexpertizelor numite pe parcursul judecării cauzei;

2. Prestația instanței de judecată: aprecierea diferită, în majoritatea cazurilor unilaterală, neobiectivă și fără o analiză corespunzătoare a probelor sau, în general, lăsarea fără apreciere a acestora;

3. Prestația procurorilor: expedierea în instanță de judecată a cauzelor penale în lipsa probelor concludente și suficiente pentru obținerea condamnării sau a cauzelor penale cu grave erori/omisiuni procesuale, precum și a cauzelor penale în care acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii etc.

În perioada de raport, procurorii PCCOCS au contestat cu apel sau, după caz, cu recurs privind latura penală și latura civilă a cauzei, inclusiv respingerea solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată sau a confiscării bunurilor utilizate la comiterea infracțiunii sau rezultate din infracțiune.

Subsecvent, au fost contestate cu **apel 53** sentințe și cu **recurs 20** sentințe, ceea ce constituie **32%** din sentințele pronunțate.

Recuperarea **cheltuielilor de judecată** constituie o preocupare pe plan intern al statului, fapt care impune necesitatea restituirii de către persoanele vinovate a cheltuielilor judiciare pe care le suportă nemijlocit statul în legătură cu desfășurarea procesului penal și promovarea mecanismelor de asigurare a evaluării în cadrul cauzelor penale a cuantumului real al cheltuielilor judiciare suportate de către stat pe fiecare cauză penală în parte.

În perioada supusă raportării, acuzatorii de stat au **solicitat** încasarea de la persoanele vinovate de comiterea infracțiunilor a *cheltuielilor judiciare* în sumă **totală de 1 146 504 lei**.

Instant de fond a **dispus** încasarea de la inculpați a **cheltuielilor judiciare** în sumă totală de **1 077 821 lei** în 126 *cauze penale*, ceea ce reprezintă **94%** din suma solicitată.

În 9 cauze penale, instanța la adoptarea sentințelor de încetare și achitare, a dispus trecerea în contul statului a cheltuielilor judiciare în sumă totală de 77 076 lei, dintre care și suma de 50 246 lei suportată în procesul extrădării persoanei, în 3 cauze penale a respins integral solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului în sumă totală de 18 272 lei și partial în sumă de 1120 lei într-o cauză. Din oficiu instanța a dispus încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpaților în sumă de 27 785 lei.

O atenție sporită în activitatea procurorilor care reprezintă învinuirea în instanța de judecată, este acordată **confiscării bunurilor** utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din activitatea infracțională și restituirea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Din cauzele penale finisate cu sentințe în partea ce ține de **confiscarea bunurilor** infracționale dispusă prin sentința instanței de fond conform **art.106 din Codul penal**, s-a dispus confiscarea bunurilor în **88 cauze penale**.

Din totalul de cauze penale cu sentință în număr de 228, au fost înaintate **solicitări** de confiscare pe **99** cauze penale, din care în **80** cauze penale solicitările au fost **admise**, în **12** cauze penale au fost **respinse**, în **7** cauze penale instanța **nu s-a expus**, iar în alte **8** cauze penale instanța a dispus confiscarea **din oficiu**.

Potrivit *indicilor cantitativi* s-a dispus confiscarea în sumă de **34 054 254 lei** precum și a următoarelor bunuri:

- *deșeuri feroase;*
- *14 statuete de producție contemporană;*
- *1 cutie de lemn;*
- *3 pandative de argint;*
- *3 pandative „Maica Domnului”.*

După *indicii calitativi*: cauzele penale finisate cu sentință în care s-a dispus confiscarea, au vizat infracțiuni de:

- *contrabandă* – 18 cauze penale, în sumă totală de 26 310 222 lei;
- *circulația ilegală a drogurilor* – 28 cauze penale, 954 621 lei;
- *trafic de ființe umane, conexe sau asimilate acestora* – 29 cauze penale, 4 849 419 lei;

- *evaziune fiscală* – 2 cauze penale, 924 534 lei;
- *alte infracțiuni* – 11 cauze penale, 1 015 458 lei.

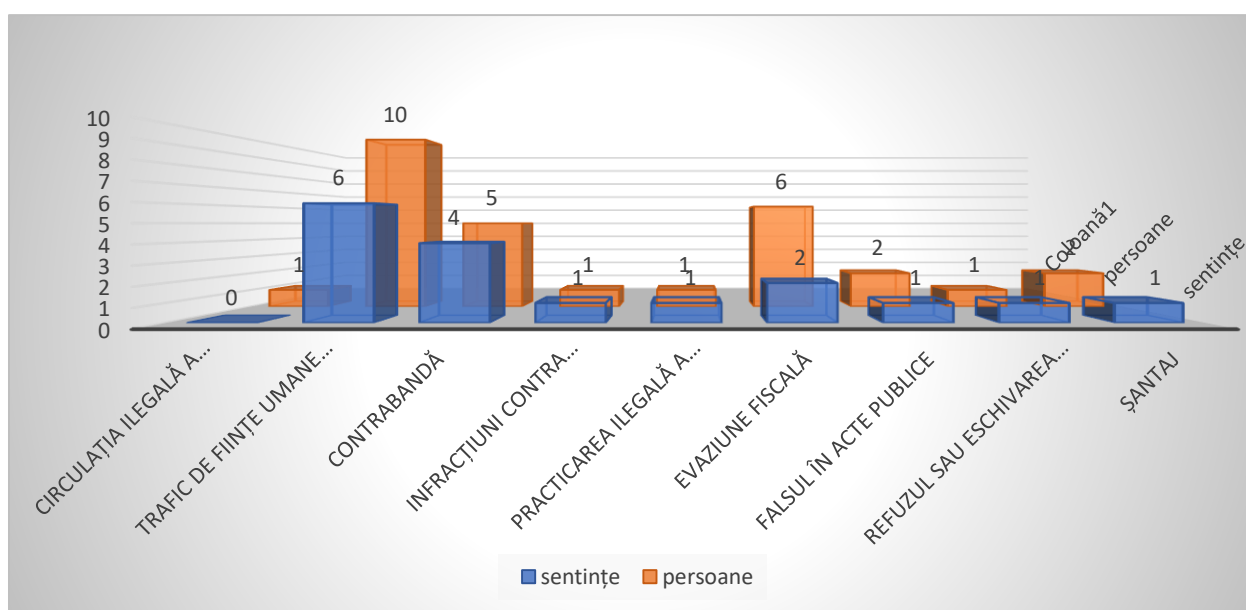
Totodată, în baza sentințelor adoptate în prima instanță a fost dispusă **restituirea prejudiciului cauzat** părților vătămate (persoane fizice și juridice), ca urmare a comiterii infracțiunii, în valoare totală de **47 777 903,17 lei**. Din suma respectivă, **42 561 615 lei** au fost recuperați în calitate de prejudiciu cauzat statului.

La **sfârșitul perioadei de raport**, acuzatorii de stat din cadrul PCCOCS reprezintă învinuirea în instanțele de fond în **671** cauze în privința a **1504** persoane, dintre care **41** cauze penale în privința a **90** persoane - oficiul Nord și **64** cauze penale în privința a **128** persoane - oficiul Sud.

În urma analizei stării de fapt la capitolul respectării termenului rezonabil de judecare a cauzelor în instanțele de fond s-a stabilit că pe rol se află spre examinare:

- *cu termen de examinare până la 12 luni*: **186** cauze în privința a 287 persoane;
- *cu termen de examinare mai mult de 1 an*: **140** de cauze în privința a 239 persoane;
- *cu termen de examinare mai mult de 2 ani*: **122** cauze în privința a 293 persoane;
- *cu termen mai mare de examinare de 3 ani*: **223** cauze în privința a 685 persoane.

Motivele de examinare îndelungată a cauzelor în prima instanță se datorează mai multor factori, printre care: cauzele penale cu mai mulți inculpați, schimbarea completelor de judecată, comportamentul părților în proces, fixarea de către instanță a ședințelor la date îndepărtate, neîntreprinderea din timp de către instanță a tuturor măsurilor necesare pentru judecarea cauzei la termenul indicat.

3.2.4. Principalele rezultate în activitatea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale pentru anul 2024

O atenție sporită pe parcursul anului 2024 a fost acordată finalizării urmăririi penale în cauzele de rezonanță sporită, din care menționăm:

- *cauza penală* inițiată la 29.10.2024, conform **art. 27, 349 alin. (2) lit. b) din Codul penal (distrugerea prin incendiere a bunurilor (sediiilor autorităților publice CEC și MAI) prin mijloace periculoase pentru viața sau sănătatea mai multor persoane).**

În acest caz, a fost identificat și destructurat un grup criminal organizat, format preponderent din cetățeni ai regiunii transnistrene (RMN), care acționau pe teritoriul acesteia, sub coordonarea unei persoane aflate în Federația Rusă. Obiectivul grupului era **incendierea clădirilor guvernamentale**.

Investigațiile continuă pentru documentarea completă a faptelor și a legăturilor cu persoanele implicate, până în prezent fiind dispuse mai mult expertize (tehnico-criminalistice, dactiloscopice), 7 suspecți (toți locuitori ai RMN) fiind plasați în arest preventiv

- *cauza penală inițiată conform art. 337 Cod penal (trădare de patrie)*, instrumentată de PCCOCS și remisă în instanța de fond cu rechizitoriu.

Reieșind din complexitatea acestui caz, comportamentul atipic al suspecților (elemente de autoverificare și filaj), statutul persoanelor suspectate (diplomat al Federației Ruse, funcționar public din Parlamentul R. Moldova), instrumentarea probatoriului a presupus abordarea complexă a procurorului de caz, fiind autorizate și efectuate multiple măsuri speciale de investigații (urmărire vizuală, combinată cu GPS, cercetări domiciliare, etc), fiind documentate acțiunile de colectare și transmitere a informațiilor sensibile, inclusiv clasificate, de la funcționarul public către diplomatul străin în cadrul a 7 întrevederi, precum și remunerările acordate/ primite pentru aceste servicii. Ca rezultat, diplomatul străin a fost expulzat din Moldova, iar a 2-a persoană a fost deferită justiției.

- *cauza penală* pornita conform **art. 338² Cod penal (Complotul împotriva Republicii Moldova)**, instrumentată de PCCOCS și remisă în instanța de fond cu rechizitoriu.

Aceasta este prima și singura cauză penală instrumentată și remisă instanței de judecată de la introducerea acestui articol în Codul penal.

CAPITOLUL IV. CONCLUZII PRIVIND ACTIVITATEA PROCURATURII

4.1.1. Concluzii privind activitatea Procuraturii în anul 2024

În anul 2024 activitatea Procuraturii a fost orientată spre realizarea misiunii și funcțiilor sale legale, iar provocările confruntate au constituit o bună temelie pentru a pune bazele dezvoltării instituționale. Acestea au determinat procurorii să-și mobilizeze eforturile, fiind înregistrate progrese esențiale în domeniul combaterii criminalității, dar și în asigurarea organizării activității interne.

De asemenea, anul 2024 a fost marcat de investirea în funcție a Procurorului General⁵⁶ și a unei noi echipe manageriale a Procuraturii Generale.

Principalele viziuni manageriale privind acțiunile de dezvoltare pe termen scurt și mediu ale Procuraturii au fost reflectate și în Conceptul privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii, elaborat ca rezultat al activității Grupului de lucru instituțional⁵⁷, care a avut la bază o platformă de discuții participative, în cadrul căruia s-a stabilit un consens larg cu privire la necesitatea optimizării și reorganizării activității Procuraturii, în special în vederea asigurării racordării la harta judecătorească, fapt care se conformează angajamentelor de avansare în procesul de implementare a reformelor în domeniul justiției.

Concomitent în cadrul *Screening-ului bilateral pe Capitolul 24 Justiție* care a avut loc la 10.12.2024, Comisia Europeană a apreciat înalt efortul și dedicația depusă de instituția Procuraturii la completarea sistemului informațional „*e-Platforma pentru colectarea datelor privind cauzele de corupție și criminalitate organizată*” creat de Comisia Europeană pentru statele candidat pentru aderare la Uniunea Europeană, date care au fost reflectate în *Raportul de țară pentru anul 2024 al CE*.

Instituția Procuraturii a întreprins constant și alte măsuri necesare în vederea contribuției la realizarea angajamentelor instituționale în procesul de integrare europeană.

De asemenea, unul din obiectivele prioritare în activitatea Procuraturii pentru anul 2024 s-a referit la finalizarea urmăririi penale în cauzele de rezonanță sporită, în special a celor de corupție, fiind înregistrate mai multe progrese în soluționarea lor, precum și la indisponibilizarea bunurilor infracționale.

⁵⁶ Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1468-IX din 01.06.2024

⁵⁷ Constituit prin Ordinul Procurorului General nr. 83/3 din 02.07.2024

Subsecvent, în condițiile în care criminalitatea transnațională organizată, are o amploare din ce în ce mai mare, în special ce ține de creșterea migrației ilegale, procurorii s-au axat tot mai mult pe cooperarea și asistența internațională în materie penală (*inclusiv prin intermediul Eurojust*).

Respectiv, creșterea incidenței unor categorii de infracțiuni denotă necesitatea fortificării capacităților instituționale ale Procuraturii, cu concentrarea pe anumite domenii de competență specifice, precum și necesitatea de dezvoltare a colaborării interinstituționale atât la nivel național, cât și internațional.

Totodată, Procuratura și-a axat activitatea inclusiv pe analiză, monitorizare și unificare a practicii judiciare în vederea identificării problemelor de drept soluționate diferit de către instanțele de judecată, fapt care a asigurat legalitatea soluțiilor finale pe fiecare caz diferit justiției.

Din principalii indicatori de performanță înregistrați în activitatea Procuraturii pentru anul 2024, ține de menționat contribuția procurorilor la recuperarea prejudiciilor și bunurilor infracționale, astfel că din suma totală a prejudiciului cauzat prin infracțiuni în cauzele penale cercetate în perioada anului 2024 - **9.538.619.613 lei** (*anul 2023 - 37.538.754.169 lei*), cu participarea procurorilor au fost recuperați **69.196.428 lei** (*anul 2023 - 56.999.580 lei*).

În baza sentințelor adoptate în prima instanță a fost dispusă **restituirea prejudiciului cauzat** părților vătămate (persoane fizice și juridice), ca urmare a comiterii infracțiunii, în valoare totală de **47.777.903,17 lei**. Din suma respectivă, **42.561.615 lei** au fost recuperați în calitate de prejudiciu cauzat statului.

În scopul eventualei confiscări speciale (*art.106 Cod penal*) și confiscări extinse (*art. 106¹ Cod penal*) de către instanțele de judecată în fond și apel, s-a dispus **confiscarea specială**⁵⁸, în condițiile art.106 Cod penal a bunurilor rezultate din infracțiuni sau folosite la comiterea infracțiunilor în valoare cumulativă de **91.784.479,73** (*în anul 2023 - 173.085.629 lei*).

Pe cauze contravenționale examinate, procurorii au aplicat nemijlocit **amenzi** în sumă totală de **1.075.068 lei**.

În același timp, cu referire la activitatea procuraturilor specializate, în perioada de raport în activitatea Procuraturii Anticorupție au intervenit mai multe schimbări. Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 365 din 24.11.2023, începînd cu 01.03.2024 aceasta a investigat doar cazurile de corupție de nivel înalt și infracțiunile conexe, însă în pofida modificărilor, inclusiv a statului de personal, capacitățile funcționale ale acesteia au rămas neschimbate.

⁵⁸ În anul 2023 - 210 sentințe, iar în anul 2022 – 188 sentințe.

În pofida acestui fapt, Procuratura Anticorupție a obținut rezultate bune de performanță, în special în ceea ce privește obținerea de pedepse cu amenzi și confiscări aplicate pentru infracțiunile deferite justiției în valoare de **74.987.225 lei**, ceea ce constituie o creștere de 600% față de anul 2023, sumă care depășește de 2 ori bugetul Procuraturii Anticorupție (*40.258.700 MDL în 2024*).

De asemenea, cu contribuția procurorilor PCCOCS, au fost dispuse confiscări ale mijloacelor bănești și a bunurilor în valoare totală de **18.201.939 lei**, iar în rezultatul investigațiilor financiar paralele inițiate prin intermediul ARBI, au fost aplicate **sechestre** de către ARBI pe **86 bunuri** (2023-144) (mobile, imobile, părți din capitalul social, etc) în valoare totală de **48.709.394,8 lei** (2023- 64.017.465,97 MDL).

Cu referire la procuraturile teritoriale, în vederea asigurării unui management eficient, în anul 2024 a continuat implementarea Conceptului „Cadrul de excelență în activitatea Procuraturii”⁵⁹, în cadrul celor 3 procuraturi model-pilot, Edineț, Ocnița și Ungheni.

În ceea ce privește imaginea instituțională, Procuratura a urmărit adoptarea unor standarde de comunicare publică de natură să asigure echilibrul între accesul la informațiile de interes public și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, corespunzător indicatorilor înregistrați, se atestă, că activitatea Procuraturii pentru anul 2024 a înregistrat progrese în mai multe domenii de activitate și poate fi considerată a fi una eficientă.

Totuși, rămâne imperios de a consolida în continuare capacitățile funcționale atât ale procuraturilor specializate, care potrivit legii dispun de independența funcțională, cât și a celor teritoriale, care urmează a fi reorganizate, pentru a genera rezultatele așteptate de societate.

4.2.1 Priorități în activitatea procuraturii pentru anul 2025

Pentru anul 2025, Procuratura și-a stabilit următoarele Priorități⁶⁰ în activitate⁶¹:

1. Reorganizarea structurii și eficientizarea activității sistemului Procuraturii

⁵⁹ Conceptul „Cadrul de excelență în activitatea Procuraturii” numit și „Procuratura – model” a fost elaborat în parteneriat cu reprezentanța Asociației Barourilor Americane, Inițiativa pentru Supremăția Legii în Republica Moldova (ABA ROLI Moldova), în cadrul Programului USAID „Susținerea reformei justiției penale și combaterea corupției în Republica Moldova”.

⁶⁰ Prioritățile în activitatea Procuraturii pentru anul 2025 au fost avizate la demersul Procurorului General, prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-20/2025 din 28.01.2025

⁶¹ Prioritățile identificate au fost formulate reieșind din domeniile de activitate și competență a Procuraturii, documentele de politici naționale, obiectivele strategice instituționale și propunerile înaintate de subdiviziunile structurale ale Procuraturii.

Reforma reorganizării Procuraturii derulată în anul 2024 urmează a fi implementată în mod prioritar pentru a adapta activitatea Procuraturii la activitatea instanțelor de judecată și la realitățile actuale.

Odată cu reorganizarea structurii subdiviziunilor structurale ale sistemului Procuraturii se propun a fi realizate mai multe obiective specifice, atât pe termen scurt cât și pe termen mediu, care vor urmări eficientizarea capacităților funcționale ale Procuraturii și sporirea performanței instituționale pe domenii specifice. Prin urmare, Procuratura se va axa pe combaterea corupției și spălării banilor, în special a celei generate în perioada pre-electorală, pe combaterea crimei organizate, a traficului de ființe umane, contrabandă, trafic de droguri, infracțiuni economice.

De asemenea, un alt obiectiv important al eficienței instituționale se referă la asigurarea respectării drepturilor omului în procesul penal.

Ținând cont de cele expuse *supra*, urmează să fie realizat un management efectiv, pentru a determina în consecință uniformizarea practicii și a volumului de lucru, reducerea duratei procedurilor și asigurarea unui termen rezonabil de soluționare a cauzelor, îmbunătățirea calității actelor întocmite și crearea posibilității de specializare a procurorilor.

2. Digitalizarea proceselor operaționale, interconectarea și dezvoltarea platformelor și sistemelor informatice

Sistemele informaționale automatizate ale Procuraturii necesită dezvoltare și interconectare pentru a asigura funcționalitatea și utilitate în derularea proceselor operaționale.

Digitalizarea ar asigura utilizarea eficientă și rațională a resurselor și ar facilita celeritatea soluționării cauzelor, dar și a colectării datelor statistice privind activitatea Procuraturii. Prin urmare există tendința realizării unei activități digitale inovatoare, reziliență, accesibilă și sigură.

3. Reconsiderarea statutului procurorului și creșterea încrederii în sistemul Procuraturii

De-a lungul perioadelor anterioare, locul și rolul procurorului a fost supus mai multor dezbateri. În prezent considerăm că statutul procurorului în societate este deseori desconsiderat.

Prin urmare, este necesar de a preciza că pentru a asigura activitatea unui sistem credibil și funcțional sunt necesare garanții adecvate responsabilităților instituționale atribuite.

În context aceste garanții vor asigura promovarea în sistemul Procuraturii a unui nivel mai înalt de independență, integritate, responsabilitate, transparență, profesionalism și eficiență în corespundere cu standardele și practicile europene, vor asigura supremația legii și respectarea drepturilor fundamentale ale omului.

De asemenea, Procuratura urmează să-și focalizeze în continuare eforturile în vederea mediatizării rezultatelor propriei activități, fiind asigurat un flux constant de informații actuale către mass-media și întreaga societate.

4. Consolidarea cooperării interinstituționale și internaționale, în special în vederea realizarea angajamentelor instituționale în procesul de integrare europeană

Având în vedere necesitatea asigurării implementării politicii penale a statului, precum și combaterea criminalității, este important de a dezvolta calitatea interacțiunii instituției cu alte entități și organizații, precum și organele de control.

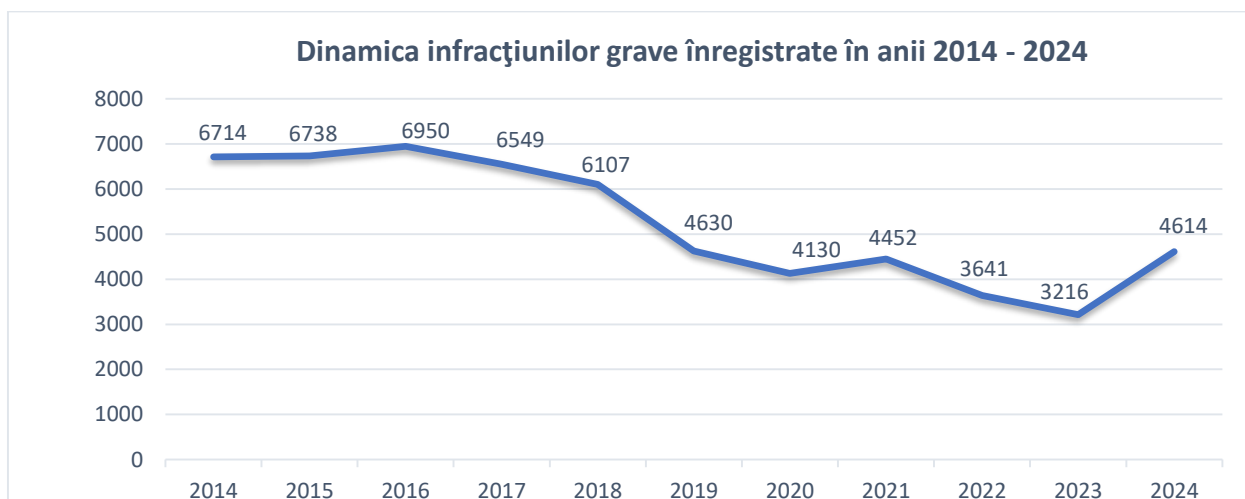
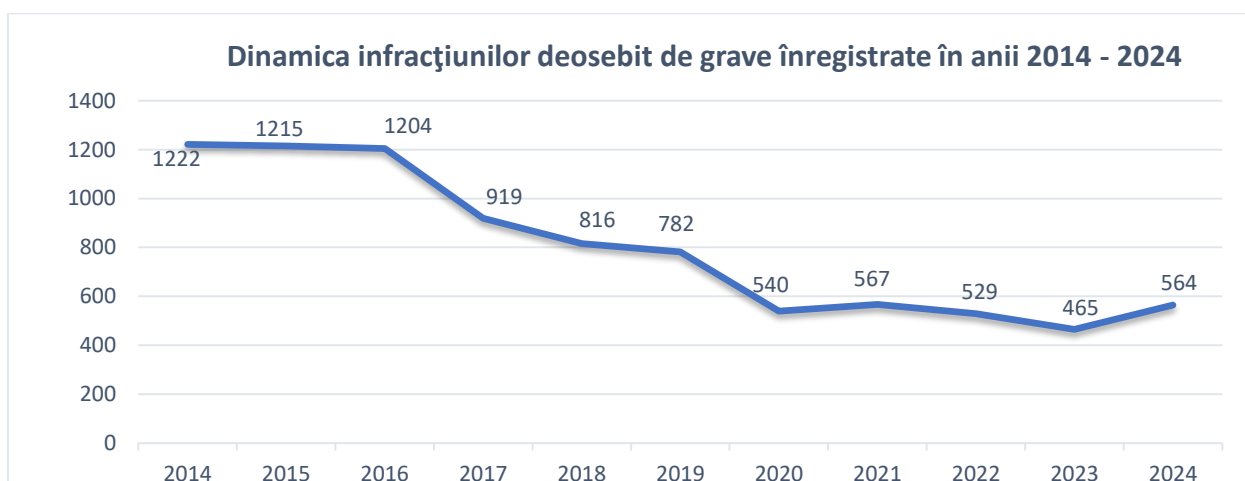
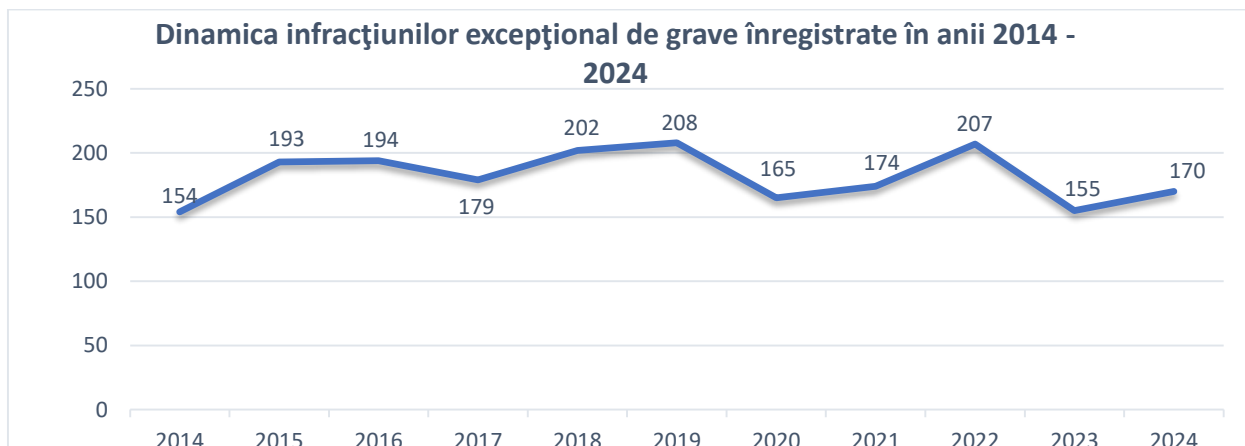
În acest scop, Procuratura este orientată în realizarea colaborării interinstituționale, atât la nivel național, cât și internațional, în special în domeniul asistenței juridice și cooperării internaționale în materie penală, inclusiv din perspectiva recuperării bunurilor infracționale.

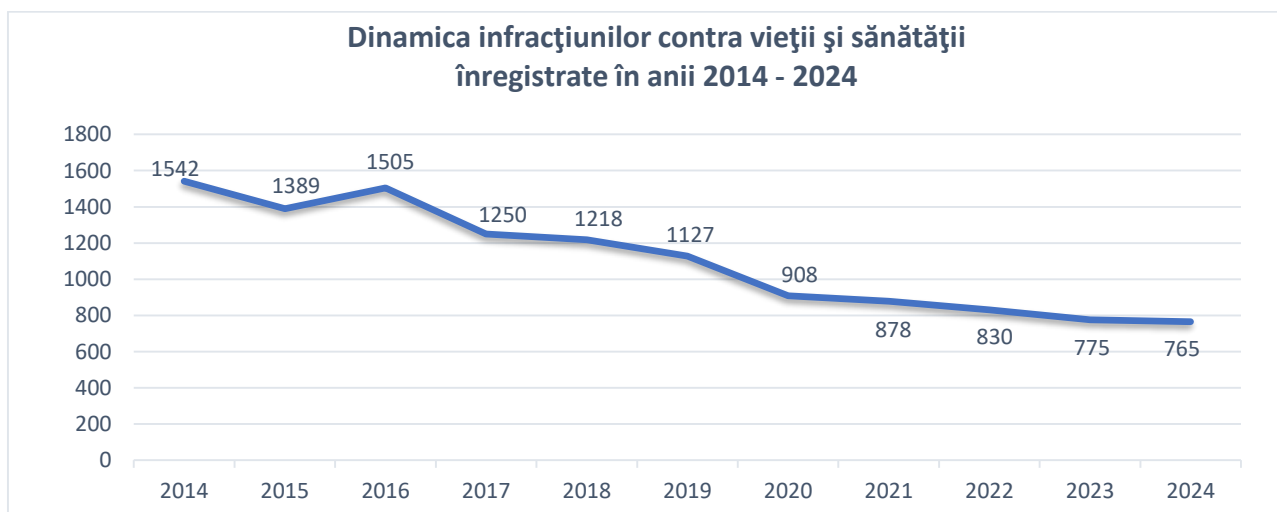
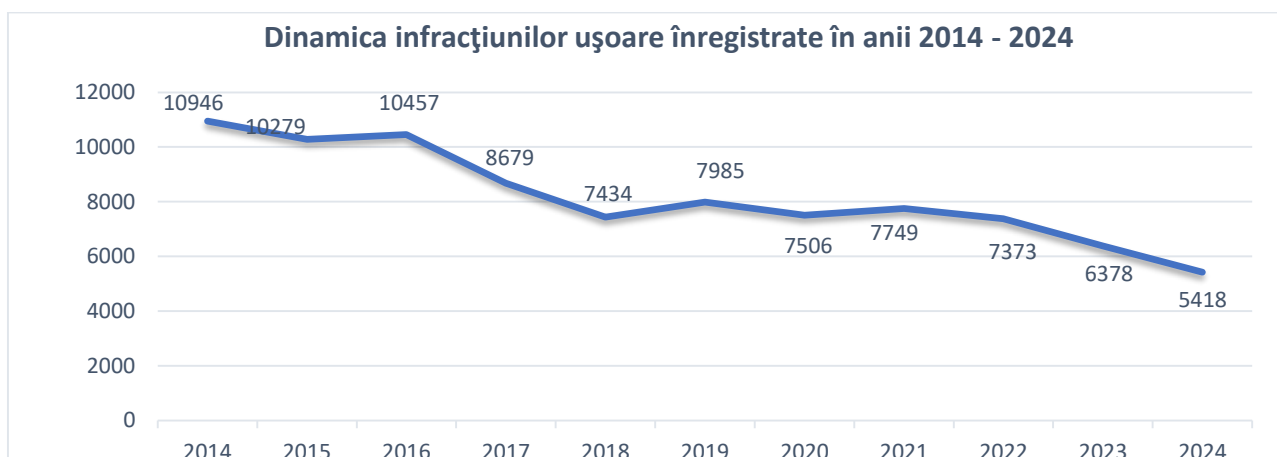
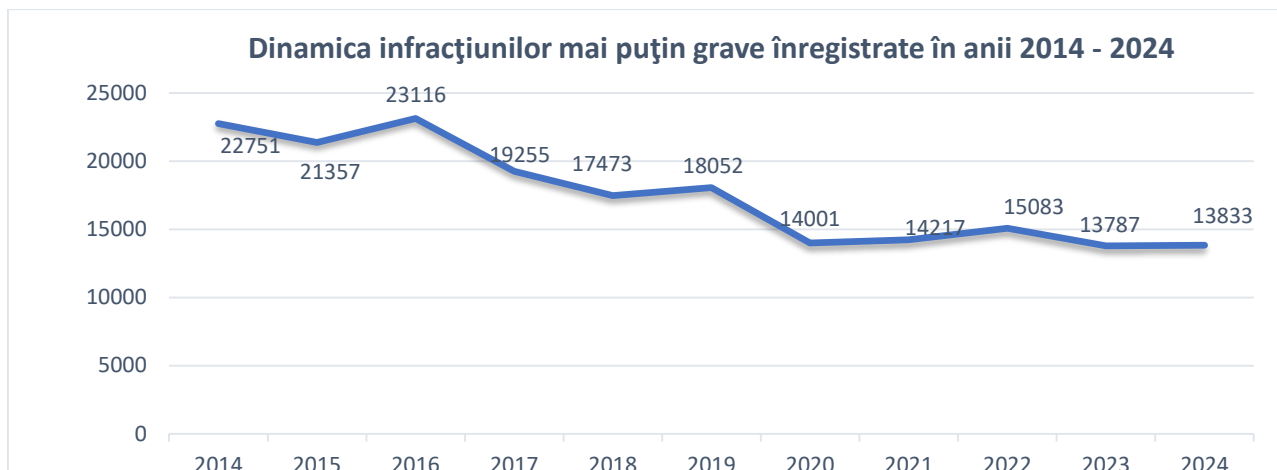
5. Accelerarea proceselor de recuperare a bunurilor dobândite sau rezultate din infracțiune prin realizarea investigațiilor financiare paralele.

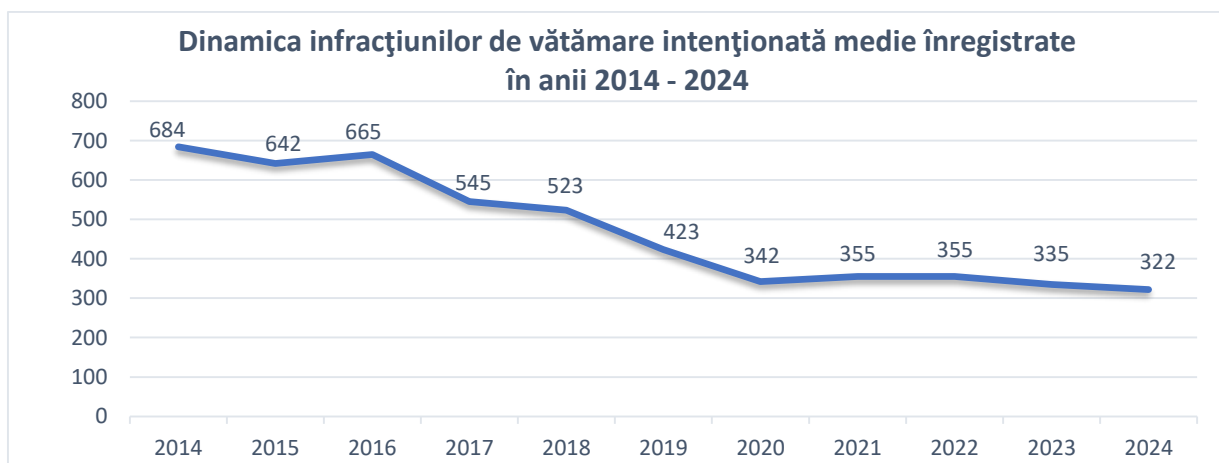
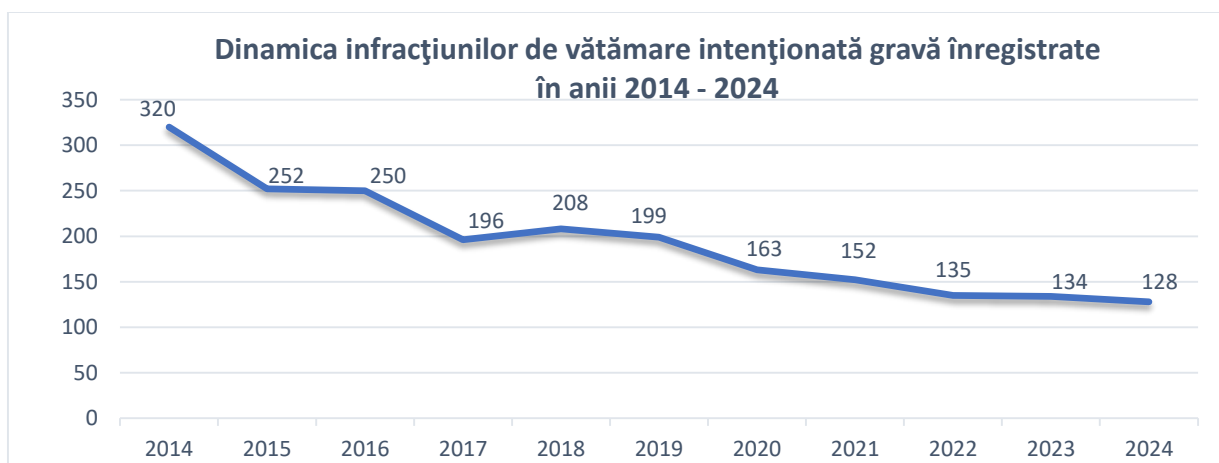
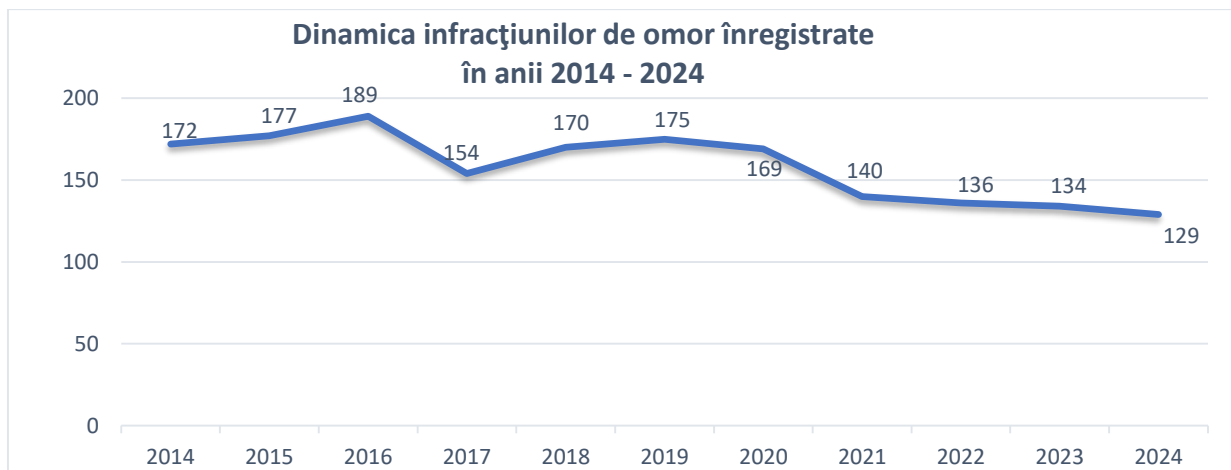
Ținând cont de Procesul de integrare europeană a Republicii Moldova, în particular de proiectul **Growth Plan**-ului, undeun accent deosebit se pune în activitățile de recuperare a bunurilor dobândite sau rezultate din infracțiune, rolul procurorilor și procuraturii este unul esențial în aceste procese. Ținând cont inclusiv și de standardele Uniunii Europene privind eficiența instituțiilor de aplicare a legii, unul din indicatorii de performanță a subdiviziunilor Procuraturii, va fi realizarea investigațiilor financiare paralele ca parte indispensabilă a procesului penal.

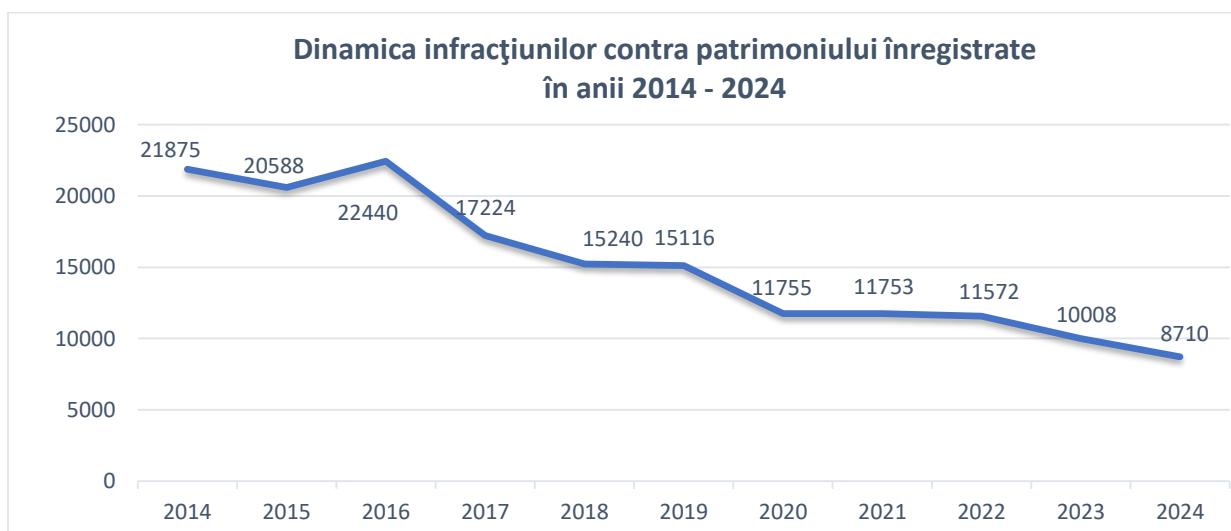
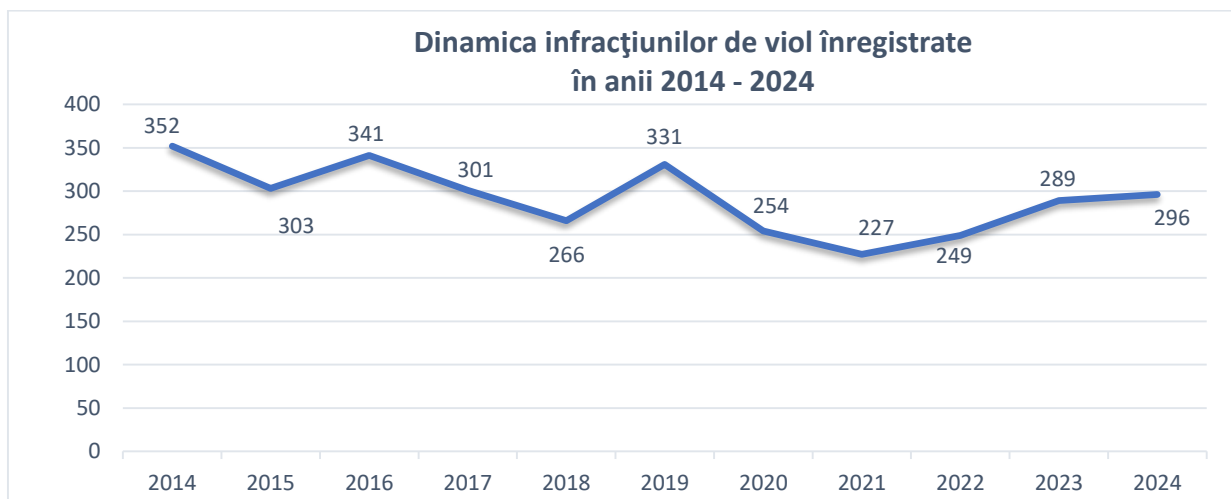
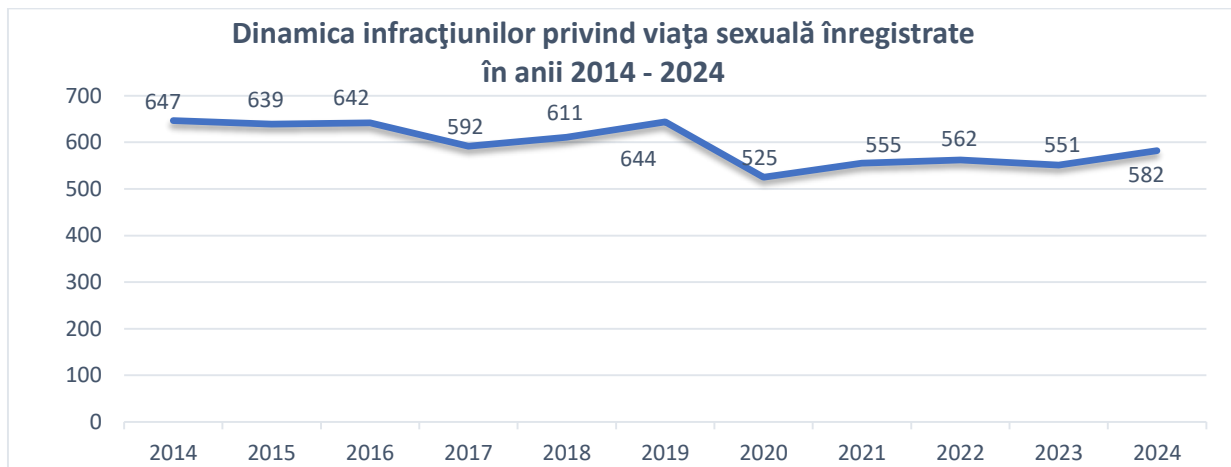

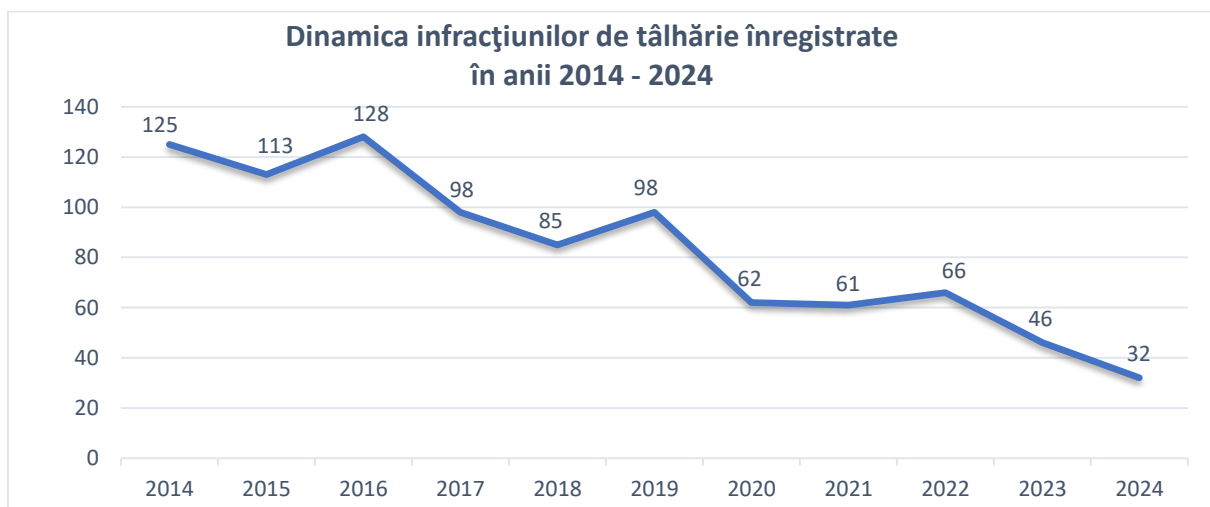
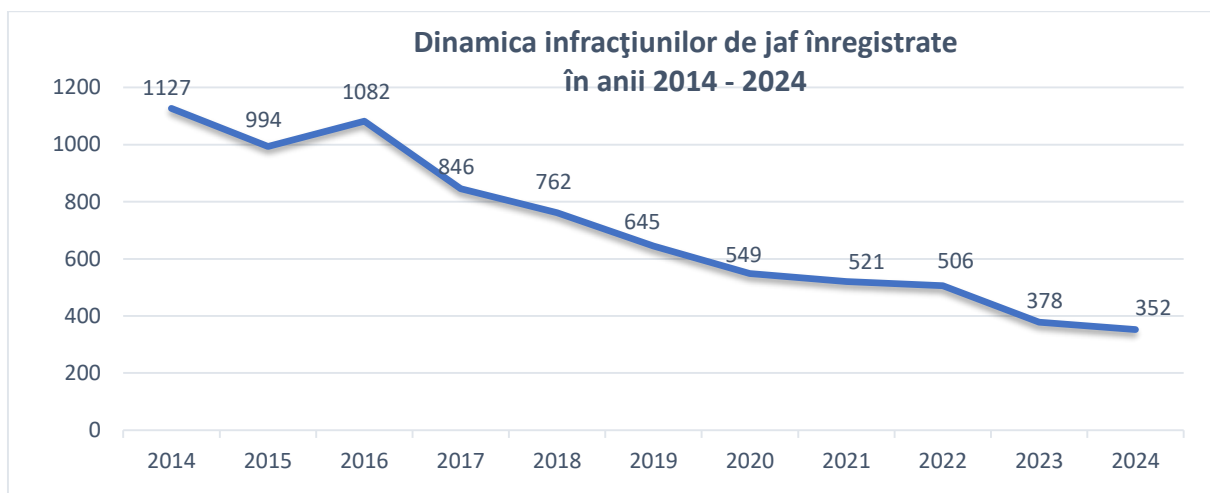
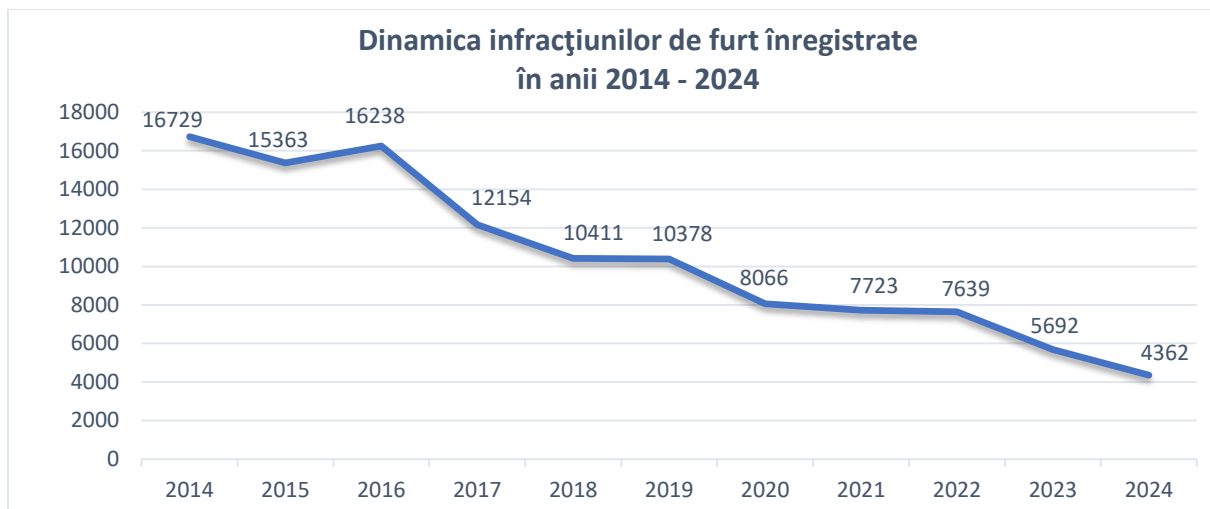
INFORMAȚIA AFERENT STĂRII ȘI DINAMICII INFRAȚIONALITĂȚII, DUPĂ CATEGORII DE INFRAȚIUNI, ÎNREGISTRATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA ÎN ULTIMII 10 ANI

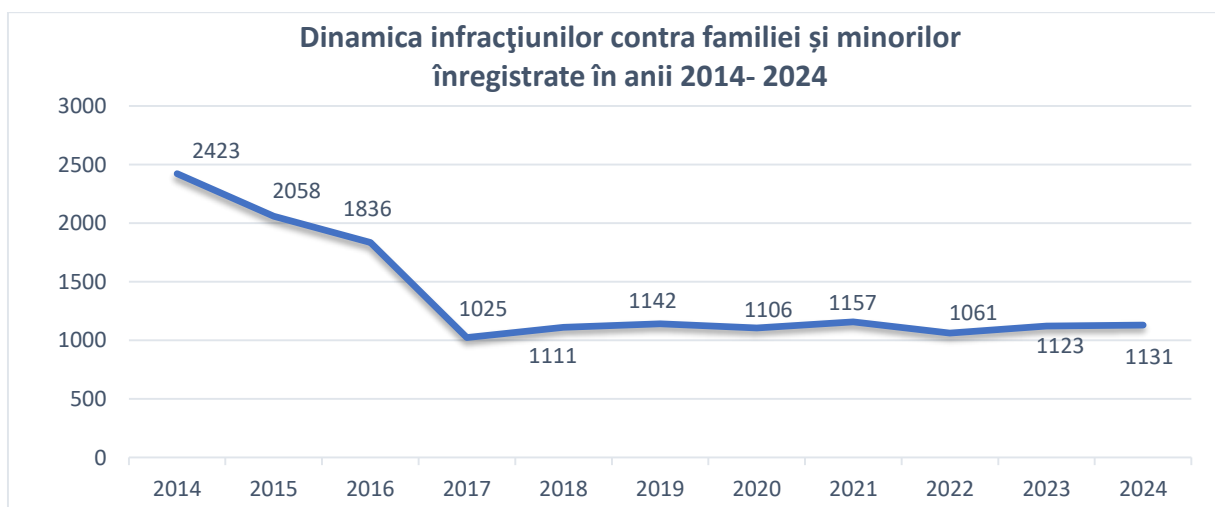
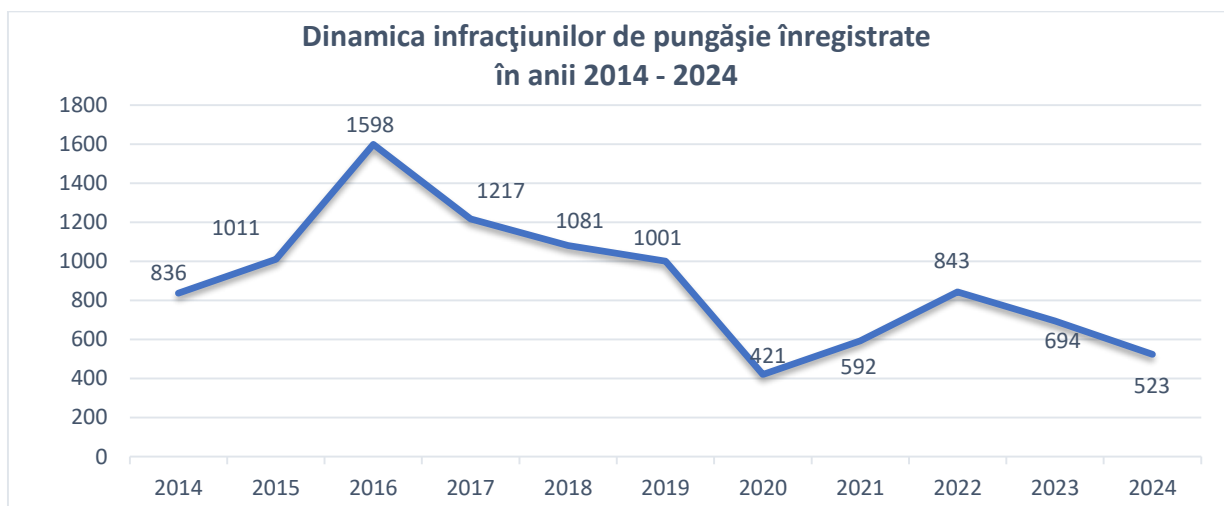
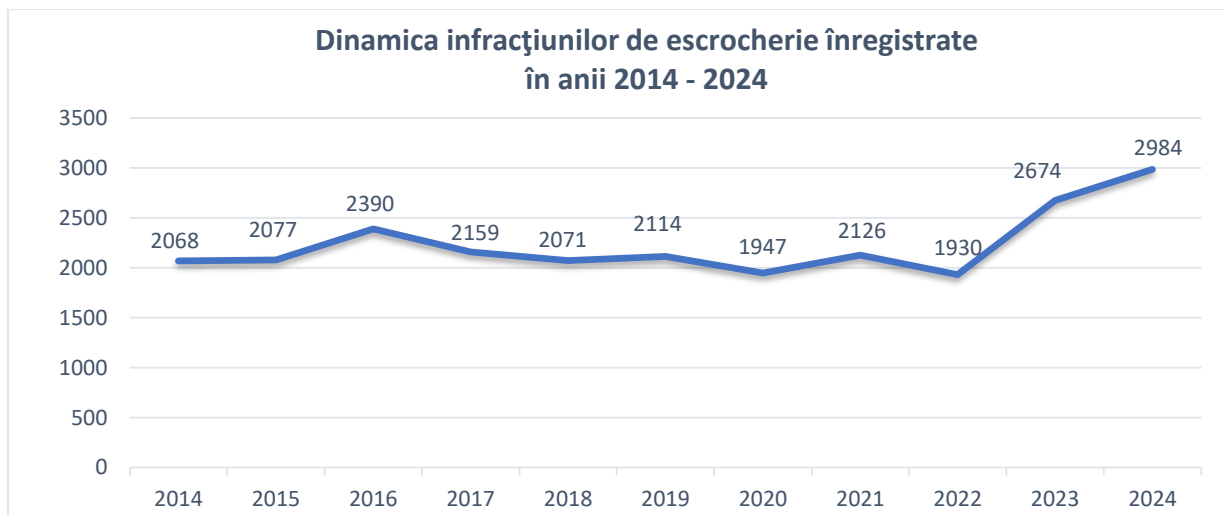

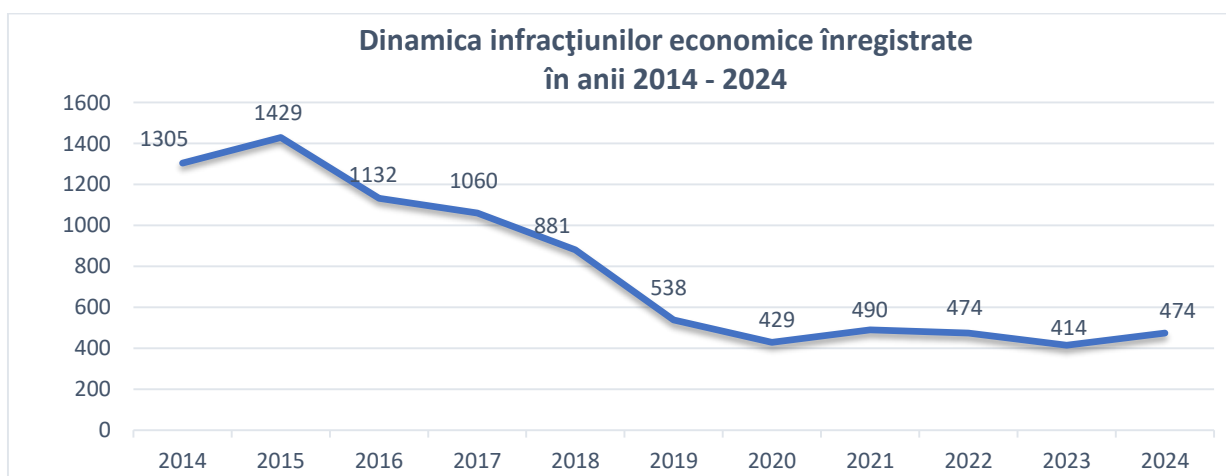
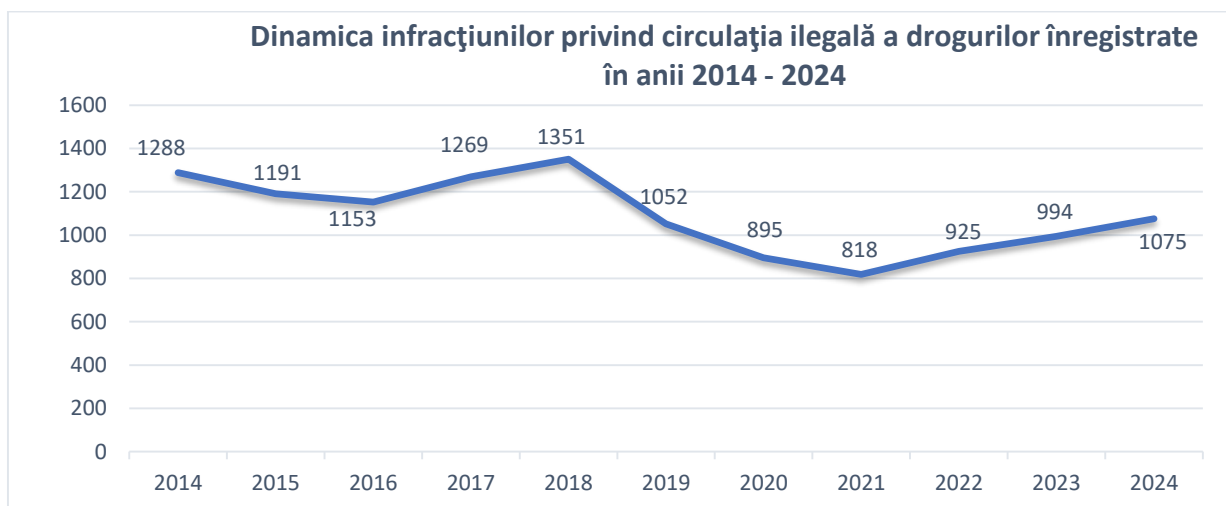
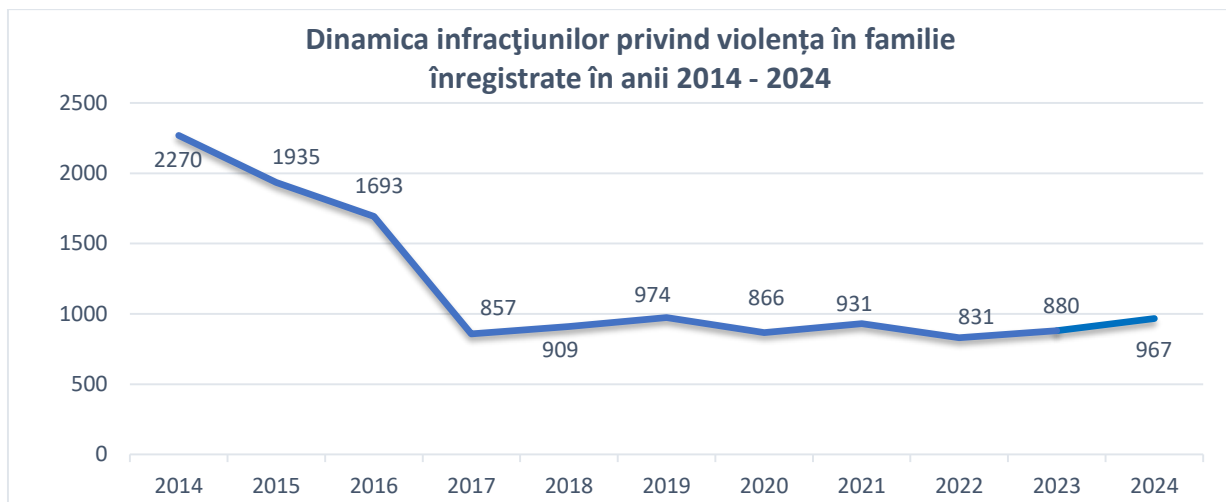

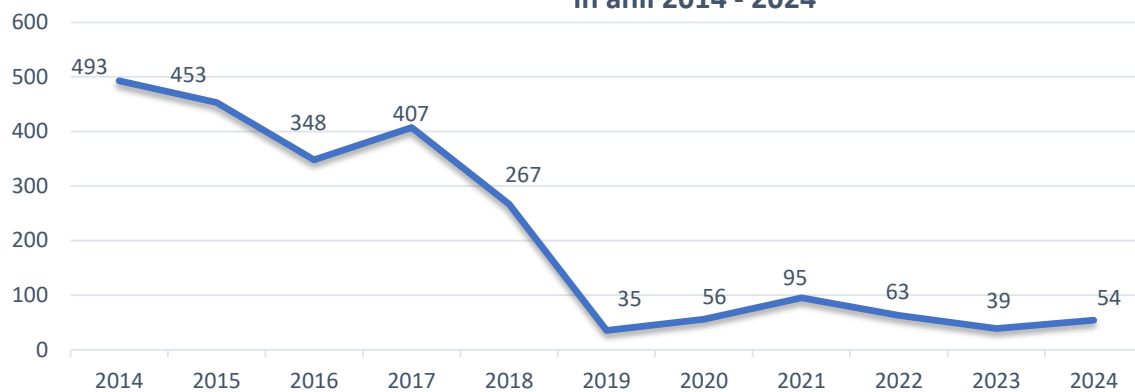

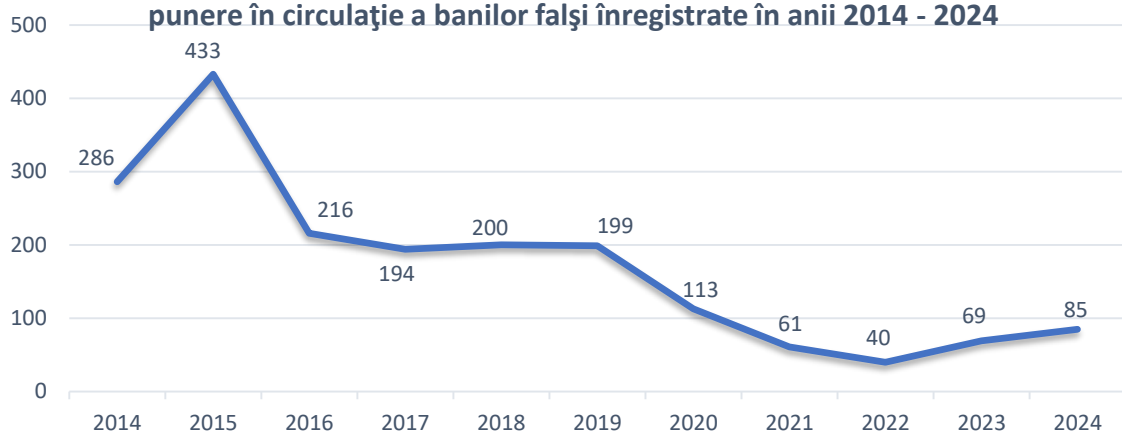

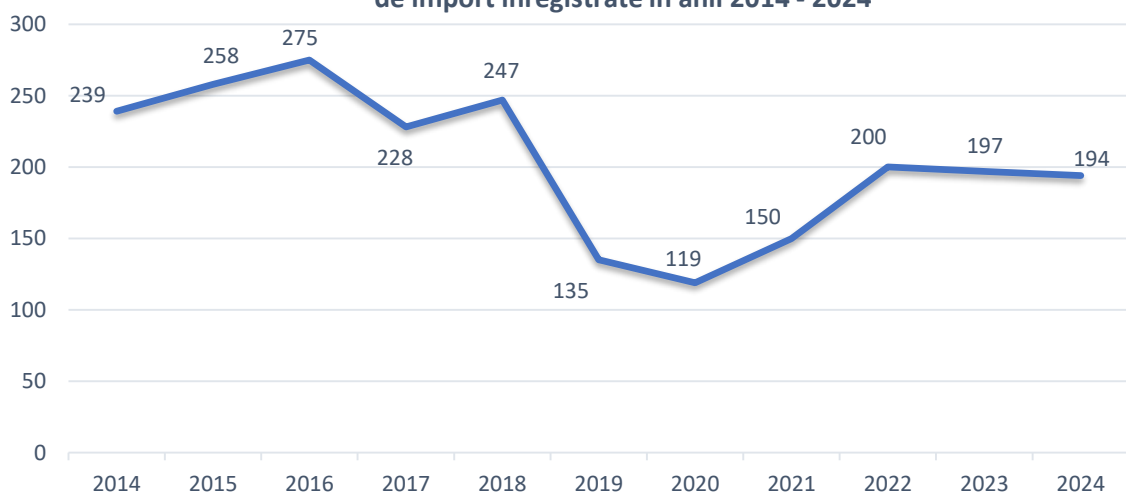
Dinamica infracțiunilor privind evaziunile fiscale înregistrate în anii 2014 - 2024

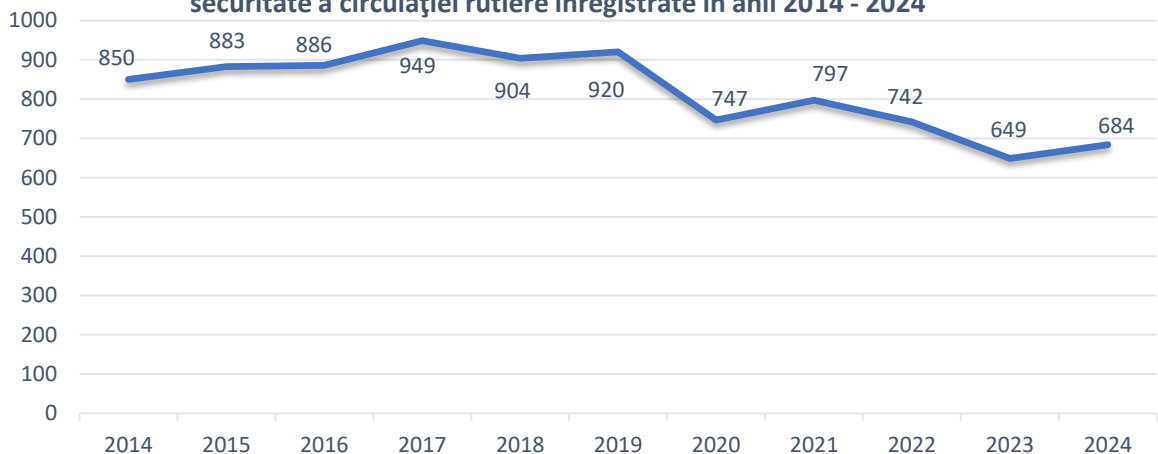

Dinamica infracțiunilor de fabricare și punere în circulație a banilor falși înregistrate în anii 2014 - 2024

Dinamica infracțiunilor de contrabandă și eschivare de la achitarea drepturilor de import înregistrate în anii 2014 - 2024

Dinamica infracțiunilor în domeniul transporturilor înregistrate în anii 2014 - 2024**Dinamica infracțiunilor de încălcare a regulilor de securitate a circulației rutiere înregistrate în anii 2014 - 2024****Dinamica infracțiunilor de conducere a mijloacelor de transport în stare de ebrietate, înregistrate în anii 2014 - 2024**